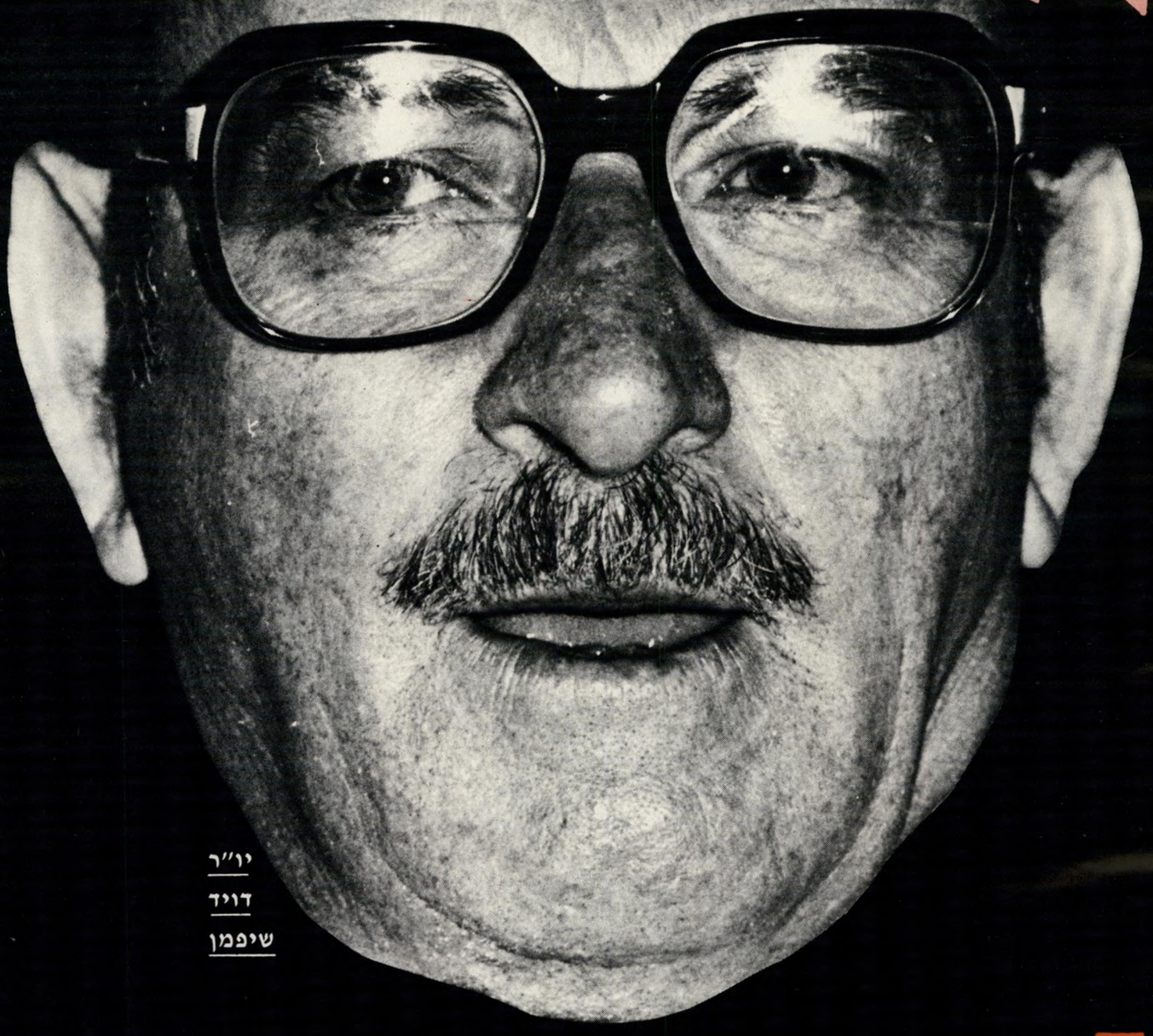
ב"ר טבת תשמ"א, 31.12.1980 מיספר 2261 שנה 45 68 עמודים המחיר: 10 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

השבוע בארץ

השערוריה בחברת החשמל

יו"ר דויד שיפמן

"לא אני בידדתי את המיליארדים!"

רוקד לי בפה
דיסקו ופל מצופה
של עלית.

רוקד לי בפה לאכול דבר מה טוב
לרקוד ולרקוד וגם לאהוב
דיסקו-הופל שמעבר למצופה בשוקולד...
רוקד לי בפה לאכול עוד אחד!

להשיג אצל המוכרים בשמחה

טוב לי עם עלית

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03-232262/3/4. תא־דואר 136 • מען מברקים: „עולמפרס" • העורך הראשי: אורי אבנרי • ראש המערכת: יוסי נאי • עורך־תבנית: יוסי שנן • עורכת כיתוב: ז'ילית בוארון • צלמי מערכת: ציון צפריר וענת סרגוסטי • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: „העולם הזה" בע"מ • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אביגדור • הפצה „גד" בע"מ • גלופות צינקוגרפיה „כספי" בע"מ.

קריאה יקרה

לא הייתי חוזר לפרשתו של אברהם עופר ז"ל, לולא הועלתה מחדש בספר של יחיאל גוטמן, ולולא פורסם הפרק, הדן בפרשה, בידיעות אחרונות.

„חליק" היה עוזרו, איש־סודו ויועצו של חיים צדוק, כשזה כיהן בתפקיד שר־המישפטים בממשלת יצחק רבין. היחסים ביניהם לא נותקו מאז. פורסם כי הם קשורים עכשיו גם בעסקים מכניסים, כגון ייצוג של אינטרסים של מתנחלים בגדה המערבית. יש להניח כי חליק לא יצטער אם וכאשר יחזור חיים צדוק לשילטון, ואולי גם למישרד־המישפטים.

לא קראתי את הספר, מלבד הפרק הנדון, אך נאמר כי עיקר כוונתו היא למתוח ביקורת על מעמדו של היועץ המישפטי. על כך מעיד גם שם הספר: היועץ המישפטי נגד הממשלה. ואכן, גם בפרק על עופר, הנבל העיקרי הוא היועץ המישפטי דאז, הפרופסור אהרון ברק (כיום שופט בית־המישפט העליון), ואחריו יצחק רבין. העולם הזה ממלא במחזה תפקיד של גבל־מישנה.

צדוק, שכיהן בימי הפרשה כשר־המישפטים, יוצא מכל העניין — ולא במפתיע — טהור מכל רבב. לא בו היה האשם. רבין היה אשם.

עם כל הכבוד למחבר, התיאור בפרק זה רחוק מלשקף את המציאות של אותה פרשה. מבחינה עובדתית התיאור נכון — ואינו מחדש דבר. אך מבחינת הפירושים והמסקנות, הדברים מעוותים למדי.

לא דובים ולא יער

דבריו של גוטמן, התחיל העניין בתכסיס זדוני של כתב העולם הזה, יגאל לביב.

מה היה התכסיס? לביב כתב מה שכתב על עופר, אז שר־השיכון, ובאותה שעה הגיש למישטרה קובלנה ברוח האשמותיו. בכך השיג לעצמו, לדעת גוטמן, חסינות, ויכול היה להטיח בפני עופר עלילות והשמצות באין מפריע, מבלי לחשוש מפני החוק לאיסור לשון־הרע.

לא דובים ולא יער.

לא זו בלבד שטענה זו מופרכת מיסודה — היא כה רחוקה מן המציאות עד כי יש לתמוה על כך שגוטמן, שהוא עו"ד־דין, מעלה אותה בכלל. היא יותר ממוזרה.

כאשר פתח העולם הזה בסידרת־הגיליונים שהביאה להרשעתו ולכליאתו של אשר ידלין, אז מועמד ראש־הממשלה לתפקיד נגיד בנק ישראל, הגיש לביב קובלנה במישטרה נגד האיש. כעבור כמה חודשים, כאשר פתחנו בסידרה על מעשיו של עופר בתקופה שבה כיהן כמנכ"ל חברת שיכון עובדים, נקט לביב שיטה דומה.

לפני כן פנינו אל היועץ המישפטי שלנו, אמנון זיכרוני, ושאלנו אותו אם הגשת הקובלנה במישטרה תשפיע על האחריות המישפטית של העיתון. חוות־דעתו היתה פסקנית וחד־משמעית: הגשת הקובלנה אינה משנה כהוא־זה לגבי האחריות המישפטית.

לשון אחרת: מי שמגיש קובלנה נגד פלוני, ובאותה שעה מפרסם את האשמותיו בעיתון, אינו זוכה בשל כך בחסינות כלשהי. העיתון והכתב נשארים אחראיים לפירסום במלוא מובן המילה — הם עלולים להיתבע לדין, ואז יצטרכו להוכיח כי הדברים שפירסמו הם אמת ושיש בהם עניין ציבורי.

מבחינה זאת, אין כל דמיון בין דברים הנאמרים בקובלנה למישטרה ובין דברים הנאמרים במיסמך מישפטי במהלך של מישפט. מה שנאמר במישפט מחוסן מפני כל תביעת־דיבה. לא כן מה שנאמר בקובלנה למישטרה.

הדבר סביר, שהרי אחרת יכול היה כל אדם לבדות מליבו כל עלילה שהיא, להגיש קובלנה למישטרה ולפרסם את הדברים — וכל חוקי־הדיבה היו מאבדים את משמעותם.

על סמך חוות־דעת זו פעלנו כשפתחנו בסידרה על עופר ז"ל, ולאחר מכן על אברהם עופר. היינו מוכנים להיתבע לדין, והיינו מוכנים להוכיח את טענותינו.

אם כן, מדוע הגיש לביב את הקובלנה? הוא ידע כי המימסד יתעלם מכל מה שנכתב בעיתון, כאשר הפירסום נוגע לאיש־מפתח של מיפלגת־השילטון. מכיוון שרצה שהדברים לא יישארו בבחינת קול קורא במידבר, הפעיל את המישטרה, וזו נאלצה — בעל כורחה — להיכנס לעובי הקורה. ואכן, לולא עשה כן היה אשר ידלין מכהן כיום, מן הסתם, כנגיד בנק ישראל, גם בתקופת שילטונו של מנחם בגין.

כך, מבחינה עובדתית, אין שום יסוד לטענתו המרכזית של גוטמן. בכך נשמטת הקרקע מתחת לכל הבניין שבנה.

חוששני שגם טענותיו האחרות בפרשה זו רחוקות מלהיות מבוססות על הבנה נכונה של העובדות ועל הערכה נכונה של המניעים והכוחות שפעלו.

שיחה בשבת

הטענה המרכזית של גוטמן היא שאברהם עופר היה קורבן חסר־ישע, ושלא היתה לו כל אפשרות להגן על עצמו.

אין דבר הרחוק יותר מן האמת. עופר היה אז איש־מפתח, בעל עוצמה רבה מאוד. אמנם היו לו גם אויבים חזקים, שנשארו מאחרי הקלעים, אך כוחו היה עימו. הוא יכול היה להילחם בחוזקה ובעילות, אילו רצה בכך.

בין השאר היה גם העולם הזה פתוח לפניו להפרכת ההאשמות נגדו.

כבר סיפרתי את הסיפור למחרת התאבדותו של עופר (העולם הזה 2053), אך אולי כדאי להזכיר את הדברים שוב, שמא יתקבל התיאור של גוטמן (ואולי של צדוק) כאמת לאמיתה.

בשיא הפרשה הזמין אותי יצחק רבין לשיחת־רעים בדירתו הירושלמית. הוא שאל אותי אם אכן מנוי וגמור עימי לחסל את כל היונים של מיפלגת־העבודה. (יד־לין ועופר היו שניהם באגף היוני של המיפלגה).

עניתי לו כי אי־אפשר להפסיק חקירת חשדות של שחיתות בגלל הדיעות הפוליטיות של נושא־החקירה. הייתי מיודד עם עופר, והיו לי יחסים טובים גם עם ידלין. בכנסת השביעית מצאתי את עצמי לא פעם בחזית אחת עם עופר. אך הדבר אינו רלוונטי לגבי חקירה מסוג זה.

אולם, הוספתי, אם עופר רוצה להוכיח לנו כי טענותינו כלפיו אינו נכונות, אנחנו מוכנים בהחלט להקשיב, לשמוע ולהשתכנע.

בעיקבות שיחה זו פנה אלי אמנון זיכרוני, שהתיידד עם עופר במהלך עבודתנו בכנסת, ואמר לי שעופר היה רוצה להיפגש עימי. קבענו פגישה בביתו של זיכרוני.

בדיעבד נזכרתי פעמים רבות באותה פגישה, שנערכה ימים מעטים בלבד לפני ההתאבדות. עופר התאבד ביום השני, ה־3 בינואר 1977. השיחה התקיימה ביום ה־שבת, ה־18 בדצמבר 1976.

כשבאתי לדירתו של זיכרוני, כבר ישבו שם עופר ובעל־הבית. האווירה היתה ידידותית. שוחחנו תחילה על הא ועל דא — על רצח ארלוזורוב ועל הסיכויים בבחירות הבאות לעיריית תל־אביב (עופר סבר כי רק אידיוט יציג את מועמדותו מטעם מיפלגת־העבודה, מפני שלאיש אין סיכויים מול צ'יצ'.) ניתחנו באופן כללי את מצב המיפלגות — נושא שעופר היה מומחה לו מאין כמוהו.

רק לאחר מכן הציג לי עופר את השאלה שציפית לה: „מדוע אתם שורפים את היונים?" עניתי כפי שעניתי לרבין.

התחלנו לדבר על ההאשמות. עופר טען שהוא יכול להוכיח את פרטי המסירה של כל דירה, מדוע מסר אותה ובאילו תנאים. הוא הכחיש בהחלט את הדברים שייחסנו לו.

אמרתי לו שבסידרת־הכתבות שלנו לא העלינו דברים סתמיים וכוללניים. דיברנו על עניינים מסויימים מאוד, ופירסמנו מיסמכים ותעודות. אם יש לו הסבר אחר לפרשות אלה, אנחנו מוכנים בהחלט לפרסם אותו — ולא בהחבא, בצורה קטנה ומוצנעת, אלא בהרחבה רבה — בכתבה של שניים עד ארבעה עמודים מלאים.

עופר אמר שאינו יכול לעשות זאת, אלא אחרי שהסידרה כולה תסתיים. עניתי כי הסידרה כבר הסתיימה בגיליון שהופיע ערב הפגישה (העולם הזה 2050).

סיכמנו כי עופר יכין תשובה מפורטת, ושזו תתפרסם בשם חברת שיכון עובדים. הוא אמר כי יזדקק לשבועיים כדי לרכז את החומר.

בנימה זו נפרדנו, בידידות ובאווירה טובה, אחרי שיחה שנמשכה כשלוש שעות.

לאחר מכן שמחתי מאוד על כך ששיחה זו התקיימה, כי זה הקל עלי את ההלם של מעשה־ההתאבדות. ברור לי כי

פרקליט גוטמן
היועץ אינו אשם

לא פירסומי העולם הזה הם שהביאו את עופר למעשהו הנואש. אני שמח שבימיו האחרונים ידע כי העולם הזה פתוח לפניו, וכי יש לו אפשרות הוגנת ויעילה להשמיע את גירסתו שלו.

החקירה הופסקה

כך זה רחוק מאוד מן התמונה המצטיירת בפרק של גוטמן.

לא ברור לי, למיקרא דבריו, במה פשע הפרופסור ברק, ובמה פשע יצחק רבין, שניהם נהגו במהלך הפרשה בצורה הוגנת. האם סבור גוטמן כי אסור היה להם לעשות זאת, וכי היו צריכים להעדיף את אינטרס הממשלה על פני האינטרס של החוק והצדק? האם זוהי גם דעתו של חיים צדוק, המתכונן לחזור לכס שר־המישפטים?

שלא כמו בפרשת אהרון אבו־חצירא, לא יצאה המישטרה מכליה כדי לחקור את הדברים עד תום. החקירה לא הוטלה על בנימין זיגל, בעל הדבקות המוחלטת במשימה, אלא על קצין אחר, שלא הצטיין באותו הלהט.

גם המישטרה וגם היועץ המישפטי פירשו את הדברים לטובת עופר, עד כמה שיכלו, בקבעם כי כמה מן ההאשמות אינן מהוות עבירות פליליות, אחרות אין בהן עניין לציבור, וכו' וכו'. אולם הם לא יכלו לסיים את החקירה, מפני ש־

(המשך בעמוד 58)

אברהם עופר ז"ל עם אזרי אבנרי*
חסינות שלא היתה

* באמצע: העיתונאי שלמה נקדימון.

מכתבים

מי לא מאוזן?

קורא מגיב על התייחסות „העולם הזה" לפרשת אבו־חצירא.

אחרי תקופה ארוכה שבה אי־בדתם את תכונת האובייקטיביות, שבה אתם מפורסמים, בכל מה ש־נוגע לשר־הדתות, אהרון אבו־חצירא, שמחתי לקרוא (העולם הזה 2258) כתבות שער שאיזנו זו את זו.

לצד מאמרה של אילנה אלון על השוחד בכללו, מאמר שהיה בו יותר מאשר נקיטת עמדה נגד אבו־חצירא, היה מאמר אחר ש־הביא את גירסת ההגנה.

משה ראובני, רמת־גן

● ● ●

אי־זה בעל נפלא ונאמן

על הדמיון בין שתי הדמו־יות האהובות על ראש־הממשלה.

לא כל בעל היה נותן את תמונת אשתו היקרה על שטר־כסף, כפי שעשה ראש־הממשלה שלנו מנחם בגין, אשר נתן את דיוקנה של רעיה בגין על השטר החדש בן 100 שקל, שבו מופיעה עליזה ב־תסרוקת חדשה והולמת, כשהיא נראית אבודה ונבוכה קימעה על רקע שער חורדוס בירושלים.

כל דמיון למנהיגו המנוח של ה־אירגון־הצבאי־הלאומי, זאב ז'בו־טינסקי — מיקרי בהחלט.

יוסף שריק, תל־אביב

● ● ●

תודה לאמנות

הצייר משה גת מגלה את תפוצת „העולם הזה".

ידעתי ששבועונכם הוא פופו־לארי ביותר, אך כל־כך נפוץ — לא חשבתי למען האמת.

השורות שפירסמתם על תערוכת ציורי (העולם הזה 2259) הופיעו אחרי פתיחת התערוכה, והביאו עשרות ואולי מאות אנשים לתע־רוכה, כשבידיהם גליון העולם הזה.

אני מודה לכם.

משה גת, תל־אביב

● ● ●

מה קורה לוייצמן

האם נעלם עזר וייצמן מהמפה?

עזר וייצמן הפתיע את כולם כש־הודיע על הקמת רשימה לכנסת. אבל מה קרה מאז? שקט. אולי הוא התחרט? אם כן, שיופיע כמו גבר בטלוויזיה ויודיע שאין הוא יותר „חיה פוליטית."

נירה צאלים, ירושלים

אני מוכן להתערב 1:100 שדיין לא ילך בסוף עם וייצמן.

יוסי קרון, חיפה

● ● ●

דמעות תנין

על וידוייה האישי של הדוגמנית־דיילת מיכל אדר („העולם הזה" 2257).

קראתי את הווידוי האישי של מיכל אדר, אחרי שזיכו אותה, ו־צחקתי. הבחורה הזו ממש חולה לראות את השם שלה והתמונות שלה בעיתון, ובשביל זה היא מו־כנה אפילו לטעון שעצוב לה ביג־לל הזיכוי שלה.

רוחמה טנא, רמת־השרון

מתאים למיכל אדר להיות עצו־בה. היא נראית בתמונות שלה מבית־המישפט הרבה יותר חתיכה מאשר בתמונות מתצוגות־האופנה.

אורי יוכינשטיין, תל־אביב

● ● ●

על כלבים ואנשים

קוראים ממשיכים להגיב על הגילויים בכתבתה של נעמי אדוה, המרעילים („העולם הזה" 2258).

בכתבה זו הבנתי בדיוק כיצד משתוללים אותם רופאים וטרינ־רים בעזרת רעלים שהם מקבלים ללא פיקוח, ומרעילים מכל הבא ליד.

שמעתי מפי ידיד, העובד ברשות שמורות הטבע, כי עשרות חיות מוגנות (עיטים, נשרים ובזים) מתו אחרי שאכלו גבלות מורעלות ש־איש לא טרח לסלק אותן.

האם אף אחד לא יקום כדי להפ־סיק את הזוועה?

נחום הולצברג, ירושלים

כל הכבוד שיש עוד עיתון ש־מעלה בעייה אנושית מסוג ראשון, וכל הכבוד לכותבת, נעמי אדוה. העושה רבות למען הצלת החיות

(המשך בעמוד 6)

„העולם הזה" 2258
מי לא מאוזן?

רעיה בגין

מנהיג ז'בוטינסקי

מי נמצא על השטר?

תל־אביב־קהיר הלוך ושוב

ב־$40

יציאות מתל־אביב וירושלים
כל יום א' ג' ה' באוטובוסים מפוארים.

מחיר כיוון אחד: $25.-

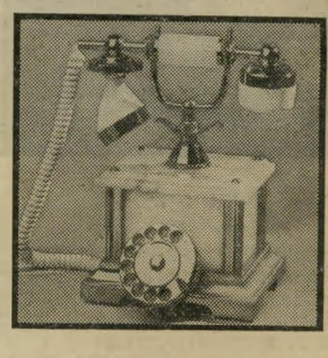

טיולים מאורגנים במלונות דרגה ראשונה:
★ סוף שבוע ארוך (יום ה'־א') $235.-
★ 5 ימים (א'־ה') $320.-
★ 8 ימים (א'־א') $385.-
★ 8 ימים (לוקסור־בטיסה) $565.-

המחיר כולל:
★ נסיעה הלוך ושוב ★ מלון דרגה ראשונה 1/2 פנסיון ★ הסעות וסיורים.
הנחות מיוחדות לקיבוצים, קבוצות מאורגנות וועדי עובדים.
(ההשתתפות מותנית בקבלת אשרת כניסה למצרים).

פרטים: טיולי הגליל תל־אביב, רחוב הירקון 142 טלפון: 221372, 220819
ירושלים רח' בן־סירא 3, טלפון 242720. חיפה המגינים 43, טלפון 522958
טבריה, הירדן 10, טלפון 20330, 20550 ואצל כל סוכני הנסיעות.

הלו, כאן לונדון!

הזדמנות לישראלים!!!

חברות ישראליות רציניות המעוניינות לרכוש מוצרי־נוי ובית מאיכות טובה ובמחירי יבוא, מוזמנים להתקשר

Importers, Exporters & Wholesalers of Fancy Goods and Manufacturers Agents

Shamash Bros. Ltd.

166 Mile End Road
London E1 4LJ
Tel.: 01-790 5304

ניתנים לרכישה כל סוגי השעונים, מערכות סכו"ם (51 חתיכות), טלפונים מכל הסוגים ועוד.

דוברים עברית

רק.

רק בטלויזיות הציבעוניות של SONY תמצא את TRINITRON, השיטה הבלעדית המקרינה את התמונה בעזרת תותח חד־קנה וטכניקת מסך משוכללת, המאפשרת קבלת תמונה חדה ובעלת בהיקות גבוהה בצבעים טבעיים.

לבחירתך מספר דגמים חדישים בגדלים שונים:

CVM-2711 PS-27"

- 3 שיטות צבע: PAL/SECAM אוטומטי NTSC אוטומטי להקרנת סרטי וידיאו מארה"ב בשילוב מערכת וידיאו ביתית SONY דגם Betamax SL-T7.
- יחידה בקרה משוכללת.
- בורר מתח אוטומטי למניעת קצר.
- כניסות ויציאות וידיאו ואודיו.
- מגבר פנימי בעל עוצמה של 8 ואט המאפשר חיבור רמקול חיצוני.
- **יחידת בקרה מרחוק רב־תכליתית**, בעלת אפשרות לקליטת 12 תחנות, צבע, בהירות, עוצמה, השתקת קול, כיוון אוטומטי, הדלקה וכיבוי.

KV-2032 ME-20"

- 3 שיטות צבע: PAL/SECAM/NTSC
- לחצני מגע לבחירת תחנות.
- בורר מתח אוטומטי למניעת קצר.
- רמקול Two Way.
- **יחידת בקרה מרחוק רב־תכליתית.**

KV-2024E-20"

- לחצני מגע לבחירת תחנות.
- בורר מתח אוטומטי למניעת קצר.
- **יחידת בקרה מרחוק**

KV-2020 ME-20"

- 3 שיטות צבע: NTSC/PAL/SECAM
- לחצני מגע לבחירת תחנות.
- בורר מתח אוטומטי למניעת קצר.

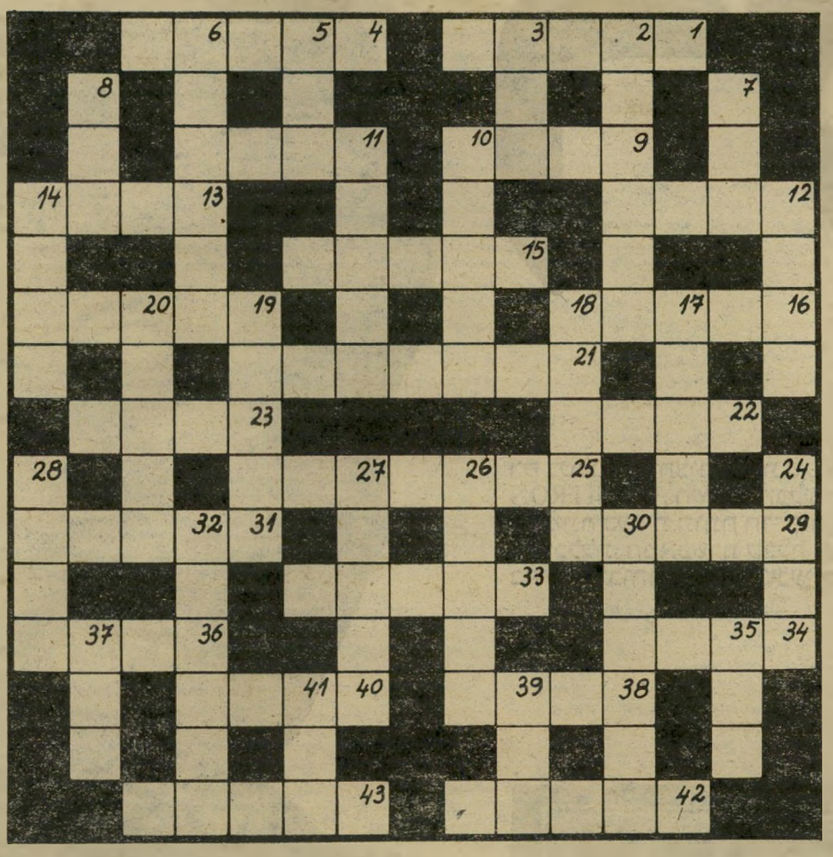
KV-1400 E-14"

- מכשיר נייד.
- לחצני מגע לבחירת תחנות.
- אנטנת VHF/UHF.

SONY®

למבקשים את הטוב ביותר!

תשבץ השולם הזה 2261

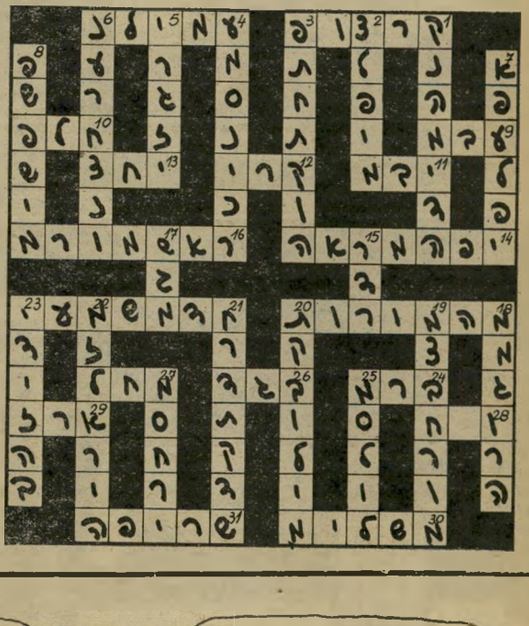
מאוזן:

1) מפלגה קומוניסטית, עמדה במוקד האנדרלמוסיה (5).
4) פירוש רש"י מהדורה מקוצרת, הופיע שם בכתבה עתונאית (5).
9) המלכה קיבלה הוראה, להרוות גם את צמאונה (4).
11) חרק מוזר גילה חיכוך בין שני אשפי המטבח (4).
12) בן־אדם לאחר תאונה. במצב גרוע ביותר (4).
13) התיאטרון הישראלי הב"ע להט אמהי (4).
15) אדון עם צבע פנים לבן מלאי נקבים (5).
16) הנטיות הרדיקליות באו ממפקד הפלוגה כנראה (5).
19) רמי שושנה וחבריהם מהפשים דרכם באפלה (מ) (5).
21) חבר באירגון טרוריסטי בעמדה בכירה, יכול לאפשר כניסה (3, 4).
22) העוסק בהוראה משתמש במקל מחודד (4).
23) הגיע זמנו לעשות סדר והוא אינו מתעקש (4).
25) לאחר שהוסרו האזיקים אופשר חופש פעולה (2, 5).
29) המשורר עסק בו מאז ומעולם (5).
31) במגוחה וריצה, כך הוחלט באופן סופי (5).
32) הנהג מקו 6 עוסק באיסוף עצים למדורה (5).
34) בהוראת הנביא תפשה הנערה את מקומה בליל־הסדר (4).
36) חלוקת רכוש בין בני־זוג העומדים להתגרש, עד הפרח האחרון (4).
38) הפרס הכספי נתרם על־ידי שחקן כדורסל, למשל (4).
40) האסיר נמצא ישן בתא רעוע (4).
42) הקימו כאן את "מחנה", נאמר כדי למצוא חן (חסד (מ) (5).
43) בעל חיים ממשפחת המכרסמים, מעורר לפעולה (5).

מאונך:

2) בגלל הדמיון באפיים, כרכו שני בעלי־חון יחדיו (6).
3) בערך מסיבה זו, בחר בכלי־נגינה מלא נוזלים (3).
5) העלה את המלאך על המוקד (3).
6) נתגלה בלאי באריג יקר, אבל זה עניין לקרובי־דם בלבד (6).
7) בחזרה מהמדורה פצחו בשירה (מ) (3).
8) לפיכך הוטל איסור מכל הכיוונים (3).
10) "ראיה, שמע, ריח וכו'"... לחרק זה תריסר כאלה (5).
11) הטבח ניקה את העוף בהעדר ההורים (5).
12) לאחר שנושא אמונתה שבק חיים, איבדה את כושר הדיבור (4).
14) זה שלטון לדוגמא! (4)
17) ניתנה הוראה לספן להפליג בישוב בדרום הארץ (5).
18) צמח־מים הגדל מתוך שק עור לא מכני (5).
19) תשמח ותנגן לבעלה, הנשוי בעל כורחו? (מ) (5).
20) צפור שיר הכמהה להורפש (5).
24) אם הכלה מביעה חמימות בשטח מוגדר אך בלתי־ברור (4).
26) הוטל על נביא קטן (?) להחזיר כספו של רב ידוע (5).
27) בעל־חיים מעורר רחש משונה באברי־העיכול (5).
28) צעד כלכלי שנבע מנסחנוכה (4).
30) יניחו אותן במדבר (6).
32) יחידה צבאית במקום קבוע, חוששת מבעל־חיים איטי (3, 3).
35) לפיכך הוא גר בסביבתי (3).
37) אחז בחזקה בירק הגינה (3).
39) מגבהי העגורן אך לא מראשון ניתן להבחין בפנורמה (3).
41) יתכן שסם מלך, אבל לא באר"ב (3).

פיתרון תשבץ 2259

מכתבים

(המשך מעמוד 4)

האומללות. חבל שלא רבים כמותה בישראל.
אני רוצה לחזק את ידיה למען תמשיך במלחמתה.

יהודה פרימוטר, ירושלים

תוכן הכתבה היכני בתדהמה. אכן, צודקת נעמי אדווה בכך ש־

מציית־כוכבים אדוה
כה לחי

היא הזדעזעה מהמחשבה שאדם הבוחר להיות וטרינר חושב על הרג סיטוני של חיות.
החוק המנדטורי משנת 1934 אינו אקטואלי. יש צורך דחוף בשינויו. יש לרסן את יצריהם הסדיסטים של פועלי העיריה המופקדים על פעולה ברוטאלית זו.

בני שרובר, ירושלים

● ● ●

"העולם הזה"

בביתהמישפט

קורא מתעניין לדעת כיצד הגיעו תמונות האורגיה בחיפה ("העולם הזה" 2254) לידי השבועון.

הם הייתם במקום וצילמתם בוודאי מצלמה שלכם את מה שקרה בחדר המיטות? או שיש לכם קשרים עם בתי־המישפט שנתנו לכם את הסרט?

אברהם טיפין, חיפה

אני לא מאשים אף אחד מהמעורבים בפרשת האורגיה בחיפה. ציפי מנדל, על־פי התמונות בעיתון, היא חתיכה שאפילו אני הייתי מוכן לעשות כל מיני דברים כדי לזכות בה. אולי יש לכם את הכתובת שלה?

זכריה איתן, קרית מוצקין

● כן.

ברכה שוארץ אמנם יותר זוהרת מציפי מנדל, אבל אם הייתם שו־

מצוימת מנדל
היכן היו המצלמות?

אלים אותי, הייתי מבכר את ציפי. היא פשוט נראית יותר אמיתית.
זה היה יופי לראות את שתי החתיכות האלה על שני שערי העולם הזה.

נחמיה עיני, כפר־סבא

מי שטורח בערב שבת, אוכל טוב בשבת
בין הפותרים נכונה את התשבץ יוגרט פרס: ארוחה זוגית מלאה (כולל יין) במיסעדה ה"טייכת", רחוב הרברט סמואל 80, ת"א.
את התשבץ הפתור יש לשלוח למערכת "העולם הזה" עם חותמת דואר של לא יאוחר מיום חמישי, שבוע אחרי הופעת הגליון. הפיתרונות הנכונים, שיגיעו למערכת עד יום רביעי שבועיים אחרי פירסום התשבץ, ייכנסו להגרלה. ההודעה על הזוכים תפורסם ב"העולם הזה" 4 שבועות אחרי הופעת התשבץ.

International Quality
ברודווי-שווה באיכותה
לסיגריות
המפורסמות ביותר בעולם
סופר קינג סייז
תערובת אמריקאית
BROADWAY
100
American
Blend
SUPER KING SIZE FILTER
CIGARETTES BROADWAY 100
ROLLS
ROYCE

אלה הם פני המדינה לפי השנתון הסטאטיסטי: ישראל עדיין אינה מפותחת, אך כבר אינה מתפתחת ✶ שיא במיספר המשתתפים בשביתות ובהשבתות ✶ העניים מקבלים פחות ופחות, העשירים יותר ויותר ✶ שיעור הנישואין יורד

רק הירידה עולה!

השנתון הסטטיסטי החדש, שיצא בחודש דצמבר ומתייחס לשנת 1979, מצייר תמונה עגומה של מדינת ישראל. מאז מלחמת־יום־הכיפורים נעצרה, למעשה, ההתפתחות הכלכלית, והמשאבים הקיימים מתחלקים בין שכבות האוכלוסיה במידה גוברת של אי־שוויון.

הירידה גוברת ומגיעה למימדים מבהילים. בונים פחות ופחות דירות חדשות

שר הבינוי
פחות בינוי

לפחות ופחות זוגות נישאים. התוצר החקלאי והתוצר התעשייתי קופאים, אך במימדי המוסדות הפיננסיים ונכסיהם חל גידול רב. הפשע מתגבר, ושירותי הרווחה והסעד מצטמצמים.

ישראל מקיימת עם הגדה המערבית ורצועת עזה יחסים של מדינה קולוניאליסטית ומושבה קולוניאלית — אך הדבר אינו מיטיב עם כלכלתה, ממש כשם שמשבותיה של פורטוגל דילדלו את מדינה הכובשת.

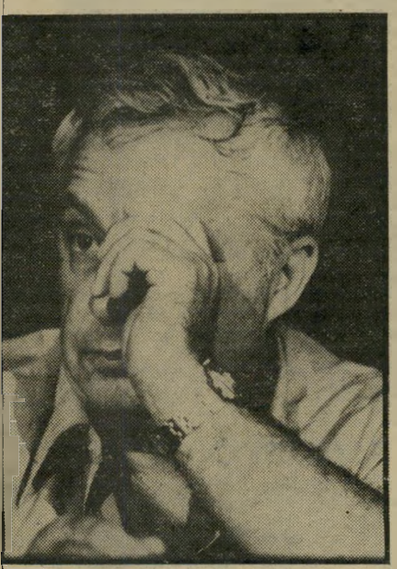
כל אלו קשורים זה בזה: ניתן להבחין בבירור בהתאמה שבין התנודות בתוצר הלאומי, מימדי הירידה ומימדי הפשיעה (ראה טבלות). אפשר לראות כיצד הגדילה מלחמת־יום־הכיפורים את החוב הלאומי, וכיצד מביא השפל הכלכלי לעצירת הבנייה ודילדול האוכלוסיה.

אוכלוסיה

בישראל (בגבולות הקו הירוק — כולל יהודים בשטחים הכבושים) נמצאו בסוף 1979 — 3,836,200 אזרחים ותושבים, 83.9% מהם יהודים, ו־16.1% ערבים (המוגדרים בשנתון כ„לא־יהודים"). אך מספר זה מטעה בעליל, משום שהוא כולל בתוכו מאות אלפי יורדים, כאלה שאינם טורחים לעמוד בקריטריון שקבעו כותבי השנתון להגדרת היורד: אדם שנעדר מהארץ ארבע שנים ברציפות.

הירידה

מאז הקמתה של מדינת ישראל יצאו ממנה 3,976,600 איש — כמעט כולם יהודים, ומתוכם חזרו רק 3,639,800 איש — כמעט כולם יהודים. מאז 1958 לא היתה שנה שבה עלה מיספר החוזרים לארץ על מיספר היוצאים ממנה — ושנת 1979 בישרה שיא מבעית בהפרש שבין היוצאים והחוזרים.

שר־החקלאות
פחות חקלאות

כימעט תמיד שווה מיספר הגברים ומיספר הנשים הנישאים בכל נפה, אך יש גם יוצאים־מן־הכלל. מתברר, שבשנת 1979 נישאו בנפת־כנרת ובנפת־השרון יותר נשים מגברים, ואילו בנפת יזרעאל ובנפת־רמלה נישאו יותר גברים מנשים.

הגיל הממוצע של הגברים הנישאים עלה הן בקרב היהודים (25.3 שנים לעומת 25 ב־1970) והן בקרב הערבים (25 לעומת 24.2 ב־1970). הגיל הממוצע של הנשים הנישאות נשאר ללא שינוי בין היהודיות (22.6) ועלה במקצת בקרב הערביות (21.2 לעומת 21.1 ב־1970).

מיספר הנשים עולה על מיספר הגברים בישראל, שכן הן מאריכות חיים. אך בקבוצת הגילים 29—20 יש באוכלוסיה היהודית עודף של 5300 זכרים, ואילו באוכלוסיה הערבית קיים איזון כימעט מוחלט בין מיספר הגברים והנשים בקבוצת גילים זו.

עדות

לידי ישראל הגיעו ב־1979 לרוב יציב באוכלוסיה: 54.9% מתושבי המדינה נולדו בארץ, לעומת 44% ב־1968.

לילידי ארצות אסיה־אפריקה ובניהם יש רוב ניכר בין היהודים: מיספרם מגיע ל־1,556,600 נפש, לעומת 1,236,100 נפש שנולדו באירופה ובאמריקה, הם ובניהם.

גלי הירידה: ההפרש בין היוצאים והחוזרים

טבלה זו מצביעה על מיספרי ההפרש בין היוצאים והחוזרים — ומי שהגיע לארץ בפעם הראשונה, בין כעולה ובין כעולה בכוח, אינו מופיע בין החוזרים, אלא אם כן יצא את הארץ וחזר אליה שלא בפעם הראשונה.

המיספרים הללו אינם כוללים מה שמגדיר השנתון הסטטיסטי כ„עולים בכוח" מאז 1969: „אדם הזכאי לתעודת־עולה או לאשרת־עולה לפי חוק השבות, תש"י—1950, ורוצה להיכנס לישראל ולשהות בה לתקופה העולה על שלושה חודשים". מאז 1970 הגיעו לארץ 90,453 „עולים בכוח", ויצאו ממנה 148,240 „עולים בכוח".

דוברי ממשלת הליכוד מרבים להתגאות בכך שמיספר היורדים הרישמי במשך כל שנות קיום המדינה!

נישואין וגירושין

בשנת 1979 היה שיעור הנישואין בישראל, בין היהודים, הנמוך ביותר מאז 1967: 7.8 לכל 1,000 נפשות באוכלוסיה הממוצעת. השיא בשיעור הנישואין היה ב־1974: 9.9 לכל 1,000 נפש. שיעור הגירושין בין היהודים ב־1979 היה הגבוה ביותר מאז 1951: 1.2 מיקרי גירושין לכל 1,000 נפש.

באוכלוסיה הערבית היה התהליך שונה: שיעור הנישואין היה הגבוה ביותר (7.6) מאז 1960, אך גם שיעור הגירושין היה הגבוה ביותר (0.6), מאז שנת 1951 (0.9).

הלישכה סיפחה את הרמה!

בפתח השנתון הסטטיסטי ל־שנת 1980 מופיעה מפת־ישראל. במפה מצויין הגבול הישראלי ה־נוכחי עם לבנון, סוריה וירדן כ־„קו הפסקת האש 1967". גבול זה מופיע במפה בקו שחור עבה. גבול אחר הוא „גבול בין־מדיני", המצויין ברצף של צלבים. גבול מסוג זה אינו בנמצא בין ישראל ושכנותיה, ומופיע רק בציון ה־גבולות שבין המדינות הערביות לבין עצמן.

הגבול השלישי הוא „קו שבי־תת הנשק 1949", המצויין בצל־בים וקווקווים לסירוגין. גבול זה מופיע במפה עצמה בין ישראל ומצרים, בין ישראל ורצועת־עזה, ובין ישראל והגדה־המערבית — אך אינו מופיעי כלל בין ישראל וסוריה.

דובר הלישכה־המרכזית־לסטי־טיסטיקה טוען, כי מחיקת הגבול בין ישראל וסוריה מקורה ב־„שיכחה פשוטה".

העדה הגדולה ביותר היא של יהודי מארו־קו: 451,600 נפש. אחריה — יוצאי פו־לין: 336,000. מיספר עולי רומניה מגיע ל־289,300, והעדה הרביעית בגודלה היא של עולי עיראק: 265,900 נפש.

לידות ופטירות

שיעור לידות החי (התינוקות החיים) לכל 1,000 נפש באוכלוסיה היה ב־1979 22 בין היהודים, לעומת 24.1 לידות ל־1,000 נפש ב־1958. גם באוכלוסיה ה־ערבית ירד שיעור הלידות: ב־1979 היו 39.2 לידות חי לכל 1,000 לעומת 48 לכל 1,000 ב־1958.

האוכלוסיה היהודית בארץ מזדקנת: ב־1979 היו 7.2 פטירות לכל 1,000 נפש לעומת 5.6 ב־1958. התהליך באוכלוסיה הערבית הפוך: ב־1979 היו 4.9 פטירות ל־1,000 נפש לעומת 7.7 ב־1958.

תוצר לאומי

התוצר הלאומי של ישראל — ערך כלל הסחורות והשירותים במשק ב־משך שנה — חל למעשה קיפאון. לכאו־רה עלה התוצר ב־1978 וב־1979 ב־4.8% בכל שנה לעומת השנה הקודמת, אך הת־חלקות התוצר לנפש (ראה טבלה) מורה על מצבו האמיתי של המשק. ההוצאה ל־צריכה פרטית לנפש עלתה ב־1979 ב־3.5 אחוזים לעומת עליה של 6.2% בשנה שלפניה. ההוצאה לצריכה ציבורית ירדה ב־1979 ב־8.8 אחוזים.

חובות המדינה תפחו באופן מבהיל: ב־1973 הסתכם החוב הלאומי ב־6.919 מיליארד דולר, וב־1979 הגיע החוב הלאו־מי ל־19.240 מיליארד דולר.

חקלאות

קיפאון כתוצר נבע בעיקר ממה שהתרחש בחקלאות ובתעשיה. מתברר מן השנתון כי סך־הכל השטח החקלאי ה־מעובד במדינה לא השתנה — אך קטן השטח המעובד בהשקייה. השטחים ש־הוקדשו לגידולי ירקות, הדרים ובריכות־דגים קטנו, וקטן גם מיספר המועסקים ב־חקלאות בכמה מאות.

התוצאה: ב־1979 ייצרו בארץ פחות ביצים, פחות בקר לבשר, פחות זיתים, פחות עינבי־יין, פחות אבטיחים ומילו־גים, פחות תפוחי־אדמה, פחות ירקות, פחות שחת, פחות בוטנים, פחות סיבי־כותנה, פחות חיטה ושעורה. בהדרים, ב־סלק סוכר, בפירות ובעופות לבשר חל גידול, וסך־הכל התוצר החקלאי באלפי טונות כימעט לא השתנה — בעוד ש־באוכלוסיה חל גידול.

עקומת הפשע ממריאה

עבירות פליליות שנדונו בבית־המישפט

בטבלה זו לא נכללות עבירות תנועה קלות. כפי שניתן לראות, צמודה עקומת הפשע לאירועים כלכליים ופוליטיים. תקופות של צנע, מיתון וקיפאון כלכלי מוליכות לפשיעה רבה יותר. עם זאת יש לזכור כי הגידול במיספר כלי־הרכב במדינה הוליך גם לריבוי בעבירות תנועה חמורות, הבאות לידי ביטוי בעקומת הפשע.

תעשיה

מזנה דומה אפשר לראות בתעשיה, אם בודקים את הכמויות של התוצר התעשייתי בטונות: לעומת 1978 חלה ירידה בכרייה ממוצבות, ירידה בייצור חקמה, ירידה בייצור חלק ממוצרי החלב, ירידה בחלק מסוגי השמנים, ירידה בייצור יין ומשקאות חריפים, ירידה בייצור מוצרי טבק, ירידה בייצור טכסטיל, ירידה בייצור נייר עיתון, ירידה בייצור מוצרי גומי, חלק מהכימיקלים וציוד חשמלי.

בייצור מכוניות, מינרלים לא־מתכתיים, סבון, חלק מהכימיקלים וחלק מסוגי הנייר חלה עלייה. שוב, גם כאן, בייחס לגידול באוכלוסיה חל גידול.

שר־הרווחה כץ
פחות רווחה

באוכלוסיה חל למעשה פיחות בייצור ה־תעשייתי ב־1979.

כוח העבודה

מיספר המועסקים בישראל ב־1979 הגיע ל־1,240,600 עובדים, מהם 836,900 בעבודה מלאה, 293,400 בעבודה חלקית, ואילו 110,300 נעדרו זמנית מ־העבודה. אחוז השכירים בין המועסקים עלה בשש עשיריות האחוז, והגיע ל־77.4 אחוזים.

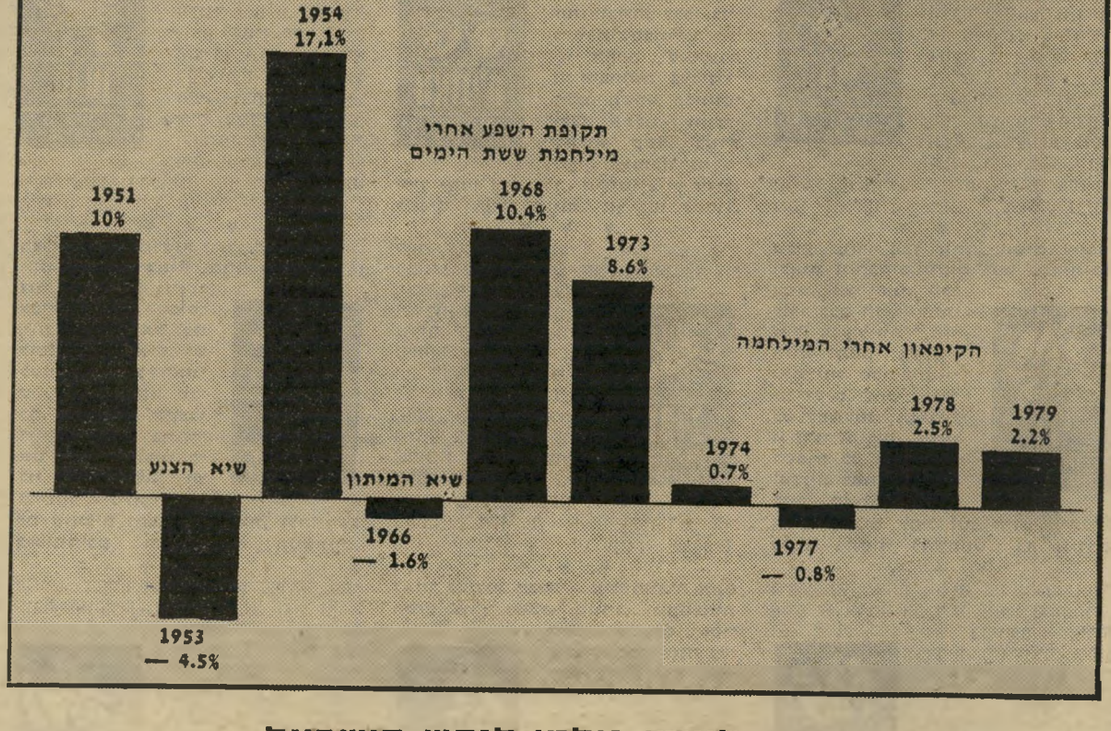
אחוזי המועסקים בענפי החקלאות, ה־חשמל והמים, המסחר, שירותי האוכל ו־הארחה ושירותים אישיים ירד ב־1979 לעומת השנה הקודמת. אחוז המועסקים בבינוי ובתחבורה נותר ללא שינוי, ו־אילו באחוז המועסקים בתעשיה, בפינג־סים ושירותים עיסקיים ובשירותים ציבו־ריים וקהילתיים חל גידול.

בסך־הכל לא חל שום שינוי ממשי ב־מבנה התעסוקה, שכן כל השינויים הם בשיברי אחוזים.

מיספר הרשומים בלשכות העבודה ל־מבוגרים הגיע ב־1979 ל־151,657 עובדים — המיספר הגבוה ביותר מאז 1969. מס־פר ימי העבודה שאבדו בשביתות היה 539,162, בדיוק מחצית ממיספר ימי ה־עבודה שאבדו בשביתות והשבתות בשנה הקודמת — אך יותר מכפל שנה אחרת. מיספר המשתתפים בשביתות והשבתות

(המשך בעמוד 54)

קיפאון מאז מלחמת יום־כיפור

תוצר לאומי גולמי לנפש בישראל

השינוי באחוזים בכל שנה לעומת הקודמת. בתולדות מדינת־ישראל אפשר להבחין בשלוש תקופות של התפתחות מהירה: עם קום המדינה, באמצע ובסוף שנות החמישים, ולאחר מיל־חמת־ששת־הימים. הביטוי הסטטיסטי לצמיחה הוא באחוזי גידול גבוהים של התל"ג לנפש. על־פי קנה־מידה זה ניתן להבחין בשלוש תקופות שפל בתולדות המדינה: תקופת הצנע בתחילת שנות החמישים, תקופת המיתון, שנמשכה מתחילת שנות השישים עד למילחמת־ששת־הימים, ותקופת הקיפאון, שתחילתה במילחמת־יום־כיפור. כאשר התל"ג עולה או יורד בשיעור של אחוז או שניים, משמעות הדבר היא קיפאון, שכן אפשר לייחס שינויים כה קטנים לטעות סטטיסטית.

מרים בונימיני

ההתאמה של ילידי מזל גדי לשאר המזלות

גדי עם גדי

כמו בשאר המזלות הזהים, קיימת אפשרות לשיעמום הדדי. קרוב לוודאי שאם אופיים דומה, והם שייכים לגדיים המשרים אווירה רצינית סביבם, הם לא יוכלו לסבול איש את חברת רעהו ל־אורך זמן. אם אחד מהם נוטה לקלילות ועליזות ומבין לרוחו הכבידה של הגדי השני, הם יוכלו להנות יחדיו מחיים משותפים, ויעשו כמיטב יכולתם על־מנת לקדם את בן־זוגם ואת עצמם. המסירות והנאמנות, המאפיינים אותם, יבואו לידי ביטוי בצירוף כזה, וההרמוניה תהיה כימעט מושלמת.

גדי עם דלי

צירוף כזה עשוי להתאים, ולהביא לידי שותפות פוריה ומצליחה. חלק מהתכו־נות של הדלי והגדי דומות, בגלל ה־שילטון של כוכב שבתאי על שניהם. אם כי לא ניתן לומר שאופיים ממש דומה, מאחר שכוכב אוראנוס, המשפיע העיק־רי על בני דלי, מוסיף להם תכונות שהן זרות לחלוטין, לבן גדי. השאיפה או לפעמים אפילו השאפתנות, והצורך ל־הצליח בקאריירה בכל מחיר, בהחלט מאפיינת את שניהם. מבחינה רוחנית השקפתם על החיים לעיתים־קרובות דו־מה. למרות שהדלי מוכר כאדם המוכן להתנסות כימעט בכל חוויה מוזרה ו־משונה, בתוך תוכו קיימת יציבות ה־מאפיינם את שבתאי ואת הגדיים בכלל, וגורמת להתאמה טובה ביניהם.

גדי עם דגים

הם מתאימים. עד כמה שזה נשמע מוזר שדגים, המזל שחסרה לו יציבות ומעשיות ונתון לחלומות ואשליות, בכל־זאת נמרגיש נוח בחברת בן האדמה ה־יציב — גדי. הרוך, חוסר־התושיה והיכו־לת לפנק, שקיימים בדגים, קוסמים לו לגדי. הנטיה להיתעלם מלהתמודד עם קשיים מעמידה בפני הגדי אתגר שעימו הוא שמח להתמודד. ההרגשה ש„הדג" מבקש הגנה־מתמדת מחניפה לגדי, והוא במסירותו ואחריותו היזועים מוכן ל־התמסר, לעזור ולתת מכוחו וממירצו ל־בן־זוגו. בשטח אחד ייתכן שיהיו חילוקי־דעות — למרות שהגדי מסור לבן דגים, העבודה מהווה תחרות רצינית לבן דגים, שלא תמיד מוכן להבין שזה הדבר ה־חשוב לגדי יותר מכל.

גדי עם טלה

גדי וטלה נמשכים האחד לשני, אולי בגלל הניגוד החזק הקיים באישיותם. אהבת הכיבוש מדרבנת את הטלה לנ־סות לכבוש את היעד הקשה מכולם — את הגדי. מתעקש ונלחם, וכשהוא משיג לבסוף את בן־הזוג שעליו נלחם, הוא מוצא גישה מאוד שונה משלו לחיים. יצר ההרפתקנות, היכולת לקחת דברים בקלות, והתייחסות שאינה די עמוקה לעומת התייחסותו של בן גדי, כל אלה גורמים לאי־הבנות, סיכסוכים ומריבות ביניהם. בדרך־כלל הראשון שישלים ו־יוותר יהיה בן גדי, שיהיה מוכן לסלוח בכל פעם מחדש לשיגיונותיו של הטלה. לעומת־זאת האופטימיות, שבה ניחן ה־טלה, עוזרת לגדי לעבור תקופות של קד־רות ועצב, ולהביט על העולם שוב בצב־עים עליזים יותר.

גדי עם שור

התאמה טובה במייוחד. כאשר גדי ו־שור מתקשרים, הדבר יימשך זמן רב ל־הנאת שניהם. בן מזל גדי, שהקאריירה חשובה לו, יוכל לסמוך על בת שור, שתעניק לו בית חם, ותעשה רבות למען התקדמותו. בת שור לא תתן לגדי לפתח את הביישנות וההסתיגות הטבעית לו. הפתיחות שלה תשחרר אותו ותעניק לו ביטחון. אם יגיעו לנישואים, יתייחסו ל־ילדיהם ברצינות והגינות. וייעניקו להם ערכי־מוסר גבוהים.

גדי עם תאומים

צירוף לא רע, אם כי מכביד לפעמים על בן מזל תאומים. הרצינות והאמבי־ציה המיקצועית של בן גדי מפריעה לקש־רים היומיומיים ביניהם. אך הילדותיות, הקלילות ולפעמים חוסר־האחריות של בן תאומים לא ישנו את הגדי, כי אם להיפך. הגדי בעל האישיות הבוגרת יציב לפניו מטרה — לחנך ולפקח על „תאו־מו", וכאשר בן תאומים יאבד כיוון, הגדי יחזירנו מיד למקומו. היחס של בן מזל גדי לבן־זוגו רך, סלחני ואוהב, ואילו בן תאומים נשען על הידידות ו־הקביעות שמעניק הגדי לכל הבאים עימו במגע.

גדי עם סרטן

בגלגל המזלות הם ניצבים האחד מול השני ויוצרים שיתוף וניגוד, כך שאת הקשר ביניהם קשה להגדיר. ובכל־זאת זהו צירוף מצוי ביותר. מצד אחד, גיש־תם לחיים דומה בנושאים רבים, אך כ־מידת השיתוף כך גם ההבדל. הניגודים באופיים כל־כך חזקים, שכאשר פורץ ויכוח אף אחד אינו מוותר. שניהם נצמ־דים לדעותיהם, ומוכנים להילחם על קוצו של יוד. בקשר בין שניים אלה ה־סרטן הרבה יותר רגשן, ומרגיש צורך לבטא כל מה שהוא מרגיש. הגדי יותר מסוייג וגם כשהוא רוצה, קשה לו לגלות כלפי־חוץ את עומק רגשותיו. נאמנות גדולה, שמצויה אצל שניהם, האחריות ואהבת הילדים מהדקים את הקשר.

גדי עם אריה

הרבה מן המשותף ניתן למצוא בגדי ובאריה — כושר האירגון, הרצון לשלוט

(המשך בעמוד 52)

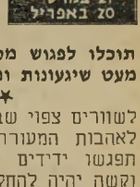
הדגש ימשיך להיות מושם על ענייני עבודה. יוכלו לצפות מכם לרעיונות חד־שים, וגם אתם תפ־תיעו את עצמכם ב־יכולת הגבוהה לנתח מצבים מסובכים, ש־איש מלבדכם אינו מבין בשטח העבודה. פעילות חברתית, ש־היתה קשורה עד עכ־שיו לאנשים העובדים עימכם, תעבור למקו־מות ציבוריים, שבהם תוכלו לפגוש מכרים חדשים, שלהם לא מעט שיגעונות ומוזרויות שיעוררו אתכם.

* * *

לשוורים צפוי שבוע רומנטי במיוחד. נוסף לאהבות המעוררות והמלהיבות אתכם, תפגשו ידידים ישנים, וקשה יהיה להחליט עם מי אתם רוצים לבלות. צפויות נסיעות בתחום העבודה, והזדמנויות טובות לקדם עניינים, העומדים זמן רב ללא תזוזה, באותו שטח שבו אתם מעוניינים. יש לנהוג בכפפות של משי עם הממונים עלי־כם, שלא לעורר שינאת־חינם. בני דלי נמשכים אליכם, ולכם קשה להבינם.

* * *

שבוע שמעט קדרות מלווה אותו. ילידי תאומים, המתגעגעים לאווירה קלה ונעימה, לא יוכלו ל־הגשים כמיהה זו. חר־דות בענייני כספים מטרידות אתכם, ו־קשה למצוא דרך להחזרת הכספים ש־אחרים חייבים לכם. בתוך הצבע האפור תבצבץ קרן־אור ציב־עונית ומבטיחה — הצעת נסיעה לחוץ־לארץ. ברגע זה לא יהיה דבר יותר רחוק, אך כעבור זמן קצר תארזו מזוודה.

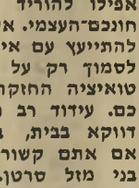
למרות הקשיים המלווים את הסרטנים בחודשים ואחרונים, צפויים קשרים חד־שים עם אנשים מעניי־נים. ייתכנו קשרים מיוחדים עם אנשים מבוגרים מכם, שאפשר יהיה ללמוד מהם, ולה־עזר ברצונם הטוב לבוא לקראתכם. תימצאו מיפלט בחביבים חד־שים בשטח הספורט, האמנות והכתיבה. הו־רים בני מזל סרטן יר־גישו צורך להקדיש זמן רב לילדיהם. הילדים יעשו הכל על־מנת להוסיף הנאה.

* * *

הצעות עבודה חדשות יועלו בפני האריות, והם יתלבטו באיזו מהן לבחור. ידי־דים לא יעזרו, וינסו אפילו להוריד מביט־חונכם־העצמי. אל לכם להתייעץ עם איש, יש לסמוך רק על האינ־טואיציה החזקה שלכם. עידוד רב תקבלו דווקא בבית, בייחוד אם אתם קשורים ל־בני מזל סרטן. יש להיזהר מלהסתכסך עם שותפים וחברים בעבודה, ולהתחשב ברצונותיכם ומצבי־רוחם המשתנים.

* * *

קשיים כספיים יעיקו עליכם במיוחד בת־קופה הנוכחית, אולם תמצאו כוח ומרץ להתמודד עם הבעיות בצורה לא שיגרתית ועל־ידי עבודה נוספת ומהנה שתביא הכנסה נוספת. הדגש יושם על עבודה, אך תמצאו זמן לתחביבים, מלאכות־יד, כתיבה וביליוים. תהנו משיחות על כוס קפה, והן עשויות להיות מש־מעותיות לעתידכם. תמ־צאו ידידים שיעודדו ויעזרו בדיוק כשתזדקקו. צפו לחידוש קשרים ישנים.

שבוע לא כל־כך סימפטי לבני מאזנים: ייתכנו מריבות בבית עם בני־המישפחה. תרגישו כבולים לבית, ולמרות הרצון לצאת ולהשתחרר מהמתחים, התחייבויות כלפי בני־משפחה מבוגרים ירת־קו אתכם למיסגרת המישפחתית בעל־כורח חכם. השטח הרומנטי יפצה אתכם, ותוכלו למצוא קשר לאדם מבין, שיתגלה גם כ־ידיד נאמן בעת צרה. תרגישו צורך לבזבז כספים ולערוך קניות, אך נסו לחסוך.

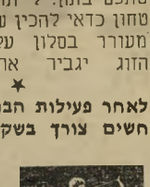

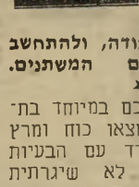
* * *

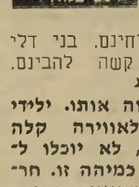
אחרי השבוע המעייף, מרגישים כוח מחודש להסתער על החיים. תרגישו צו־רך לשפץ את הבית ולייפות את סביבת־המ־גורים. חברים לעבודה יפתיעו אתכם בביקו־רים מהנים, אך הם שוב לא ידעו מתי לקנח, ואתם תיאלצו לתת להם רמזים עבים, על־מנת שתוכלו להגיע למי־טתכם בזמן. לייתר בי־טחון כדאי להכין שעון־מעורר בסלון על שולחן־הכיבוד... בן־הזוג יגביר את תביעותיו לכספים.

* * *

לאחר פעילות חברתית אינטנסיבית אתם חשים צורך בשקט, מנוחה והימצאות בחברת עצמכם. זקו־קים להרבה שינה על־מנת לחדש את הכו־חות. בשטח האהבה העניינים לא מתנה־לים כמצופה, בני ה־מין השני משחקים בכם מעט, ומנצלים את תמימותכם. ציפיות גדולות עלולות לחיי־גמר באכזבה. יש להיזהר משיפוט מוטעה, כדי למנוע אכ־זבה מאוחר יותר. רסנו הצורך לבזבז.

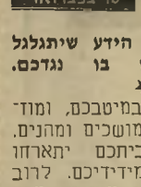

הכוח המתחדש ממריץ אתכם להתחיל בעיסוקים חדשים, ולהראות לממונים עליכם את יכולתכם האמיתית. במאבקים ב־ענייני כספים תצאו וידכם על העליונה. ב־ענייני הרגש — חשים דווקא בשבוע זה מע־צורים רבים בביטוי הרגשות. אולי כדאי לך־חות הצהרות והצעות חשובות לשבוע נוסף, ולא להסתכן באי־הב־נה של כוונותיכם. ידידים ותיקים, שעליהם ניתן לסמוך, יתנו עצה נכונה.

* * *

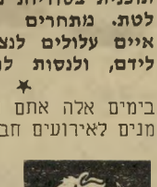
שבוע מוזר. מצד אחד, חשים עייפות ולאות ומחפשים מקום רגוע שבו תוכלו לנוח. מצד שני, מת־ערר בכם הרצון להת־חיל בפעילויות חד־שות. המון רעיונות ותוכניות מלהיבים ו־מבריקים דוחפים את־כם לפעולות נמהרות ולחוסר־זהירות. כדאי לשמור כל רעיון וכל תוכנית בסודיות מוח־לטת. מתחרים חש־איים עלולים לנצל את הידע שיתגלגל לידם, ולנסות להשתמש בו נגדכם.

* * *

בימים אלה אתם נראים במיטבכם, ומוד־מנים לאירועים חברתיים מושכים ומהנים. גם בביתכם יתארחו רבים מידידיכם. לרוב הם יהיו צעירים מכם ויימשכו אתכם למקו־מות שבהם תרגישו מעט זרות, ותיאלצו להוציא ממון רב. בני המין השני שמים־לב אליכם יותר מן הרגיל, ומחכים שאתם תהיו ה־יזמים. הקינאה עלו־לה להתעורר מחדש, עקב הצלחתם של אחרים במקום שבו אתם נכשלתם.

המרכיב הסודי שלי למסיבת פינקולדה אמיתית.

אוסקר – " Mr. Holland House " ידוע במסיבות שהוא מארגן לכל המי ומי בניו־יורק.
הוא יודע להרכיב את הכימיה היוצרת מסיבות מדליקות.
במסיבות שלו, מסתובבות פיגורות חשובות, מסתובבים התקליטים הנכונים ומעורבבים המשקאות הכי מסובבים – קוקטיילים של פינקולדה אמיתית.
המתכון של אוסקר לסילווסטר '81: תקליטי ג'ון לנון והביטלס, גיבורי מדורי הרכילות, ו... כמובן, לחימום האוירה, פינקולדה אמיתית!
אוסקר מערבב פינקולדה אמיתית,(בבקבוק הירוק או בפחית), ומחבר את האורחים שלו ל"אינפוזיה" בטעם אננס־קוקוס, עם רום*
ובחצות ה'סילווסטר' יהיה פיצוץ, הכל יסתובב, כולם יהיו שטופי פינקולדה אמיתית עד קצות האצבעות.(בהרבה פחות כסף "מהפינקולדות" המוכנות.) HAPPY NEW YEAR

ועכשיו, קדימה למסיבת פינקולדה אמיתית
עם Holland house®

* של יקבי אשקלון.

כל-אדוין

המפיצים: יינות אשקלון, טל. 03-657707

מיליון מקררים
הנסיון שהביא לך את הקו

החדש של אמקור

סוד כמוס:
היכונו למבצע
קונבל באמקור
מחיר המיליון

צעד גדול קדימה במאבק למניעת בעיות דנטליות

שתי בעיות דנטליות מטרידות עקרונית את האנושות ואלה הם תוצאה מהרגלי אכילה מצד אחד וחוסר היגיינת שיניים נאותה מצד שני.

הבעיות הן עששת שיניים ודלקת החניכיים. שתיהן תוצאה ישירה מהתהוות פקטור משותף אחד והוא הרובד (פלקה) מעל זקוקית השן.

הרובד מהווה קרקע מזון מצויין להתרבות היקרו־אורגניסמים שונים, המיצרים חומצות המתקיפות את זכוכית השן. בדרך כלל מזהים חומצת חלב אבל נמצא גם חומצות אחרות, כגון: חומצה פירובית, חומצת חומץ, חומצה פרופיונית וחומצת חמאה. התקפת זגוגית השן על ידי החומצות גורמת לעששת שיניים.

היווצרות החומצות נגרמה על ידי חדירת סוכר לתוך הרובד ושיחלובו על ידי המיקרואורגניסמים.

הרובד (פלקה) לא גורם בלבד לעששת שיניים, הוא גם אחראי להיווצרות מחלה סב־שינית והיא דלקת החניכיים. הפרוצס מתחיל במקום בין הרובד והחניכיים כאשר כתוצאה מהתרחבות מיקרואורגניסמים מופיעים חומרים כימיים שונים הגורמים לדלקת החניכיים, המו־בילים במרוצת הזמן — ללא טיפול נאות לאיבוד השן.

טיפול רציונלי הוא בראש וראשונה מניעת היתהוות הרובד.

האמצעי היעיל ביותר הוא הפלואורהארגני המסוגל להתקשר עם זגוגית השן ועל ידי זה נוצרת שכבת מגן חזקה ובלתי חדירה.

שני פלואורידים אורגניים מוגנים על ידי פטנטים על ידי חברת גבה משוצריה (GA—297 ו־GA242) הם המרכיבים העיקריים של משחת שיניים אלמקס המיוצרת בארץ על ידי חברת טבע.

צחצוח שיגרתי של השיניים בבוקר ובערב באלמקס ימנע היתהוות עששת שיניים. לטיפול בדלקת החניכיים מומלצת משחת שיניים ארונל פורטה המכילה אמצעי ניקוי להורדת הרובד (הפלקה).

משרד הבריאות
אגף הסיעוד

חובשי צה"ל (גברים)

המעוניינים להמשיך לימודיהם לקראת תואר

א ח מ ע ש י

יפנו **בכתב** לפי הכתובת:
אגף הסיעוד, משרד הבריאות, רח' בן־טבאי 2, ירושלים
טלפונית: **גב' מזון גרווה**, טלפון 02־638212
גב' ארנה לוי, טלפון 03־210752
משך הלימודים: שנה
ללומדים תינתנה מילגות קיום לפי הצורך

את שוב מלאה?

נפיחות? עצירות?

תה ביקונים לעיכול טבעי: נמס היחידי בישראל - עלים וטבליות.

מיוצר מצמחים.

תה בקונים Bekunis

חזרה לעיכול טבעי

להשיג בבתי המרקחת בלבד

אישור משרד הבריאות
11·46-929-002

חופשה בריאה ★★★★ בגלי־זוהר ים המלח

מבצע חודף 190 שקל+מע"מ

מלון גלי זוהר מציע לך חופשה חמה באמצע החורף. 190 שקל + מ.ע.מ. לאורח בחצי פנסיון כולל:

★ קפה ועוגה בשעה 4 אחה"צ
★ ערבי בידור, בינגו סרטי קולנוע דיסקוטק ווידיאוטייפ
★ 6 כרטיסי כניסה חינם לבריכות הגופרית לאורח השוהה לפחות 6 לילות
★ שני רופאים מומחים (לראומטיזם ועור) לרשות האורחים (תמורת תשלום)
★ התוספת לפנסיון מלא, 30 שקל+מ.ע.מ. בלבד!

להזמנת מקומות:
ת"א שדרות רוטשילד 66 טל. 03-615398 **ים המלח** מלון גלי זוהר טל. 057-90851

K-ADV.

לנעלים של רוזי תכנסי מהכניסה הצפונית. Rosi בדיזנגוף סנטר.

חינם! לוח שנה צבעוני של נעלי רוזי לכל קונה. המלאי מוגבל. פתוח רצוף: 09.00 — 19.00.

ארצות־הברית: סודותיו האפלים של אלכסנדר הייג

בעיצומו של משבר ווטרגייט, שבו מילא מועמדו של רונאלד רגן לכהונת שר־החוץ תפקיד מרכזי, הגדיר עיתון אמריקאי את אלכסנדר הייג כ„ערפל שטני האופף את הנשיא ריצ׳ארד ניכסון". הייג, קשוח וציני כדרכו, לא התרגש במיוחד. הוא שלח כרטיס ברכה ליום־ההולדת של אחד מידידיו ותחם: „הכוח הזדוני — אל הייג."

חקירה בסינאט. הייג יזדקק לא רק לקשיחות ולציניות שלו, אלא גם לכישוריו הפוליטיים הבלתי־מבוטלים, כשיתייצב לפני ועדת־החוץ של הסינאט, ב־9 בינואר. רוב המשקיפים סבורים שהמינוי יאושר במליאת הסינאט. יריביו המושבעים של הייג, הליברלים במיפלגה בוועדת הסינאט, ולא להתנהג שם בשחצנות הרגילה שלו. כשהופיע שם לפני שנתיים, כמפקד העליון של נאט״ו, התנהג כמו גנרל בדיקטטורה של בננות. הוא לעג בגלוי לסינאטורים, וכל תשובותיו היו חמקניות ונטולות תוכן של ממש. גם בפרשת ווטרגייט סירב הייג לענות על שאלות, ולבסוף, אחרי לחץ כבד, נתן תשובות חלקיות וסתמיות. כיום אין ספק שהייג היה הארכיטקט הראשי של הדחת היועץ המישפטי האמיץ של ממשלת ניכסון, ארצ׳יבלד קוקס, שהתעקש לחקור ביסודיות לא רק של הפריצה למטה המיפלגה הדימוקראטית במלון ווטרגייט, אלא גם על הסתרת העניין באמצעים בלתי־חוקיים.

יורשו של קוקס, ליאון ג׳אוורסקי, סיפר בזכרונותיו שהייג עשה כמיטב יכולתו להסתיר את סרטי־ההקלטה המרעישים של ניכסון. הייג אף ניסה לאיים על ג׳אוורסקי ולשחד אותו חליפות, כראוי לתלמידו המובהק של הנרי קיסינג׳ר. אויביו של הייג תולים תיקוות רבות ב־6,000 השעות של סרטי־הקלטה ניכסוניים, אותם עדיין לא שמע איש. הייג אמנם הבטיח לרגן שאין שם שום מימצאים העלולים להרשיע אותו, אבל זה יתברר רק אם חקירת ועדת־הסינאט תהיה ארוכה, יסודית וממצה.

ציניות ביצועיסטית. אחרי שנמלט, ממש בעור שיניו, מתוצאות שערוריית ווטרגייט, מונה הייג למפקד העליון של נאט״ו, נאלץ לזנוח את שאיפתו הישנה להיות רמטכ״ל צבא ארצות־הברית. מינוי זה היה כרוך באישור הסינאט הדמוקראטי, ולכך לא היה שום סיכוי ב־1974.

להפתעת רבים, הוכיח הייג כישורים דיפלומטיים וצבאיים בתפקידו בנאט״ו. הוא הצליח לקרב אליו את הגרמנים, ואפילו שיפר את הקשרים עם הצרפתים. הוא חילץ את תורכיה מבדידותה המדינית אחרי פרשת קפריסין, תמך בימין התורכי עד הסוף. באירופה מייחסים להייג את הצלחת נאט״ו למנוע פרישת פורטוגל מן הברית.

הייג הוכיח את עצמאותו מפטרונו, קיסינג׳ר. היחסים ביניהם הורעו מאוד מאז שנתפרדה החבילה, בשלהי 1973. ביטחונו העצמי של הייג גבר, אם כי הוא מגלה עדיין רגישות רבה כשמזכירים לו את הציונים הגרועים שקיבל בבית־הספר לקצינים, ווסט פוינט.

היונים בארצות־הברית חוששים שגישתו של הייג לזירה הבינלאומית תהיה יותר מיליטריסטית מאשר דיפלומטית. הניצים חושדים בו בשל קשריו עם קיסינג׳ר ותמיכתו, המסוייגת אמנם, בדטאנט. אך משקיפים המכירים אותו היטב סבורים שהוא פשוט ישרת את רגן בנאמנות, יעשה הכל לקידומו האישי ולניטרולו של יועץ הנשיא לביטחון־לאומי, ריצ׳ארד אלן.

הייג (56) יזכה במינוי, אפילו אם יריביו יעלו מחדש את כל הנקודות האפלות בעברו. כשר־חוץ הוא לא ינקוט בהכרח, יוזמות להחרפת היחסים עם הסובייטים, אך ברור שיקולים „קארטריים" של זכויות־האדם לא מעניינות אותו. מינויו הוא בשורה טובה לדרום־אפריקה, לחונטות הצבאיות של אמריקה־הלאטינית ולשליטים האכזריים של תורכיה ואינדונזיה. הייג מסמל את הציניות הביצועיסטית, האנטי־ליברלית, של תקופת ניכסון. הוא מאפיין קלאסי של העידן החדש, שהחל עם בחירתו של רונאלד רגן לנשיא ארצות־הברית.

ארגנטינה: הימני.

המכונר והאנטי־שמי

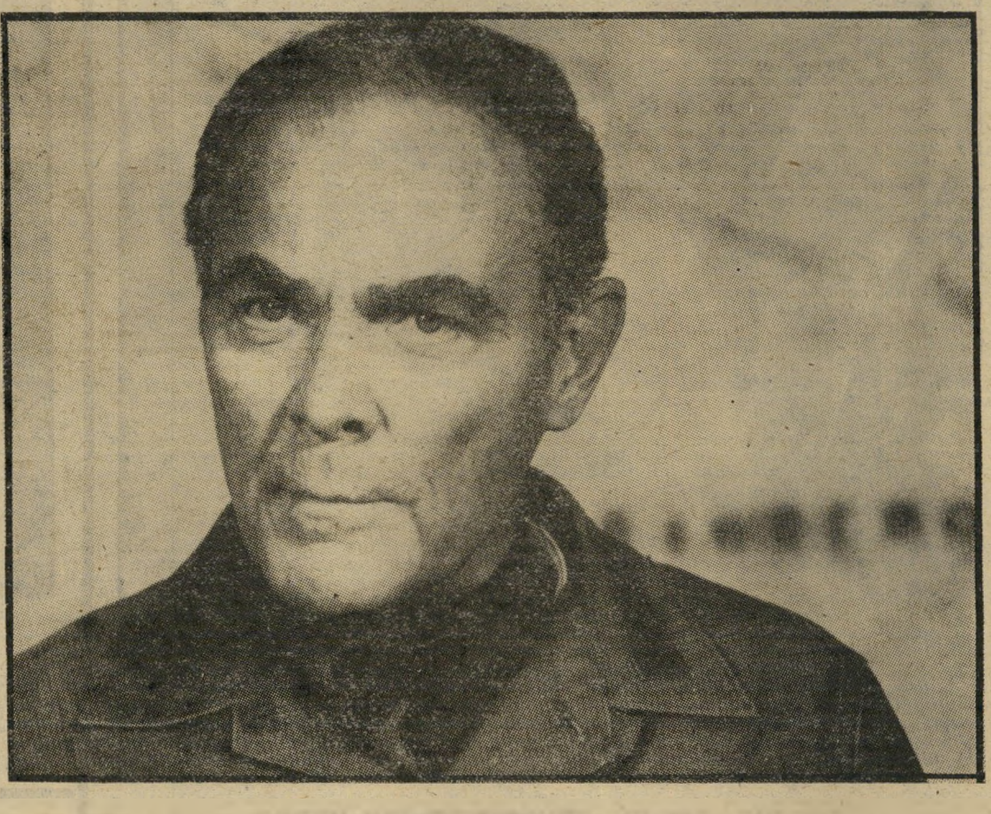
בירת ארגנטינה חגגה השבוע בכרזות־פירסומת צבעוניות ומאירות עיניים את הופעתו של שבועון אנטי־שמי חדש. תושבי בואנוס־איירס זכו לקרוא, כימעט בכל פינה בעיר, שעירם הפכה לבירת העולם הארי. המגאזין החדש, פאפאלס, כולל תמונות גדולות של אדולף היטלר ובניטו מוסוליני, ואפילו מאמר מיוחד המציין את יום־השנה לפתיחת מישפטי נירנברג. עורך השבועון מכנה את המישפטים בשם „פשע נירנברג" ומהלל ומשבח את מנהיגי הנאצים כקדושים.

„השראה יהודית". זוהמה פאשיסטית נאצית כזו לא היתה יכולה להתפרסם בארגנטינה ללא בירכת השילטונות. החונטה הצבאית של הגנרל חורחה וידאלה מקיימת צנזורה פוליטית חמורה, אוסרת על כל פירסום שמאלי או ליברלי, חרף יחסיה ההדוקים עם ברית־המועצות. הכתב המדיני של השבועון הבריטי אובזרוור, שביקר לאחרונה בארגנטינה, מדווח על הקצנה ניכרת בקרב החונטה. וידאלה ואנשיו משוכנעים, שהמסע הבין־לאומי נגד הפגיעה הגסה בזכויות־האדם בארגנטינה נערך בהשראה יהודית. בארוח אנטי־שמי קלאסי משוכנעים הגנרלים, שהיהודים הם כל־יכולים, שולטים לא רק בכלכלה העולמית ובאמצעי־התיקשורת במערב, אלא גם מכוונים את פעולתו של השמאל בכל רחבי העולם הרכושני.

בארגנטינה יש כ־410 אלף יהודים. רובם נמנים על המעמד הבינוני, או עוסקים במקצועות חופשיים. רק מעטים מהם משתייכים לאצולת־ההמון הארגנטינית. הם נוטרלו לחלוטין מכל השפעה פוליטית ממשית. בצבא, שהוא המקור העיקרי לעוצמה פוליטית בארגנטינה, אין כימעט דריסת רגל ליהודים.

לעומת זאת השתייכו צעירים יהודים רבים לתנועות השמאל. בקרב 20 אלף פעילי השמאל שנעלמו בשנים האחרונות, אחרי שנחטפו בידי פלוגות־המסר של וידאלה, מהווים היהודים אחוז ניכר. במיוחד נפגעו העיתונאים היהודים, שרובם נטו לשמאל, או לפחות למרכז הליברלי.

קשר שתיקה. אובזרוור גורס שהנטייה הארגנטינית לאנטי־שמיות ולפאשיזם באה לידי ביטוי בולט בתקופת מילחמת־העולם השניה. הצבא נטה בפירוש לתמיכה בציר הגרמני־יפאני־איטלקי, ורק עם תבוסתו הצטרף לבנות־הברית והכריז מילחמה על גרמניה.

גנרל אלכסנדר הייג
הערפל השטני של ניכסון

הדימוקראטית, מקווים שלפחות 30 סינאטורים יתנגדו למינוי. ההתנגדות תבטא מתאה ואף רמז גלוי, שרבים בארצות־הברית מסרבים לתת אימון בהייג. עיתונאים, פוליטיקאים, ותיקי המאבק נגד פשעי וייאט־נאם וקאמבודיה, יעקבו בשבע עיניים אחרי הייג, יחכו לכל כישלון או מעידה, כדי לחסלו סופית.

הייג, שהיה מזכירו הצבאי ואחר־כך סגנו של הנרי קיסינג׳ר בממשלתו של ניכסון, מאוכזר 43 פעמים בספרו של ויליאם שאוקרוס, אירוע צדדי. בכל המיקרים הוא מבצע שליחויות אפלות ביותר למען קיסינג׳ר, מסייע בהתלהבות בעקיפת הקונגרס, הצבא ואפילו משרד־החוץ עצמו, כדי להבטיח שקמבודיה תופצץ באכזריות ללא תקדים בהיסטוריה. תומך בהתלהבות בברוטליזציה של וייטנאם הצפונית באמצעות הפצצות מאסיביות, הרעלת יבולים, עידוד קבוצות גנרלים מושחתים בדרום וייאט־נאם ובקאמבודיה.

הייג היה פטרונו הראשי של תומאס אוסטרום אנדרס, דיפלומט בשגרירות ארצות־הברית בקאמבודיה, שתפקידו העיקרי היה לבלום כל נסיון מצד הקונגרס האמריקאי ואמצעי־התיקשורת בארצות־הברית לעמוד על המתרחש בהודו־סין. ההתייחסות הצינית, העויינת ומלאת הבוז של אנדרס לעיתונות החופשית, המאפיינת כל מישטר מושחת שיש לו הרבה מה להסתיר, הפכה אותו לחביבו של הייג. בכל פשעי המילחמה המחרידים שבוצעו בוייאט־נאם ובקאמבודיה בשנים 1973—1969 היה המועמד של רגן לשר־החוץ מבצע, יזום וסניגור נלהב. יחסו ל„צהובים" בהודו־סין היה תמיד גיזעני מובהק. חיי־אדם, בעיקר לא־לבן, אינם נחשבים בעיניו.

6000 שעות. באקלים הפוליטי השורר היום ב־ארצות־הברית ספק אם מישהו יטרח לחקור את הייג על פרשת קאמבודיה. ההתלהלך שיזמו ניכסון־קיסינג׳ר־הייג עלה, אומנם, בחיי שני מיליון בני־אדם, אבל זו כבר פרשה ישנה, לא מעניינת. לעומת זאת יגסו לפחות כמה סנאטורים דימוקראטיים לתחקר את הייג באורח יסודי על חלקו בפרשת ווטרגייט. אלן קרנסטון, „המצליף" הדימוקראטי בסינאט, טוען שהייג אשם במידה רבה בהסתרת סרטי ההקלטה של ניכסון בתקופת חקירת ווטרגייט, וכן בעיסקה שנסתיימה במינויו של ג׳ארלד פורד לנשיא ובחנינה שהוענקה לריצ׳ארד ניכסון.

ידידיו של הייג מנסים לשכנע אותו ל„שחק אותה"

עולם קטן

הגנרל חואן פירון, שעלה לשילטון ב־1945, נטה ליישם הרבה מהלקחים שלמד כשהיה נספח צבאי באיטליה של מוסוליני. למרות קיומו של אגף שמאלי ופופוליסטי בתנועה הפירוניסטית, קיים פירון קשרים מסועפים עם פאשיסטים מסוגו של ראפאל טרוחיליו, ריזדן הרפובליקה הדומוניקאנית. זה אף העניק לו מיקלט עם הדחתו, לפני שקיבל את חסותו של הגנרליסמו פרנקו, רודנה של ספרד באותם ימים.

החונטה הנוכחית מתעבת את פירון, אבל היא ירשה את שיטותיו הסמכותיות ואת כל המורשת האנטי־יהודית. בקרב יהודי ארגנטינה שורר פחד. האירגונים היהודיים לא מעיזים למחות בגלוי. מנהיג יהודי ארגנטיני, שביקר השבוע בארץ, מסר שהמצב הורע לא רק בארגנטינה, אלא בכל רחבי אמריקה־הלטינית. החונטות הצבאיות חוגגות בגלוי את בחירתו של רונאלד רגן לנשיא ארצות־הברית. דמויות שנואות, פרו־יהודיות ו־ליברליות, כמו ג׳ימי קארטר, אנדרו יאנג וסיירוס ואנס פינו את הזירה. היהודי הארגנטיני אף הביע חשש שמדיניותה של ישראל באמריקה־הלטינית והתמיכה הצבאית שלה בדיקטטורות הימניות, מוציאה מכלל אפשרות מסע למען יהודי ארגנטינה בהנהגת מנחם בגין.

מצבם של יהודי ארגנטינה מדאיג במיוחד נוכח אפשרות התרקמותו של קשר־שתיקה משולש, שבו יקחו חלק ליאוניד ברז׳נייב, רונאלד רגן ומנחם בגין.

אנשים בעולם

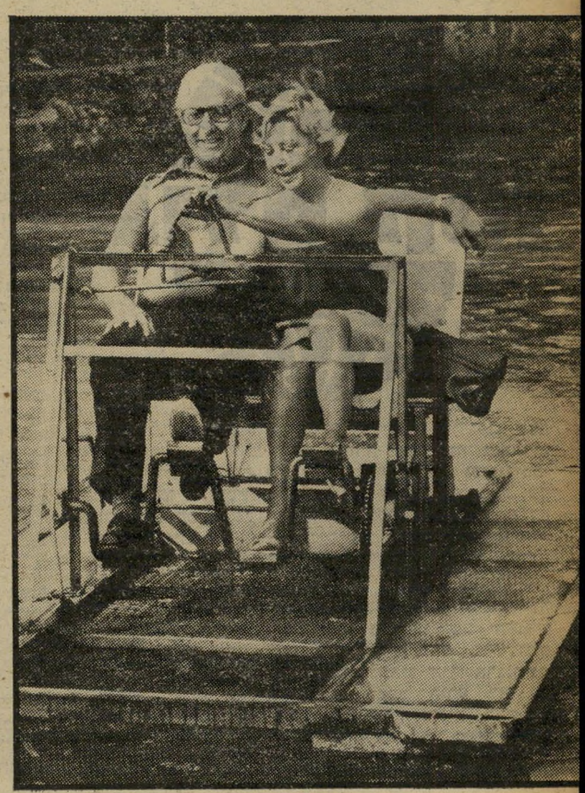
ז'יסקאר־ד'סטאן: מחווה לדה־גול

צרפת לא יזמה בימי חייו של שארל דה־גול אף דיוקן ממלכתי מצוייר של הנשיא. היוזמה באה מצד ואלרי ז'יסקאר ד'סטאן, שהפך קיד על הציור, לפני צילום של דה־גול, את הצייר שאפלין מידי. הדיוקן הוצג לראשונה ב־5 בנובמבר, באולם המוזהב של ארמון האליזה, לצד דיוקן של ז'ורז' פומפידו.

הבארון אלי דה־רוטשילד: יין טוב, כיס טוב

בערב זוהר מאין כמותו אירח הבארון אלי דה־רוטשילד (מצד ימין בתמונה) בארמונו, שאטו לאפיט — שם מפיקים את מיטב הייגות האדומים של צרפת — את חברי ליגיון הכבוד: סימון וייל (במרכז התמונה) וז'אק דה פושייה. דה פושייה, נשיא הוועדה למחקר רפואי, קיבל גם יין טוב וגם תרומה נכבדה: 225 אלף פרנק — פידיון הערב, שהוא קודש למטרות מחקר.

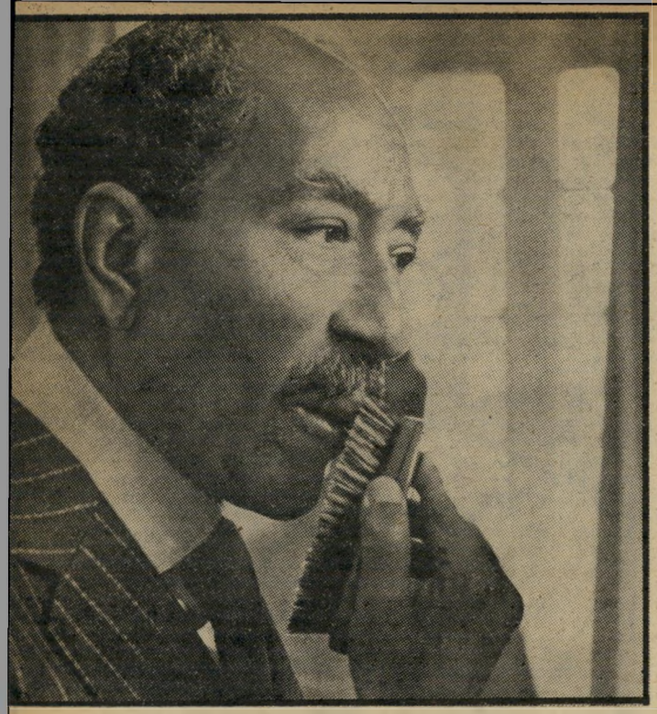
ג'יין באירן: לשנות את התדמית

האשה העליזה הרוכבת על אופני־מים היא ראש־עיריית־שיקאגו, ג'ון באירן, ובן־זוגה הוא בעלה ג'יי, המשמש כאיש יחסי־הציבור של הגברת והאחראי לכתיבת נאומיה. באירן, שביקרה בישראל, עושה גדולות לשינוי תדמית העיר שיקאגו כ„עיר של גאנגסטרים ששיווקה לעולם את אל קפונה".

ג'ימי קונורס: קל יותר לשחק טניס מלאכול אוכל סיני

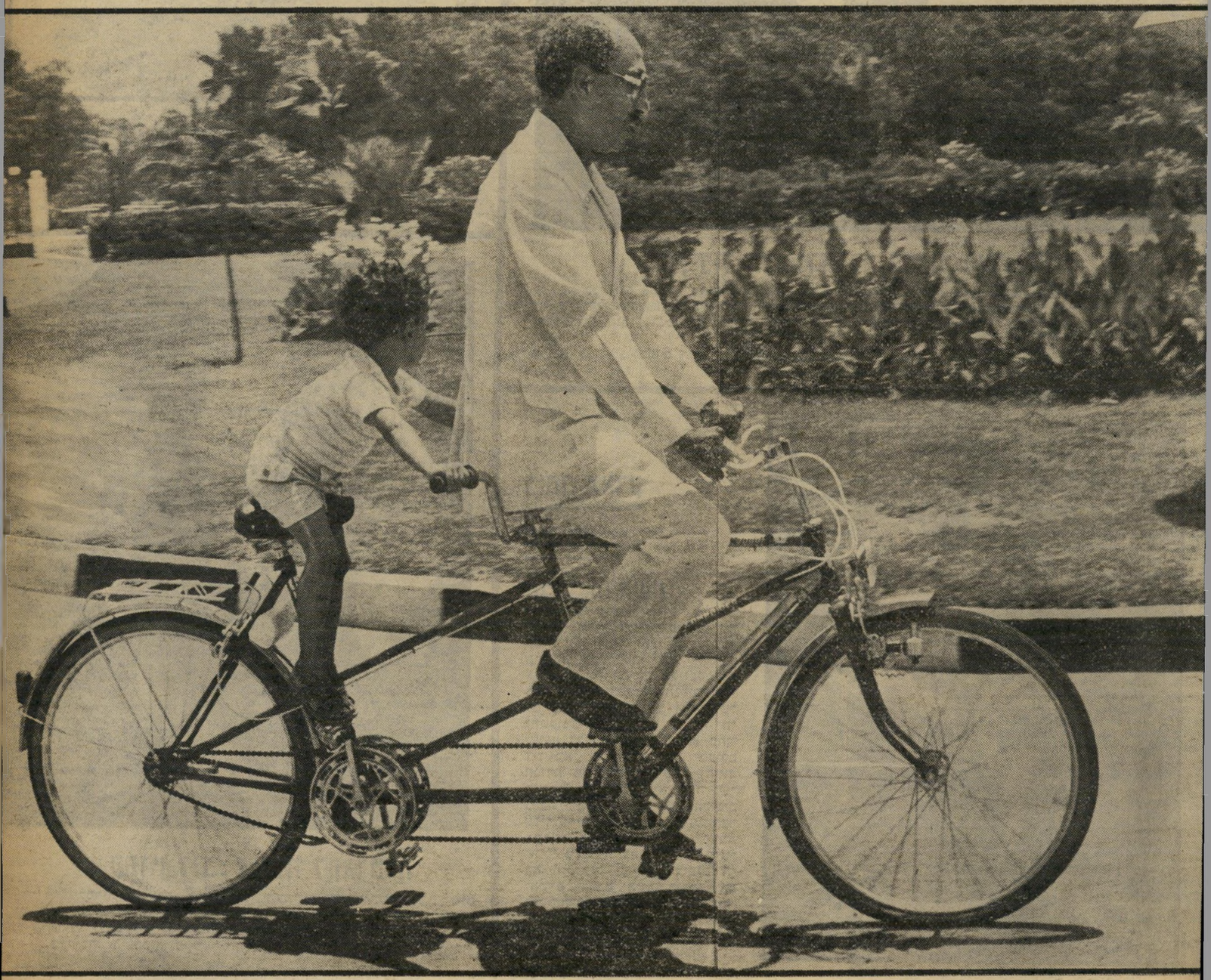
באיצטדיון שבעיר קאנטו בסין מציג ג'ימי קונורס, שחקן הטניס האמריקאי המהולל, צ'ק סימלי בממדי ענק. הצ'ק על־סך צנוע, במושגיו של קונורס, 8750 דולר, הוענק לו על הניצחון בתחרות היזומה על־ידי חברת מארלבורו, שבה ניצח את מתחרהו, גם הוא אמריקאי, אליוט טאצ'ר. אם כי הטיול לווה בחריקות אירגוניות — באיצטדיון לא היו מיקלחות ואף לא חדרי־מנוחה — נתנה קונורס מכל העניין: „ישנתי טוב, התאמנתי קצת ואכלתי לחם עם חמאת־בוטנים שהבאתי מן המולדת, כי אני שונא אוכל סיני."

אנוור אל־סאדאת: התמונות הפרטיות ביותר

התמונות האלה מציגות את נשיא מצריים, אנוור אל־סאדאת, בשעותיו הפרטיות ביותר, ועתידות להתפרסם באלבום־תמונות על חייו. כך, אפשר לראותו לראשונה מתגלח (בתמונה מימין), מבריש את השפם וגוזז אותו (בתמונה למעלה) ורוכב על אופניים עם נכדו שריף, בנה של בתו נוהה, באחד מארמונות הנופש שלו באלכ־סנדריה. „אני אוהב את הטבע, היופי, האמנות והרומנטיקה," אומר הנשיא, ומוסיף: „פוליטיקאי שאין לו חזון, אסור שיהיה פוליטיקאי."

אנשים בעולם

ז'אן פול בלמונדו: כל הכבוד לאלן ד'לון

לא בכל יום אפשר לראות שני קיסרים, בלי כתר, מתנשקים: זה קרה בהצגת־הבכורה לסירטו החדש של אלן דלון שלושה אנשים להרוג. ז'אן פול בלמונדו, סופרסטאר, בא לברך את אלן דלון, סופרסטאר, והעניק לו חיבוק ונשיקה. בלמונדו כיבד את דלון במחווה יוצא־דופן: הוא הביא להצגה את הוריו הקשישים. שלושה אנשים להרוג של הבמאי ז'אק דריי מסמל את שובו של דלון אל הבד אחרי היעדרות ארוכה, ובת־זוגו בסרט היא תגלית חדשה: דלילה דה לאזארו.

אני ז'יראר־דו: על קצה מיגדל אייפל

איך מגדירה עצמה השחקנית אני ז'יראר־דו ביום הולדתה הארבעים ושמונה: „כאילו הייתי עומדת עם רגל אחת על קצה מיגדל אייפל. אני מפחדת מכל דבר, מאוניה, ממטוס, מהעתיד. אבל אני מחליטה בשביל עצמי, כי אין מישהו אחר שיעשה את כל זאת בשבילי."

קתרין דנב: נאמנה לקארטייה

למרות הקינות על משבר האנרגיה בארצות־אירופה, ישנם אנשים שאינם משתנים, לפחות בטעמם: קתרין דנב נאמנה לאופנת שאנל ולתכשיטי קארטייה והבמאי־מלחין סרז' גיינסבורג עוזר לה בבחירה. היפהפיה משמאל, נאטאלי הוק, מנהלת בית־התכשיטים.

פיטר מארק פיליפס: הפוני הראשון

פיטר מארק אנדריו פיליפס רוכב בגיל שלוש וחצי על הפוני, הראשון שלו, בעתי שאמו, הנסיכה אן, בתה של המלכה אליזבט, עומדת לידו. דודנה של הנסיכה ציילם את התמונה באזור הקייט של גייטקומב־פארק, שם עתידה הנסיכה ללדת את ילדה הבא בחודש מאי. אן היתה מאז ומעולם חסידה מושבעת של טבע וחיות. בארמון באקינגהם היא אינה מרגישה בנוח. לעומת־זאת אהובים עליה כל ימי השהייה בכפר, והדבר מתבטא בהבעת־פניה כל אימת שהיא מצולמת בחיק־הטבע: נינוחה, חייכנית ופורחת. הימים היחידים שבהם אינה רוכבת הם ימי ההריון, אך גם אז אינה מחמיצה אף תחרות רכיבה, כשהיא מלווה את בעלה מארק, שגם הוא להוט אחרי ספורט הרכיבה.

אנשים

איך זה להיות דוברת של איש אילם

ומי מגרה את אחיו של ייגאל הורביץ

■ רעיית נשיא־המדינה, **אופירה נבון**, היתה לפני 25 שנים כתבת הירחון „במחנה נח"ל". לפני כמה שבועות פנו אליה מן הירחון וביקשו ממנה לחזור ולכתוב עבורם, והפעם על חוויותיה ממצריים. בין היתר כתבה אופירה: „**ג'יהאן (אל־סאדאת)** ואני ישבנו מחוץ להמולה על ספסל מתנדנד ושוחחנו. ג'יהאן אמרה: מי היה חושב לפני עשר שנים שנגיע לרגע הזה? אמרתי לה: מעניין מה יהיה בעוד עשר שנים. ענתה ג'יהאן: בואי נידור נדר שניפגש פה בעוד עשר שנים. כשיצאנו למינחת המסוקים, קטפנו כל אחת מעלי הקלמנטינות ונתנו זו לזו שי. הבטחנו לשמור את העלים בתוך ספר במשך עשר שנים, ואז לתת את העלים בחזרה זו לזו... אחת החוויות היפות שלי היה הביקור בכפר הולדתו של **אנוור אל־סאדאת**, שבו מתגוררת המשפחה עד היום. גברת סאדאת קיבלה את פני, הובילה אותי בבית ואף הכניסה אותי לחדרי־השינה שלה ושל בעלה, לא לפני שהתנצלה, כמו כל עקרת־בית: אוי, אל תסתכלי על הניקיון. אנחנו לא נמצאים כאן עכשיו, רק ישנו כאן אתמול, ואין לי עוזרת. לא רציתי להביך אותה ו־חשבתי לעבור על פני איזור־המגורים ביעף, אך כשעברנו ליד האמבטיה קראה המזכירה שלי: זו אמבטיה שאת אוהבת. הצצתי פנימה וראיתי אריחים סגולים, הצבע האהוב עלי. הרגשתי בבית."

■ ליום הולדתו ה־62 של נשיא־מצריים, אנוור אל־סאדאת, שלח לו ראש־הממשלה קרטית במצריים, ד"ר **מוצטפא חליל**, כי בעיקבות הספר שהוא כותב על ישראל. הוא הגיע למסקנה שיש הבדל בין עברים, יהודים וישראלים. שמע זאת שר־הפנים, הד"ר **יוסף בורג**, ואמר לו: „אלה שלושה אלמנטים, שאצלנו הם השילוש הקדוש."

■ כאשר נודע לח"כ **אבא אבן** כי חליל כותב ספר על ישראל וביקר בבית התפוצות בתל־אביב, דאג להביא עימו את ספרו עמי לנמל־התעופה, כאשר נפרד ממנו. אבן התנצל כי ספרו שוקל יותר מדי, ב־שעה שתיקו של חליל הוא כבר עמוס. אך חליל הרגיע אותו: „אל תתנצל על עובי הספר. אתה לא אשם, כי יש לכם היסטוריה של ארבעת אלפים שנה."

■ בשבוע שעבר, עת נערכה ועידת מיפלגת־העבודה, נמנעו פעילים בכירים במיפלגה לארח בביתם צירים, שבאו לתל־אביב מחוץ לעיר. בין המעטים שהסכימו לארח צירים בביתם היה ח"כ **חיים בר־לב**, שביקש גם לארח בביתו ציר ערבי אחד.

■ בתוכנית יורדים על השבוע שאל המנחה **ירון לונדון** את הדוברת של **יצחק רבין** מה ההבדל בין שני ה־מתמודדים הגרים בפנטהאוזים ברמת־אביב. ענתה לו **ניבה לנר**: „נדמה לי שאנחנו מדברים על משולש, שבקודקודו אתה גר." לונדון מתגורר בווילה באפקה.

■ כשנשאלה לניר איך זה להיות דוברת של איש אילם, לשוחח. ענה הדר: „מה אתם רוצים ממני? **אפתר הרליץ** יושבת לידי ומתגרה בי כל הזמן." העיר על כך ח"כ **יהודה חשאי** לח"כ חיים בר־לב: „תראה איך אסתר עדיין מצליחה לגרות את עמוס."

■ בישיבה האחרונה של ועדת־הכספים של הכנסת שי־מש ח"כ **אברהם מלמד** כ־יושב־ראש, במקומו של ח"כ דולק אצלי, האורות מכובים, רק חשבון הטלפון שלי מרקיע לשחקים."

■ אל **חיים חכם**, יועצו של שר־האוצר **ייגאל הורביץ**, פנו מישרדי־פירסום ו־הציעו לו שימליץ לפני השר על כמה קורסים לשיפור תדמיתו בטלוויזיה. כאשר סיפר חכם על כך להורביץ ענה לו השר: „לעשות אותי יפה — חיילים משוחררים הציע קופמן לתת הטבות לא רק לאותם ההולכים לעבוד בתעשיה, אלא גם לאותם שעובדים בים. אמר פלומין: „לפי אותו הגיון צריך לתת הטבות לכל עם ישראל, כי כולם עוסקים בלופט־גאשפט (עיסקי אוויר)."

■ כשנשאל פלומין על איזה כרטיס הוא רושם חיוב של שעות־עבודה שהוא משקיע

בועז עברון מבקר התיאטרון של הצהרון „ידיעות אחרונות" נראה השבוע משועשע, בעת הצגת־הבכורה של תל־אביב הקטנה בתיאטרון הבימה. אחד ממחברי המחזה, חיים חפר (מימין), נגש אליו עם פרח ואמר לו: „קח את הפרח, אני צריך ביקורת טובה." ענה לו בועז בהתלוצצות: „חיום אני לא מקבל פרחים כשוחד, רק דולרים." משמאל: אביבה מרקס.

עמוס ספיר בנו של שר־האוצר המנוח פינחס ספיר, מתעסק גם הוא בענייני כספים. הוא מנהל מחלקת הכספים של חברת כלל. בשבוע החולף ניראה במסיבה של אנשי הבוהמה. כאשר נשאל מה לו ולחברת בוחמיינים הסביר: „החברה שלנו השקיעה כסף באחד הסרטים הישראליים שנעשו כאן, ולכן באתי לראות איך הבוהמה חוגגת." משמאל הקבלן צבי ליפוביץ, שהחליט לנוח קצת מעסקי הקבלנות ולעסוק בכתיבה, כמו גיסו, אפריים קישון.

מנחם בגין מיברך־ברכה בשמו ובשם רעייתו **עליזה**. בגין לא שכח לברך גם את רעיית הנשיא, ג'יהאן, על עמי־דתה בהצלחה במיבחנה התואר השני שלה באוניברסיטה.

■ בביקורו האחרון בארץ, לרגל ועידת מיפלגת־העבודה, סיפר מנהיג המיפלגה הדמוקרטית במצריים, ד"ר **מוצטפא חליל**, כי בעיקבות הספר שהוא כותב על ישראל. הוא הגיע למסקנה שיש הבדל בין עברים, יהודים וישראלים. שמע זאת שר־הפנים, הד"ר **יוסף בורג**, ואמר לו: „אלה שלושה אלמנטים, שאצלנו הם השילוש הקדוש."

■ כאשר נודע לח"כ **אבא אבן** כי חליל כותב ספר על ישראל וביקר בבית התפוצות בתל־אביב, דאג להביא עימו את ספרו עמי לנמל־התעופה, כאשר נפרד ממנו. אבן התנצל כי ספרו שוקל יותר מדי, ב־שעה שתיקו של חליל הוא כבר עמוס. אך חליל הרגיע אותו: „אל תתנצל על עובי הספר. אתה לא אשם, כי יש לכם היסטוריה של ארבעת אלפים שנה."

■ בשבוע שעבר, עת נערכה ועידת מיפלגת־העבודה, נמנעו פעילים בכירים במיפלגה לארח בביתם צירים, שבאו לתל־אביב מחוץ לעיר. בין המעטים שהסכימו לארח צירים בביתם היה ח"כ **חיים בר־לב**, שביקש גם לארח בביתו ציר ערבי אחד.

■ בתוכנית יורדים על השבוע שאל המנחה **ירון לונדון** את הדוברת של **יצחק רבין** מה ההבדל בין שני ה־מתמודדים הגרים בפנטהאוזים ברמת־אביב. ענתה לו **ניבה לנר**: „נדמה לי שאנחנו מדברים על משולש, שבקודקודו אתה גר." לונדון מתגורר בווילה באפקה.

■ כשנשאלה לניר איך זה להיות דוברת של איש אילם, לשוחח. ענה הדר: „מה אתם רוצים ממני? **אפתר הרליץ** יושבת לידי ומתגרה בי כל הזמן." העיר על כך ח"כ **יהודה חשאי** לח"כ חיים בר־לב: „תראה איך אסתר עדיין מצליחה לגרות את עמוס."

■ בישיבה האחרונה של ועדת־הכספים של הכנסת שי־מש ח"כ **אברהם מלמד** כ־יושב־ראש, במקומו של ח"כ **שלמה דורנין**, שלא נוכח באותה ישיבה. דנו בעניני הבורסה. מלמד רצה לסיים את הישיבה בהחלטה שתאפשר ליישב־ראש הבורסה, הד"ר **יצחק** („אירי") **חת**, להתחיל להפעיל הנחיות חדשות להנ־הלת הבורסה. ח"כ **עדי אמוראי**, שהתנגד להנחיות אלה, ניצל את השינויים שחלו ב־קביעת סדר־היום של אותה ישיבה וטען כי מאחר וזה לא היה על סדר־היום, אי־אפשר להחליט באותה ישיבה. תמכו בו ח"כ **יחזקאל פלומין** וח"כ **אברהם** („אברשה") **שריר**. לעומתם תמך במלמד ח"כ עמוס הדר. אמר לו אמוראי: „לעמוס הדר אין מניעים אופוזיציוניים לבקשות־האוצר. האופוזיציה בוועדה היא קואליציה שבין הליברלים למערך בכל הנוגע למדיניותו של שר־האוצר ה־נוכחי." הדר הוא אחיו של שר־האוצר, ייגאל הורביץ.

■ **רן כהן**, חבר קיבוץ גן־שמואל וראש סיעת של"י בהסתדרות, טוען כי **אהרון אבו־חצירא** ויתר על מכו־נית־השרד שלו. „בשבת אינו נוסע, ובשאר הימים הוא מש־תמש ברכב מישטרתי."

■ בדיון בוועדת־הכספים של הכנסת על הוורדות אפש־ריות של מיסים על מוצרים בני־קיימא שאל ח"כ **חיים קופמן** מה ההבדל בין הטל־ויזיה לטייפ־ריקורדר. הגיב על־כך ח"כ יחזקאל פלומין: „תשאל את אהרון אבו־חצירא. הוא יגיד לך, הוא מבין בזה עכשיו."

■ בדיון במתן הטבות ל־עתה: „רבין הוא לא־כל־כך אילם."

■ באותה תוכנית חיקתה **ריבקה מיכאלי** את „מאדם שיבוטרו", השחקנית **מרים פוקס**. היא חבשה פיאה בצבע ג'ינג'י, טילפנה אל „אדון שי־בוטרו" ואמרה לו: „אני כבר יושבת בחושך, התנור לא הם לא יצליחו, כי ככה נולדתי. ולעצב לי דמות אחרת בעיני הציבור, כדי שיהיה ייגאל אחר בבית ואחר ברחוב — אינני רוצה. חשובה לי האמינות." הוא סירב להצעות.

■ בישיבת לישכת מיפל־גת־העבודה נערו בח"כ **עמוס הדר** ודרשו ממנו כי יפסיק בכנסת, מאחר והוא רואה־חש־בון במיקצועו, השיב: „זה אצלי סעיף של חובות אבודים."

■ בעיקבות המצב הכלכלי בארץ גילו ישראלים רבים ל־עורכת הסקרים **מינה צמח**, שערכה סקר חדש, כי המועמד שלהם לתפקיד שר־האוצר הוא כיום **פינחס ספיר**, מי שהיה שר־האוצר בעבר — שנפטר לפני מיספר שנים.

■ סגן־שר־הביטחון **מרדכי ציפורי** ביקר בהאחזות בית־רימון ג' והעיר, ספק ב־רצינות וספק בצחוק: „צריך להחליף את הרכב של ההאחזות לסוסים."

■ בשעת הטיעון לעונש במישפטו של הקברניט **עקיבא פרסמן**, העיד כעד־אופי איש אל־על **רפי הר־לב**. אחרי שסיים את עדותו חיפש מקום לשבת באולם, שהיה מלא מפה אל פה, ומשלא מצא מקום אחר ישב ליד הנאשמים. ה־שופט **מנחם אילן** חייך אליו ואמר לו: „אולי תשב במקום אחר? אני עוד יכול בטעות לשלוח אותך למאסר." אחרי שהר־לב חיפש ולא מצא מקום, אמר לו השופט: „אין דבר, זה בסדר, אתה יכול לשבת ליד הנאשמים, לא אעצור אותך."

■ הפרקליט **אברהם לנדשטיין** מסתובב בימים האחרונים במיסדרונות בית־המישפט ומספר לכל על רעיון־פירסום חדש שלו. הוא מציע כי בנק לאומי ובנק דיסקונט יתלו ליד השגרירות האמריק־אית שלט גדול האומר: „ויזה יותר טוב מכסף".

ממסיבה למסיבה

תחייה אדר

יום הולדת ליפה ירקוני * מסיבת פרידה לאלכס גלעדי * יומהולדת משותף לחווה לוי ויפה כפיר

הפתעה ליפה

עשו לה ידידיה, עם מלאת 55 שנים לזמרת יפה ירקוני. הם הביאו לה עוגה עם נר אחד, והצליחו להפתיע אותה. לידה: פירה קנטר.

הבת של

היא שרון סמואל, בתה של קריינית הרדיו הוותיקה עפרה סמואל. שרון היא יפהפיה, הנמצאת כיום בלהקה־צבאית והיא הופיעה עם חבריה במסיבה לכבוד הבימה. היא בלטה ביופיה בין חבורת הצעירים שהיו במקום.

נזיפה לידידה

נתן אלכס גלעדי לחברתו לשעבר, שרונה מרש. הוא בא אחרי המסיבה שלו למסיבה של חוה לוי, שם היתה שרונה. אלכס נזף בה על שלא באה למסיבה שלו, אך היא יצאה מן העניין באלגנטיות: „העניינים בינינו שייכים כבר לעבר."

לגישה יחידה

במבט ספורט בטלוויזיה שהיא אשה, היא אורלי יניב שהשתלבה יפה בחלקה. היא באה למסיבה של אלכס גלעדי עם יתר כתבי הספורט.

חיפוש גופני

זה מה שעשו אנשי נמל־התעופה בן־גוריון לאוסולה בוכפלנר, ידידתו של שמעון עדן, שבאה לארץ בעיקבות אחותה, שמבלה כאן את החורף.

לפני הרבה שנים, כשאלכס גלעדי היה כתב ספורט זוטר בידיעות אחרונות, הוא אהב מאוד את מלכת־היופי של אז, יפה כפיר. השניים התגוררו יחד בדירה חדר עלוב בתל־אביב, והרומן בין שניהם נראה אז רציני. אני לא יודעת איזה חתול שחור עבר בין השניים, אך הם נפרדו. אלכס הספיק להתחתן עם חוה, להתגרש ממנה, יפה הספיקה להתחתן ולהחזיק מעמד, אלכס עזב את ידיעות אחרונות, עבר לטלוויזיה והפך שם מנהל מחלקת־הספורט. השבוע הצטלבו דרכיהם שוב. הוא חגג מסיבת פרידה מן הטלוויזיה ומן הארץ, והיא חגגה סתם יום־הולדת. היא לא באה למסיבה שלו, אך הוא לעומתה זאת לא ויתר עליה. עוד לפני שנגמרה המסיבה שלו, הוא נסע למסיבה שלה — לא יכול היה לעזוב את הארץ מבלי להיפרד ממנה ●●● בניו־יורק חגגו כולם חג מולד עם שלג, ובתל־אביב הקיץ השתולל בתחפושת של חורף. לא רק ישו נולד בערב חג־המולד, גם יפה ירקוני. כולם מנסים להמר כל הזמן בת כמה היא באמת, אך אין דבר פשוט יותר מאשר לשאול את הגברת. היא עונה בלי בעיות. „אני בת 55 היום." הודיע לי יפה ●●● „אני מתרגש לא רק בכל פעם שאני עולה על הבמה, אלא בכל

לבד באה השדרית היפה, דליה מזור, למסיבה של אלכס גלעדי. דליה נמצאת בהליכי גירושין מבעלה, אך נראתה זוהרת וחייכנית במסיבה.

פעם שאני רואה בחורה יפה על ידי," לחש לי **מיכאל מחפוז פטישי**, במסיבה שערכה לו חברת־התקליטים שהוציאה את הת־תקליט הראשון שלו, אחרי שהוא שר לי את שירו מאמי מאמי, מיהרתי מיד למיסעדה בתל־אביב, שם חגגה הבימה אחרי הצגת־הבכורה של ההצגה החדשה שלהם תל־אביב הקטנה ●●● אמנים ואנשי־רוח החליטו לערוך ערב לכבוד מיפלגת־העבודה, והיחידי מן המיפלגה שבא היה **שמעון פרס**, שנראה מחייך מאוזן לאוזן, ושמע כל מילה שהושמעה מעל הבמה. הקהל לא נראה מחייך, הוא השתעמם מאוד ורבים עזבו באמצע ●●● **דודו דותן** נוהג תמיד לחקות את יפה ירקוני, אך הערב הוא חיקה אותה ביחד אי־תה, וכמה מן האורחים העירו, כי הוא שר את השירים שלה יותר טוב ממנה ●●● המסיבה של **אלכס גילעדי** ניראתה כמו קוקטייל מכופתר, וכל המוזמנים נראו כאילו הם מצפים למשהו מיוחד שאף פעם לא קרה. בדקתי אם כל החתיכות שאלכס נהג ל־צאת עימן באירועים שונים באו בהרכב מלא, וגיליתי שכמה מהן חסרות. לעומת־זאת פגשתי שם חברים שלי שלא ראיתי המון זמן, תפסתי שיחה עם רבים מהם, ושכחנו כולנו שאנחנו שם בגלל אלכס ●●● העובדה, שהביקורת קטלה את ההצגה, לא הפריעה לשחקני הבימה לחגוג במסיבה עליזה במיסעדה. **דן בן־אמוץ**,

עין בכוס נתן השדר הוותיק, אלימלך רם, במסיבה של עמיתו, אלכס גלעדי. לידו, אשתו צפורה. (בתמונה למטה) מנדי רייס דייוויס, שבאה לארץ לשבועיים של ביקור.

שכתב את המחזה ביחד עם **חיים חפר**, לא טרח להראות את עצמו במסיבה. בעת ההצגה הוא נכנס לאולם רק אחרי שכל האורות כבו, עמד מן הצד, התבונן וברח לפני שעלו האורות שוב. אל המ־עצבת של התלבושות, **רותי דר**, ניגשו רבים ואמרו לה כי התל־בושות שלה והתפאורה שלה הינו הכי מוצלחים בהצגה ●●● „למה תמיד ביום־ההולדת שלי צרי־כים להזכיר לי את **שושנה דמארי**?" התלוננה יפה ירקוני, שהיתה מופתעת ביותר כשכל חב־ריה נכנסו בתום ההופעה שלה במועדון עומר כיאם ושרו לה יום־הולדת שמח. למרות שהשעה היתה מאוחרת, התעקשה יפה להעלות לבמה כמה מחבריה הזמרים, כדי שישירו משהו לכבודה. **יגאל בשן** שר את אותם השירים ששר אצל אלכס גילעדי במסיבה, אחרי שזה התעקש שישיר בשבילו. **דודו טופז** התנצל בפעם המאה

ששים שנים

חגגו בצוותא שתי ה־דוגמניות היפהפיות, יפה כפיר מימין וחוה לוי. לכל אחת מהן מלאו 30 שנה באותו יום, ושתיהן היו מלכות־יופי בעבר וכיום דוגמניות מצליחות. בידן הן מחזיקות בש־מים שקיבלו כמתנות יום־ההולדת מחברים.

בעלת הרגלים

היא הדוגמנית פינצ'י מור, שלבשה במסיבה של חוה לוי סרבל שאותו עיצבה יהודית גוטפריד שהסתיר את רגליה. משמאל: יונה עטרי.

לפני יפה כי העליב אותה לפני כמה חודשים, ודודו דותן חיקה את שושנה דמארי ●●● אלכס נישק את כל הנשים שהיו במסי־בה שלו, ואני ספרתי את אלה שלא באו אליו. **טוביה סער, יוסף לפיד, יעקוב אחי־מאיר** ו־**שרונה מרש** לא היו שם, אך **יואש אדרואי**, היפה והביישן שתפס את מקומו של אלכס בני־הול מחלקת־הספורט, היה שם עם כל כתבי הספורט שלו ●●● במסיבה של הבימה באו הבנים הצעירים של השחקנים הוותיקים כמו **משה׳ בקר**, בנו של **ישׂ־**

(המשך בעמוד 22)

(המשך מעמוד 21)

ראז בקר ו**אודי בוכמן**, בנו של **נחום בוכמן** והשחקן הוותיק ביותר היה שם — **רפאל קלצ'קין** ●●● שמעון פרס חתם לכל מיני מעריצים בסוף הערב שלו, והאמנים יצאו עם הרגשה שהיה להם ערב מאלף. אני השתעממתי שם כל־כך, שיצאתי בכל פעם למיזנון לשתות עוד כוס קפה כדי שלא ארדם כאשר אנשי הרוח דיברו איך מיפלת־העבודה צריכה לקרב אליה את אנשי־הרוח יותר ממה שעשתה עד כה ●●● המסיבה של חוה לוי ויפה כפיר, שמלאו לשתיהן 30, היתה עליזה מאוד, אך אני לא שמחתי כאשר הגיש לי המלצר במועדון האכס־קלוסיבי הזה חשבון על מיץ־תפוזים ששתיתי שם ●●● **רפי גינת** מכלבוטק עלה על הבמה ושר שני שירים באנגלית, וכולם צעקו לו שיעזוב את כלבוטק ויעבור לזימרה, כי הוא כישרון מבוזבז בטלוויזיה. יפה שאלה את **שאיל ביבר** על מה הוא דיבר עם בעלה באותו יום, ושאול סיפר לה שהם תיכננו את מסיבת־ההפתעה בשבילה. „בעלי אף פעם לא מספר לי שום־דבר,“ היא אמרה. שיקה ירקוני, בעלה, אפילו לא טרח לבוא ליום־ההולדת **ואוריה**, בתה, לקתה בשפעת וגם לא באה, אך יפה חגגה עם מישפחת האמנים עד שעות הבוקר ●●● **שמעון ערן** חיבק ונישק את החברה שלו בת ה־18, שהגיעה באותו יום לארץ, ועזב את חוגגי הבימה באמצע המסיבה, כי הקטנה עייפה. הסביר ●●● בשעה מאוחרת בלילה באו חוגגים מהמסיבה של אלכס למסיבה של חוה לוי — שעמדה על המדרגות והתחבקה עם החבר שלה, **גי פילוסף** — וניסו להשתלב בין הרוקדים במועדון הצפוף. אלכס עצמו הגיע גם כן ותפס שם את חברתו לשעבר, שרונה מרש, ושאל מדוע לא באה למסיבה שלו. „לא היה לי רכב,“ אמרה לו היפה. „היית צריכה לטלפן אלי והייתי דואג לך לרכב,“ אמר לה ●●● **אודי לוי**, השחקן, ואברהם **בריר**, עורך־הדין, באו לחגוג עם הבימה במיסעדה בשעה מאוחרת, כי חזרו ופגשו שם את רעיותיהם. העיתונאית **ברוריה אבידן**, **טלי־לה בן־זכאי**, **שלמה וישינסקי** הביא למיסעדה את הלהקה־הצבאית שלו, שהוא מביים את תוכניתה, כי הוא נמצא במילואים ועובד עם הצעירים. הם שרו כמה שירים ישנים לכבוד שחקני הבימה, שמחאו להם כפיים בהתלהבות ●●● הזמרת **ריקי מנור** שרה לאורחים של אלכס את כל הלהיטים שלה ושל אחרים, וסיפרה לי שהיא עומדת סוף־סוף להתחתן עם הידיד הוותיק שלה, המנהל את בית־המלון שבו נערכה המסיבה של אלכס. המנהל הכין למסיבה תפאורה ספורטיבית, וכל האולם נראה כמו מיגרש מישחקים. עד שעה מאוחרת עמד אלכס ליד הדלת ולחץ את ידי האורחים שלו, שזרמו למקום ללא הרף, ועטו על הכריכים הקטנים ועל הבורקס שהוגש שם. הדוגמנית **תמי בן־עמי** עשתה כניסה מלכותית עם **אולסי פרי** שלה, שפגש שם את **טל ברודי** ו**מיקי ברקוביץ'**, ושחקני הכדורסל פגשו שם את שחקני הכדורגל **מוטקה שפיגלר** ו**גיורא שפיגל**? ועוד כמה שלא זיהיתי, כי אני לא צופה במישחקי כדורגל. תמי ואולסי עזבו מוקדם, כי מירן אל חוה לוי ויפה כפיר, ושם הצליחו לפגוש עוד חברים.

המוצצות

הן חוה לוי מימין ויפה כפיר, שחגגו את יום־הולדתן השלושים, והן תחבו אותם לפה וכמו דוגמניות מיקצועיות הצטלמו איתם. יפה היתה בעבר חברתו של אלכס גלעדי, אך לא באה למסיבה שלו. לחוה יש חבר מאז שהיא נפרדה מבעלה האמריקאי, בסוף חערב הגיע אלכס גלעדי למסיבה שלהן.

מן השימפון

באילת בא רפי נלסון למסיבה של אלכס גלעדי. (בתמונה) עם הכתב הצבאי של הטלוויזיה עמירם ניר. רפי לא ויתר על מסיבת הפרידה של אלכס.

מתחת לסל

שהוצב בבית־המלון במסיבה של אלכס גלעדי, עומד השדר חיים יבין ושותה להנאתו. באתי להיפרד מאלכס כמו כולם, הסביר, עת הרים כוסית היין.

סגן הנשיא רוקד

של רשת אנ. בי. סי., דון וינר, מי שיהיה הבוס החדש של אלכס גלעדי, רוקד עם ידידתו שחומת־העור, שהביא איתו מארצות־הברית.

חשיש במשקה

ששתו שחקני הבימה, רפאל קלצ'קין ושמוליק סגל — כך לפחות הם טענו, אחרי שטעמו מן התונץ'. מימין: יהודית גוטפריד.

אנשים

היורדים חוזרים ארצה

מפני שהאסטרולוג הבטיח

שרעש־אדמה כביר ימחוק את קליפורניה מן המפה

■ באותו מישפט העיד ה־רב **אורי זוהר** כעד־אופי עבור **יהושע ויזל**, אחד ה־אברכים הנאשמים בקניית ה־זהב. כאשר סיים את עדותו, שבה שיבח את האברך על צניעותו ודבקותו בתורה, שא־לה אותו התובעת, **עדנה ארבל**: „הרב זוהר, האם אתה יודע מה פירוש המישפט, ‚טובל ושרץ בידו'?" ענה לה זוהר: „כן, הכוונה למישהו המנסה להיסחר, אך בו בזמן מתכוון לעבירה." „אין לי יותר שאלות," אמרה התובעת ו־ישבה.

■ רב נוסף שהעיד לטו־בת אחד האברכים במישפטו של פרסמן היה הרב **נפתלי רוזנברג**. אחרי שסיים לענות על שאלות עורכי־הדין, פנה הרב לשופט אילן והמשיך לספר לו דברי־תורה. המת־מחה, שרצתה לכתוב את ה־דברים בפרוטוקול, לא הבינה את הנאמר, אך השופט אמר לה כי אלה הם דברי־שירה, שאין צורך לרשמם בפרוטו־קול.

■ מפיק הסרטים **ארתור כהן**, המתגורר בשוויץ, או־הב לחגוג אירועים מישפח־תיים בישראל. כהן, שאשתו היא בתו של **משה חיים שפירא**, שר הפנים המנוח, התחתן לפני שנים רבות ב־ארץ, ודאג אז להביא לכאן אורחים רבים שלו מחוץ־לארץ. השבוע בא שוב ארצה עם מישפחתו, כדי לחגוג את בר־המיצוה של בנו בירושלים. גם הפעם טרח והזמין אורחים מחוץ־לארץ לחגיגה.

■ בארץ נמצאת בימים אלה הצלמת־סופרת **ג'מה לוין** מאנגליה, המכינה ספר מצולם עם ראיונות קצרים על 28 דמויות ידועות בישראל. בין האנשים שצילמה ופגשה בישראל מצויים **השחקן חיים טופול**, ח"כ **שימעון פרס**, ראש עיריית־ירושלים **טדי קולק**, העיתונאית **מירה אברך**, הפסל **מנשקה קדישמן** ואלוף (מיל') **אב־רהם יפה**, איש רשות שמו־רות הטבע. לוין כתבה בעבר על עבודתו של הפסל **הנרי מור** ועל דמויות אחרות ב־ישראל, ספר שאת ההקדמה לו כתבה בזמנו **גולדה מאיר**.

■ הקהילה היהודית בברא־זיל ציפתה לבואם של סר **מרקוס זיו** ואשתו **ליליַ**, ופרופסור **מיכאל סיץ** ואש־תו **שרה**. אך אחרי כל ההכ־נות לקראת בואם, חלה סלע בדרך וחזר ארצה.

■ אחרי שאיש הסוכנות **שמואל יהים** חיבר דו"ח מפורט על היורדים הישרא־ליים בארצות־הברית, התלוצצו כמה יורדים כי מי שצריך למעשה להיות שליח־עליה של הסוכנות הוא האסטרולוג **הרי צל ליפשיץ**. ליפשיץ, שחזר מסיור באמריקה, פגש שם יור־דים ובישר להם כמה בשורות־איוב. הוא הודיע להם כי ב־1981 עומדת קליפורניה להימחק מעל פני האדמה, עקב אסונות־טבע כמו רעש־אדמה, וכי זעזועי־טבע קשים עומדים לפקוד איזורים רבים בארצות־הברית. „לא הקלות במכס יביאו אותנו בחזרה הביתה, אלא השאיפה למקום בטוח לחיות בו," אמרו לו, לדבריו, כמה יורדים, שהחלו כבר לא־רוז את חפציהם ולתכנן שובה לישראל. עם בואו של ליפשיץ ארצה פגש באחת הלקוחות שלו, שהתקשתה להיכנס להר־יון, ושרופאיה המליצו לפניה על ניתוח שמחירו נגקב בסך של 90 אלף לירות. על פי עצתו של האסטרולוג היא ויתרה על הניתוח, אחרי ש־הבטיח לה כי לפי התחזית שלו היא עומדת להיכנס להריון בכל זאת. עתה הודיעה לו כי הרתה, ומצפה לתינוק.

מיכל אדר

דוגמנית הזהב, דיילת אל־על שזוכתה בדין, הופיעה בשבוע שעבר שוב בבית־המישפט, הפעם כדי ללוות את ידידה, קברניט אל־על עקיבא פרסמן (משמאל), לשמיעת גזר־הדין שלו. אדר ניסתה להתחמק מהמצלמות, ונראתה כשרוייה במתח. לעו־מתה לא היסס עקיבא להצטלם למרות שבאותו היום גזר עליו השופט שנה וחצי מאסר בפועל. דמויות מיוחדות בבית־המישפט (בתמונה למטה): האברכים שבאו לחזק את רוחם את שני הנאש־מים הנוספים בפרשת, ש„ספגו" כל אחד ארבעה חודשי־מאסר בפועל. כשהבחינו האברכים בצלם, המנסה לצלמם, הם נעמדו יחד בשורה עם הפנים אל הקיר. במישפט זה העיד גם ר' אורי זוהר.

כרמליטה, כרמליטה סנגריה, זה מה שהיה חסר אצלכם בחגיגה.

היפכו את כרמליטה למשקה אישי העשוי בסגנון שלכם, לאנשים שאתם אוהבים. שתו והגישו כרמליטה סנגריה קר או חם, לבד, בזוגות, במסיבה ובכל מקום.

כרמליטה פונש
חממו את הכרמליטה בסיר עמוק, הוסיפו פלחי פרי הדר טבעי, פירות העונה וקינמון לפי הטעם.

כרמליטה קר
הוסיפו לכרמליטה קוביות קרח, פלחי לימון, או פרי הדר אחר, פלחי תפוחי עץ, וקינמון לפי הטעם.

פתאום, כולם רוצים למכור לך טלויזיה זולה

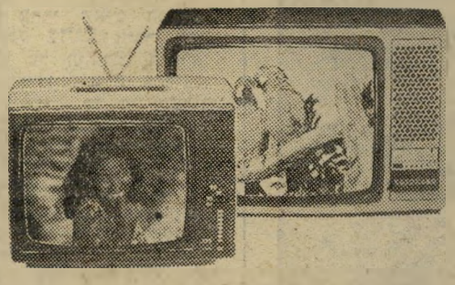
אנו רוצים למכור לך טלויזיה יקרה

ITT

SCHAUB-LORENZ

לפעמים "יקר" משתלם:-
באיכות תמונה וצליל,
באמינות טכנית ללא
פשרות, בבטחון ההשקעה
לאורך ימים.

ITT שאוב לורנץ -
היתה, הינה ותהיה תמיד
הטלויזיה הטובה בעולם!

להשיג בחנויות האלקטרוניקה המובחרות

היבואן הבלעדי כנרת בע"מ

רחוב פרץ 4, תל-אביב, טלפון: 621984 624193.

ITT

שאוב-לורנץ

MADE IN W. GERMANY

הטלויזיה הטובה בעולם.

אנשים

הישראלים המבוקשים

כיום ביותר במצריים

הם הגינקולוגים

■ תיאטרון־הבובות של **אריק סמית** חזר השבוע ארצה, אחרי סיור ברחבי אר־צות־הברית. בהיותם בפילדל־פיה עצרו חברי הלהקה את המיניבוס שלהם, וחלק מהם הלך לאכול ברחוב הסמוך, בעוד שאריק הלך לקנות עי־תונים בחנות הקרובה. כאשר חזר אריק למכונית, שמע לפ־תע צפירות של מכוניות־מישׂ־טרה. שוטרים אמריקאיים הורו לו לצאת מן המכונית והוא עבר בדיקה מדוקדקת. כאשר התעניין במה נחשד, הודיעו לו כי בבית־מלון סמוך מת־אכסן ח"כ **משה דיין**, ו־שומרי־ראשו הבחינו במיניבוס של הלהקה, שעורר את חשדם.

■ כאשר נשאל **פרנסואה מיטראן**, מנהיג המיפלגה הסוציאליסטית בצרפת ומתחרהו של נשיא צרפת, **ואלרי ז'יסקאר ד'סטאן**, מניין לו הבקיאות הרבה בבעיותיה הביטחוניות של ישראל, ובעיקר בבעיות רמת־הגולן, אמר: „בני הבכור שהה בקיבוץ ב־גליל העליון במשך כמה חוד־שים, וכאשר חזר הביתה תיד־רך אותי בכל הנוגע לאיזור זה."

■ בעיקבות סרט־הטלוויזיה על טייס ישראלי שנפל בסיני, שהתהלך 48 שעות ללא מזון ומים, אשר הוקרן מעל המירקע לפני שבועיים, רק כאשר אריק הסביר לשוט־רים כי הוא חבר בלהקת־תי־אטרון הניחו לו ללכת, אחרי התנצלויות מתאימות.

■ צילומי הסרט האחרון של ג'יימס בונד נסתיימו, ו־הכוכב הפרטי של ישראל, היים טופול, חזר ארצה. הוא יאשתו **גיזה** ערכו השבוע מסיבות בביתם, לכבוד יום־הולדתה של ידידתם, העיתונאית **טליה בן־זכאי**, שגם חגגה 26 שנים לנישואיה עם השחקן **אורי לוי**. כל חבריהם באו, כאשר הנשים שבחבורה מביאות תב־שילים. פרי־ידיהן. איש־הרדיו **שמואל שי** ואשתו **נחמה** באו שמחים ועליזים, זבישרו לכולם שהם הפכו סבא וסבתא, כאשר בתם **דלית** ילדה השבוע בת. הפיזמונאי **עמוס אטינ־גר** חיבר בו במקום שיר לכ־בוד טלילה, והשחקנית־לשעבר **שפרירה זכאי** קראה איתו באוזני הנוכחים. המסיבה ה־עליזה הסתיימה כשכולם שרים שירי־מולדת, לפי האופנה ה־מקובלת עתה בחברה הגבוהה בישראל.

מנשה קדישמן

הפסל נראה מנמנם במסיבה ש־ערכה אגודת הציירים בישראל לכבודה של הציירת הוותיקה ציונה תג'ר, בהגיעה לגבורות. כאשר הוקרנו שיקופיות מעבודותיה של תג'ר, תפס הפסל תנומה. נשענת עליו הציירת אראלה אופק. „אני לא השתעממתי בערב ההוא," התנצל הפסל לאחר מכן, „סתם הייתי עייף ועיני נעצמו."

■ צילומי הסרט האחרון של ג'יימס בונד נסתיימו, ו־הכוכב הפרטי של ישראל, היים טופול, חזר ארצה. הוא יאשתו **גיזה** ערכו השבוע מסיבות בביתם, לכבוד יום־הולדתה של ידידתם, העיתונאית **טליה בן־זכאי**, שגם חגגה 26 שנים לנישואיה עם השחקן **אורי לוי**. כל חבריהם באו, כאשר הנשים שבחבורה מביאות תב־שילים. פרי־ידיהן. איש־הרדיו **שמואל שי** ואשתו **נחמה** באו שמחים ועליזים, זבישרו לכולם שהם הפכו סבא וסבתא, כאשר בתם **דלית** ילדה השבוע בת. הפיזמונאי **עמוס אטינ־גר** חיבר בו במקום שיר לכ־בוד טלילה, והשחקנית־לשעבר **שפרירה זכאי** קראה איתו באוזני הנוכחים. המסיבה ה־עליזה הסתיימה כשכולם שרים שירי־מולדת, לפי האופנה ה־מקובלת עתה בחברה הגבוהה בישראל.

פנה חיל־האוויר אל במאי ו־מפיק הסרט, **חיים גיל**, כדי שיתן לו עותק ממנו. החיל רוצה להציג את הסרט לחיי־לים כדי ללמדם איך לא להת־נהג במצב דומה.

■ בימים אלה קיבל **אלכס אכירם**, ראש היחידה הנפ־רולוגית של בית־החולים הדסה בתל־אביב, והאחראי על יחי־דת הדיאליזה המרכזית בארץ, את התואר פרופסור, והוא בן 41 בלבד. אלכס מכונה על־ידי עמיתיו בבתי־החולים ב־שם „בייבי פייס", (בעל פני־התינוק).

■ בתחום הרפואה מתגש־מים יחסי הנורמליזציה בין ישראל ומצריים. הביקוש הג־דול ביותר לרופאים מישראל על־ידי המצרים מופנה דווקא לרופאים גינקולוגיים. הרופא הראשון שיצא למצריים היה **דויד סר**, מנהל בית־היולדות של בית־החולים שיבא, והש־בוע יצא לשם הפרופסור **יוסף שנקר** מבית־החולים הדסה בירושלים. הרופאים עובדים שם בייעוץ והדרכה לגינקולו־גים מצריים.

בלונים

מאת **דניאלה שמי**

מזכיר ההסתדרות ירוחם משל והמזכיר־לשעבר יצחק בן־אהרון

גנרלים של קהיליית תפוזים

„נעשה לי קר על הגב," אמרה רחל אשתי, כששמעה את האלוף (מיל') בני פלד מסביר את דיעותיו בטלוויזיה. „לזה מתאים להיות דיקטטור צבאי בצ'ילה ז'"

„מה הוא חושב לו ז'" זעם עיתונאי ידוע, כשקרא את הצעת המפכ"ל, האלוף (מיל') הרצל שפיר, בקשר להאמנתם של כתבים פליליים. „הוא חושב שהוא מפקד־המישטרה באל־סלוואדור ז'"

„אני אגיד לך מה האיש הזה מזכיר לי," גילה לי ידיד, בדברו על האלוף דני מט, מתאם־הפעולות של צה"ל בששתם המוחזקים, „הוא מזכיר לי גנרל צרפתי באלג'יריה, מסוג הקציניים שתוארו בספר הצנזורונים."

פלד

וכך, כאשר אלוף אחרי אלוף מתייצב לעיני הציבור ומשמיע באוזניו את דיעותיו, מתקבלת תמונה די מפחידה. וגם מוזרה למדי.

בסך הכל עברו 32 שנים וחצי מאז נשבענו אמונים לצה"ל החדש, שקם מתוך המחתרת. אביו־מולידו היה הפלמ"ח. כור־מחצבתו היה הקיבוץ. מחנכיו היו אנשים כמו יצחק שדה.

והנה, תוך זמן קצר כזה קמו לנו קצינים שגם בזכוכית מגדלת קשה להבחין בינם ובין קצינים גרמניים, צרפתיים וספרדיים, שלא לדבר על הגנרלים המגוחכים־המחרידים של רפובליקות־הבננות של אמריקה הלאטינית.

איך זה קרה? האם המיקצוע יוצר מנטליות, המשתלטת על האיש בלי כל קשר לקרקע־צמיחתו? האם הוא גורם לכך שבנו ונכדו של איכר מראש־פינה, כמו בני פלד (וייצמן־פלד), הישב ומדבר ומתנהג כמו יונקר פרוסי, בן של קצין ונכד של קצין, שאבות־אבותיו רכבו לפני 900 שנים לארץ־הקודש כדי לגאול את הקבר הקדוש?

או שמא המיקצוע מושך אליו אנשים בעלי תכונות־אופי מסויימות, שהיו בעבר נסתרות ובלתי־מודעות, והמוצאות להן עכשיו הזדמנות טובה לפרוץ החוצה ולהתגלות ברבים?

איני יודע. אבל אני יודע ששומה עלינו לשים עין על דור זה של גנרלים, ולהדק מאוד־מאוד את הברגים של הביקורת האזרחית. הקצינים האלה יכולים להיות אנשי־מיקצוע טובים, אך ברגע שהם עוסקים בעניינים פוליטיים, חסרות להם התכונות היסודיות הדרושות לעיצוב השקפה נבונה.

אחד מידידי הסביר זאת כך: בעולם האיסטראטגיה הצבאית הכל פשוט. ההגיון הקר פועל בלי הפרעה. על המפה ועל שולחן־החול אין בני־אדם, אין בעיות מסריות ופסיכולוגיות, אין אינטרסים, אין כוחות פוליטיים. איש שהחרגל לראות את הדברים באור כה פשטני — כלומר, בלתי־אנושי — הוא אבוד לגמרי כשהוא יוצא מן השטח הצבאי הצר אל העולם הפוליטי. הוא מהגיש בכך, ומשתדל למלא את החסר על־ידי ברוטליות מוגזמת, פולחן של „קשיחות", מישחקים של כוח. הוא מנסה ליישם בחיים הפוליטיים את העקרונות הפשוטים של ההגיון הצבאי. מכאן עד לפאשיזם הדרך קצרה מאוד־מאוד.

אני מקווה שהקצינים מסוג זה הם עדיין המיעוט בקצונה שלנו. לא הייתי רוצה לחיות ברפובליקה של בננות. וגם לא בקהיליית־תפוזים.

הנציגה מפינלנד

הנה סיפור משעשע. וגם אמיתי לגמרי.

מעשה בצעירה חיפאית, שיצאה לבלות קצת בחו"ל. היא יכלה להרשות זאת לעצמה. היא עובדת באופן עצמאי, מרוויחה לא־רע, ומכיוון שהיא גרושה היא נהנית מהחופש שלה.

כשהסתובבה לה להנאתה בגרמניה נתקלה באיש צעיר, עסקן של סטודנטים מטעם תנועת־החרות, ששאל אותה אם יש לה חשק לעשות טיול קטן לשטראסבורג, חינם.

אי הישראלית שתסרב להצעה שכזאת? הצעירה — נקרא לה אסתר, אם כי אין זה שמה — הסכימה.

איך נוסעים חינם?

פשוט מאוד. הסביר המכר. יש קונגרס של סטודנטים יהודיים מכל רחבי אירופה. לקונגרס צריכה לבוא נציגה מפינלנד, השייכת לתנועת־החרות. אבל הנציגה אינה יכולה לבוא. לכן תבוא אסתר, תציג את עצמה כנציגתה המוסמכת של הסתדרות הסטודנטים היהודיים בפינלנד, תשתתף בהצבעות ותעניק את קולה לתנועת־החרות. תמורת עבודה קלה זו, תזכה בנסיעה, בחדר בבית־מלון ובשאר הוצאות.

אסתר נבהלה. פינלנד? מה פיתאום? מעולם לא היתה שם. אינה יודעת מילה אחת בשפה הפינית, שהיא לכל הדיעות שפה קשה במייוחד ושונה מכל השפות התרבותית הידועות.

אל דאגה, אמר האיש. אין בעיות. איש לא ישאל אותה. ואם תישאל, תגיד שהיא ישראלית, הלומדת עכשיו בפינלנד. התנועה תזייף את כל הניירות הדרושים.

וכך היה. אסתר נסעה לשטראסבורג, והשתתפה בקונגרס. איש לא פיקפק במעמדה כנציגת פינלנד. אחד שאל אם היא מכירה את יהאנסון, והיא אמרה שבטח. היא מכירה אותה היטב. וזה היה הכל.

כשהתיידדה עם אחדים מן הנציגים הצעירים (הקונגרס כולו מנה כחמישים איש ואשה) הסתבר לה כי אינה יחידה מסוגה. גם מפורטוגל באה נערה שמעולם לא היתה בפורטוגל. היא לומדת בספרד השכנה. ויש עוד כמה צעירות וצעירים שעוררו בליבה חשד כלשהו.

היו דיונים והיו הצבעות. היה צורך לבחור ביו"ר הסטודנטים היהודיים באירופה. היו רק שני מועמדים: אחד מטעם חרות ואחד מטעם התחייה. את התחייה ייצג בקונגרס צחי הנגבי, בנה של גאולה כהן („דווקא חתיך, נחמד נורא", לדעת אסתר), שהציג כמועמד מטעם תנועתו בחור צרפתי (או צפון־אפריקאי) סימפאטי. אנשי חרות הציגו מועמד לא־סימפאטי. על כן בחרה אסתר

בנציג של התחייה. איש זה נבחר על חודו של קול אחד — קולה של הנציגה מפינלנד.

אחר־כך הציע צחי הנגבי שהקונגרס ישלח מיברק של ברכה לכנסת, על שקיבלה את הצעת־החוק של אמא, חוק־ירושלים. כאן נזכרה אסתר שהיא בעצם די שמאלנית, והצביעה נגד. ההחלטה נדחתה.

וכך נשמע קול הסטודנט היהודי ברמה — בגאווה לאומית ובלהט חלוצי. יש עתיד לעם־ישראל.

אחמד הפיל

איני יודע אם ראיתי אי־פעם סרט יפה יותר על חיות מאשר הסרט התעודי על הפיל אחמד, שהוקרן לפני שבועיים בטלוויזיה.

(כן, כן, שמו אחמד. הקריין הבריטי, שאינו מסוגל לבטא את האות ח"ת, קרא לו אאמד. המתרגם העיברי, שלא הבין במה העניין, אימץ לעצמו את הכתיב אמד).

מכיוון שאני משוגע לבעלי־חיים, קראתי לא מעט על דרכי התנהגותם של הפילים, אירגונם המישפחתי, הדאגה הממושכת של האם לבניה, טכסי־הקבורה המוזרים שלהם, ועוד. אך קריאה לחוד וראייה לחוד.

הפיל הוא מכל הבחינות חיה סימפאטית מאין כמוה. אין הוא טורף. אין הוא הורג. הוא צימחוני. הוא חי בשלום עם רעהו. הנקבות אינן מופלות לרעה. הילדים מוגנים.

כפי שראינו בסרט, משמש הפיל לא פעם בתפקיד של מעין־שוטר בממלכת־החיות. הוא מגרש טורפים, ומוכן להגן גם על חיה חלשה ממנו.

מניין לו כל המידות הטובות האלה, לפיל הזה? מדוע הוא נבדל בהן מרוב החיות האחרות?

התשובה גלוייה לעין — ואין היא מעודדת ביותר.

הפיל הוא שוחר־שלום, מפני שהוא חזק מאוד־מאוד.

אין הוא תוקפני, מפני שאין עליו לירוא מפני שום יצור חי עלי־אדמות.

(באלפי השנים האחרונות קם לו אוייב אכזרי ורצחני — האדם. זה הורג אותו מרחוק, ברובה, כדי לגנוב את שיניו ולמכור את עורו. אך הפיל הטוב לא למד להתגונן מפני יצור נורא זה. אין חיה משנה את טיבעה בתקופה קצרצרה של כמה אלפי שנים. ועל כן מאיימת עתה הכלייה על הפיל.)

אין הוא רצחני, מפני שהוא מוצא את מזונו אצל הצמחים.

דומני כי הפיל הוא ההוכחה החיה לכך, שחוסר־התוקפנות הוא תוצאה של תחושת־ביטחון והרגשת־כוח. החולשה והפחד מולידים את התוקפנות. יצור נרדף, העלול בכל רגע של חייו להיתקל בטורף קטלני, יכול להגיע בעצמו לאכזריות. הסבל אינו מזכך את בעל־החיים, כפי שנדמה לרומנטיקאים, אלא להיפך. היסורים משחיתים. הנרדף הופך בנקל לנרדף.

תחושת־ביטחון אמיתית, שמקורה בכוח אמיתי, מאפשרת לחיה — וגם לחיה ממישפחת הקופים, ששמה אדם — להיות שוחרת־שלום.

יש בכך לקח לבני־אדם, וגם לעמים ולמדינות. אולי זהו לקח עגום, אך אין טעם להתעלם ממנו, כפי שעושים הפאציפיסטים, בעלי הכוונות הטובות.

לא המתים יהללו יה, ולא החלשים ישכינו שלום.

כה אמר אחמד הפיל.

חזרה לבית הלורדים

לפני 12 שנה העליתי בכנסת הצעת־חוק להקמת בית־עליון. המוסד המוצע זכה מייד בכינוי העממי „בית־הלורדים", והקאריקטוריסט המוכשר של הארץ, זאב (פרקש), אף צייר את כל צמרת המדינה בדמותם של לורדים בריטיים.

היו כמה אישים שתמכו ברעיון בגלוי (כמו פינחס רוזן), ואחדים שתמכו בו בסתר ליבם (כמו דויד הכהן), אך הכנסת דחתה את הרעיון ברוב מכריע, והוא נחשב לקוריוז.

לפני כמה ימים אימץ לעצמו חיים הרצוג את אותו הרעיון, ואף נימק אותו בצורה החוזרת כימעט בדיוק על נימוקי. משמע שיש לרעיון זה כוח־חיים משלו.

הרצוג הוא בן־אצילים. לא זה בלבד שהוא נושא שם אצילי (בשפה הגרמנית, „הרצוג" הוא דוכס), אלא שהוא גם נצר למישפחה מייוחסת. אביו היה הרב הראשי של אירלנד, ואחר־כך של ארץ־ישראל. אך אין כל קשר בין הרעיון ובין מסורות של אצולה. וגם בית־הלורדים הבריטי שינה בדורנו את מיבנהו לגמרי.

הרצוג

אני מודה שכאשר הגיתי ברעיון זה לראשונה, לא היה בעיני אלא אמצעי נוח להרחיק מן הכנסת את חבורת זיקני־המיפלגות, ש־סתמו אז את צינורות־הקידום. סברתי שיש צורך בריענון החיים המדיניים, וכי אין דרך אחרת לשיכנוע הזקנים לפנות את מקומם אלא ביצירת מקום מכובד אחר בשבילם. (לא העליתי אז על דעתי כי הצעירים שיבואו במקומם, יהפכו את הכנסת לזירה של קארייריזם וולגארי, ציני ובאנאלי.)

אך ככל שהתעמקתי ברעיון, כן גברה בי ההכרה בתועלתו הרב־תכליתית. הארץ מלאה באנשים מוכשרים ומנוסים, המצטיינים בשטחים השונים — המדע, הספרות, התעשייה, העיתונות, הצבא, הפקידות הבכירה, המישפט, וגם הדת, מדוע לא? — שנשללת מהם כל אפשרות לתרום תרומה מכובדת לענייני־הציבור. מוסד שיהיה מורכב מאנשים כאלה, ושייתן לו מעמד חוקתי, יכול להוסיף מימד חדש, חיובי, לחיים הציבוריים, המתפרעים והולכים. מכיוון שחבריו לא יצטרכו להיבחר בדרך הרגילה, יוכלו להשמיע דיעות בלתי־פופולריות, לרסן את הדמגוגיה של העסקנים הפעילים ולהשמיע מדי פעם קול של הגיון.

לאחרונה התגבר אצלי נימוק, הנראה לי עתה חשוב ודחוף ביותר: הצורך לרסן את הכנסת. אין בעולם כולו מדינה שיש בה בית־מחוקקים יחידי, ושאין בה חוקה. משמע: פרלמנט שאין עליו כל רסן חוקתי, ושאין בו אף צורך במניין חוקי (קוורום), כך שרוב של 3 נגד 2 יכול לקבל בו חוקים החודרים לחייו של כל אזרח.

ככל שגובר חוסר־האחריות של הכנסת, כן גובר הצורך במוסד מרסן. אני משוכנע כי הכנסת הנוכחית הפכה סכנה לאומית, כשקבוצה קטנה של עסקנים, בעלי רמה מוסרית ושיכלית נמוכה למדי, יכולה להעביר בה בחיפזון מגוונה הצעות־חוק מחפירות — החל בכפייה הדתית וכלה בהריסת חופש־העיתונות. איני משוכנע כי בכנסת הבאה יהיה המצב טוב יותר מבחינה זו. רק הצבע של קבוצת־העסקנים ישתנה. דרוש מנגנון כלשהו שיוכל לעכב — איני חושש מלהשתמש במילה „לסרבל" — את תהליך החקיקה.

הקמת בית עליון הוא רק פיתרון אפשרי אחד לבעייה זו. יש דרכים שונות. אך אין לי ספק שיש צורך בדיון מעמיק בנושא זה, וטוב שאיש שמרני ושקול כמו חיים הרצוג הצטרף להצעה העלולה להיראות רדיקלית מדי.

רק כך בגולן

ב־ 14 ביולי התגייסתי לשורות האירגון הצבאי הלאומי בארץ־ישראל. תפקידי העיקרי היה, תחילה, להפיץ את כרוזי האירגון, במקומות של התכנסות ציבורית.

בראש כל כרוז התנוסס סימלו של האירגון: מפת ארץ־ישראל השלמה, ועליה יד המחזיקה ברובה והסיסמה „רק כך".

המפה הראתה את ארץ־ישראל משני עברי הירדן.

היא לא כללה את רמת־הגולן.

לא היה זה מחדל מיקרי. לזאב ז'בוטינסקי היתה מפה מסויימת מאוד של הארץ — המפה של המנדאט הבריטי המקורי. עליה לחם. אותה רצה להחזיר, אחרי שהבריטים העניקו מעמד נפרד לעבר־הירדן המיזרחי. עצם השם שהעניק לתנועתו — התנועה הרוויזיוניסטית — באה ללמד על רצונו להשיג רוויזיה (שינוי, במובן של החזרת המצב לקדמותו) של ההחלטה על הפרדת עבר־הירדן.

מעולם לא תבע זאב ז'בוטינסקי את ציר רמת־הגולן לארץ־ישראל. בעינינו היתה חוץ־לארץ, פשוטו כמשמעו. הוא לא עירער על עובדת היותה חלק של סוריה.

מנחם בגין, חסידו של ז'בוטינסקי, אימץ לעצמו תפיסה זו בשלמותה. המפה העומדת לנגד עיני רוחו היא מפתו של ז'בוטינסקי, מפת המנדאט המקורי. משום כך היה לו קל, יחסית, להחזיר את כל חצי־האי סיני למצריים, עד הגבול הבינלאומי של המנדאט. לגביו לא יכול להיות הבדל אידיאולוגי בין אל־עריש וקונייטרה. שתיהן חוץ־לארץ.

כמשך כל השנים, עד יוני 1967, לא העלה מנחם בגין גם בנאומיו החוצבים־להבות תביעה כלשהי לרמת־הגולן.

■ ■ ■

מ־ יחמת ששת־הימים פרצה ביגלל ריכוז הצבא המצרי בחצי־האי סיני. קדמה לכך התפתחות בגבול הסורי. שם בוצעו פעולות־פידאיון בחסותם של שילטונות־דמשק, ובאחד הימים הכריז הרמטכ"ל יצחק רבין כי יש להפיל את הממשלה הסורית, באשר היא דוגלת בעיקרון של „מילחמת־שיחרור עממית" נגד ישראל. הסובייטים טענו כי צה"ל מרכז כוחות להתקפה על סוריה הפרו־סובייטית, וכך הופעל על נשיא מצריים, עבד־אל־נאצר, הלחץ שהביא למעשהו הנמהר בסיני.

כאשר פרצה המילחמה, הכריז שר־הביטחון החדש, משה דיין, כי אנו יוצאים להגן על מדינתנו, וכי אין פנינו לכיבושים. ראש־הממשלה, לוי אשכול, חזר על הכרזה זו.

צה"ל תקף בדרום, וניצל את ההזדמנות הראשונה כדי לתקוף גם במיזרח. אך הוא לא תקף בצפון. במשך כמה ימים נערך בצמרת המדינה מאבק־איתנים בין התומכים בהתקפה על סוריה, ובראשם יגאל אלון ומפקד פיקוד הצפון אז דויד („דדו") אלעזר, ובין המתנגדים לה, ובראשם משה דיין.

אני תמכתי במיבצע לעבר דמשק, כדי למנוע מצב שבו תישאר סוריה אחרי המילחמה המעצמה הדומינטית במרחב הערבי, אחרי הריסת הצבאות של מצריים וירדן. סברתי כי מצב כזה יהרוס כל סיכוי לשלום.

אולם כמו אלפי החיילים, שהשליכו את חייהם מנגד בעזותם בסערת־קרב על הרמה הסורית, היתי משוכנע כי זוהי מילחמת־מגן, וכי הכרזתו של דיין על אי־רצוננו בכיבוש שטחים היא האמת לאמיתה, ולא תרגיל היסטורי של אחיזת־עיניים.

■ ■ ■

ח־ שוב יזכור שעד שנפלה רמת־הגולן — כימעט במיקרה — בידי צה"ל, לא היה קיים בישראל אף גורם מדיני רציני אחד שחלם על סיפוחה לישראל.

עד כמה שידוע לי, היתה קיימת רק קבוצת־שוליים אחת, נלעגת ומגוחכת, שכללה את רמת־הגולן במפת שאיפותיה. זאת היתה הקבוצה של הד"ר ישראל אלדד (שייב) ותלמידתו, גאולה כהן. מדי שנה, ערב ראש־השנה, שלחה לי קבוצה זו גלוית־דואר, ובה מפת „מלכות ישראל" מנהר הפרת ועד הנילוס. מלכות דימיונית זו כללה, כמובן, את רמת־הגולן, לצד כל לבנון, עבר־הירדן, חצי־חאי סיני וחלקים של סוריה, עיראק ומצריים שממערב לתעלה.

הרעיון שרמת־הגולן היא, בעצם, חלק מ„נחלת אבותינו" צמח רק בעיקבות הכיבוש. התיאבון בא עם האוכל.

שטחים נרחבים היו ריקים, אחרי שמאות אלפי תושביהם הוברחו על־ידי אירועי־המילחמה. אנשים אלה חיים וקיימים, במחנות־פליטים בסוריה. על אדמתם יושבים עתה הקיבוצים.

מאז נטוש הוויכוח על סיפוח הרמה הושמעו בו טענות של ביטחון ורצונות של התנחלות. עכשיו מובאים, לראשונה, גם עניינים שבקדושה. מסתבר כי רמת־הגולן היתה כלולה בקושאן שהנפיק הקדוש־ברוך־הוא לבנו של תרח לפני כ־3200 שנים.

אלוהים הוקך אחרי הבודדוזר העברי. ה' צבאות הוא ה' התנחלויות.

■ ■ ■

מ־ בחינה משפטית מת הוויכוח על סיפוח הגולן ביום שבו חתמה ממשלת־ישראל על הסכמי קמפ־דייוויד.

במבוא „המיסגרת לשלום במיזרח התיכון" נאמר: „...מנוי וגמור עם הצדדים להשיג הסדר צודק, מקיף

כובשי הגולן: לא לכיבושים!

ובר־קיימא של הסיכסוך המיזרח־תיכוני... הם מכירים בכך שכדי שהשלום יאריך ימים, הוא צריך לכלול את כל מי שהסיכסוך נוגע בהם באופן העמוק ביותר. לכן הם מסכימים כי מיסגרת זו, בהתאמה לנסיבות נועדה על־ידם להוות בסיס לשלום לא רק בין מצריים ויש־ראל, אלא גם בין ישראל וכל אחת משכנותיה האחרות, המוכנה לשאת ולתת עם ישראל על בסיס זה."

כמילים הרבה יותר פשוטות: הדגם של ההסכם הישראלי־מצרי חל גם על כל שאר המיזרים.

מהו הדגם הזה?

מצד אחד: שיזם מנא ורישמי, בתוספת סידורי־ביטחון.

מצד שני: נסיגה מוחלטת מכל השטחים שנכבשו ב־1967, עד המילימטר האחרון, ופי רוק ההתנחלויות.

זהו הדגם בסיני, והוא צריך לחול לפי ההסכם על כל שאר מיגזרים. על כך חתם מנחם בגין. את זאת אישרה הכנסת ברוב עצום.

■ ■ ■

ע־ כשיו באה ממשלת־בגין, ובפילפול־סטיקה האופייני לה (ולאיש העומד בראשה, שסיים את חוק־לימודיו בפקולטה למישפטים בוורשה אך לא עבד אף יום אחד בחייו כמישפטן מקצועי), היא טוענת כי הסעיף אומר את ההיפך.

לשם כך היא מסתמכת על שתי המילים „בהתאם לנסיבות" ((as appropriate).

בשפת בני־אדם, המילים האלה אומרות שהוסכם על העקרונות, ושאת העקרונות הי אלה יש ליישם בכל מקום תוך התאמה לי תנאי המיוחדים.

למשל: בסיני נקבעו סידורי־ביטחון מסויימים, שעיקרם פירוז־שטחים. אך מידבר־סיני הוא גדול. בשטח קטן יותר, כמו רמת־הגולן, יכול להיות צורך בסידורי־ביטחון שונים. ובגדה המערבית ייקבעו בבוא העת, מן הסתם, סידורים אחרים.

אך ממשלת־בגין טוענת כי פירוש המילים הוא שיש לשנות את העקרונות עצמם. אם בסיני הוחזרו כל השטחים, הרי בגולן לא יוחזרו שטחים ביכלל. אם בסיני פורקו כל ההתנחלויות, בגולן לא תפורק אף התנחלות אחת. אם בסיני הוחזרה הריבונות למצריים, הרי בגולן תעבור הריבונות לישראל.

מי שהיה מציג תיאוריה מישפטית כזאת בשנה הראשונה של לימוד מישפטים, היה עף מן הפאקולטה. מי שהיה משמיע טענה דומה בבית־מישפט, היה מסתכן בכמה מילים חריפות מפי השופט. אך בפוליטיקה מותר הכל.

אלא מאי — אי־אפשר לדרוש שגם הצד השני לחוזה חתום יסכול פרשנות כואת, המרוקנת אותו מתוכנו והופכת אותו על פיו.

לכן, אילו קיבלה הכנסת הצעת־חוק לסיפוח הגולן, היו המצרים רואים בכך — כ צ ד ק — הפרה גלוייה וגסה של הסכמי קמפ־דייוויד. אנוור אל־סאדאת, הנתון במילא בלחצים כבדים מחוץ ומבית, היה מוכרח להגיב על כך בחומרה יתרה. מאחר שחוזה־השלום הישראלי־מצרי נובע מהסכמי קמפ־דייוויד, היה הדבר עלול לגרור אחריו תוצאות מרחיקות־לכת גם במישור זה.

המינימום שבמינימום: הפסקה מיידית ומוחלטת של המשא־ומתן על האוטונומיה, המתבסס כולו על אותו הסכם.

■ ■ ■

א־ך בעיית רמת־הגולן אינה, בראש וראשונה, עניין של יחסי ישראל־מצריים. היא עומדת במרכז יחסי ישראל־סוריה.

סוריה — ולא ממשלת־דמשק.

ממשלות באות והולכות. משטרים קמים ונופלים. מנהיגים עולים לשילטון ויורדים ממנו. אך ארץ נשארת, עם נשאר.

עד כה היו כל ממשלות־סוריה קיצוניות באיבתן לישראל. יש לכך סיבות היסטוריות מסובכות, הנוגעות להרכבה של המדינה הסורית, ליומרתה להנהגת התנועה הלאומית הערבית, לשאיפתה להקמת „סוריה רבתי", ועוד ועוד.

אולם סיפוח הגולן אינו אקט המכוון נגד ממשלת־סוריה. הוא אקט נגד סוריה עצמה, סוריה של היום ושל מחר, סוריה על מיליוני בניה, סוריה על כל זרמיה המדיניים והחברתיים.

מי שמספח את רמת־הגולן אומר לסוריה: איננו רוצים בשלום עימכם, לא היום ולא מחר. לא כששולט אצלכם המישטר הקיצוני של האפט' אל־אסד ולא כשיקום בכם מישטר אחר. לא כשאתם בעלי־ברית של הסובייטים ולא אם תהיו, מחר, בעלי־ברית של האמריקאים. לא כשאתם תומכים באש"ף ולא כאשר אתם תומכים במלך חוסיין. לא כאשר פניכם למילחמה, ולא כאשר פניכם יהיו לשלום.

זוהי הכרזת־מילחמה ניצחית, בכל התנאים ובכל הנסיבות.

זהו מעשה השולל מן העם הסורי מראש כל תמריץ להקים מישטר מתון ולשנות את יחסו לישראל. זהו מעשה אשר ישמש תמריץ להקמת המישטר הקיצוני ביותר ולנקיטת הקו הקיצוני ביותר נגד ישראל.

ואל יאמר איש כי „ממילא אין סיכוי שסוריה תחליף את עורה". היו דברים מעולם. אותם האומרים זאת כיום לגבי סוריה, אמרו זאת אתמול לגבי מצריים. אותו קונסנסוס של „110 חברי־כנסת" הקובע כיום כי „לעולם" לא נחזיר את רמת־הגולן לסוריה, הכריז עוד לפני ארבע שנים כי „לעולם" לא נחזיר את חצי־האי סיני למצריים. דיין קבע כי שארם־אל־שייך חשובה מהשלום, ובגין קבע כי „כל ממשלה שתכריז על נכונות לפרק את ההתנחלויות בפיתחת־רפיח תיפול בו ביום."

איפה הם היום? איפה הקונסנזוס ההוא, איפה דיין, איפה בגין?

(ובמאמר מוסגר: איפה אותם שניבאו כי כך זה יהיה?).

■ ■ ■

ה־ וויכוח על רמת־הגולן שקע השבוע בביצה של אינטריגות פרלמנטריות, טכסיסים מיפלגתיים ודברי צביעות.

הליכוד קובע כי הגולן יישאר לנצח בידי ישראל, וכי סיפוחו אינו אלא עניין של „עיתוי".

המערך מדבר על „פשרה טריטוריאלית" אך קובע כי במשא־ומתן לשלום יעמוד המערך על קבלת הריבונות על כל הגולן, להוציא תיקונים קוסמטיים.

פירושן של שתי העמדות האלה הוא: יעולם לא יהיה שלום עם סוריה.

שתי העמדות האלה לא יחזיקו מעמד, כי הדינאמיות שלא השלום תגבר על שתיהן. העמדה הנכונה היא זו הכלולה בהסכמי קמפ־דייוויד, והנובעת מן ההצהרות הרשמיות של מנהיגי ישראל ב־5 ביוני 1967: תמורת שלום מלא נחזיר את הגולן במלואו לריבונות סורית. שלום זה יכלול בהכרח סידורי־ביטחון נוקשים לתקופת־המעבר. ההתנחלויות — כל ההתנחלויות שם — הן בהכרח עובדות זמניות.

עמדה זו אינה משקפת את הקונסנסוס הלאומי? בוודאי שלא. אבל היא מבטאת את הקונסנסוס הלאומי שיהיה קיים בכוא היום, כאשר דגל השלום יתנוסף גם בדמשק.

תשקיף

מוכ"ל הביטחון

יתפטר?

נראה כי הראשון שיתפטר בעיקבות קיצוץ תקציב־הביטחון יהיה מנכ"ל משרד־הביטחון, יוסף (״יוסקה״) מעיין.

מעיין שוקל התפטרות בעיקר נוכח חילוקי־הדעות בינו לבין סגן־השר, מרדכי ציפורי, בעניין זה.

גישושים אצל

דיין וויצמן

על־פי יוזמתם של שני שרים, יגאל הורביץ ודויד לוי, נערכו בשבוע שעבר שיחות גישוש אצל ראש־הממשלה, מנחם בגין, בדבר החזרתם של משה דיין ועזר וייצמן לממשלה.

בעוד שבגין לא דחה גישושים אלה על הסף, אף כי לא עודד את הרעיון, דחו דיין ווייצמן בביטול הצעות אלה.

מציעים לבטל

את זיקים

גורמים כלכליים בתוך חברת החשמל העלו לאחרונה הצעות לביטול התוכנית להקמת תחנת־הכוח בזיקים.

לפי דעתם של גורמים אלה, אין כלל צורך בהקמת תחנת־כוח בזיקים. ועדת תיכנון והשקעות של ״חברת החשמל״ עומדת לדון בהצעות החדשות עוד השבוע.

התנאים

של אליהו

הידיעה בדבר מגעים בין ח"כ שלמה אליהו לבין הליכוד, בדבר מינויו של אליהו כשר־התיקשורת, אינה נכונה. אליהו הודיע כבר לח"כ שימעון פרס על תמיכתו בכל נסיון להפיל את הממשלה ולפזר את הכנסת.

כשיתחיל המשא־ומתן בין המערך לבין סיעת אחווה, ידרוש אליהו מקום בכנסת עבורו ותפקיד של יועץ לעניינים דרוזיים במישרד ראש־הממשלה עבור שפיק אפעד. נראה כי גם ח"כ עקיבא נוף יהיה מוכן להצטרף למאמץ להפיל את הממשלה, אם יוכטח לו תפקיד שיחותי בסוכנות־היהודית.

השאלות

תואמו מראש

בניגוד לרושם שיצר מפכ"ל המישטרה בהודעותיו לעיתונות, לא קבעה מכונת־האמת (הפוליגרף) שדובר מישטרת מחוז תל־אביב, סגן־ניצב שמעיה קידר, שיקר בעת שנחקר בפרשת ההקלטה במסיבת־העיתונאים.

עתה חוקרים במישטרה כיצד ידע דובר המטה הארצי, אריה ארד, מראש, את השאלות שיישאל בגלאי־השקר ואף השתתף בניסוחן.

50 מיליארד

לחודש

הממונה על הכנסות־המדינה, אוריאל לין, התחייב בפני שר־האוצר לגבות מהציבור 50 מיליארד לירות לחודש, בין דצמבר 80' למרס 81'. סכום זה גדול במיוחד לעומת הגביה הרגילה, המסתכמת עתה בכ־35 מיליארד לירות לחודש.

כמובן שמס־הכנסה על תוספת־היוקר לשכירים יגדיל אף הוא את תוספת הגביה.

התארגנות

נגד התחבורה

כמה גורמים תחבורתיים גדולים במשק התכנסו בשבוע שעבר לישיבה סודית, כדי להחליט על דרכי־פעולה נוכח ההתמוטטות שחלה במישרד־התחבורה.

גורמי־התחבורה טוענים, כי מאז ששר־התחבורה, חיים ילנאי, חלה, השתלט על המישרד המנכ"ל, אריה גרוסברד. לדעת גורמי־התחבורה יש להתארגן כדי להיאחם בהשפעות המזיקות של גרוסברד על משק התחבורה בארץ.

רפ"י שכרה

מישרד פירסום

מיפלגתו של יגאל הורביץ, רפ"י, שכרה לקראת הבחירות הקרובות את שרותי מישרד הפירסום טל־ארוין.

גורמים פוליטיים רואים בצעד זה מיפגן של נחישות־החלטה מצד הורביץ, כי אכן יתמודד בבחירות שלא במיסגרת הליכוד.

שמירה על בוטיק

מישטרת־ישראל הציבה שמירה על הבוטיק ״שיק מודל״, ברחוב קלישר בתל־אביב, ועל בעל הבוטיק אברהם קשפיצקי.

נאות סיני

ישקיעו באילת

כמה מחברי נאות־סיני מתכוונים להשקיע את הפיצויים שיקבלו בפרוייקטים תיירותיים באילת.

בשלב ראשון יפתחו מתיישבים מנאות־סיני, בשותפות עם משקיעים מתל־אביב, בית־קפה גדול על חוף ימה של אילת.

לוינסון איים

במישפט

האיש החזק של ״בנק הפועלים״, יעקוב לוינסון, איים על הצחרון ״ידיעות אחרונות״ במישפט־דיבה.

לוינסון רוגז על ידיעה שפירסמה כתבת העיתון, בינה ברזל, בדבר מיסמך הדרישות האישיות שלו, שהוגש כביכול לשימעון פרס. ברזל התייחסה לפגישה שנערכה בין לוינסון וכמה מחסידיו במיפלגת־העבודה לבין פרס, בביתו של יו"ר מיפלגת־העבודה. בה העלו אנשי לוינסון דרישות בשמו של הבנקאי, אך לא הגישו כל מיסמך בכתב.

בעיקבות איומיו של לוינסון, פירסם ״ידיעות אחרונות״ ידיעה שהכחישה את המיסמך.

ספר

על בורג

העיתונאי ישעיהו (״שייקה״) בן־פורת עומק עתה בכתיבת ספר על מנהיג המפד"ל, שר־הפנים הד"ר יוסף בורג.

בן־פורת ראיין את בורג לסידרת כתבות בעיתונו, וגילה שיש בידו חומר רב המצדיק הוצאת ספר.

הנהג

יועמד לדין

המישטרה עומדת להעמיד לדין את נהג המשאית ממיזרח־ירושלים, שמתוכה נסחפה בשבוע שעבר הילדה קרן אלקבץ בעת השיטפון, ומצאה את מותה.

צה"ל תקים

בי"ס לחיילות

במיסגרת המיבצע של הרמטכ"ל להקמת רשת חינוך, הוקם באחרונה בית־ספר לחיילות חסרות השכלה. בתי־ספר דומים לחיילים הוקמו זה מכבר.

בית־הספר הוקם במחנה מרכוס בחיפה. בית־הספר לחיילים, שהיה במרכוס, הועתק לעכו, למיבנה ששימש כבית־הבראה צבאי.

נמכר השלד

בירושלים

האחים קנוז, מי שהיו בעלי ״מלון דבורה״ בתל־אביב שנשרף, הצליחו, אחרי משא־ומתן ממושך, למכור את שלד המלון שלהם בשדרות הרצל בירושלים. השלד נמכר לקבוצת משקיעים שאותה ריכז ח"כ יחזקאל פלומין.

פלומין הצליח להביס במירוץ אחרי השלד את המלונאי חיים שיף, בעל מלון הנמצא בשלבי בנייה מתקדמים בסמוך לשלד, ואת הקבלן החיפאי זכריה דרוקר.

בגד־עור

לפולגת

למרות מינוי כונס הנכסים למיפעל ״בגד עור״, נראה ששר התמ"ת גידעון פת, יחליט להעביר את המיפעל לרשותה של מישפחת פולק, מבעלי ״פולגת״, במחיר נמוך יחסית.

שוב מחפשים קונה

בנק־הפועלים חידש את חיפושיו אחרי קונה לדפוס יפת. הדפוס, החייב לבנק יותר מ־10 מיליון שקלים, הועבר לכונס־נכסים אחרי שמאמצים קודמים של הנהלת הבנק למכרו עלו בתוהו.

הבנק מבקש עבור הדפוס 12 מיליון שקלים.

פרס סודי

מישטרת מחוז תל־אביב הקציבה סכום של 30 אלף שקלים, למי שיביא לתפיסתו של העציר הנמלט בסאם מחאג'נה, החשוד בפרשת פיצוצי המכוניות.

הכרזת הפרס נשמרת כסוד על־ידי המישטרה. קצין המודיעין המחוזי, סגן־ניצב יגאל אנקורי, העביר את הידיעה על כך, באמצעות רכזי המודיעין שלו, לכל המודיעים המישטרתיים.

העם

בחירות עכשיו

כך שנת 1981 תהיה שנת בחירות. המחיר — כי השטחים יהיה איום

האם מדינת־ישראל יכולה להרשות לעצמה מערכת־בחירות הנמשכת עשרה חודשים?

עם התחלת שנת 1981, היתה זאת השאלה הנוקבת ביותר.

מערכת־הבחירות התחילה. כשם שחקלאי מנוסה יכול להבחין באלף סימנים קטנים כי החלה עונה חדשה, כך מוכיחות עשרות כותרות בעיתון מדי בוקר כי הפיאה הטובה — או המכשפה — של הבחירות נגעה בכל העניינים, ושינתה את כולם.

עד חשבון הבארון. דיוני־התקציב שינו לפתע את צבייונם. הוויכוחים נמשכו, אך יודעי־דבר ידעו כי הפכו ויכוחי־סרק. לפתע גילו שר־האוצר ועמיתיו כי ניתן לשלם סובסידיות ולהקפיא מחירים, וגם שר־התיקשורת, רודף־ההתייקרויות, מצא כי מחיר הבנזין הוא טוב ומספיק (ראה אתה והלירה). שר אחד העלה את מחיר החלב, ועוד באותו היום תתם על צו שני שביטל את הצו הראשון.

כמה שרים ופקידים — וביניהם אנשי־ביטחון — גילו שאפשר להקטין את תקציבי משרדיהם וגם להשאירם על כנם. איך? יש אלף ואחד טכסיסים קטנים של פינקסנות, המאפשרים להזיז סכרים מסעיף לסעיף, משנה לשנה, מצורת־מימון אחת לשניה, וכך לעורר את הרושם כאילו קטן התקציב, בעוד שההוצאה נשארה כפי שהיתה.

גם באופוזיציה אין המצב שונה. אין לה האחריות לניהול ענייני המדינה, אך היא צריכה להגיש תוכנית חלופית. הבחירות הקרובות שינו את התוכניות והניסוחים, החליקו את המקומות המחוספסים, עיגלו את הקצוות. הסחורה היא פגומה, אך מוגשת באריזה מושכת יותר, שתפקידה הוא למשוך יונים וניצים, חילוניים ודתיים.

תוך 100 יום! כאשר זה נמשך חודשיים־שלושה, אין בכך אסון. זהו מחיר הדמוקראטיה. אך כאשר זה קורה לאורך כימעט שנה, במדינה שיש לה בעיות עצומות בכל התחומים, זהו מירשם להידרדרות.

במשך כל שנת 1981 לא תהיה למדינה ממשלה של ממש, וגם לא אופוזיציה של ממש. כל העניינים יתנהלו שלא לגופם. אלא לפי שיקולים של בחירות. שום בעייה לא תיפתר. כל הבעיות תטואטאנה אל מתחת לשטיח הבחירות. סקרים של דעת־קהל יהיו חשובים יותר מאשר הכרעות מדיניות והברתיות אמיתיות.

יש רק תרופה אחת לכך: קיצור דראסטי של מערכת־הבחירות. לשון אחרת: פיזור מיידי של הכנסת ועריכת הבחירות לכנסת במועד הקרוב ביותר האפשרי על פי החוק: 100 ימים. הבחירות בהסתדרות יכולות להתקיים באותו מועד עצמו, בו ביום, או במועד מאוחר יותר וסמוך לו.

כל דרך אחרת היא הקזת דמו של הגוף הלאומי, שהוא פצוע וחבול בכל אבריו גם בלאו הכי.

מיפלגות

איש־המיסתורין מדבר

מנהיג אש"ף מגדיר את מצע מיפלגת־העבודה כקריאה לרצח־עם

שמו של עיצאם אל־סרטאווי נודע לציבור הרחב לראשונה כאשר הופיע בהדלפות מיסתוריות בסוף 1976. באותן הדלפות, שפורסמו על־ידי כתב ידיעות אחרונות שלמה („גקדי") נקדימון, נאמר כי סרטאווי, איש אש"ף, השתתף בפגישות סודיות עם חברי המועצה הישראלית למען שלום ישראלי־פלסטיני, שנערכו בפאריס.

מאז הוזכר שם זה מדי פעם בידיעות שסתרו זו את זו. פעם נאמר שהוא איש בכיר באש"ף, שנשלח כדי לפתוח יהודים תמימים, ופעם נאמר כי הוא פקיד זוטר שאין לו השפעה. בידיעות אחרות סופר כי הועמד למישפט באש"ף ביגלל מגעיו עם ישראלים.

השבוע הופרכו רבות מידיעות אלה. שמו של אל־סרטאווי התנוסס בראש מאמרים גדולים בביטאונים הרשמיים של אש"ף, באחד מהם הוגדר כ„יועצו של יאסר עראפאת לענייני אירופיים".

לא נותר עוד ספק כי סרטאווי הוא אישיות בכירה באש"ף, ושהוא מקורב ביותר ליאסר עראפאת. לא נותר גם ספק לגבי דיעותיו וכוונותן.

„מצע מיפחמה". במאמר התופס עמוד שלם בביטאון היומי של אש"ף, פלסטין אל־תורה („פלסטין המהפכה"), ניתח אל־סרטאווי את מצע מיפלגת־העבודה, והגדיר אותו כמצע־מילחמה, העלול להוביל לרצח־עם. המאמר הוא עתק כלשונו גם בשבועון הערבי של אש"ף, הנושא את אותו השם.

אחרי שניתח בפרוטרוט את סעיפי המצע ומשמעותם*, טען אל־סרטאווי שיש רק שלושה זרמים עיקריים בישראל: הליכוד שוחר־הסיפוח, המערך הלוחם בעם הפלסטיני ותנועת־השלום, הרוצה לכרות שלום עם העם הפלסטיני, על־בסיס של קיום שתי מדינות לאומיות זו לצד זו.

במאמר דומה שפורסם באנגלית, בשבועון מאנדי מורנינג („יום ב' בבוקר") המופיע בביירות, והשייך גם הוא לאש"ף, מפרט אל־סרטאווי מי מהי תנועת־השלום: גופים כמו ש"י, תנועת שלום עכשיו וקבוצת ניר־אאוטלוק.

טכסים מחושב. באותו מאמר מתאר אל־סרטאווי מה אירע במאדריד, במושב האינטרנציונל הסוציאליסטי. סרטאווי השתתף בו כאורח הקאנצלר האוסטרי ברונו קרייסקי, שהוא ידידו האישי. היה זה אל־סרטאווי שאירגן את המיפגש בין קרייסקי, וילי בראנד ויאסר עראפאת בווינה.

טוען המנהיג הפלסטיני: שימעון פרס הופיע במאדריד וטען באוזניהם של באי־המושב כי תמיכת האינטרנציונל במיפלגת־העבודה היא חיונית לניצחונה בבחירות הבאות. כך סחט מהם תמיכה במיפלגה.

כאשר החליטו בראנד וקרייסקי לחתום על הצהרה לטובת מיפלגת־העבודה, לא קראו את מצע המיפלגה. מצע זה פורסם רק יום אחד קודם לכן, בטכסיס מחושב היטב, נוסח פרס. כי למרות ש־בראנד־קרייסקי לא הספיקו לקרוא את המצע, ולא העניקו את תמיכתם במיפלגה על פיו, הוצג הדבר למחרת היום כאילו תומך האינטרנציונל במצע מיפלגת־העבודה.

חיסול במשיכת־קולמוס. המיפלגות הסוציאליסטיות של פורטוגל, ספרד ואיטליה התקוממו נגד תמיכה במיפלגתו של פרס. והדבר גרם לזעזועים חמורים מאחרי הקלעים. לבסוף הושגה פשרה: על הודעת־התמיכה חתמו ארבעה האישים (בראנד, קרייסקי, פרס ובוטרוס בוטרוס־ע'אלי המצרי) באופן פרטי, בלי ציון תפקידיהם באינטרנציונל או במיפלגותיהם. יחד עם זאת פורסם גילוי־דעת נגדי, התומך בעניין הפלסטיני, ושעליו חתומות כמה מיפלגות. ברונו קרייסקי חתם גם על גילוי־דעת זה, בהסבירו כי אינו רואה ניגוד בין שלום ישראלי־ירדני ושלום ישראלי־פלסטיני. האינטרנציונל רשם לפניו את ההודעות.

את אל־סרטאווי הרגיזה במיוחד ההחלטה של האינטרנציונל הקובעת כי „מיפלגת־העבודה היתה כוח־השלום היחיד בישראל ולמען ישראל". תגובתו: „טענה כזאת, המתעלמת מכל העובדות בשטח, מחטלת במשיכת־קולמוס את כל כוחות־השלום בישראל, וביניהם תנועת ש"י, תנועת שלום עכשיו וקבוצת ניר־אאוטלוק... בקובעו כי מיפלגת־העבודה היא כוח־השלום היחיד בישראל, קובע האינטרנציונל הסוציאליסטי כי כוחות־שלום אלה אינם קיימים או שאין להם קשר לשלום. הדבר מדיח את אותם כוחות־השלום הכנים, ושם במקומם את מיפלגת־העבודה. אני סבור ששום גוף בינלאומי אינו מסוגל לעשות זאת."

היה עוד חידוש במאמר: בפעם הראשונה פורסמו בו תצלומיו של אל־סרטאווי, מי שהיה בעבר מנהיג אל־סרטאווי.

* למסקנה דומה הגיע כתב הארץ, אמנון ברזילי, שטען השבוע כי המצע מסמן ניצחון מוחלט של הניצים במיפלגה על היונים, אשר קולם במיפלגה הוחנק בכל הנושאים החשובים.

צה"ל

המצפון והקו הירוק

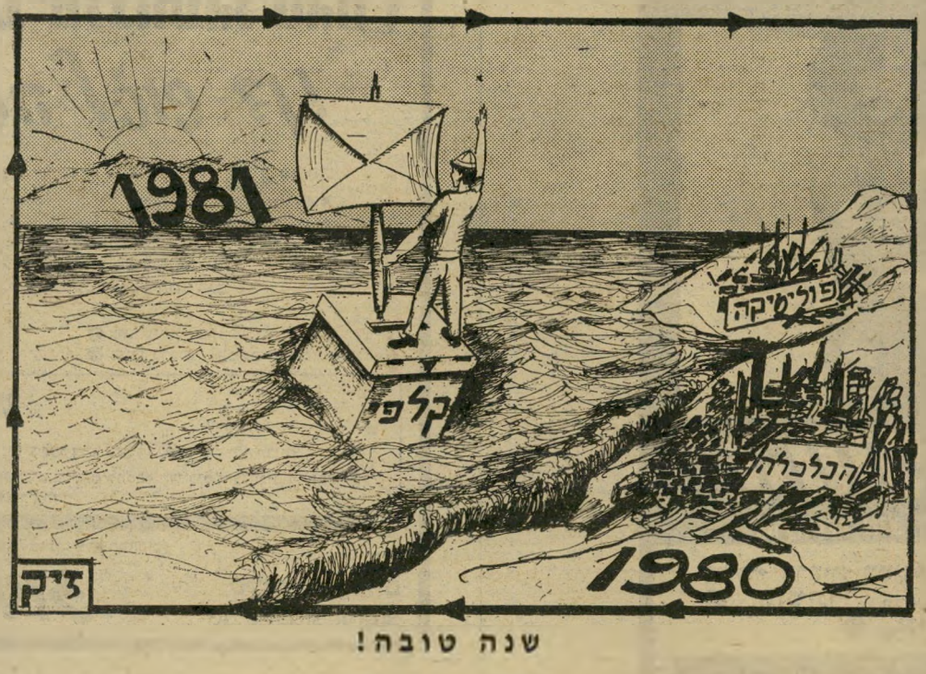
סרבני־השירות־בשטחים, גדי אלגזי, נשפט לפני בית־דין צבאי

שש פעמים במהלך החודשים

(המשך בעמוד 40)

איש־אש"ף אל־סרטאווי כ„מאנדי מורנינג"
תעלול של שמעון פרס

שנה טובה!

אינך יכול להפסיק לעשן?

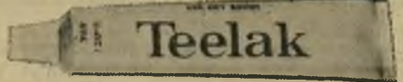
לפחות הסר את כתמי הניקוטין

טילאק זאת לא עוד משחת שיניים: זאת משחת שיניים השומרת על בריאות השן.

מדענים בעולם קבעו שאין כמו **טילאק** להגנה מפני עששת, להסרת כתמי ניקוטין, קפה ואחרים.

והחשוב ביותר: משחת שיניים **טילאק**, שלא כמשחות אחרות, אינה פוגעת בציפוי האמאיל המגן על השן.

טילאק

לבריאות השיניים של כל בני המשפחה

"כדור שלג"
חבילת נופש מושלגת
בנוה אטיב
בחרמון.
5 ימי נופש נפלא
משולבים
בקורס סקי

"חבילת הנופש" כוללת קורס סקי מושלם בן 5 ימים, אשר יבטיח לך רמה של חובב היכול לגלוש בתופסיות ולהנות מכך. שימוש חופשי בכל ציוד ומתקני הסקי, כל ההסעות לאתר ובחזרה, חמישה ימי נופש בנוה אטיב (4 לילות, חצי פנסיון), יין חופשי בארוחת הערב, דיסקוטק מקסים ערב, ערב. (יש אפשרות להסדיר הסעה הלוך וחזור לנוה אטיב ממרכז הארץ). כל זאת ועוד במחיר **1245** שקל + מע"מ אנו מכבדים כרטיסי "ישראכרט" ו"ויזה".

מיוחד לועדי עובדים ולקבוצות:
הנחות משמעותיות ותנאי תשלום מיוחדים.

פרטים והזמנות:
כל ישראל
תיירות ונופש

תל־אביב: ההנהלה, אלנבי 95, טל. 286186
רח' טרומפלדור 14, טל. 658165; ככר המדינה 22, טל. 259315 • חולון: ויצמן 2, טל. 895126 • כפר־סבא: ויצמן 73, טל. 052-22192 • נתניה: שמואל הנציב 6, טל. 053-31343 • עפולה: הכנסת 10, טל. 065-93123 • ראשל"צ: הרצל 45, טל. 946646 • אשקלון: מרכז נפתי, טל. 051-23651 • באר־שבע: העצמאות 48, טל. 057-74615 והתחנות הנסיעות

מודיע על פתיחת ההרשמה
ל"ערוץ גמא"

"רגב" בע"מ
ניוז

טלויזיות כבלים (בחעגל סגור)

הגיעה לגוש-דן!

"ערוץ גמא" מציע לך מבחר בידור טלויזיוני בצבע, בביתך!.

- סרטי עלילה זרים בתרגום עברי • סרטי עלילה ישראליים • הפקות עצמיות •
- ספורט: כדורסל אמריקאי, כדורגל אירופאי, טניס, שחיה, מרוצים ועוד... •
- מצעדי מזמרים מחו"ל • תוכניות לילדים •

תוכניות הטלויזיה יפורסמו מראש בעיתון "רגב"

לרשותנו עומדים:
● צוות מהנדסים (מהכבירים בענף התקשורת). ● צוות עיתונאים (מחשובי העיתונים היומיים). ● משרד פרסום (הפועל 5 שנים - בהצלחה).

מבצע החודש!

12 $ לכל דייר - לחודש (10 $ לכל דייר באם התשלום דרך ועד הבית).
+ דמי התקנה חד פעמיים (המשתנים בהתאם למספר הדיירים והבנייניים המתחברים למערך אחד).

הזמן עוד היום! את נציג המכירות שלנו - ולא תתאכזב.

"רגב" בע"מ ניוז
סירקין 7 גבעתיים
טל. 310582, 318141

היא היתה של כולם
ושל אף אחד

החתינה

סרטו של אלברטו לטואדה

בכורה ארצית ממוצאי שבת 3.1.81
● "אסתר", תל־אביב
● "אורנע", ירושלים

מי ימשוך יותר חזק?

המילחמה על התקציב

ב אחד הסיורים הראשונים שלהם ביחד, אירעה תקרית בין סגן־שר־הביטחון, מרדכי („מוטקה") ציפורי, ובין הרמטכ"ל, רב־אלוף רפאל („רפול") איתן, שהשפיעה מאז על כל מערכת־היחסים ביניהם.

רפול היה או בשיאה של „תקופת התר־מילים" שלו. במהלך הסיור הבחין בתרמיל ריק, הוא התכופף והרים אותו, ואז פרץ ציפורי בצחוק. רפול התרומם, שלח מבט צונן לעבר ציפורי, ואמר לו בנוכחות כל המלווים: „תסתום את הפה, אידיוט!"

ביום החמישי האחרון, במסגרת „כנס־שר" — ישיבת המטכ"ל בהשתתפות שר־הביטחון — היתה ההשלמה לתקרית ש־אירעה כבר לפני שנתיים. רפול כינה את ציפורי בשם „בוגד". הוא התכוון לבגידה של ציפורי בעמדת הרמטכ"ל, בכל הנוגע לתקציב־הביטחון.

אך לא רק סגן־שר־הביטחון זכה בכינויי־גנאי מהרמטכ"ל הזועם. גם שר־הביטחון עצמו, ראש־הממשלה מנחם בגין, שאיחר לישיבה, זכה במנה מרפול, שאמר לקצי־נים שישבו לידו: „הוא רימה אותי! הוא רימה את צה"ל!"

בגין הבטיח...

מ ערכת־היחסים העכורה בין רפול ובין שר־הביטחון וסגנו הפכה לעובי־דה בעיקבות קיצוץ תקציב־הביטחון. ב־משך כל תקופת הרמטכ"ליות שלו זכה רפול בגיבוי מלא מבגין, לעיתים גם נגד שר־הבטחון לשעבר, עזר וייצמן, ותמיד נגד דיעותיו של תת־השר ציפורי.

בתקופה האחרונה חלה התקררות בין השניים, שהגיעה לקרע מלא בעיקבות קיצוץ תקציב־הביטחון — שזכה בפי ה־פיליטוניסט ב. מיכאל בתואר „התקציץ". כאשר החלו לדון בקיצוץ, הגיש רפול את התקציב הרצוי לו: 21.3 מיליארד שקלים, נמוכה יותר, של 18.6 מיליארד שקלים. הרמטכ"ל טען לפני ראש־הממשלה ש־הסכום הראשון יכסה את ההוצאות התיפ־עוליות הרגילות של צה"ל, וגם את הגשמת הפרוייקטים המייוחדים, כפיתוח המטוס לביא, פיתוח אמצעי־לחימה חדשים והקמת בסיס גדול חדש של חיל־הים. התקציב הנמוך יותר נועד לתיפעלו השוטף של צה"ל, ללא פיתוח פרוייקטים חדשים. ל־דברי רפול אמר לו בגין: „התקציב הגדול יותר יתקבל. אנחנו לא נפגע בביטחון!"

ציפורי הציע הצעה נגדית לזו של ה־רמטכ"ל. על־פי תחשיביו, יש צורך ב־16.5 מיליארד שקלים בילבד. כשבאו ראשי ה־צבא אל ציפורי בטענות על נסיגתו מה־מיספרים שקבע צה"ל, אמר ציפורי: „את המיספר שלי אולי הם יקבלו, ואז נוכל להעלות אותו. המיספרים שלכם גדולים מדי."

אולם את הרמטכ"ל לא עניינו הצעות־התקציב של ציפורי. לדעתו היתה לו תמיכת ראש־הממשלה, שהבטיח להביא לאישור התקציב המירבי. ואמנם, בישיבת־הממשלה שנערכה לפני שבועיים, שבה החל הדיון על תקציב־הביטחון, התבטא בגין: „אנחנו לא נפגע בביטחון!"

בישיבה השתתף גם הרמטכ"ל, שיצא ממנה כשהוא מרוצה. הוא הבין שבגין עומד בהבטחתו. אולם בשבוע שעבר „רי־מה" בגין, לדעת הרמטכ"ל, את צה"ל. תחת אימוי ההתפטרות של שר־האוצר, ייגאל הורביץ, והסכנה לשלום ממשלתו, תמך בגין בהצעת האוצר לתקציב ביטחון בגובה של 15.5 מיליארד שקלים, עם הב־טחה לתוספת של חצי מיליארד נוספים בשלב מאוחר יותר.

רפול עזב את הישיבה מבלי להיפרד מראש־הממשלה. הוא כעס על בגין, ועוד יותר מכך כעס על ציפורי. בכעס הריגעי חשב רפול שהיה זה ציפורי שהכשיל את מאמציו לתקציב גדול יותר. ציפורי אסר על היועץ הכספי של הרמטכ"ל, תת־אלוף צבי („צביקה") שור, ועל מנכ"ל מישרד־הביטחון, יוסף („יוסקה") מעיין, להשתתף בישיבת־הממשלה. רפול טען באותו היום שכיוון ששור ומעיין לא הירצו את טענו־תיהם באוזני הממשלה, קיבלה הממשלה את הקיצוץ של הורביץ.

רק לא להתפטר!

ה נטייה הראשונה של רפול היתה להתפטר. הוא ערך סידרה של התיי־עצויות עם מקורביו — ביניהם שור, אלוף פיקוד־הצפון, אביגדור („יאנוש") בן־גל, והאלוף נתי שרוני — והחליט שלא להת־פטר. בשיחות אלה היו לרפול שלושה נימוקים לאי־ההתפטרות שלו:

● רפול מקווה שבמשך הזמן יוכל לחרוג חריגות ניכרות מהתקציב, או להשיג שינויים מההחלטה, ולהעלות בסופו של דבר את תקציב הביטחון ל־21.3 מיליארד שקלים בקירוב.

● רפול טוען שהתפטרותו רק תחזק את הגורמים במערכת־הביטחון ובצה"ל, וביניהם האלופים ישראל טל ודן שומרון, המסכימים לקיצוצים. רפול מביא את ה־דוגמה של עזר וייצמן. כשווייצמן התפטר, הוא חשב שהתפטרותו תזעזע את המערכת ואולי אף תפיל את הממשלה. התוצאה היחידה של התפטרות וייצמן היתה שה־גורמים שהתנגדו לו בממשלה ובמישרד־הביטחון התחזקו. רפול מאמין שמילחמות יש לערוך מבפנים.

● רפול חושש שהסעיף הראשון, ש־עליו תונף חרב־הקיצוצים, יהיה מערכת־החינוך העצומה שהוא בנה בצה"ל. בתק־ציב החדש, מערכת חינוך זו תעלה 1.5 מיליארד שקלים. כשהחלו הדיונים הרא־שוניים על מה והיכן לקצץ, העלו כמה קצינים בכירים את ההצעה לקצץ במערכת־חינוך זו ולהטיל אותה על מישרד־החינוך. רפול התנפל עליהם כמו לביאה המגינה על גוריה. הרמטכ"ל חושש שאם לא יהיה בתפקיד, יהרסו את המיפעל הכימעט־אישי שלו בצבא.

עתה מתחילה בתוך המערכת הביטחונית המילחמה על אופן קיצוץ התקציב. רפול דורש לבטל את רעיון ייצור המטוס לביא, אשר צריך יהיה לעלות בשנת התקציב הנוכחית כחמישה מיליארד שקלים. לדעת רפול יש להמשיך את קו הייצור של המטוס כפיר, ולרכוש את מטוסי האפ־16 המשופר. כך יושג חיסכון מיידי. הכפיר והאפ־16 יגיעו לחיל־האוויר מהר יותר מאשר ה־לביא, שיהיה מוכן בעוד 10 שנים בילבד.

הקרב עם טל

מ וך דרישתו של רפול לחסל את הלביא בטרם נולד עומדת המערכת הפוליטית. גם ציפורי וגם בגין רוצים בלביא, משום שייצורו יוסיף מאות, ואולי אלפי מקומות תעסוקה בארץ, והוא מהווה נכס לתעמולת־הבחירות. אולם רפול הס־ביר לציפורי, ביום החמישי האחרון: „רצית בקיצוץ, אז יש קיצוץ — הלביא!"

הנושא השני שעליו מתעוררת המחלוקת מחדש הוא נושא המפכ"ש, מיפקדת־כוחות־השדה. רפול הוא מתנגד עקשן לתוכנית, שהונשה על־ידי האלוף ישראל טל, ושי־אומצה בזמנו על־ידי עזר וייצמן. גם אחרי שהממשלה החליטה על הקמת המיפקדה, התבטא רפול בלעג: „הם יכולים להחליט מה שהם רוצים. אני לא רוצה במפכ"ש, והוא לא יהיה!"

עד כה צדק רפול. המפכ"ש לא קם. עזרה לרמטכ"ל, כמובן, העובדה שווייצמן, שתמך בתוכנית, התפטר מתפקידו. עתה עורר דווקא רפול את נושא המפכ"ש, וטען שבתקופה של קיצוץ תקציב אין כסף להקים אותה. לעומתו הכין האלוף טל תזכירים המוכיחים שדווקא הקמת המפכ"ש תוזל את ההוצאות הרגילות של הצבא, ולכן דווקא עכשיו הזמן להקימה. המערכה על המפכ"ש, לאור הקיצוצים האחרונים, תעסיק את צה"ל בחודשים הקרובים.

יוסי ינאי ■

מדוע לא נחתמ
בספרד? ✶ מ
הגיע הטרקס המי

מתוך חומר העדויות עולות עובדות מזעזועות על השערוריה הכלכלית הגדולה ביותר במדינת־ישראל. חברת־החשמל הפכה למיפעל הגדול ביותר בארץ מבחינת היקף ההשקעות הכספיות שבה. מחזורה של חברת־החשמל נאמד בכ־10 אחוז מתקציב המדינה כולה.

לפתע התברר שכל מי שמעורב בשערוריית חברת־החשמל מודה לפחות בדבר אחד: עשרות ומאות מיליוני לירות בוז־

חבר דירקטוריון אונגר
מי הדליף?

בזו, ירדו לטימיון והושלכו. הסכום שאותו הפסידה חברת־החשמל עד כה, בחוזים שהעשירו חברות, סוכנים ומתווכים זרים, יחד עם הטעויות הנוראיות שנעשו, היו יכולים לכסות כמה מונים את הקיצוץ בתקציב הביטחון (ראה עמוד 31), המעסיק עתה את צמרת המערכת הביטחונית ומאיים על שלמות הממשלה.

העתון הזהיר

כ**אשר הוחיט** על הקמת תחנות־כוח שיופעלו על־ידי פחם, תחת תחנות־הכוח המיושנות, המופעלות על־ידי המזוט היקר, נערכה כביכול חברת־החשמל לרכישת פחם. החישובים הראו כי מדינת־ישראל תזדקק לשלושה וחצי מיליון טון פחם ב־1984, כשתחנת־הכוח בחדרה תעבוד ב־

דויד שיפמן

הקיצר

ב**יום החמישי** שעבר נועדו לארוחת צהריים במיסעדה גונדולה בתל־אביב, המנהל המודח של חברת־החשמל יוסף טוליפמן והרמטכ"ל לשעבר צבי ("צ'רה") צור. למקום נכנס סגן־ראש־הממשלה, שימחה ארליך. הוא ניגש אל טוליפמן, לחץ את ידו ואמר: "הייתי מאוד מעוניין להיפגש איתך ולשוחח על כל מה שקורה בחברת־החשמל." טוליפמן הבין את כוונתו של ארליך. סגן־ראש־הממשלה ידוע כמתנגדו של שר־האנרגיה, יצחק מודעי, בתוך המיפלגה־הליברלית. הוא רצה להיבנות מהסיכסוך שבין טוליפמן ומודעי.

"אני לא מעוניין," השיב טוליפמן לשר הנידהם.

"אבל בכל זאת," המשיך ארליך, "אני חושב שכדאי שנשוחח. אולי תיתן לי את מיספר הטלפון שלך בבית, ואני אתקשר אליך לקבוע פגישה?" טוליפמן השיב בייובש: "המיספר נמצא בספר הטלפונים." ארליך עזב את השולחן בבושת־פנים.

שיחה זו מלמדת, יותר מכל, על אופיו של האיש שפתח במאבק ציבורי כדי לנסות ולהבריא את חברת־החשמל. טוליפמן ידע שתמיכה של סגן־ראש־הממשלה יכולה לעזור לו במאבקו, אך הוא אינו מוכן ליטול חלק במישחק־כוחות פוליטי. לכן דחה את ידו המושטת של ארליך.

עדותו של טוליפמן בוועדת־החקלה של הכנסת בשבועיים האחרונים, ותשובתו של יושב־ראש הדירקטוריון של חברת־החשמל, דויד שיפמן לטוליפמן, נקראים בנשימה עצורה גם על־ידי אנשים שאינם כלכלנים. היקף מלא. אחד המקורות הראשונים לקניית פחם היתה אוסטרליה. בתקופה שבה נערך המשא־ומתן עם מדינה זו היה הפחם האוסטרלי זול יחסית, בגלל השפל העולמי במחירים. חברת־החשמל שלחה את נציגיה לאוסטרליה, אולם אלה החליטו על עיסקה מצומצמת: רכישת מיליון טון פחם לשנה בילבד, למשך חמש שנים. חוסר הערכה נכונה גרם לכך, שאנשי חברת־החשמל חשבו שאפשר יהיה למצוא פחם זול יותר במקומות אחרים.

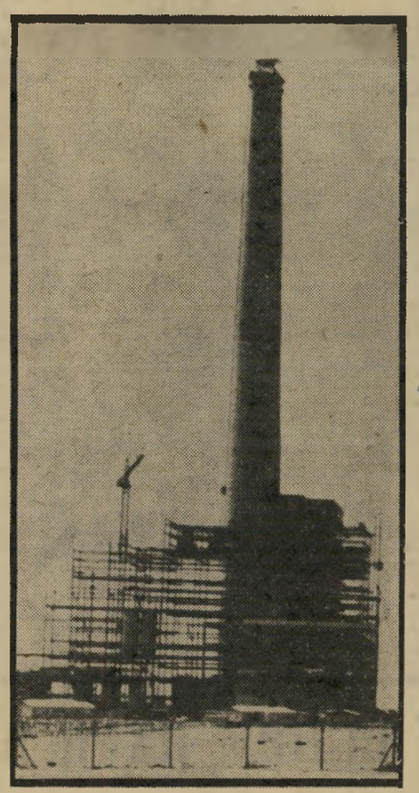
חוזים? ✶ מה עשה היושב־ראש הדל"ף חומר לאחד המיתחרים? ✶ איך חור? ✶ מה עשו הפקידים באיטל"ה?

מיד אחרי שישראל חתמה על חוזה עם אוסטרליה גילו היפאנים את היבשת ה־חמישית. יפאן חתמה עם אוסטרליה על הסכם ארוך־טווח, לפיו היא תרכוש את כל הפחם האוסטרלי לייצוא. עתה לא מוכנה אוסטרליה להגדיל את הכמות המיועדת לישראל, מעבר לחוזה החתום, וספק אם תסכים להאריך אותו.

המקור השני לפחם הוא דרום־אפריקה. ראשי חברת־החשמל הודיעו, כי רכשו מ־ממדינה אפריקאית זו כ־800 אלף טון לשנה, למשך חמש שנים. כשנכנס יוסף טוליפמן לתפקידו, לפני כמה חודשים, הוא גילה כי נערך משא־ומתן עם דרום־אפריקה, הוחלפו מיכתבי־כוונות, אך לא נחתם חוזה. טוליפמן טס חיש מהר לדרום־אפריקה, חתם על חוזה, חרף העובדה שמחירי־הפחם בשוק עלו בינתיים וממשלת דרום־אפריקה לא היתה מעוניינת למכור לישראל במחי־רים עליהם כבר הוסכם.

רק בחודשים האחרונים החל מירוץ מטורף אחרי הפחם החסר. חברת־החשמל הצליחה לחתום על חוזה קטן־מימדים — 250 אלף טון לשנה — עם אנגליה וראשיה פנו אל עבר השוק האמריקאי הגדול.

כאן החל להתהוות הקרע הגדול בין טוליפמן ושיפמן. טוליפמן יצא לארצות־הברית והביא חוזים עם ארבע חברות־פחם אמריקאיות גדולות. שיפמן התנגד

תחנת־הכוח בחדרה
כמה זה יעלה?

למהירות שבה חתם טוליפמן על החוזים, אך זה ניסה להסביר שפוטנציאל הפחם העומד לרשות חברת־החשמל אוזל במהי־רות ומחיריו עולים. לטענת שיפמן סירב טוליפמן להראות את החוזים שעליהם חתם לדירקטוריון החברה.

טען השבוע שיפמן: „טוליפמן חזר עם ארבע חברות אמריקאיות: ארמקו, מפקו, וסטמורלנד ואילנד קריק. אני גיליתי כל מיני דברים ביחס לחברות האלה ולחוזים שטוליפמן חתם איתן. חברה אחת, וסט־מורלנד, היא חברה כושלת. יש בידי מאמר שהתפרסם בעיתון קול אובזרבר, המזהיר שהחברה עומדת בפני פשיטת־רגל. חברה אחרת, ארמקו, לא היתה מוכנה למכור לנו תחת שמה, בגלל החרם הערבי, ואנחנו לא מוכנים לקומבינציות בנושאים אלה. חברה שלישית, מפקו, עומדת בפני סגירה. רק חברת אילנד קריק היא חברה רצינית, אבל החוזה שטוליפמן חתם איתה הוא יקר."

בפי טוליפמן האשמות חריפות ביותר כלפי שיפמן וכמה מחברי הדירקטוריון, ביניהם רמי אונגר, בעליה של סוכנות המכוניות לאנצ'יה בישראל, היושב ב־וועדת־המיכרזים של חברת־החשמל וב־דירקטוריון שלה.

טען טוליפמן: „קרה דבר מוזר ביותר עם חברת־פחם אמריקאית בשם פיטסון. החברה הגישה הצעות יותר יקרות מהחב־רות האחרות. כשהיינו צריכים לדון בחתי־מת חוזי־הפחם, אחרי שחזרתי מארצות־הברית, הרגשתי לפתע שישיבת הדירק־טוריון מתארכת. היה מי שעשה פיליבאס־טר. הישיבה הבאה נדחתה בפתאומיות, בשעה מאוחרת בלילה. היתה לי הרגשה שזה היה בעיקבות שיחה טראנסאטלנטית."

ואמנם למחרת היום הגיע לפתע טלקס מחברת פיטסון האמריקאית, שהוריד את סכום הצעת־המחיר המקורית של החברה הזו והציע תחתיו הצעה זולה יותר, המת־חרה בהצעות שאר החברות האמריקאיות. טוליפמן חושד שהיה מי ששוחח בטלפון עם חברת פיטסון, מסר לה את נתוני ה־הצעות של החברות המתחרות, ודאג ל־דחיית הישיבה בארץ, כדי לתת שהות לפיטסון לשלוח טלקס עם מחירים חדשים. כל זאת, כמובן, כדי שפיטסון תזכה בחוזה.

שיפמן מכחיש האשמות אלה. הוא טוען שלא היה פיליבאסטר בישיבה הראשונה, וכי היה זה טוליפמן שדיבר רוב הזמן. שיפמן אף מציג מיסמך מחברת פיטסון, שבו קובע סגן נשיא החברה, ג'ק מק־דונאלד: „בתשובה לשאלתך הישירה, ה־טלקס הנ"ל מ־6.11.80, לא היה תוצאה של כל שיחה טלפונית, אלא, כפי שנאמר לעיל, תוצאה של מאמצים שנעשו על־ידי חברת פיטסון, ביוזמתה שלה, להכין הצעה אשר קיווינו שתהיה יותר מקובלת על חברת־החשמל לישראל."

מבקר־המדינה והיועץ־המישפטי־לממשלה יצטרכו להחליט אם יש בפרשה זו סממני שחיתות או שזוהי עוד חוליה בשרשרת הטעויות שעלתה מיליארדים רבים למשלם המיסים בישראל.

חוזה ומטוס פרטי

פרשה אחרת היא פרשת האוניות שתובלנה פחם לישראל. אנשי הספ־נות החיפאים, יעקוב מרידור ומילה ברנר, הבינו עוד לפני חברת־החשמל, שיהיה צורך באוניות־צובר גדולות להוביל את הפחם לישראל. בזריזות האופיינית להם הם התקשרו עם מספנה ברומניה ומספנה ב־ספרד, ורכשו אופציות לבניית שש אוניות צובר — שלוש בכל ארץ.

חברת־החשמל סרבה לחתום על הסכם עם מרידור וברנר. היא חתמה על הסכם עם חברה אמריקאית בשם נביוס, הרשומה בבאהמה, על הובלת 20 אחוז מהפחם שייובא לארץ. אז התעוררה זעקה באיגודי הימאים וחברה בגורמים ביטחוניים בגין הפקדת הובלת הפחם לישראל בידיים זרות. כן התגלה שנביוס היא חברת־בת של קונ־צרן מיכליות המובילות נפט מארצות־ערב.

חברת־החשמל התעקשה שלא לעשות עסקים עם מרידור. חברת צי"ם, כמו חב־רות רבות אחרות, ביניהן חברת אל־יס של בנק דיסקונט, חברה של סמי ויולי עופר, חברת מריקו החיפאית, חברת האחים רוזנפלד, המיליונר ניסים גאון וחברה ש־אותה ניסה לארגן מאיר גירון ובה היו אמורות להשתתף כור וסולל־בונה, ניסו לקבל לפחות חלק מעיסקת הובלת־הפחם. לצי"ם אין אוניות־צובר להובלת פחם ואין לה אופציה במספנה לקנות אוניות כאלה. מספנה הולנדית עמה היה לצי"ם חוזה, פשטה את הרגל. אז העלה ח"כ משה שחל, עורך־דינם של מרידור וברנר, את ההצעה לשיתוף פעולה בין לקוחותיו, שלהם יש אופציות לבניית אוניות, ושאיתם לא מוכ־נה חברת־החשמל להתקשר, לבין צי"ם, עימה מוכנה חברת־החשמל להתקשר, אלא שאין לה אוניות. חברת־החשמל סרבה להשתמש באוניות שתיבננה ברומניה, כך שעופר נותר עם שלוש אופציות במספנה ספרדית. חברת־החשמל הסכימה לחתום על הסכם עם צי"ם רק לגבי אוניה אחת. היא חתמה על הסכם נוסף עם חברת אל־ים לגבי אוניה נוספת.

בינתיים נמשכו הלחצים על חברת־החש־מל, כדי שתיתן נתח מעוגת ההובלה ה־ימית לחברות נוספות. סמי עופר, היושב דרך קבע בלונדון, הציע למספנה הספרדית שהיתה קשורה עם מרידור וברנר 2.5 מיליון דולר תמורת הפרת החוזה עם מרידור וברנר והעברת האופציה לידיו. לספרד החלו להגיע יזמים, מתווכים ואנשי חברות־ספנות ישראלים. הספרדים נהנו מ־הפלישה הישראלית אליהם, העלו את מחי־ריהם והרעו את תנאי התשלום — בסופו של דבר שילמה ותשלם חברת־החשמל עולות זו.

אך לא רק גורמים פרטיים ביקרו ב־ספרד. גם דויד שיפמן עצמו, יחד עם יועצו לענייני ספנות, החיפאי פול בירו, ביקרו בה. השניים הגיעו לספרד על פי הזמנתו של אלברטו סלנין, אזרח ארגנ־טינה לשעבר המתגורר עתה בספרד. סלנין הטיס את שיפמן ובירו במטוס פרטי למקום מושבו, עיר הקייט סאן־דנסר, אירח אותם כיד־המלך וחתם איתם על חוזה בדבר הספקת אוניה אחת עם אופציה לאוניה נוספת — במחירים יקרים יותר ממחירי האוניה השניה שהציעו צי"ם, מרידור ו־ברנר.

כשחזרו שיפמן ובירו לארץ פרצה השע־רוריה. חברות ישראליות איימו להגיש בג"צ וטוליפמן, שנדהם מתנאי החוזה, טען שלא היתה לשניים סמכות לחתום עליו. מישלחת מטעם סלנין, שהגיעה לישראל כמה שבועות מאוחר יותר והשתכנה ב־מלון הילטון בתל־אביב, יצאה בידיים רי־קות. טוליפמן טוען שבזכותו לא אושר לבסוף החוזה, שהיה ממיט הפסדים כבדים על חברת־החשמל. שיפמן טוען שהספרדים פשוט לא עמדו בתנאים עליהם חתמו. כך או אחרת, סלנין הזועם שלח מיכתב־איום לחברת־החשמל, בו הודיע לה על הגשת תביעת־ענק נגדה על הפרת ההסכם.

בקשר לפרשה הספרדית טוען שיפמן כי הוא כלל לא חתם על חוזה: „זה היה רק זיכרון־דברים, כדי שיהיה קל לנהל את המשא־ומתן בארץ. אני מוסמך לחתום על זיכרון־דברים. בירו לא מוסמך, אך ביקש־תי ממנו לחתום כי הוא היה זה שניסח את זיכרון־הדברים. זה נכון שהטיסו אותי במטוס פרטי, אבל גם את טוליפמן הטיסו במטוסים פרטיים בארצות־הברית. לא נתנו לי אירוח כיד־המלך. אי אפשר לתת לי אירוח כזה. ארוחות־פאר אני לא אוכל, כי אני צימחוני, אוכל רק ירקות ודג־מלוח. חוץ מזה, זה מקובל שמארחים בחוץ־לארץ."

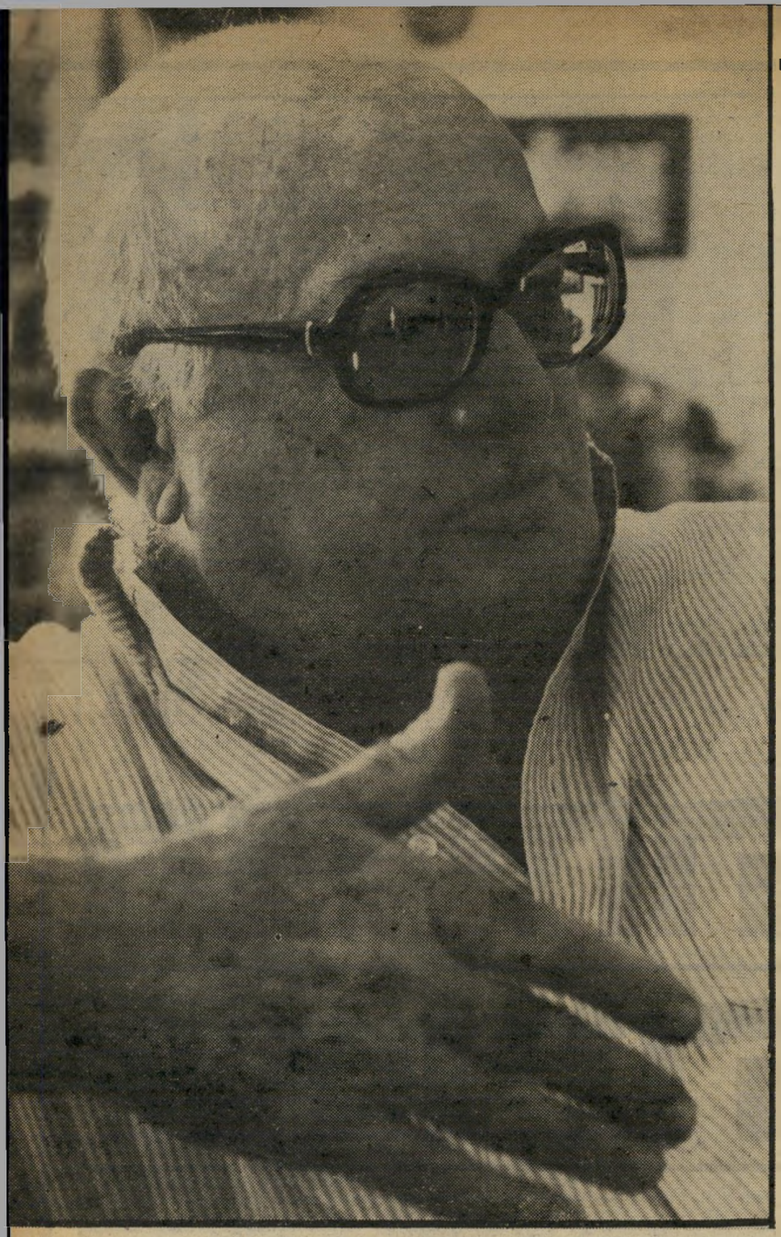
גם פרשה זו תחקר על־ידי מבקר־המדי־נה והיועץ־המישפטי־לממשלה, שיקבעו אם יש להעביר את החקירה לידי אנשי המיש־טרה. אולם ביניתיים אין די אוניות להוביל את הפחם לישראל. ההסכמים החתומים יקרים ביותר ולאיש אין ספק שההסכמים שייחתמו בעתיד יהיו יקרים עוד הרבה יותר.

מי גילה לח"כ?

פרשה נוספת שאותה יצטרכו לח־קור היא פרשת המיכרז להובלת ה־פחם מהאוניות אל החוף. כאשר תופעל תחנת־הכוח תפרוקנה האוניות את הפחם ליד אי מלאכותי קטן. בשלב מאוחר יותר מתוכננת בנייתה של שרשרת על גשר, בין האי לבין החוף, עליה יוסע הפחם. אלא שבשנה או בשנתיים הראשונות יהיה הכרח להעביר אותו בסירות דרך הים.

מתוך כל ההצעות שהוגשו לחברת־החשמל דנו ברצינות רק בשתיים. חברת העוגן, השייכת לסולל בונה, מציעה להעביר את כמות הפחם, המוערך בשנה הראשונה

(המשך בעמוד 36)

יוסף טוליפמן

הגננת מפתח־תקוה הרחוקה גררה פנינה רוזנבלום את הגננת שלה, נחמה ברקוביץ, כדי שתספר לחברים של פנינה „שכבר אז, כשהיתה בת 3, רצתה להיות ראשונה.“ פנינה השיבה, כאילו תוכנן מראש: „אני עדיין ראשונה.“

הבדיחה של פנינה

מגיע לה עד המחשוף, הוא השחקן גבי עמרני, אחד מהאורחים ש־פנינה אהבה ביותר. הוא ביקש מהצלמים לצלם אותו מגיע לפנינה עד „למעלה מהקורקבן.“ **בתמונה משמאל:** אחותה של פנינה, לילי שניידר.

פנינה רוזנבלום חגגה יומולדת

„**חיכה מישגעת,**“ אמר הבעל. „כמה שהיא מטומטמת,“ אמרה האשה. דיאלוגים זהים מסוג זה אפשר היה לשמוע במשך ערב שלם מהקהל ה־עצום שהתקבץ בתחילת השבוע, באחד מאולמות הענק של בית־מלון מפואר ב־הרצליה. פנינה רוזנבלום האלוהית חגגה את יום־הולדתה ה־26, ועשתה זאת כפי שרק לפנינה יש אומץ לעשות.

הוויסקי זרם, האורות ריצדו והרמקולים הרעישו. עבור כל אלה שילם ג'ונאס מימון, החבר הנוכחי של פצצת־המין, שהפכה סמל של החברה התל־אביבית של שנות ה־70. ג'ונאס — יליד טוניס, שהיגר לניו־יורק ופתח שם מיפעל־אופנה — החליט לתת לפנינה חשבון הוצאות פתוח, כדי לתת לקטנה שלו, הגבוהה ממנו בשני ראשים, יום־הולדת כפי שהיא חלמה עליו.

הפנינה עמדה בפתח האולם, קיבלה כל אורח באופן אישי ביותר. היא לבשה שימ־לה שחורת, כששדיה, „השדיים של המדי־נה“, מהבהבים, והציגה את המימון הפרטי שלה: „הוא שינה את סטייל הלבוש שלי. אני כבר לא לבושה פרובוקטיבי.“

צחקה על כולם

פעם ראתה פנינה בטלוויזיה את התוכנית חיים שכאלה. מה שמגיע לעזר וייצמן ולדויד הכהן, מגיע גם לצעירה שיצאה מבסיס פתח־תקוה ושיגעה את המדינה. היא רצתה חיים שכאלה פרטיים שלה. לשם כך היא גייסה את אלבום תמונות־הילדות שלה, מקרן שיקופיות ואת דודו דותן, במקום עמוס אטינגר, שהיה בין הקרואים.

הכוונה של דותן היתה לצחוק על פנינה, ושהיא תיקח אותו ברצינות, ושהקהל יהנה. אבל לדותן קרה תקר, שיכול לקרות רק עם פנינה. היא צחקה עליו, הוא לקח אותה ברצינות והקהל השתעמם. לא עזרו אפילו התמונות של פנינה בת החודש עם הפיפי, של פנינה בצבא, של פנינה הסקסית. לא עזרה גם האחות, לילי שניידר, גרושה חתיכה, שהסבירה ששני התפוחים לא נפלו רחוק זה מזה. לא עזרה הגננת, נחמה ברקוביץ, שסיפרה איזו פוצי היתה פנינה בגן — הקהל פשוט השתעמם.

לפני העייפות, ולפני החיים שכאלה היתה הרבה מוסיקה והיתה גם רקדנית־בטן, שניסתה לעורר את הקהל הממתין. הרקדנית, ריקי חלפון, הפכה מאז חתימת הסכם השלום לפק"ל קבוע בכל מסיבה המכבדת את עצמה.

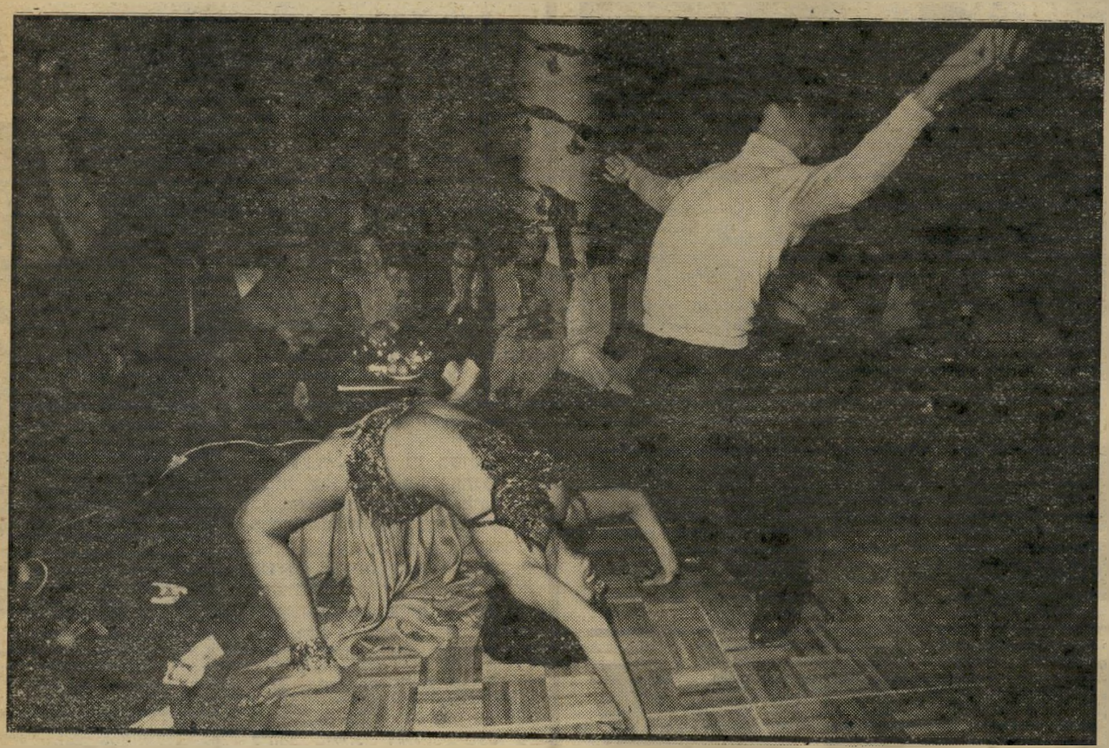
האורחים של פנינה לא רק מחאו כפיים, אלא גם הצטרפו אל ריקי. הדייל לשעבר, אבי אברמוביץ, היה הראשון שקיפץ עם ריקי על הבמה. אחריו מיהר וזינק ג'ונאס מימון כדי להראות מי משלם עבור הרקדנית, והציג ריקוד־בטן טוניסאי גברי. השחקן שלמה וישינסקי לא פיגר אחריו ונהנה מכל שניה על הבמה עם ריקי. גם גבי עמרני עשה פוזות.

הצעירות, שהן אורחות קבע בכימעט כל מסיבה, נראו כמטרוניטות מכובדות ליד המארחת הזוהרת שלהן. „אני לא מבינה בשביל מה באנו, לצחוק על הטימטום של פנינה?" הן אמרו כימעט במקהלה זו לזו.

אבל פנינה היתה זו שצחקה אחרונה, והיתה הצוחקת האמיתית. היא גררה את חצי תל־אביב להרצליה, סתם ככה, משום שהתחשק לה, החזיקה את הקהל שעות ארוכות כדי לשמוע את הנאומים הפרטיים שלה, סתם־ככה משום שהיא רצתה, וכשנמאס גם לה מהמסיבה, פשוט קמה, לקחה את המימון שלה והלכה.

לפני פנינה מראה לחרזן דידי מנוסי מה צריך לעשות לפני שמנשקים אותה: לצחצח שיניים.

עמרני והבטן גבי עמרני, אחד מהכוכבים הבודדים במסיבת יום־ההולדת של פנינה רוזנבלום, לא הסתפק רק בחיבוקים עם בעלת המסיבה, אלא קיפץ לבמה, בעת שרקדנית־הבטן ריקי חלפון הופיעה עליה, והתחרה עם רקדנית־הבטן הלאומית של ישראל במי יצליח לעשות כיפוף לאחור עמוק יותר. ריקי ניצחה וגבי נהנה.

מימון והשדיים ג'ונאס מימון, בעל בית־אופנה ניו־יורקי ומי שמימן את השיגעון הפרטי של פנינה רוזנבלום, מסיבת יום־הולדת בסיגנון „חיים שכאלה."

וישינסקי והרגל שלמה וישינסקי לא יכול להסתיר את ההנאה שלו בעת שהוא מחכך את רגלו ברגלה של ריקי.

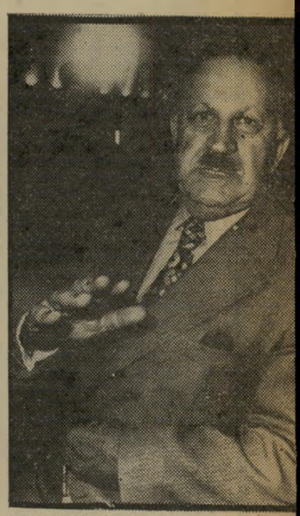
הקצר

(המשך מעמוד 32)

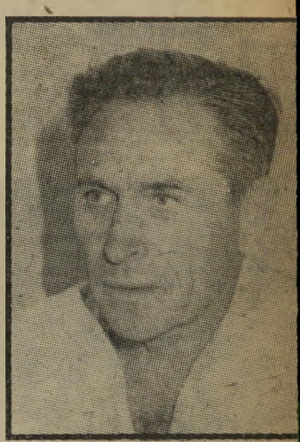
בכ־1.2 מיליון טון, תמורת שישה מיליוני דולר, על גבי דוברות. חברת מרי־גד, בבעלות קצין חיל־הים לשעבר, בעל חברת־שמירה באשדוד בשם שבח, מציעה לר־כוש נחתות ולהעביר בהן את הפחם תמורת 4 מיליוני דולר.

רעיון הנחתות עורר גיחוך כללי, אם כי שיפמן טוען שגורמים ב־מישרד־התחבורה רצו בנחתות.

בסופו של דבר החליטה חברת־החשמל לקבל את ההצעה היקרה יותר של העוגן, משום שהיו חששות לגבי

מתחרה מרידור
לא רוצים רומנים

מתחרה רותם
רק אוניה אחת

הגב הכספי של שבח. גם העובדה ששבח שינה ארבע פעמים את מיבנה החברה שלה, שהגישה את ההצעה, עורר חשש אצל ראשי החברה.

אחרי שהתקבלה ההחלטה הגיש ח"כ רוני מילוא, בשם ז'אק אללוף בג"צ נגד חברת־החשמל. מילוא, עורך־דין במיקצועו, גילה כי ה־שותף האחרון של שבח בחברת מרי גד, לצורכי פרוייקט הנחתות, היה היבואן עתיר הנכסים ז'אק אללוף. עתה טען אללוף נגד מסי־רת העבודה להעוגן.

במהלך המישפט התברר כי ל־אללוף חומר פנימי מוועדת המיכ־רזים של חברת־החשמל. מאוחר יותר התגלה, כי מילוא ערך שיחות עם רמי אונגר, כי אללוף נמצא בקשרי עסקים ענפים עם החברות הפרטיות של אונגר והתעורר חשד כאילו אונגר הדליף לאללוף חומר העשוי לשרת אותו בבג"צ נגד חברת־החשמל.

אונגר עצמו מכחיש גירסה זו מכל וכל. לדבריו נודע לו ששבח שותף עם אללוף בהגשת ההצעה לחברת־החשמל רק מקריאה בעי־תון, אחרי שכבר הוחלט לתת את העבודה להעוגן. אונגר מודה כי נפגש עם מילוא, אולם לדבריו היה זה בשם חברת־החשמל, משום ש־שיפמן אושפז אז בבית־חולים ו־טוליפמן שהה בארצות־הברית. ב־פגישה, כך טוען אונגר, הוא התב־קש על־ידי מילוא לתת אישור בכתב שאכן העוגן זכתה במיכרז, כדי שמילוא יוכל להגיש את ה־בג"צ. גם בנושא זה יחליטו היועץ־המישפטי לממשלה ומבקר־המדינה אם יש מקום לערב את המישטרה.

100 מיליון טבעו

א חת הפרשות המזעזעות ביותר היא פרשת המיכרז להקמת המזח. שתי חברות הגישו הצעות לבניית המזח בחדרה. חברת איטלקית וחברת שותפות בין חברה הולנדית, חברה דרום־אמריקאית וחברת כור הישראלית. היקף ה־פרוייקט היה אז כ־50 מיליון דולר. האיטלקים הגישו הצעה הזולה ב־מיליון דולר, אולם כל מי שקרא את פרטי שתי ההצעות הבין, ש־לפחות מבחינת המחיר כדאי היה לתת את ההקמה דווקא לקבוצה השניה — מרכיב התעסוקה הישי־ראלי בהצעה השניה היה מכסה את ההפרש.

ההצעות נבדלו גם בשיטות ה־בנייה של המזח. עתה התגלה כי השיטה האיטלקית אינה טובה ל־קרקע שבחוף הים בחדרה, קרקע של חולות נעים. בעיקבות הסערה הגדולה שהיתה לאחרונה התברר, שהצינורות עליהם יתבסס המזח יצטרכו להיות באורך של 50 מט־רים, ולא 25 מטרים כפי שחשבו תחילה. שיפמן טוען ששינוי זה ייקר את הפרוייקט בכ־10 מיליון דולר. כלכלנים מעריכים שהפרו־ייקט יעלה בסופו של דבר בין 120 ל־150 מיליוני דולר, כימעט פי שלוש מההצעה המקורית.

טוליפמן, שלא היה מנכ"ל החב־רה בעת שנחתם החוזה, טוען ש־יתכן וההסכם עם האיטלקים נחתם משום שהאיטלקים הצליחו „לע־בוד" על חברת־החשמל. מישלחת של פקידים בכירים בחברה הוזמנה לאיטליה בתקופה של המשא־ומתן, ובעיקבות נסיעה זו אושר לאיטל־קים לרכוש את הברזל להקמת המזח ושולמו להם כספים עוד לפני שנחתם עימם החוזה. שיפמן טוען כי הוא התנגד למסירת החוזה ל־איטלקים, אך לא יכול היה לעמוד בלחץ של אנשי המיקצוע של חב־רת־החשמל ובלחץ יתר חברי ה־דירקטוריון. ואכן, בפרוטוקול רשום שהוא נמנע מהצבעה.

טוליפמן שאל את יושב־ראש ועדת־הכלכלה של הכנסת, גד יע־קובי, לפני שמסר לוועדה זו את הדין־וחשבון מסמר השיער שלו, אם יש לו חסינות חוקית בפני מישפטי־דיבה. יעקובי הסביר לו כי אינו חסין. יתכן שזו הסיבה לכך, שטוליפמן לא השמיע האש־מות ישירות אלא רק פתח פתח לחקירה.

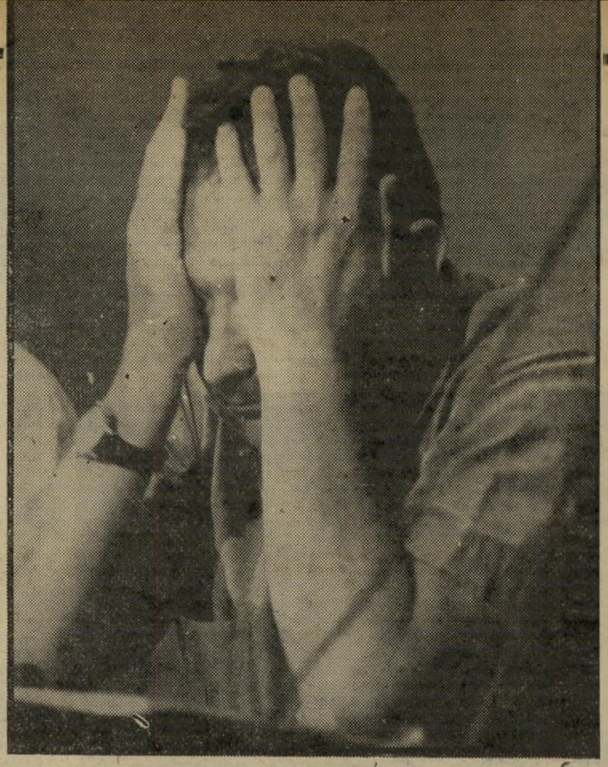
שיפמן מאשים את טוליפמן ב־היעדר כישרון ניהולי ובחוסר יושר אישי: „הוא התגורר במשך שבעה חודשים במלון דן כרמל בחיפה, על חשבון חברת־החשמל. לא רצה במשכורת, וחי על חשבון־הוצאות שמן. עד היום לא החזיר את ה־מכונית שלו לחברה, למרות שהוא כבר לא המנכ"ל."

טוליפמן סרב להגיב על האש־מות אלה וסרב להתראיין בכלל ב־נושא חברת־החשמל.

אולם שני הצדדים מודים שב־חברת־החשמל שורר ביזבוז נוראי. גם טוליפמן וגם שיפמן מודים בפה מלא, שחברת־החשמל הפסידה מיליארדי לירות, אם כי כל אחד מסיר את האחריות לשערוריה ה־כלכלית הגדולה ביותר של מדינת־ישראל.

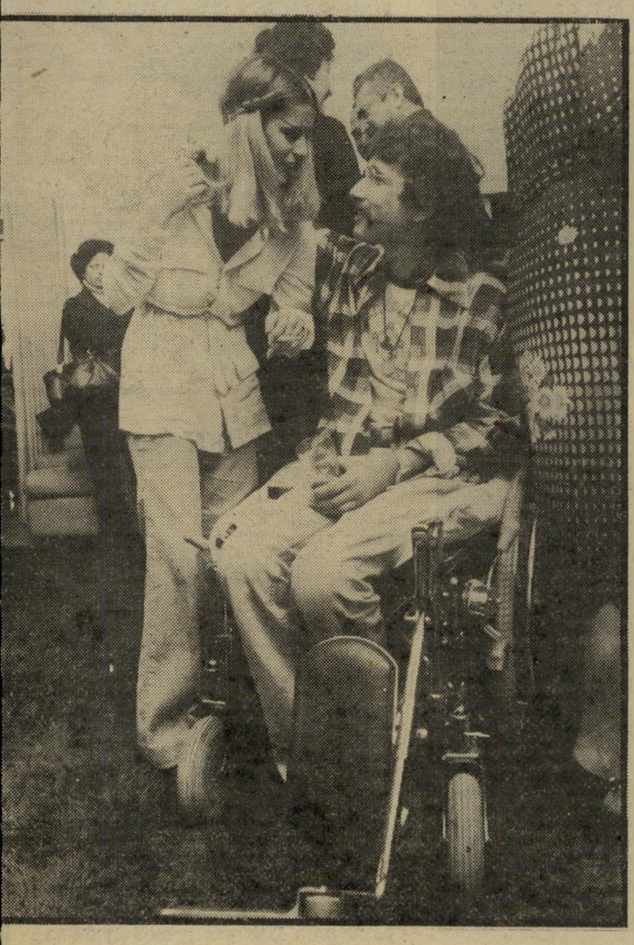
(כתבה ראשונה בסידרה)

יוסי ינאי ■

שאול וייצמן אושפז. אביו הוזעק לארץ. האם יחליט וייצמן לוותר על המרוץ לכנסת בגלל מחלת בנו?

סיפור אב ובן

שאולי אחרי הפציעה השניה
החזית של עזר

ה ראשון שידע על כך היה עופר.

עופר, רופא צעיר, ידיד של שאו־לי וייצמן, הוזעק בטלפון. שאולי שהיה ביום הרביעי לפני שבועיים בביתה של ידידתו, עולה חדשה מרומניה. לפתע חש שאולי כאביב עזים בראשו. אפילו הוא, המורגל בכאבים, לא יכול היה לעמוד בהם. הוא הצליח לחייג לעופר וביקש ממנו שיבוא לבית הידידה.

כשהגיע עופר הוא מצא את שאו־לי נתון בהתקף חזק של אפילפ־סיה. הוא נתן לו עזרה־ראשונה ו־מיהר להובילו לבית־החולים בלינ־סון בפתח־תיקווה. אחרי ששאולי אושפז הוזעקה אמו ראומה לבית־החולים.

עזר וייצמן היה באותה עת בארי־צות־הברית. הוא היה עסוק בגיוס שני מיליון דולר לרשימה החד־שה אותה התכוון להקים לקראת הבחירות הקרובות. ראומה, יחד עם ידיד המישפחה, האלוף (מיל') מוטי הוד, שהוזעק אף הוא לבית־החולים, טלפנו לעזר.

בבית־החולים אובחנה מחלתו של שאולי, שאיבד בינתיים את הכר־תו — דלקת קרום המוח. הרופאים המכירים את התולדות הרפואיות של שאולי היו מודאגים.

מוטי הוד ויתר ידידיו של עזר וייצמן ידעו שעל מיטת החולים ב־בילינסון מוטל גם גורלו של האב — דרכו הפוליטית ועתידו.

ההחלטה הגורלית

ב 29־ ביוני 1970 כמה שבו־עות לפני סיום מילחמת ההת־שה, פגע כדור של צלף מיצרי בראשו של שאול וייצמן, על גדת תעלת־סוויס. הקליע נשאר תקוע

במוחו. עזר שהיה אז שר־התחבורה, טוען שהיתה לו תחושה מוקדמת על שעומד להתרחש. הוא ישב במיזנון־הכנסת כאשר ניגש אליו סדרן ואמר לו שהרמטכ"ל חיים בר־לב, רוצה לשוחח עימו בטלפון.

תוך כדי פסיעה אל עבר מכשיר הטלפון עבד מוחו של עזר בקדחתנות: „זה מוכרח להיות שאול. לחיים אין נושא אחר לדבר איתי. לא יכול להיות ששאולי נהרג, כי את זה לא היו מספרים לי בטלפון. זה עניין של פציעה." בהרימו את השפופרת שמע את קולו של בר־לב איטי מתמיד: „עזר זה שאולי..."

ברגעים שבהם הוטס שאולי לבית־החולים דהר עזר במכוניתו כדי לקבלו. הוא נשא את האלונקה פנימה.

שאולי בהלוויית חבר
ידידות אמיצה

המיבחן שפציעת שאולי העמידה בו את עזר וראומה ארך ימים רבות. לאמיתו של דבר לא הסתיים עד היום. שום אב לא סבל מפציעת בנו יותר מעזר. הפציעה הטילה צל על כל חייו. והצל דווקא התארך בשבוע שעבר.

בעיקבות סידרה של ניתוחים נתבעו עזר וראומה לקבל החלטה גורלית: האם להסכים שיבצעו בשאול ניתוח נוסף, כדי להוציא את הרסיסים ממוחו, או לא. הרופאים לא הסתירו את הסכנה לחיי שאולי אם יבוצע הניתוח. אך הם לא הסתירו את הסכנות הכרוכות בהימנעות מניתוח. במיקרה דומה, של בן מכרים של וייצמן, החליטו ההורים לנתח. בן המכרים נפטר על שולחן הניתוחים. עזר השתכנע שלא להסכים לניתוחו של שאולי.

שאולי התאושש ועזר היה האב המאושר בעולם. עתה החלה תקופה חדשה בחייהם של עזר וראומה. עזר הלוחם הקשוח והמדינאי מהיר התגובות, גילה סבלנות וסובלנות, טיפל בשאולי ימים ולילות והקדיש לו את כל מרצו ומסירותו.

כשנתיים אחרי הפציעה מעד שאולי ונחבט בראשו. התוצאות הרפואיות היו חמורות. שאולי אושפז לתקופה ממושכת ואחר־כך נצטווה לשכב בבית. עזר היה עסוק אז בליכוד הליכוד ובנסיון להפוך לאיש־מפתח בתנועת החרות. הוא הקדיש שעות רבות לשאולי. כשהחליט בשלהי 1973 לפרוש מהליכוד, יומיים אחרי שנחתמה אמנת הליכוד שאותה יזם, ידעו מקורביו את אחת הסיבות לצעדו זה, הסיבה העיקרית למצב הרוח הקשה שבו היה נתון — מצב הבריאות של שאולי.

שבע שנים אחרי הפציעה בתעלת־סוויס ניחתה המכה השלישית על מישפחת וייצמן. שאולי דהר במכונית אלפא רומיאו שנתן לו אביו, התחלק על הכביש ועשה תאונת דרכים. כשנודע על התאונה לעזר הוא הפליט בזעקה: „רק לא בראש!" שאולי לא נפגע בראש, אולם פציעתו הרעה את מצב בריאותו. הוא נכנס לתקופת אישפוז ממושכת.

שאולי היה מקור הנאה וגאווה להוריו. הוא צעיר פיקח, בעל חוש הומור, אהוב על חבריו ומצליח עם בנות המין היפה. שאולי ניהל רומנים שהסעיר את מדורי הרכילות בעיתונים — עם הרוזנת כריסטינה פאלוצ'י עם שוש עטרי ועם הדוגמנית, בתו של קברניט אל־על, דנה כץ. חרף פציעתו לא היה סמוך על שולחן הוריו, עבד בתעשיה הצבאית, כפועל ואחר־כך כמפעיל בכיר, עבד אצל רפי נלסון באילת בטיפול בסוסים.

עזר שמר מרחוק. כל תנועה של שאולי היתה ידועה לו. הוא שמח בהצלחותיו וכאב את כאביו שהיו תוצאה בלתי נמנעת מהרסיס שבמוח.

החזית החשובה

לפני כחודש הודיע עזר וייצמן על כוונתו להקים רשימה חדשה לקראת הבחירות לכנסת. מאז שחזר מארצות־הברית, בשבוע שעבר, אומר וייצמן לכל מי שפגשו: „עכשיו אין לי ראש לבחירות ולפוליטיקה. ביניתיים אני גמרתי עם זה." ידידיו של וייצמן מאר־צות־הברית, ביניהם עורך־הדין לי־

שאולי עם שוש עטרי
הצלחה עם קצב

שאולי בסיכה
גאוות ההורים

שאולי עם אחותו מיכל יופה
שינוי לטובה

ההרגעה אינן מקילות עליו. בדיקו
בחוט השידרה גילתה לרופאים ש
היא נמצא בדרך להחלמה וכי דל
קת קרום המוח נעלמת והולכת.

אך הרופאים יודעים שאותו כדו
שחדר לראשו של שאולי לפני יות
מעשר שנים והותיר בו רסיס, עדיי
מהווה סכנה. עתה ניצבים שאולי
ראומה ועזר בפני החלטות נוספו
בנוגע לניתוחים שימנעו דלקו
או מחלות אחרות בעתיד.

אם אכן יחליט וייצמן שלא לרוץ
לבחירות הקרובות, תהיה זו בוד
דאי תוצאה של שיקול פוליטי מפו
כח. שלא לפי הדימוי שלו, אין
וייצמן פזיז. הוא מהיר מחשבה אך
לא נימהר. תוצאות ועידת מיפלגת
העבודה, שזיכו את שימעון פרס
ברוב ענק, מפחיתים את סיכוי
רשימתו של וייצמן. העובדה שלא
הצליח לגייס בארצות־הברית את
מלוא הסכום הדרוש לו לבחירות
תהווה גם היא גורם בהחלטתו.

אך מעל לכל יקבע מצבו של
שאולי את ההחלטה הפוליטית. עזר
יכול להילחם בכמה חזיתות, בתנאי
שאף אחד מחזיתות אלה אינה חזיו
שאולי. כשהוא נלחם יחד עם שאר
לי, אין לו כוחות להילחם מילחמו
זוטא בלתי־חשובות כמו מילחמו
בחירות. במיקרה כזה נלחם עזו
כשהוא חסר־אונים וידיו כבולות
יחד עם בנו, שהוא האחרון הנושא
את שם וייצמן, לא יכול עזר להר
שות לעצמו להפסיד.

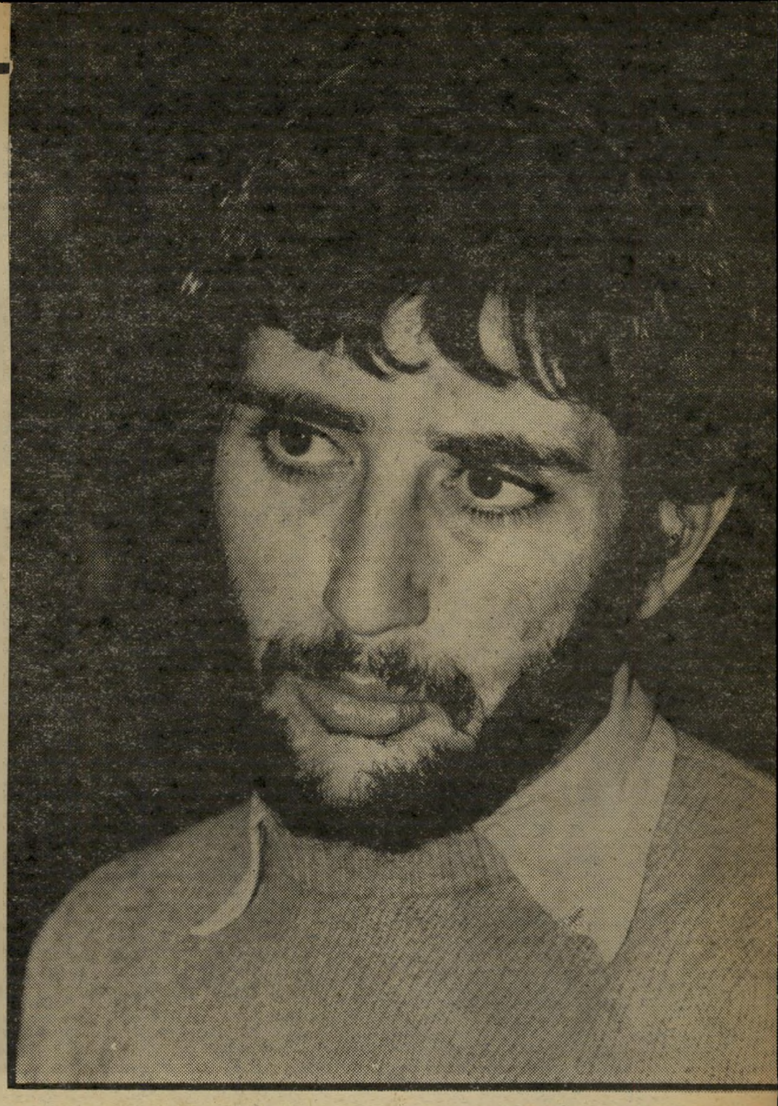
אך את התיקווה עוררה דווקא
מיכל, בתו הצעירה של עזר, אחו
תו של שאולי. מיכל, היושבת כמ
יתר בני המישפחה ימים ולילו
ליד מיטת אחיה, סיפרה השבוע
לאביה: „הוא במצב הרבה יותו
טוב מאשר קודם למחלה. אול
הדלקת גרמה לשאולי את הזעזוע
שהוא היה צריך. אולי הוא ייצ
מכל העניין בריא יותר מכפי שהיו
קודם."

עזר מתפלל.

און צ'רני, הגיעו לארץ כדי לשהות במחיצתו של עזר בתקופה הקשה. הם יודעים לספר שעזר הפך אדם אחר: מודאג, עצבני, חסר סבלנות ומתוח.

בסוף השבוע שעבר חזר שאולי להכרתו והחל להתאושש. הכאבים עדיין חזקים ואפילו תרופות

אשתו של הפרופסור התנגדה ליחסי פרץ לווילה שלה וטוען כי שוד או אהבה

המחזר החשוד

אדווארד („אדי") בוזי בן ה־27 הודה במישטרה שפרץ לביתה של ידידתו והתנפל על עוזרת־בית. הוא טען שרצה רק לביים שוד, כדי שיוכל לספר שהפורץ מתנצל על מעשיו.

פ רץ נכנס לדירה, בחושבו שאין איש בבית. הוא מסתובב בחדרים ו־נתקל לפתע בעוזרת־בית קשישה. העוז־רת המבוהלת מתחילה לזעוק בקולי־קולות. הפורץ מתנפל עליה, אוחז בה בכוח ואו־מר: „אם תמשיכי לצעוק ולא תגלי לי היכן הכספת, אני אאנוס אותך!" אך העוזרת ממשיכה לצעוק בהיסטריה. הפו־רץ עוזב אותה ונמלט מן המקום. צועקת אחריו העוזרת: „גם גנב וגם שקרן!"

בדיחה ישנה זו כימעט שהפכה למצי־אות בווילה המפוארת שברחוב קפלן 49, בהרצליה־פיתוח. זעקותיה ההיסטריות של העוזרת הזעיקו את בעלת הווילה, תמר חשין, שעמדה בחצר הבית ושוחחה עם שכנה.

„לפני רגע היה כאן פורץ!" סיפרה ה־עוזרת המבוגרת בבהלה למעסיקתה. „הוא הפיל אותי למיטה ונשכב עלי, אבל פית־אום קם וברח."

אך עד מהרה התברר כי מטרתו של התוקף לא היתה דווקא לאנוס את העוז־רת. על גבי דף נייר שהשאיר אחריו היה רשום בעברית משובשת: „אחד מילה יותר מידי ותמותי, איפה הכספת?" ל־שוטרים שהוזעקו לבית סיפרה תמר, שהיא אשתו של הפרופסור צבי חשין, כי בעומ־דה בחצר הבחינה בצעיר הבורח מהמקום, על גבי אופנוע, בשעה שהעוזרת זעקה בקול.

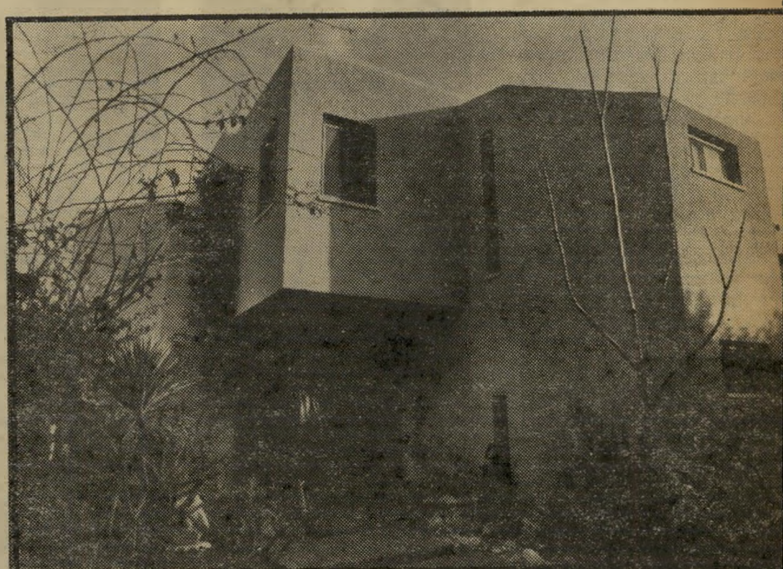
מיקרה מוזר זה אירע לפני שלושה חוד־שים. במשך זמן רב חיפשה מישטרת הרצ־ליה אחר השודד יוצא הדופן. להבחין בתווי פניו העוזרת לא הצליחה. גם תמר לא זיהתה את הצעיר שנמלט על גבי אופ־נוע. אולם לפני שבועיים, בעיקבות מידע מודיעיני שהגיע למישטרה, נעצר צעיר תושב הרצליה. יש לו עבר פלילי, והוא גם בעל אופנוע.

רושם על האמא

א חרי חקירה הודה אדווארד („אדי") בוזי בן ה־27 במעשה. אולם יחד עם זאת גולל לפני חוקריו סיפור מדהים. אדי טען, כי הוא ידידה מזה זמן רב של בתם של צבי ותמר חשין, ליאור בת ה־17. לדבריו התנגדה תמר ליחסיה של ליאור עימו, ואף גירשה אותו פעם בבושת פנים מן הבית. „רציתי רק לעשות רושם על האמא," סיפר אדי לחוקרים. „התכוונתי לפרוץ לבית ולביים שוד כדי להפחיד, ואחר־כך לברוח מבלי שיזהו אותי. תיכנן־תי לחזור כעבור כמה ימים ולספר לאמא של ליאור שטיפלתי בעניין ושהפורץ מתנצל ומבטיח לא לחזור לבית הזה. חשבתי שאחרי זה היא תעריך אותי ולא תעשה לליאור בעיות בגלל שהיא יוצאת איתי."

ליאור, הלומדת בכיתה י"ב, במגמה ל־ספרות, בבית־הספר התיכון העירוני ב־הרצליה, הוזמנה למסור עדות במישטרה. היא אישרה ש„אדי הוא ידיד טוב שלי", ושאמה מתנגדת לידידות זו. אולם דבריה לא סייעו לידידה. אדי הובא לפני שופט ונעצר לשיבעה ימים. בתום תקופת המע־צר ביקשה המישטרה הארכת מעצר. בפני שופט השלום התל־אביבי אליהו מצא טען

אמא התנגדה הווילה של מישפחת חשין בהרצליה־פיתוח, שאליה פרץ אדי בוזי. הוא סיפר כי האם, תמר חשין (בת־מונה משמאל), התנגדה ליחסיה של בתה עימו, וכדי לרכוש את אמונה ביים את השוד.

בתה עם הצעיר המובטל - וזה רצה בדרך זו לרכוש את ליבה

נציג המישטרה, החוקר חיים שוורצברג, כי בכוונת המישטרה להגיש כתב־אישום נגד אדי בגין שוד, ולעצור אותו עד תום ההליכים נגדו. שוורצברג אמר, כי „לדעת המישטרה כל הסיפור הוא המצאה של החשוד."

בקבוק יין ופרחים

ד יה נראה כי השופט השתכנע שיש לעצור את אדי לתקופה נוספת. אך אז נקט פרקליטו של החשוד, עורך־הדין בנימין אהרון, בתכסיס בלתי־שיגרתי. הוא ביקש מלקוחו לקום ואמר לשופט: „כבוד־דן יסתכל בבקשה בחשוד. זה נראה לו פרצוף של שודד?" השופט מצא העיף מבט בפניו של אדי והורה מיד לשחרר אותו בערבות.

אדי בוז'ו הוא יליד מרוקו. לארץ הגיע מצרפת בהיותו בן 16, יחד עם מישפחתו, שהתיישבה בהרצליה. לפני שלוש שנים התפרסם אדי כאשר בנה, יחד עם ניסים כחלון, את דגם הדינוזאור שבתוך סידני עלי בהרצליה. הוא התגורר במיבנה המרהיב, שצורתו כדמות החיה הפרה־היסטורית, במשך יותר משנתיים.

בעבר הורשע אדי פעמיים על אחזקת חשיש. אין לו מיקצוע. כאשר היה עדיין ילד, כבר הספיק להסתבך עם החוק בצרפת. הוא נכלא שם לזמן־מה במוסד לנערים. בארץ ניסה לחזור למוטב. הוא סיים את שירותו בצה"ל כצנחן, וניסה לעבוד בדייג, טייחות, צבעות ולבסוף בהתקנת תיפאורות. הוא שימש כעוזר תפאורן בסרטים יוצאים קבוע, שאנטי ו־אחרים. כיום הוא אינו עובד.

בבית־המישפט אמר אדי כי „אני מוכן לשלוח מיכתב התנצלות לליאור." אך השופט אסר עליו לקיים קשר כלשהו עימה. כיום אסור לאדי אפילו להתקרב לאיזור מגוריה.

סיפר אדי בוז'ו:

היכרתי את ליאור לפני שנה. היינו יוצאים לבלות יחד עם חברים אחרים. לא היה בינינו משהו מיוחד, אבל אלה היו יחסים יפים. ידעתי כל הזמן שההורים שלה מתנגדים לזה. ליאור היתה מספרת לי על צרות וסיכסוכים שיש לה עם אמא שלה בגללי.

פעם אחת, ביום־ההולדת שלי, ליאור הביאה לי במתנה בקבוק יין. אחר־כך הגיע חג הפסח והחלטתי להביא לה פרחים בזמן הסדר. חשבתי שזה יעשה רושם טוב על ההורים שלה. אבל הם עשו לי פרצופים ונתנו לי להבין שאני לא רצוי.

במשך הזמן הרגשתי שאני נמשך יותר ויותר לליאור. לא ידעתי אם אני אוהב אותה, אבל הייתי בטוח שהיא לא סתם אחת שאני רוצה להשכיב אותה. חשבתי שבמשך הזמן ההורים שלה יתרגלו אלי, אבל זה לא קרה.

יום אחד לקחתי את ליאור באופנוע שלי לשוק־הפישפשים. בדרך עיכבה אותנו מישטרה, מפני שלא היו לי רשיונות. בגלל זה איחרנו לחזור וליאור פחדה להיכנס הביתה. החלטתי להיכנס יחד איתה ולהסביר לאמא שלה מה קרה. אבל האמא אמרה לי: „אני לא רוצה לשמוע ממך כלום! תסתלק מפה ותעזוב כבר את הבת שלי!"

„היא התחילה להשתולל"

ב איזה שהוא מקום הילדה הזאר סבלה מההורים שלה. רציתי לעזור לה, אבל לא ידעתי איך. ההורים שלה הגבילו אותה מאוד והייתי צריך להיפגש איתה במחתרת. כשליאור היתה באה אלי, היא היתה מספרת לי על החיכוכים וההויכוחים שיש לה כל הזמן עם אמה שלה. רציתי לצאת עם הבחורה הזאת בצורה רצינית, אבל בגלל ההתנגדות של האמא ידעתי ששום דבר טוב לא יצא מזה.

לבסוף החלטתי שאני צריך למצוא דרך להתקרב לאמא. שברתי לי את הראש למצוא שיטה להתיידד איתה. עד שבוקר אחד החלטתי לבדוק את הדופק.

לבשתי בגדים ישנים, שלא יזהו אותי, ונסעתי באופנוע לבית של ליאור. בכיס לקחתי איתי חבושת, כדי לכסות את הקרחת שעשיתי באותה תקופה. החנתי את האופנוע במרחק מאה מטרים מהבית והתקרבתי ברגל.

ראיתי את האמא עומדת בחצר ומדברת עם שכנה. הקפתי את הבית מסביב, ומבלי שמישהו ירגיש, נכנסתי פנימה דרך הדלת האחורית של המיטבח. האמת היא שלא ידעתי בדיוק מה אני הולך לעשות. שמעתי שיש מישהו בקומה למעלה, והבנתי שזאת העוזרת שמנקה את הבית. פיתאום ראיתי דלת שמובילה למרתף. פתחתי אותה וירדתי למטה.

במרתף קשרתי את התחבושת מסביב לראש. על השולחן שם ראיתי ניירות טושים. אז בא לי הרעיון. לקחתי נייר וכתבתי עליו באותיות גדולות: „אחד מילה יותר מידי ותמותי. איפה הכספת?" כתבתי בכוונה בכתב משונה ובעברית משובשת, כדי שלא יצליחו לזהות אותי. התכוונתי לעלות למעלה, להפחיד קצת את העוזרת ולברוח מיד. את הפתק חשבתי להשאיר, כדי שיבינו אחר כך שזה היה ניסיון שוד, ושהעוזרת הצליחה להבריח אותי.

כתבתי את הדברים על הפתק, תחת לי־הגיד אותם בעל־פה לעוזרת, כי חשבתי שהיא פיליפינית ושהיא לא מבינה עברית. רק אחר־כך התברר לי שהיא בכלל ישראלית.

התעכבתי במרתף שתיים שלוש דקות ואז עליתי למעלה. ראיתי את העוזרת מנקה את הכיור בחדר־האמבטיה. התקרבתי אליה בשקט מאחור, סתמתי לה את הפה עם יד אחת ועם היד השניה חיבקתי אותה והצמדתי אותה אלי. היא התחילה לפרפר ולהשתולל. פחדתי שתיפצע באמבטה, ולכן הרמתי אותה וגררתי אותה לחדר־השינה. שם הילאתי אותה עם הפנים על המיטה ושכבתי עליה מאחור, תוך כדי כך הרגשתי שהיא נורא מפחדת ו־לחשתי לה: „שקט, יהיה בסדר." ואז קפצתי מעליה. ירדתי בזינוק את כל המדרגות ובחרתי מהבית דרך דלת הכניסה הראשית. בדרך עוד הספקתי לשמוע את הצעקות של העוזרת. עליתי על האופנוע ונסעתי משם במהירות.

„כאלה רגשות..."

עי שיתי את כל זה מתוך כוונה, שכאשר ליאור תספר לי על מה שקרה, אני אחכה עוד כמה ימים, ואז אבוא לדבר עם אמא שלה. תיכננתי להגיד לה שבירר־תי מי עשה את זה ושהוא מצטער מאוד, כי הוא לא ידע שאני קרוב לילדה שלה. הייתי אומר לה שהשודד מתנצל ומבטיח שזה לא יקרה יותר.

אני מאמין שאמא של ליאור היתה מעוניינת לשמוע את הסיפור הזה, ואולי תוך כדי השיחה איתי היא היתה מכירה אותי יותר מקרוב. רציתי לגלות לה את עצמי, להתיידד איתה ולתת לה להבין שהיא בכלל לא הכירה מי אני באמת. אחר־כך הייתי מנסה להשלים בינה לבין ליאור. חשבתי על כל העניין הזה מפני שלא מצאתי שום דרך אחרת.

תיכף אחרי שזה קרה הצטערתי על כך מאוד. הבנתי שהפחדתי מאוד את העוזרת, וחשבתי שזה לא מגיע לה, כי היא לא שייכת בכלל לסיפור. חיכיתי שליאור תספר לי על מה שקרה, אבל היא לא מצאה בכלל לנכון להזכיר את זה. אני בעצמי לא הייתי יכול לשאול על הפרשה, כי זה היה נראה חשוד. בגלל זה הצטערתי עוד יותר. ככה כל העניין נשכח והמשכתי לחיות כרגיל, עד ש־המישטרה באה ועצרה אותי.

חקרו אותי במישטרת הרצליה. החוקרים לא אמרו לי בהתחלה במה אני חשוד. הם רק נתנו לי נייר ועט וביקשו ממני להתחיל לכתוב. שאלתי אותם: „מה לכתוב?" והם אמרו לי: „תכתוב מה שאתה רוצה. אתה יכול לכתוב את תולדות חייך או להעתיק מהעיתון."

אחרי שכתבתי במשך חצי שעה הם אמרו לי: „תכתוב, אחד מילה יותר מידי ותמותי, איפה הכספת?" כתבתי גם את זה. פיתאום נכנס לחדר קצין, וצעק על החוקרים למה הם נותנים לי לכתוב בעט ולא בטוש, כמו שזה היה באמת. הם נתנו לי טוש וכתבתי את זה פעם נוספת.

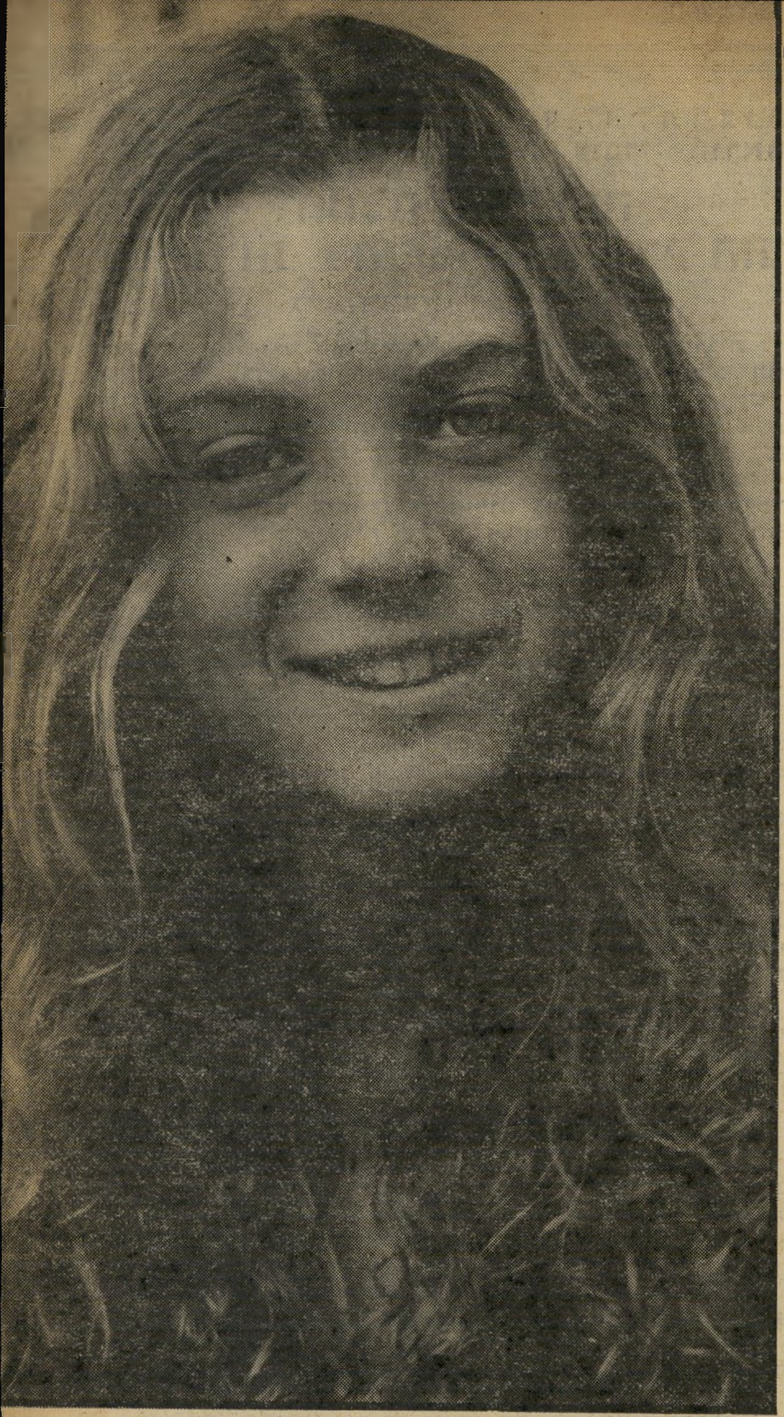
לבסוף הודיתי שאני עשיתי את זה והלכתי עם השוטרים לבית של ליאור. שם שיחזרתי את כל המעשה. היום אני מצטער על הכל. אני מקווה שיאמינו לי שעשיתי את זה רק בגלל הרגשות שהיו לי לליאור, ולא בגלל שרציתי לקחת משהו. אני אפילו לא יודע אם יש שם בכלל כספת.

עד כאן סיפורו של אדי בוז'ו.

לפני שהכיר את ליאור היתה לאדי חברה צמודה. כיום הוא חזר אליה והם מתגוררים בצוותא בדירה שכורה בהרצליה.

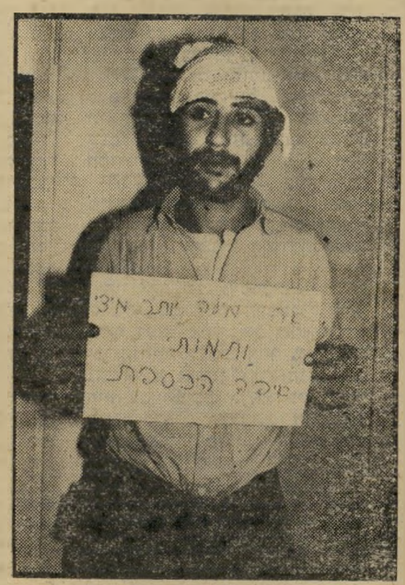
ליאור עצמה, שאביה הפרופסור הוא מרצה בפקולטה להנדסה מכנית באוניברסיטת תל־אביב, שמעה שאדי הוא השודד שפרץ לביתה רק אחרי מעצרו. עד היום היא עדיין המומה ומסרבת להאמין. „אני לא רוצה להסתמך על מה שאחרים מספרים לי," אמרה. „רק אחרי שאני אשמע את זה מאדי, אאמין. אבל היום אסור לו להיפגש איתה.

„אדי הוא ידיד טוב שלי. היחסים ביניינו נותקו לפני כמה חודשים. כשהזמינו אותי למישטרה סיפרתי להם את הכל. אמרתי לחוקרים שלא היה לי מושג מכל זה. אף פעם גם לא ידעתי שלאדי יש כאלה רגשות אלי. ראיתי בו ידיד קרוב. אבל זה הכל. אני מאוד מצטערת על מה שקרה לו. חבל לי עליו."

הבת הזוהרת

ליאור חשין בת ה־17 סיפרה שהיא היתה ידידה טובה של אדי. לדבריה, לא היה לה מושג על רגשותיו אליה. על כך שהוא אשר פרץ לביתה נודע לה אחרי שעצרו אותו.

השלט שהשאיר: „אחד מילה יותר מידי ותמותי, איפה הכספת?" את ראשו עטף בחבושת.

(המשך מעמוד 29)

האחרונים נשפט סרבן־השירות־בשטחים, גדי אלגזי, לפני קציין־שיפוט בכיר. בכל הפעמים יצא חייב וישב בכלא תקופות שונות שבין תישעה ו־21 יום. בשבוע שעבר נפתח מישפטו הראשון לפני בית־דין־צבאי בהרכב שלושה שופטים. פסק־הדין ינתן בשבוע הבא.

אלגזי נמנה על קבוצה של 27 תלמידי־תיכון שלפני גיוסם לצה"ל חתמו על הצהרה פומבית כי יסרבו לשרת בשטחים (העולם הזה 2338). שניים מסרבני הקבוצה הזאת — דני אמיר וגיא פילבסקי — גוייסו לצה"ל, סירבו לשרת בשטחים, ישבו בכלא הצבאי תקופות שונות — ן' ואינם משרתים עוד בצה"ל. אלגזי מתעקש להמשיך בשירותו.

לירות בסניגור. במהלך ישיבת בית־הדין הצבאי ב־25 בדצמבר הישרה אב־בית־הדין, סגן־אלוף צבי גורפינקל, אווירה נוחה. על הנאשם הגן מרצה לסוציולוגיה מאוניברסיטת תל־אביב, הד"ר לאון שלף. התובע היה סרן שלום חדידה.

במהלך המישפט חקר הסניגור את מפקדו של אלגזי בטירונות כיצד מסביר צה"ל לחייליו, מהי פקודה בלתי־חוקית:

שלף: זכור לך מיקרה שבו הרצית לפני הטירונים על פקודות בלתי־חוקיות?

העד: נושא ההרצאה היה חובותיו וזכויותיו של חייל. בהרצאה לטירונים צייניתי שיש לבצע גם פקודות בלתי־חוקיות.

שלף: דיברת על פקודות בלתי־חוקיות בעליל?

העד: לא הזכרתי זאת, וגדי העיר לי על כך. אמרתי לו שאסביר לו את הנושא מאוחר יותר. לא הסברתי לחיילים את נושא הפקודות הבלתי־חוקיות בעליל, היות שחששתי שיפרשו זאת לא־נכון, כיוון שהם רק זמן קצר בצבא. לאחר טקס־ההשבעה של הטירונים על המצדה, כשירדנו מהר, לקחתי את גדי לשיחה והסברתי לו איזו פקודה עליו לבצע ואיזו לא.

שלף: האם חיילים נוספים היו נוכחים בשיחה?

העד: לא, רק גדי השתתף בשיחה.

שלף: ספר על ניסיון שעשינו עם אחד החיילים לפני המישפט.

העד: ישבנו בחדר. הסניגור, אני, וטוראי ממחלקתו של גדי. נתתי לחייל פקודה לירות בסניגור, ושאלתי אותו אם היה מבצע פקודה כזאת. הטוראי ענה שהיה מבצע פקודה כזו. אולם אני אינני סבור שאילו הייתי נותן לו נשק ביד, היה מבצע אותה.

ס. יזהר וקארל מארכס. במהלך המישפט לא חסרו גם חיפופי דברים משעשעים:

אלגזי: קראתי שיש כיבוש לי־ברלי. קראתי שמפוצצים בתים, שמגרשים ומגלים. קראתי על הפגנות תלמידים. נוצרה סתירה בין הדיבור על הכיבוש המיטיב לבין המציאות. בין השאר קראתי מה שכתב ס. יזהר עוד בספטמבר 1967...

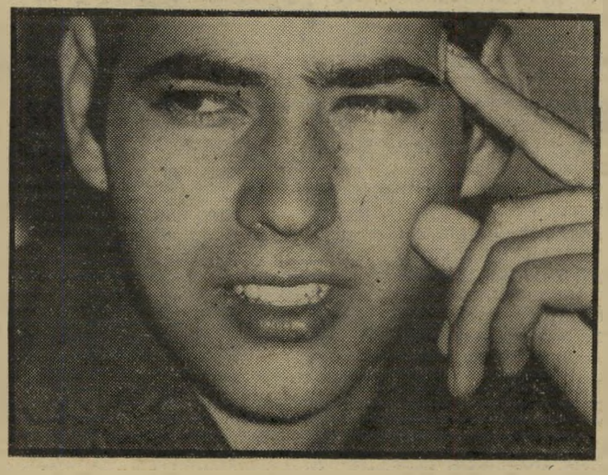
חדידה (התובע): אני מתנגד. הנאשם יכול לדבר בשמו בלבד!

אלגזי: דבריו של ס' יזהר, כמו ציטוטים נוספים שאביא, חרתו את רישומם עלי, וגיבשו את השקפתי.

חדידה: אם הוא רוצה, שיביא את ס. יזהר לכאן.

גורפינגל (אב־בית־הדין): ואם הוא יצטט את קארל מארכס, מה יעשה? אותו הרי לא יוכל להביא!

התובע חקר את אלגזי בחקירה הנגדית, כשהוא מנסה לברר עד כמה ירחיק הנאשם בהישמעות לצו־המצפון:

סרבן אלגזי
למצפון יש קו אדום

חדידה: אתה מדבר על מצפון שמנע ממך, כביכול, לשרת בשטחים.

אלגזי: המצפון שלי נוגע לכל מיני דברים, אבל כאן עסקנו בעניין השטחים.

חדידה: אם תצטרך לשרת בגליל, מקום שיש בו רוב ערבי, לא יהיו לך בעיות?

אלגזי: בהחלט לא. אני רואה בערבים בגליל אזרחים שוויי־זכויות.

חדידה: אמרת שכאשר מפרידים בין מצפון ופוליטיקה קורים דברים איומים. האם אותו מצפון לא יביאך למחשבה שעצם שירותך בצבא מנוגד למצפון?

אלגזי: אם נרחיב זאת, נגיע למסקנות אבסורדיות. לכן נדרשתי לקביעת קו אדום. אני רואה עצמי מחוייב לשרת בצבא כאזרח המדינה.

הרמטכ"ל עוקב. במהלך המישפט הובאו עדויות לכך שמי שהו בצה"ל החליט כי יש להאבק בתקיפות בסרבנות השירות בשטחים.

היו אלה שני מיסמכים: מיכתב שנשלח ממזכירת הרמטכ"ל, רב־אלוף רפאל איתן, אל ראש אכ"א, ובו הנחיות לעקוב אחר גיוסם של גדי אלגזי ואורון אדר (הנמנה גם הוא עם קבוצת ה־27) בלי להתחשב בכתוב במיכתב הסרבנות, ואם יתעוררו בעיות — להעמידם לדין.

מיסמך נוסף: אחרי פנייתו של אלגזי לאפשר לו לעבור קורס חובשים בתחום הקו הירוק, השיב על פנייה זו הגורם המוסמך לכך: „הנ"ל סרבן שירות בשטחים. מוסמך למיקצועות טנקים. אין לה־תיר העברתו לחיל־רפואה, מאחר שבמיקרה זה ייווצר תקדים."

משרד החינוך והתרבות
המחלקה להכשרת עובדי הוראה

החלה ההרשמה במוסדות להכשרת עובדי הוראה

לשנת־הלימודים תשנ"ב

במסגרת המאמצים הנעשים על-ידי משרד החינוך והתרבות להעלאת רמתם של עובדי ההוראה והחינוך יחולו שינויים בהליכי הרשמתם וקליטתם של המועמדים לקבלה במוסדות להכשרת מורים וגננות לקראת שנת-הלימודים הבאה (תשמ"ב).
לידיעתם של תלמידי כיתות י"ב, בוגרי מוסדות על-יסודיים לסוגיהם, מנהלים, יועצים, מחנכי כיתות י"ב, מוסדות הכוון וייעוץ, יוצאי צבא, בעלי נתונים וכישורים מתאימים לתפקידי חינוך והוראה, אנו מביאים בזה את עיקריה של המדיניות החדשה ונוהלי ההרשמה החדשים:

נוהלי ההרשמה

- המוסדות להכשרת מורים וגננות יקלטו בשנת-הלימודים תשמ"ב מכסות מוגבלות ומועדפות של לומדי הוראה — כוללת ומקצועית — בהתאם לתכנון ארצי מקיף.
- כל מועמד ללימודי הוראה במוסד להכשרת מורים וגננות יהיה חייב לעמוד בהליכי מיון וריאיון אישי, כפי שנקבעו בהנחיית המחלקה להכשרת עובדי הוראה, **ובמבחן מיון ארצי**, שינוהל על-ידי מרכז הזימונים הבין-אוניברסיטאי.
- לא יתקבל למוסד להכשרת מו"ג מועמד, שנכשל במבחן המיון הארצי.
- מי שעמד במבחן המיון הארצי יוכל להידחות על-ידי המוסד להכשרת מו"ג, אם לא עמד בהליכי הקבלה הנהוגים בו.
- תקופת ההרשמה למוסדות להכשרת מו"ג תוגבל לחודשי דצמבר 80 — יולי 1981 בלבד. לאחר מועד זה לא יתקבלו **תלמידים חדשים.**
- נרשם במוסד להכשרת מו"ג, שאושר על-ידי המוסד להגשה למבחן המיון הארצי יחוייב לשלם 50 שקלים למימון הוצאות הבחינה וסכום זה לא יוחזר בין שתאושר סופית קבלתו למוסד או תיפסל מועמדותו.

מבחני מיון

- מבחן המיון הארצי (בהיקף של כשתי שעות) יתקיים במרכזי בדיקה שונים לפי הזימון שייעשה על-ידי המוסד להכשרת מו"ג באחד הימים של שני המועדים הבאים:
  מועד א' — בכל אחד מימי ב', ג', ד', ה' — ח' בניסן ה' תשמ"א (6—12 באפריל 1981);
  מועד ב' — בכל אחד מימי י"ח, כ', כ"א בתמוז ה' תשמ"א (20—23 ביולי 1981).
- מוצע לכל המתכוונים ללמוד במוסדות להכשרת מו"ג בתשמ"ב שלא לאחר את הרשמתם ולגשת כבר במועד א' למבחן המיון הארצי. כאמור, העמידה במבחן זה היא תנאי הכרחי לקבלה.

בירורים נוספים

תבהרות ובירורים נוספים אפשר לקבל בכל אחד מהמוסדות להכשרת מו"ג ובמחלקה להכשרת עובדי הוראה, משרד החינוך והתרבות, ירושלים הממלך דוד 8, טל. 02-238211, מיקוד — 91911.

מועדון 5
לחרבות חדשה
רח' הס 5, תל־אביב
טל' 297263

יום שלישי ה־6.1.81
יוקרן הסרט הקובני
„לוסיה"
המועדון פתוח בימי שלישי משעה 8.30 בערב. התוכניות מתחילות בשעה 9.00 בערב.

דרושים
פקיד
או פקידה
טלפוניסט/ית
להתקשר לחנה
טל. 03־232262

מה התרחש במוחה המיסתורי של שלומית?

בריחה אל החופש

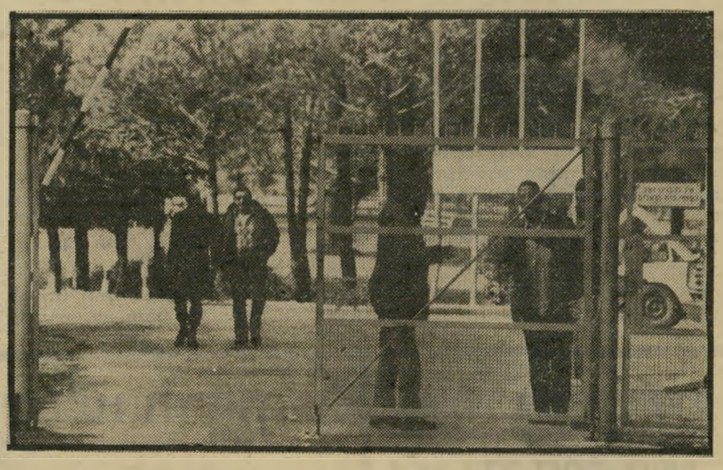

במישפחת אביגדורי בחיפה עוררה הידיעה רגישות מיוחדת. לפני שנה ירה הסב, יוסף ברניצקי, בנכדו, עופר, שהיה ילד אוטיסטי, והתאבד לאחר מכן.

בעוד שבועיים תעלה המישפחה לבית־הקברות למצבת הזיכרון. דרך מצבה זו התוודע הציבור לבעיית גידול הילד ה־אוטיסטי. עופר גדל בחיק מישפחתו ה־אוהבת. הוריו ידעו שילדים כמוהו מגיעים לבתי־חולים פסיכיאטרים או למוסדות ל־ילדים מפגרים. עתיד כזה לא היה מוכן הסב, יוסף, לייעד לנכדו.

אין הבדל בין הילדים במוסדות לבין הילדים שהוריהם החליטו לגדלם בביתם. הם כולם אותם ילדים אוטיסטים שהוריהם זועקים להדרכה ולעידוד.

הטרגדיה במישפחת אביגדורי אכן יצרה פתיחות רבה לבעיותיהם של אלף הילדים האוטיסטים במדינה. היום, הם קרובים להגשמת החלום שבו השקיע יוסף ברניצקי, סבו של עופר, את כל מירצו. ברמות־מנשה יקום כפר־לילדים אוטיס־טיים. הוריו של עופר המשיכו להיות פעילים באגודה־למען־הילדים־האוטיסטים, וליאורה, אימו של עופר, עוזרת באיסוף התרומות למען הכפר.

מבט של געגועים

לים להביט אל החופש — צורך הנובע מהשהות הממושכת שלהם במוסד הסגור.

„אנחנו תמיד עומדים ליד שער בית־החולים," הסביר הבחור הצ־עיר ממחלקה ב' באיתנים, „אחרי הרבה שנים במקום, יש לנו משיכה מיוחדת לעמוד פה, להביט החוצה — אל ה־חופש."

לילדים אוטיסטים יש נטיה לברוח, זאת יודעים המטפלים בהם. הם שומעים רע־שים, מריחים ריחות אשר גורמים להם להתרחק מהדבר שמטריד אותם.

„השער והגדר הגבוהה, המקיפה את ביתני המחלקות של בית־החולים, לא נועדו למנוע בריחה", מסביר יצחק גולד־שטיין, המנהל האדמיניסטרטיבי במקום, „הם הוקמו אך ורק בשל מניעת חדי־רות מחבלים לאיזור."

בבית־החולים הפסיכיאטרי איתנים יש שלוש מחלקות, אחת מהן היא מחלקה סגורה. רק בה שוהים החולים בתוך מיב־נה נעול. כל החולים מהמחלקות האח־רות רשאים להסתובב חופשיים בשטח בית־החולים. הם לא בורחים, כי הם מבינים שעליהם לקבל טיפול.

החולים המטיילים מחוץ למחלקות נוהגים לבוא לשער בית־החולים. משם הם יכו־כוחות עצמם בשטח בית־החולים. הוזעקה המישטרה. הם הסתייעו בכלב גישוש וברמקולים, אולם שלומית לא נמצאה. עם רדת החשיכה נמסרה הודעה למיש־פחתה, ואביה מיהר לבית־החולים.

למחרת פורסמה הידיעה בכלי התקשו־רת, כדי שאזרחים יוכלו לסייע בזיהוי הנערה. המדריך, פדרו רכנין, שגלוחה לאב ולצוות השוטרים בחיפוש, חש חר־דה לגורל הילדה ככל שחלפו השעות. „אם שלומית היתה בשטח בית־החולים היא היתה צועקת ומתדפקת על דלתות." גרס פדרו. „למרות הקושי בחיפוש, ב־תוך צמחיה סבוכה סביב המחלוקת ב־בית־החולים, יש לי הרגשה שהנערה התרחקה ויצאה מאיתנים." על־כן היה מוצדק להתייחס במלוא הרצינות לכל קריאת טלפון.

ביום שני בשעת ערב התקבלה הודעה חדשה: ילדה נוספת, בת שמונה, ממחלקת־הילדים נעלמה. מחלקה זו מרוחקת כקילו־מטר מבית־החולים איתנים.

העובדים הנרגשים יצאו מיד בליווי שוטרים לכביש המוביל אל מחלקת־הילי־דים. בדרך פגשו בנערות שטיילו לאורך הכביש. אחד מהעובדים שאל אותן אם הן פגשו בילדה תועה. תגובתן המיידית היתה: „הוי, צריך לברוח מכאן!"

הילדה בת השמונה נמצאה, אולם תגובת הנערות הבהירה לצוות העוסק בחיפוש אחר שלומית שיש להסביר לציבור מהו המראה של שלומית, תגובותיה והאופן שבו ינהגו כשייפגשו בה. ההנחה היתה שיש להבהיר לציבור שאל לו לחשוש ולהסתייג מהנערה. אביה, שסרב עד לאותו רגע להתיר את פירסום תמונת בתו, הבין שהציבור זקוק למידע זה לשם זיהוייה וגם כדי שלא יחשוש מהמושג ילדה או־טיסטית.

אחרי שיחה טלפונית עם אשתו ועם הסבתא הדואגות בביתם שבחיפה הם התירו לפרסם את התמונה. למוקד באיתנים הגיעו הודעות מרמלה, עין־כרם, גילה, אשדוד ואף מאשקלון. כל הודעה עוררה את ה־תקווה שאכן יזכה האב לחבק את בתו ושהדרמה תגיע לסיומה. ליד קו הטלפון באיתנים נוכחו להבין שהציבור ער ועוקב אחר מהלך החיפושים מתוך כוונה כנה לעזור.

„הוי, צריך לברוח מכאן!"

צוות מוד למחלקה הסגורה שוכנת מח־לקת־האוטיסטים. גם היא סגורה, או־לם רק כדי להגן על עשרים הבוגרים האוטיסטים שבה. רק בלווי מדריך הם יכולים לצאת ממנה, כדי להנות מהמר־חבים הפתוחים שלהם הם זקוקים כמו כל אדם.

הם הגיעו ממוסדות פסיכיאטרים אשר נאלצו לפלוט אותם כשהגיעו לגיל 14. היום, האוטיסט המבוגר ביותר באיתנים הגיע לגיל 19. בעוד מיספר שנים, כש־ייווצר פער גילאים ביניהם, יאלצו הבוג־רים לצאת שוב לתחנה הבאה.

תשומת־לב הציבור הופנתה השבוע שוב לבעיית הילד האוטיסטי במדינה. ביום א' בשעה 16.30 התקבלה הודעה במישטרת בית־שמש: נערה ממחלקת־האוטיסטים באיתנים נעלמה. באותו ה־יום עסקו בפירוק ותיקון דלת המחלקה, ובשעה 15, כשהתחלף צוות המטפלים במחלקה, הסתבר ששלומית נעלמה.

אך כשנואשו המטפלים מהחיפוש ב־

לדעת לאהוב

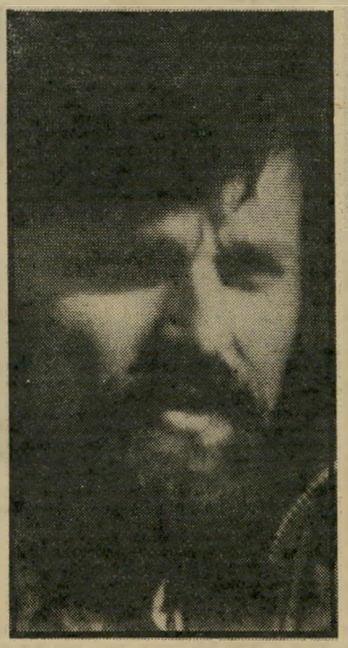
הא אם שלומית רצתה לברוח אל ה־חופש, כפי שמפרשים את העלמה החולים האחרים באיתנים? אולי הרעש בזמן תיקון הדלת במחלקה גרם לה לברוח? במחלקה האוטיסטית לא מקבלים הילדים טיפול רפואי, היא נועדה להחזיק אותם פיסית במוסד מחוץ לבית. זוהי מיסגרת שנועדה להגן עליהם.

צוות העובדים המסורים שמשגיח עליהם מורכב מאנשים שניתנו ברגש אהבה ולאו דווקא בתעודות המעידות על רקע מיק־צועי. בטיפול היומיומי באוטיסטים מנחם אותם רופא ויועץ פסיכולוגי.

שלומית הגיעה לאיתנים, כמו שאר חב־ריה במחלקה, ממוסדות שנועדו לילדים צעירים. כשמלאו לה 14 שנים נאלצו הוריה להעבירה לאיתנים. רק שם היתה מחלקה שפתחה שעריה לילדים אוטיסטים בגילה. קרוב לארבע שנים היא שוהה ב־איתנים ולעיתים־קרובות הגיעה סבתה לבקרה במקום.

אביה של שלומית נלווה לצוות העוסק בחיפושים, ובלילות הוא לן בבית־החולים. כשהוא ימצא את בתו, הוא אומר, „אקח אותה מיד חזרה הביתה." בבית־החולים יודעים שמקומה הוא במחלקת האוטיסטים ומקווים שהמנגינות שאותן נעים לה לשמוע יחזירו אותה אליהם.

גילה רזין ■

המדריך

פדרו, בעל החזות ה־נעימה, דואג לגורלה של תלמידתו שלומית. לדעתו, „סיפור הילדה הזאת יעזור לשאר האוטיסטים".

חיפוש תלמידי כיתה י"א מבית־הספר אורט בירושלים בזמן חיפוש בוואדי שו־אבה. בחיפושים אחרי שלומית השתתפו שוטרים, אנשי המישמר־האזרחי, חיילי מישמר־הגבול ותלמידי בתי־ספר תיכוניים בירושלים, רמלה, אשדוד ואשקלון.

אתה והשקל

מאת יגאל לביב

משמעות התוכנית הכלכלית החדשה:

לבחירות!

לאחר ישיבת הממשלה הראשונה, שבה התווה שר־האוצר, **יגאל הורביץ**, את תוכניתו, ותגובת הרמטכ"ל על ה־קיצוצים בתקציב הביטחון, הגיב ראש־הממשלה, **מנחם בגין**, כי הצעת האוצר היא פגיעה חמורה ביותר בביטחון. עברו עשרה ימים והוא אימץ את ה־תוכנית הפוגעת בביטחון ללא־היסוס. במשך עשרת ימים אלה פורסם ברחבי העולם כי תקציב הביטחון מקוצץ ברבע וכי אלפי עובדים ייפלטו מהתעשיות־הצבאיות. כן פורסם כי יינקטו צעדים חריפים נגד הציבור, וההסתדרות כבר הכינה עצמה למהלומות נגד.

כיום ברור כי כלום לא יקרה, וכל הפרסומים הם שקר אחד גדול. תקציב הביטחון לא די שלא יקוצץ, אלא שאושר אותו תקציב כמו השנה ועוד פלציה, שנגרמה במידה רבה על־ידי ה־ממשלה, תיבלם.

לתוכנית יש גם תשובה לבעיית הזרמת הכספים על־ידי הממשלה למשק למימון פעולותיה. היא מניחה כי על־ידי יצירת תוכניות חיסכון מושכות במיוחד בבנקים, יספגו הבנקים חלק ניכר מן הכספים. חלק אחר יופנה לרכישות מו־צרי יבוא ומטבע זר. זאת כיוון שהממשלה תשמור על השער הקיים של השקל לעומת הדולר, ומכיוון שתהיה אינפלציה של מאה אחוזים לפחות לשנה, הרי שריאלית יירד מחיר המט"ח לעומת השקל. זה יגרום להוזלה ניכרת של מו־צרי היבוא והגברה ניכרת של היבוא. לשם כך יהיה על האוצר למכור כמויות גדולות של מטבע זר לציבור למימון היבוא, ובכך לדלדל את רזרווות המטבע הזר בידיו. מומחי האוצר סבורים כי יידרשו לא יותר מעוד 300 מיליון דולר למימון היבוא הנוסף.

שרים דויד זוי והורביץ
הכל אחיזת־עיניים

באמצעות תוכניות החיסכון והגברת היבוא תספוג הממשלה את הכספים שהיא תזרים בשפע בשנת הבחירות, ועל־ידי מניעת התייקרויות מטעמה תיבלם האינפלציה ברמה של ארליך ויובטח ניצחון לליכוד בבחירות.

מבחינת המשק הלאומי התוכנית היא הרת־אסון. היא לא נותנת שום תשובה ליצואנים. אין כרגע שום תוכנית או־פרטיבית לפיצוי היצוא, לאחר שהפיצוי הקיים של פיחות השקל יחדל מהת־קיים. הממשלה הודיעה על תמיכות ישירות באמצעות מימון, אולם בפועל כבר הודיעה על הקטנת התמיכות ביצוא התעשייתי הכולל במיליארד שקלים ועל קיצוץ מסיבי במימון היהלומנים. הממ־שלה יכולה, כמובן, לחזור לשיטות ה־מערך של שערים שונים למט"ח לעידוד היצוא, ולזנוח בכך לחלוטין את מדי־ניותה הקודמת. אלא שאז ישאלו לשם מה היה צורך בכל התרגיל של התוכנית הליברלית, שהרסה את המשק ובלמה את גידולו בשלוש השנים האחרונות?

באין תמריץ ליצוא הוא יקפא על שמריו ועימו המשק כולו. מובטחת עוד שנה של חוסר־צמיחה ובה ירידה מוב־טחת של הרזרוות במטבע זר. במחיר הקפאת הצמיחה והיצוא ודלדול הרזר־וות רוצה הממשלה להקפיא את האינ־פלציה כדי לזכות בבחירות. האם הדבר אפשרי?

יש ספקות חמורים גם בכך. הממשלה לא מביאה בחשבון כמה אלמנטים שעי־קרם כמות הכסף שבידי הציבור.

בלימת ההתייקרויות והאטת עליית המדד תגרום לבריחה משמעותית מהש־קעות בצמודים. מדובר בכמויות כסף אדירות, השקולות כנגד כמה תקציבי מדינה. האלטרנטיבה שמציעה הממשלה הן תוכניות חיסכון בבנקים. אלה לא יכולות להיות תחליף לצמודים הנוחים לבעלי הון שחור.

גם הקפאת ייסוף המט"ח לעומת ה־שקל יכולה להביא לבריחה המונית מהשקעות במט"ח. חלק מבעלי ההון השחור ינצלו, כמובן, את המחיר הזול של מט"ח כדי לרכוש מטבע זר ולהו־ציאו מחוץ לגבולות המדינה, תוך דלדול הרזרוות של המדינה. אולם חלק ניכר מבעלי השקעות במטבע זר וצמודים יח־פש מה לעשות עם הכספים שבידיו.

כמויות אדירות אלה של מזומנים יזרמו בחלקן לרכישת מוצרי צריכה מסוגים שונים, מדירות ומיגרשים ועד מקררים ומכוניות. הכמויות האדירות של כסף שיוזרמו לשוק הצריכה יגרמו לע־ליית מחירים גדולה כתוצאה מהביקוש האדיר, ותיווצר אינפלציה של ביקוש במקום האינפלציה הקיימת של הוצ־אות. כך סביר כי האינפלציה של הבי־קוש תגרום אינפלציה בהיקף דומה ל־קיימת, ותוכנית האוצר תיכשל לחלו־טין בגלל חוסר ספיגת כמויות הכסף החופשי שבידי הציבור.

הישראלי אטקס מעורב בחובות סרטים של 110 מיליון דולר

נשיא חברת הסרטים האמריקאית „פילמוויי", **רפי אטקס**, הודח מתפקידו, והבנקים השתלטו על החברה, שחובותיה נאמדים ב־110 מיליון דולר. חלק ניכר מן החובות ייפדה עם מכירת חברת־ביטוח השייכת ל„פילמוויי", במחיר שינוע בין 40 ל־75 מיליון דולר.

אטקס הוא אחד הישראלים שהגיעו לעמדות בכירות בתעשיות הסרטים, והיה סגן נשיא בכיר של „יוניברסל" (ישראלים אחרים הם **דוד מטלון**, נשיא „קולומביה אירופה", **חיים אשל** נשיא הפקות הסרטים של „פברז'ה" ו**גבריאלה סיטון** החשבית של „קולומביה ארצות הברית").

לפני כמה שנים פרש מניהול „פילמוויי" בעל המניות העיקרי שלה, **סמואל ארקוף**. הוא עשה כספים בסרטים זולים, שעלו עד רבע מיליון דולר, בחברה אחרת שלו בשם „אמריקן אינטרנישונל פיקצ'רס". לפני כמה שנים אוחדו החברה של ארקוף עם „פילמוויי", שעסקה בעיקר בהפקות טלוויזיה ועיסקי ביטוח.

לאחר המיזוג פרש ארקוף, והאיש הקובע היה **ריצ'ארד בלוך** מ„יוניברסל", ששלטה למעשה ב„פילמוויי". בלוך מסר את נשיאות „פילמוויי" לישראלי **רפי אטקס** וסגנו הבכיר **ג'ף יאנג**. אטקס הפך את החברה לפעילה בהפקות יקרות ויוקרתיות של סרטים כמו של **מילוש פורמן**. בשנה האחרונה הסכימה החברה לממן את סירטו של **דינו דה לורנטיס**, „ראגטיים", בהשקעה של 25 מיליון דולר, סרט של **בריאן דה פלמה** עם **ג'ון טרבולטה** ואת סירטו של הבמאי **רומן פולנסקי** והמפיק **ארנון מילצ'ן** „הפירט".

לפני כמה שבועות פרץ סיכסוך חמור בין אטקס לבלוך. גירסה אחת אומרת כי בלוך רגז על שסגנו של אטקס, **יאנג**, חתם בתואר בכיר מתואר בחברה ופיטרו. הדבר הביא לאיום התפטרות של אטקס, שהתקבל מייד. גירסה אחרת אומרת כי אטקס ניסה להשתלט על החברה יחד עם **ארנון מילצ'ן**. מילצ'ן עצמו מכחיש זאת בכל תוקף, אולם אישר כי שוחח עם בלוך על נסיון רכישת חלק נכבד בחברה.

מכל מקום, אטאקס הודח, והבנקים, בעיקר „צ'ייס מנהטן", לקחו את החברה לידיהם ונתנו לה המשך פעילות עד פברואר. ארנון מילצ'ן אמר כי הפקת סירטו „הפירט" לא תיפגע וכי הוציא את הסרט ממיסגרת החוזים של „פילמוויי".

יתבעו הדרחת משה שניצר

באסיפה הכללית של היהלומנים, ה־מתקיימת השבוע, יתבעו יהלומנים את הדחת הנשיאות הקיימת, בראשותו של **משה שניצר**. התביעה היא על רקע החמרת תנאי המימון הבנקאי ליהלו־מנים, הפוגעת בהם דווקא בתקופה שבה שורר מזה שנתיים משבר חמור בענף בעולם.

טענת המתנגדים לשניצר היא כי הוא מגן רק על יהלומנים גדולים, ושאינו שם־לב לכך שמדיניות הממשלה הורסת את הבינוניים והקטנים. יש כעשרה יה־לומנים הנהנים משני שליש של המימון הבנקאי, ובגלל הכמויות האדירות של כסף שהם מקבלים סובל הענף כולו. כדוגמה מצביעים על קבוצת חיהלומן **בן־ציון פוזיילוב**, החייבת עתה לבנ־קים כ־80 מיליון דולר, כשהחוב גדל מדי חודש ביותר מאחוז.

קבוצת היהלומנים הגדולים שולטת גם בנשיאות בורסת־היהלומים.

„עמידר" מעכבת מסירת 12.8 אלף דירות ריקות

בידי חברת „עמידר" 12.8 אלף דירות ריקות, בגודל של 32 מטר, שאותן ניתן לשפץ בהשקעה זולה ולמכרן בזול ל־חסרי־דיור. הצעה לאחד שתי דירות לדירה גדולה אחת, שהועלתה, אינה מתבצעת למעשה על־ידי החברה. דיונים־וחשבונות כספיים של החברה, שפור־סמו לאחרונה, מראים כי ניתן לפתור יותר מ־6000 בעיות־דיור על־ידי איחוד הדירות הריקות שבידי החברה.

הבורסה שוק המניות לפני גאות אדירה

התוכנית הכלכלית החדשה של האו־צר (ראה יזיעה נפרדת במדור זה) תג־רום לבריחה משוק חצמודים והפת"מים. המניות תישארנה אפיק השקעות אט־רקטיבי, שאיאנו מושפע ממדיניות ה־ממשלה, אלא מכמויות הכסף שבידי הציבור. הביקושים למניות יביאו לע־ליות־שערים מסחררות במשך כמה חו־דשים, לפחות עד שתיווצר מחדש ספי־רלה אינפלציונית של ביקוש, והמדד יעלה כתוצאה מכך, ועימו הביקוש ל־צמודים.

ההשקעה הכדאית והבטוחה ביותר היא במניות הבנקים, הן בגלל תאריכי מאזניהם הקרובים והן מכיוון שהממ־שלה תעודד תוכניות־חיסכון בבנקים, ו־כסף רב יוזרם אליהם. שערי מניות אלה עלו לאחרונה בקצב של שלושה עד ארבעה אחוזים ליום, וכספים הוע־ברו אליהם ממכירות מניות אחרות.

מניות אחרות, הכדאיות לרכישה, הן של חברות־הביטוח שהיו להן תוצאות עיסקיות יוצאות מגדר הרגיל בשנה ה־אחרונה. נראה כי לאחר מכן יבחר ה־משקיע בשערי מניה לפי מחיריהן הנמו־כים, בהנחה המוצדקת כי הכל יעלה. הקבוצות העיסקיות כמו „כלל" ו„דיס־קונט", מתכוננות לחלק בונוסים יפים ביותר לבעלי המניות, ואין ספק כי גם רכישתן תהיה כדאית.

"גליל" עושה לנו טוב

מזון מלכות מכיל כמויות גדולות של חומצה זרחנית, קלציום, אשלגן וברזל המהווים יסודות בבנין גוף האדם.
הפולָנית־מוצר המורכב מפולן (אבקת פרחים), מזון מלכות ודבש.
הפולָנית עשירה בפרוטאינים, מינרלים, חומצות ואנזימים חיוניים לגוף.
אנשי מחקר איבחנו הטבה ניכרת־גופנית ונפשית, באנשים שתפריטם כלל מזון מלכות ופולנית.
פרטים נוספים אפשר לקבל ממחלקת ההסברה של מעבדת "גליל".
להשיג בשקם, בשופרסל, בסופרמרקטים, בצמחוניות ובחנויות המובחרות.

מזון מלכות ☆ פולָנית
ממוצרי מכוורת קיבוץ שמיר

גוב - שריון

מה קורה בקומה ה־20

יש לי תרוץ טוב מדוע אני מספרת לכם על החתונה הזו רק שלושה חודשים אחרי שהיא נערכה. החתונה לא היתה כל־כך חשובה כמו מה שקורה עכשיו, שלושה חודשים אחר־כך.

החתן הוא **הארולד ריצ'מן**, מנהל אחד המלונות המפוארים בתל־אביב, שיש הרבה צעירות ששמות עליו עין עוד לפני שהן יודעות שהוא מנהל מלון גדול. הארולד היה גרוש ארבע פעמים, ויש

הרולד ריצ'מן
המתנה לפעם החמישית

לו מארבעת הנישואים האלה חמישה ילדים. כולם מתגוררים איתו במלון — כולם אני מתכוונת לילדים, לא לאקסיות — בקומה ה־20 המשקיפה אל הים.

אחת האורחות שלו במלון היתה **סאנדי**, בלונדית חתיכה, גרושה פלוס שניים, תיירת מאנגליה. השניים התאהבו, נישאו בטקס אזרחי, כי הארולד הוא יהודי ו־סאנדי נוצריה. אחרי שגמרו לחתוך את העוגה בת שמונה הקומות שהכין השף של המלון, נסעו לירח־דבש, שהתחיל בקפריסין והיה צריך להיגמר בארצות־הברית.

אחרי שבועיים חזר הארולד לבד. הוא סירב לספר מה קרה עם הגברת ריצ'מונד החדשה, וכך היו כל עובדי המלון וכל המלצריות החתיכות, שחלמו בסתר ליבן לתפוס את המנהל ברישתן, במתח עצום. אולי ביגלל המתח הזה לא היה השרות טיפ טופ במלון, כמו שבדרך־כלל.

לפני שבועיים הופיעה לפתע סאנדי. היו כאלה שנשמו לרווחה והיו כאלה ש־הצטערו, אבל שובה של גברת המנהל היה לעובדה.

עובדה קצרה ביותר. אחרי ארבעה ימים היא שבה ופרחה לה מהמלון ומהארץ. אבל כשמתחתנים עם אישה מחו"ל, שיש לה שם עניינים ועסקים, מה אפשר לע־שות?

הלידסקי השבועי ובעיות שרה

בכל בוקר הוא מתייצב בבית־המישפט ומגן על עבריינים למיניהם, אך בכל לילה אפשר לראות את העורך־דין השובב הזה, **צבי לידסקי**, מבלה במקומות ה־פופולריים בתל־אביב. כשאני רואה את לידסקי עם אותה בחורה יותר משלוש פעמים, אני מיד יודעת שיש לו סיפור רציני איתה.

אני עוד זוכרת אותו עם הדוגמנית־הדיילת היפהפיה **אורנה גלזן**. אחרי שנגמר רומן זה, ראיתי את לידסקי, הפרוד הניצחי מאשתו, עורכת־הדין **נירה לידסקי**, עם כל מיני בחורות, וידעתי שהבחור פשוט מחפש לו אחת שתחמם לו את הלב באופן קבוע.

לבסוף הוא מצא אותה. זו היתה ה־אופנאית **שרה מיר**. אך לפני כמה שבועות פגשתי את שרה די עצובה, וכששאלתי אותה איפה נמצא ידידי ה־

שרה מיר
לא אוהבת בוגדים

מלומד, אמרה לי: „זה נגמר ביניהם." לא הספקתי להלשין לכם על הידיעה המרעישה הזאת ושוב ראיתי את הצמד ביחד. כך זה נמשך כמה שבועות, בכל פעם הודיעו לי הוא או היא שהרומן נגמר ואחר־כך שוב ראיתי אותם ביחד. הבנתי מיד כי פה יש אהבה קשה, שלא קל להינתק ממנה.

השבוע פגשתי את לידסקי עם החתיכה שהיא גם רופאה והוא הודיע לי באופן חגיגי כי הפעם באמת נגמר לו הרומן עם שרה. „למה?" שאלתי בדאגה נוראית. „כי אני בוגד בה כל הזמן וזה לא מוצא־חן בעיניה." השיב לי השובב. אז אם תראו ואת לידסקי עם חתיכה אחרת, תדעו שהוא כבר לא עם שרה, אך אם תראו אותו שוב עם שרה, חייכו אליו בהבנה, כי לבחור יש בעיות לב ועעד אשר ימצא לעצמו קבועה אחרת. הוא עדיין נאחז ברומן הזה עם האופנאית.

לחיות חיי־חטא

אני מכירה כמה וכמה בחורות שדובר רשות־השידור, **משה עמירב**, הצליח להקסים אותן, אולי ביגלל אישיותו, אולי ביגלל המעמד שלו ואולי ביגלל הבית שלו בעין כרם שבק"ק ירושלים. אבל מה שקורה בדרך־כלל הוא, שכעבור כמה שבועות פג הקסם, והן עוזבות את הקסם, המעמד והבית.

זה לא מה שהתרחש ממש נגד עיניכם בחודשים האחרונים. כי **אנה גורדמן** היא חתיכה על אמת. משה עמירב הקסים אותה, והעניין הזה נמשך כמה חודשים.

אנה היא עיתונאית שבדית בת 28, שהציצה לארץ הקודש ונפגעה. היא מתגוררת עתה עם עמירב, מבשלת לו, מכבסת לו, לומדת את שפתו באולפן, וכדי להתפרנס, היא גם שולחת כתבות לרדיו ולטלוויזיה השוודית על ישראל המקסימה.

שאלתי את עמירב מה עם תכלס? והוא התחנן בפני: „תעשי לי טובה, אל תפתחי עין הרע ואל תדברי על חתונה. אני אוהב לחיות חיי חטא."

אנה גורדמן ומשה עמירב
פחד מעין־הרע

לשגע את המעריצות

מה עוד נשאר לספר על החתיך התורן של עולם הבידור הישראלי, **דודו טיכז**, שעדיין לא נכתב? כמעט כלום. אבל בכל־זאת, לכל אותן שמטורפות אחריו לפחות כמוני, אני מוכרחה לספר מדי פעם פרורים של רכילות.

ובכן הגבר היפהפה הזה הגיע בשבוע שעבר למסיבת יום־הולדת של ידידה

דודו טופז ואירים קנר
חם קר, חם קר

ותיקה שלו, כשעל זרועו נשענת באצילות אחת שהיא יפה אמיתית. קוראים לה **אירים קנר**, מי שהיתה פעם חברה בלהקה־צבאית והיום מתפרנסת בכבוד כדוגמנית־צילום.

אני יכולה לשמוע עד כאן את אנחות הקנאה שלכן, יפהפיות שלי, אבל אם

אירוסין על תנאי

אתם זוכרים איך ח"כ **שמואל פלאטו־שרון** דפק את **צביקה פיק**, כשהבטיח לו כל מיני הבטחות ואחר־כך השאיר אותו עם חוזה ריק מתוכן ועם המון פירסומת לפלאטו? אז עם צביקה זה לא נגמר. פלאטו מצא לו פראייר אחר, את הזמר **שימי תבורי**. תמורת פרוטות רתם אותו למערכת הבחירות שלו, ועכשיו שימי תבורי הוא היועץ לענייני אמנות של הנוכל מסביון. אז מדוע אני מספרת לכם את כל זה? כי העניין הזה עם פלאטו משפיע על חיי האהבה של הכוכב מהפרברים.

לחברה היפהפיה של שימי, **רונית בן־בסט**, יש חוש ריח ואינסטינקטים נשיים יוצאים מן הכלל. היא לא אוהבת את האיש הזה מסביון, ולא אוהבת את הקשר של החבר שלה איתו. היחסים בינה לבין שימי התערערו.

עכשיו, כך מספרים לי, הם עומדים להכריז על אירוסין. פלאטו שרון הבטיח לזוג הצעיר לעזור לו ברכישת דירה, והבטיח לממן את מסיבת־האירוסין של שימי.

אז יש לי הצעה לרונית. אם את בונה על ההבטחות של פלאטו, אז אחד מהשניים: או שתוותרי על חלום הדירה וחלום מסיבת־האירוסין או שתקני דירה ממישרד־השיכון עם הלוואה מפרזות ותעשי מסיבת־אירוסין בבית, ללא הוצאות. כי ברגע שזה נגוע לכסף, החושים שלך צודקים, הפטרון של החבר שלך נתקף באמנזיה.

רחל מרחלת על כל העולם

חופשה בברמודה

אתם זוכרים איך שריחמתם עליה כש־האנגלים האלה הכניסו אותה לבית־סוהר? בטח שאתם זוכרים. אמנם, לא הכל ריחמו עליה, יש כאלה ששמחו לאידה, אבל ש־היה לכם ברור. **ברכה** („ביאט־ריס") **שוורץ** כבר לא בכלא, וספק רב אם היא תועמד למישפט בכלל. ה־הירואין התגלה כמשהו לא משמעותי, ונדמה שהבריטים התחרטו על כל העניין.

כך לפחות היא טוענת באזני כל ישראלי הנמצא בלונדון ומוכן לאכול איתה צוהריים. אבל כל זה היה נכון עד השבוע שעבר. עכשיו יש לי את ההוכחה הניצחת ביותר לכך שברכה לא מתכוונת בכלל להכנס שוב לכלא האנגלי.

ברכה כבר לא בלונדון. היא היתה צריכה להרגע ולהינפש מהחוויה הלא־

ברכה שוורץ
החבר הצטער ושילם

נעימה שעברה עליה בתקופת מעצרה, ודרשה מהידיד הקרוב שלה, **פיטר דאון**, לקחת אותה לחופשה. בכלל מגיע לה. כי כאשר היא היתה בצרות, הפיטר הזה לא כל־כך מיהר לעזור לה. יתכן שהוא לא רצה לבוא לאנגליה מסיבות השמורות איתו, או שמשום־מה קריאות העזרה של ברכה לא הגיעו אליו, אבל העובדה היתה שלא הוא ולא אף אחד אחר שילמו את דמי־הערבות שלה.

עכשיו הבחור משלם, ויש לי הרגשה שזה עולה לו הרבה יותר כסף. ברכה דרשה וקיבלה פיצוי — חופשה בברמודה. עכשיו בברמודה יש מזג־אוויר משגע, המלונות עולים שם 200 דולר ליום, ומי שרוצה לעשות חיים של אמת, שייסע לשם. ברכה כבר שם.

מיסתורין בשחור

מכבי תל־אביב זה העיניים של המדינה, בזאת לפחות מאמינות כל הנשים והחתיכות של שחקני הקבוצה הזו. על מיגרש הכדורסל מושך **אוזי פרי**, הכושי גבה־הקומה, את תשומת־לב כל האוהדים, אך במועדוני־לילה ובמקומות בילוי אחרים מושכת דווקא **תמי בן־עמי**, הדוגמנית הגבוהה, את כל תשומת־הלב. עם מי תמי יוצאת ואת מי היא אוהבת, רוצים לדעת כל באי מקומות הבילוי, גברים ונשים גם יחד. תמי ואולסי הם זוג כבר הרבה זמן, אך זה לא אומר שהם עדיין לא מעוררים סקרנות בכל פעם שהם באים לאיזה מקום.

בשבועות האחרונים התחילה הקריירה של תמי להתפתח, הצעות לעבודות דוגמנות התחילו לזרום אליה מכל כיוון. והרומן שלה עם אולסי נראה לה פתאום מהייב מדי, קושר אותה למקום אחד בארץ, ומקשה עליה תנועה חופשית ב־עולם הרחב. תמי ואולסי, המתגוררים יחד בדירה שלה, שוחחו על הבעיה, ואחרי הרבה התלבטויות החליטו השניים לקחת פסק־זמן ולהפסיק את הרומן המשגע הזה. הזוג החליט להיפרד, ואולסי מחפש לעצמו דירה. לכן עצרו כולם את נשימתם, וציפו לראות עם מי היא תבוא עכשיו למסיבות הנערכות בעיר.

ובאמת במסיבה האחרונה היו כולם ב־מתח, עם מי תבוא תמי?

הם שוב באו יחד. „האם הם חזרו לאהבה הישנה?" שאלתי בסקרנות את אחת מ־חברותיה. „לא," היתה התשובה. חזרו או לא חזרו, גמרו את הרומן או לא גמרו, עכשיו אני לגמרי מבולבלת. אחרי שכבר קראתי בעיתונים שהיא והוא כבר לא ביחד, הם מופיעים לי ביחד כאילו לבלבל רק אותי. ובכן, לפי האינפורמציה האחרונה שקיבלתי, הם לא חזרו האחד לזרועות השניה, אך בכל־זאת למסיבות הם באים ביחד, ונראים לי מאוהבים כמו תמיד.

השינוי היחידי שבו הבחנתי הוא שתמי מציעה עכשיו לצלמים שיצלמו את אולסי שלה עם חתיכות אחרות. היא גם מנדבת לשם כך ידידות שלה כמו האופנאית **ליזה בוקר**. „זו האופנאית הכי מוכשרת שיש לנו בארץ," הבטיחה לי תמי באחת ה־מסיבות. אולסי וליזה עמדו זה ליד זו, כשהוא ענק כתמיד וליזה קטנת־קומה, ובעידודה הנמרץ של תמי הם הצטלמו ביחד.

רבים מחבריהם המשותפים מקווים ש־הפרידה הזו היא זמנית בלבד, ושאחרי כמה חודשים של כל אחד מהם בנפרד הם יתאחדו שוב, ואולי אפילו יתחתנו.

ליזה בוקר ואולסי פרי
תמי ביקשה לצלם

הפעם במולדת

לי כבר נמאס לדווח עליהם, אבל מה אני יכולה לעשות שכל פעם הם מפתיעים מחדש? את **אבי אנג'ל** כולכן מכירות. הוא הכתב היפה של הטלוויזיה, שביגללו יש הרבה חתיכות שהתחילו פיתאום להבין בכלכלה — כי אבי הוא הכתב הכלכלי של המסך הקטן. את **ניבה קיסלק** לא כולן מכירות, כי ניבה דנן, שהיתה חתיכה משגעת, פרחה לה לפני שנים רבות ועברה לניו־יורק הגדולה עם הרבה הרבה כסף ובעל מקסים.

מקסים, אבל בעוכריו היו ביקורי ה־מולדת של ניבה בארץ. במיסגרת ביקורים אלה היא הכירה את אבי והאהבה להטה־

ניבה קיסלק ואבי אנג'ל
אפשר גם בתל־אביב

טוב, את כל זה אתם מכירים. אבי נסע לניבה, ניבה הגיעה לביקורי מולדת והבעל היה עם קרניים. עד שמשא הקרניים היה כבד לבעל של ניבה, והוא קם בוקר אחד, אמר לה שלום, ומאז נפרדו דרכיהם ל־צמיתות. אבי הגביר את תדירות נסיעותיו לניו־יורק, ניבה התדיינה בבתי־משפט אמריקאיים עם הגרוש שלה, אבל בשום פנים ואופן לא הסכימה לחזור לארץ.

אולי היא צודקת. כי ניבה היא ציונית אמיתית ומאוד אוהבת ישראלים, לה נד־מה, כמו שלמנכ"ל הסוכנות **שמואל לחיש** נדמה, שעוד מעט יהיו יותר ישר־אלים בניו־יורק מאשר בפתח־תקוה, כך שהיא נשארה לגור בסניף.

מדי פעם היא יוצאת לאיזה ערב עם ישראלי שהגיע לכמה שעות לניו־יורק, ומראה לו את מחמדי העיר הזו. בפעם אחרת היא היתה מנהלת איזה רומן עם ישראלי שהגיע ליותר מכמה שעות. אבל האמינו לי ולה שאבי תמיד היה לה בלב.

וכדי להוכיח זאת הגיעה ניבה בשבוע שעבר לעוד ביקור־מולדת, בעצם לביקור־אבי. ואם אתם רואים שהדיווחים הכל־כליים בטלוויזיה כבר לא כל־כך שחורים כמו שהיו פעם, דעו לכם שהכתב הכלכלי הוא היום על תקן של איש מאושר — עד שניבה תחזור לגולה, כמובן.

הייתן רואות את עיניה הענקיות והיפות של איריס כשהן מביטות בדודו, הייתן מבינות בדיוק כמוני, שההרגשה הכללית היא שהגברת לא מתכוננת לתת לגבר שלה להתחמק.

למען האמת, הרומן הזה בין השניים הוא סיפור די ארוך, סטייל און־אנד־אוף, ובכל פעם נדמה לי שהוא נגמר. מסתבר שאני טועה מדי פעם מחדש. מדודו הרי אפשר למלא ספר בהצהרות שטוב לו להיות רווק או בשביל מה להתחתן וכו'. ואני וגם אתן נשב לנו בשקט בפינה ונסרוג צעיפים ונחכה.

בישולים

טורט לימון שמיימי מרחף על אמת

אז ככה. יש לי לתת לכם את העוגה חזו, ועוד עוגה אחרת בתיכנון. סיפור מה־סרטים. ואחר־כך אני באמת חוזרת לתת לכם מירשמים של אוכל אמיתי. זו קצת בעייה, כיוון שאני תמיד כותבת דברים שאני מכינה, ומה לעשות, בזמן האחרון אוכלים אצלי מאוד בקיצור. אבל בכדי שהבית לא יתפורר לי מיובש, איי מכינה עוגות. כל עוגה מככבת שלאגר כמה שבועות, עד שכולם מקיאים כבר ממנה, וצריך להכין פנטאסיה חדשה.

זה הכם מאוד הסיפור הזה עם העוגות. זה עושה לי את כל העבודה של האימז'. אנשים באים הביתה, ומתים ממני במקום. מטפחת את הבית בעצמה, מגדלת למופת ילדה קטנה, מספיקה לכתוב מדור לעי־תונות, וגם כן מבשלת.

מה מטפחת, איזה מבשלת. כל הבי־שו־לים שלי לאחרונה, זה עוגות־תראפיה. כל אחד מגיה, שהיות והעוגות זה הקינוח, בטח יש גם את הסט־שבא־לפני. שיגית. מי אני שאקמט לו את המחשבות. ואני גב לא מנדבת שום אינפורמציה כשמישהו מת־פעל מהסדר המופתי. איזה דהירת אמוק עורכים אני ואלופי ברחבי הבית. עם הי־שמע צילצול השער. בועטים באוויר חלקי־לבוש מעופפים, תוקעים עיתונים לתוך ואזנות, דוחפים נעליים למקרר, שונאים אחד את השני מרוב הלחץ, אבל הפלא ופלא מחייצבים תמיד יחד, יד ביד בחיוך רגוע, מעוצב להפליא, לקבל את האור־חים. אז זהו. אתם מבינים את הפרינציפ.

מכל העיסוקים המופלאים שלי, יש כ־סוי מלא בעסק רק ל„אמא", ל„אשה" ול„כות־בת". השאר, שיחכה בתור. בחיים יש סדר עדיפויות. הקיצר, יום אחד, אחרי ארוחת פנגים של איזה טשולנט כבד כמו באך, שאלתי את בעללי, אם הוא רוצה קינוח. הוא מאד רצה, אבל לא היה מקום. אמרתי: סמוך על סמוך, יש לי משהו מרחף, אגדי. אמר: תבי־א הבאתי.

אצלנו דווקא לא מתים על עוגות פי־רות, אבל הטורט הלימוני הזה שובר את כל החוקים. ניכנס ישר למחלקת החשו־בים, כמו שוקולדה. זה עשיר, מרחף ו־טעים. אכל אכל, ביקש עוד. אכל אכל, ביקש עוד. הוא „ביקש עוד" חמש פעמים רצופות! אחרי הפעם החמישית, תפסתי איזה אידיוט אני, עם כל הנגלית: :שברתי, ופשוט תקעתי לפניו את התבנית.

„הו," הוא נטרף. „זו העוגה הכי נמסה שאכלתי אי פעם. מאיפה יש לך אותה מאיפה?" אז זהו. זה המקום בדיוק להסביר שמצאתי אותה אצל אבי־רמה פרנ־קל, שהיא אם לארבעה ילדים, נשואה כבר מאתיים שנה לארכיטקט מוכשר, אשר בעיר החטאה שלנו מצביעים עליו באצ־בע בתור הבעל שמפנק את אישתו הכי בעולם.

כל מי שטועים מהעסק נשבע, שבמח־לקת הפירות לא אכל מימיו דבר מיצלח שכזה. מושלם בתור קינוח, ניפלא במיר־קם, מרחף בתוך הפה, משהו של מר אגדתי.

עכשיו, אחרי שהעצבנות של התשוקה כבר נותנת סימנים ראשונים, ריצו להכין את החומרים: לימון אחד בינוני. נוטה לגדול. שקית אחת שמנת מתוקה. בסיס עוגה אחד של באז'ה. קצף ביצים אפוי לבן כזה. ולא להעיז לוותר עליו, כי כל הסאר הקלילות הולכים. משיגים אותו בקונדיטוריות. הוא לא עולה יותר משמו־נים־תישעים לירות. שקית אחת אבקת ג'לטין של ארדי. זה 14 גרם. שקית אחת סוכר וניל (לא תמצית! אלא סוכר!). ארבע ביצים. ארבע כפות סוכר. שלושת־רבעי־כוס מי ברז. כף אחת גדולה ליקר תפוזים. חמישים גרם קוקוס טחון (זה חצי שקית), ותבנית אחת קפיציח מיספר 28. זה לא גולש גם בתבנית מיספר 26, אבל אז צריך קצת לקצץ משולי בסיס הקצף האפוי, וסתם חבל, כי זה יוצא פחות מגות.

כעת כמה הערות לפני תחילת ההכנה. את העוגה הזו יש לשמור במקרר. מובן שמדביקים על פניה ניילון באופן הרמטי, ללא בועות אוויר, בכדי למנוע ריחות מקרר ולשמר את כל הטעם האמיתי. זה עניין ברור. מה שחדש הוא, זה להכניס את העוגה הזו למקרר, כשהתבנית הק־פיצית מונחת על איזה מגש עגיל, שיקלוט את הנוזלים שעלולים לטפף לתוך המקרר מבסיס העוגה הקיצפי, שלעיתים קרובות מזיע. אני מניחה אותה על תחתית מגש העוגות הגדול, זה עם המיסבה הגבוה השקוף, שנשאר בחוץ. חוץ מזה, עיבדו לפי השלבים שתיכננתי, ולא יהלכלך לכם יותר מספל אדירים, מיקסר וקערה.

כשהגברת האופה, היא גם הגברת הרו־חצת. רק קצת כלים מטונפים, זה חלק עקרוני מהמירשם.

ועכשיו מתחילים. מניחים את בסיס הק־צף בתוך תבנית מס' 28. אין דבר, אם הבסיס לא מגיע עד הדפנות.

שלב ראשון: לוקחים פומפיה מרוב־ת, מציבים אותה על השיש במיטבה, ו־מגדרים את כל קליפת הלימון. זה פטנט מאוד מתוחכם לגרד כך לימון, כיוון ש־אחר כך יוצרים מין „מגב גומי" כזה עם האצבע, ומסיעים את הגרד על השיש, ישירות לתוך מה שצריך לשפוך את זה. מורידים את הגרד לסיר, ישר משם. לגרד את זה ישר בתוך כלי, זה מאוד לא נוח לידיים, שאין להן „מרחב גרוד", ולגרד על לוח עץ, מתלכלך הליח. והמון גרד הולך לאיבוד. הכי יעיל ונקי זה ככה. אוספים את הגרד לערימה קטנטנה על השיש, מרוכזת ומוכנה.

שלב שני: לוקחים את שקית הג'ל־טין ושופכים את תוכנה הגרגרי, כאילו היה זה נס־קפה, לקרקעית של ספל אדי־רים.

שלב שלישי: לוקחים שלישת־רב־ע־כוס מי ברז, שופכים אותם לפינג'אן ומרתיחים. איך שזה רותח, שופכים את המים לתוך ספל האדירים, על אבקת ה־ג'לטין שמחכה בקרקעית, ובוחשים מיד עם כפית. בוחשים ובוחשים כמו טיכר בתה, ולא מפסיקים עד שהכפית לא יוצאת מבריקה, ללא גרגרים עליה. זו פעולה נימרצת של איזה שתי דקות.

שלב רביעי: מסיעים עם האצבע את גרד הלימון שחיכה בסבלנות לתוך הספל העגק הזה, עם מי הג'לטין.

שלב חמישי: חוצים את הלימון עכ־מו לשניים, וסוחטים לו את המיץ. שופכים גם מיץ זה לתוך הספל.

שלב שישי: לוקחים ליקר תפוזים, ושופכים בנדיבות כף אחת ממנו לתוך הספל הזה. שימו־לב שעד עכשיו לא טי־נפנו שום דבר שאי־אפשר לשטוף במים בילבד, מלבד הספל.

שלב שביעי: מניחים את מי הג'ל־טין פלוס כל הבלגן להצטנן עשרים דקות בצד. הם לא צריכים לקרוש, אפילו לא טיפה, לפני שממשיכים להשתמש בהם, הם רק צריכים שלא להיות רותחים.

שלב שמיני: לוקחים ארבע ביצים. את החלבונים שמים במיקסר, להקצפה, ואת החלמונים ישר לתוך הספל־אדירים. (עכשיו מובן למה ספל אדירים. הוא צריך לקלוט את כל העניינים וגם הכי נוח לה־מיס את הג'לטין בכוס, ואחר כך לשפוך לתוך סיר זעיר או קערה). מערבלים בתנועות סריפה עגולות בקרקעית, את כל הכולת הספל הזה, עד שהחלמונים מתערבבים בעסק באופן יסודי.

שלב תשיעי: מקציפים את החלבו־נים. כשעולה קציפה משמעותית, שופ־כים בסנים ארבע כפות סוכר. מערבלים לקצף חזק. מגלישים את הקצף הזה לקע־רה כלשהי, בכדי לפנות את קערת המיק־סר לשלב העשירי.

שלב עשירי: מקציפים לקצפת נוק־שה שקית אחת שמנת מתוקה (250 סמ"ק) פלוס שקית אחת סוכר וניל. הקצפת נוק־שה כאשר נוצרות מין גבשושיות ופיטמות על פניה. צריך אומץ.

שלב אחד־עשר: מחזירים לקערת המיקסר, את קצף הביצים ממקום הגלות. מקפלים בעדינות. שופכים לתערובת ה־קצפות גם את מי הג'לטין הלימוניים ה־אלה, שאינם צריכים להיות קרושים בכ־לל, אלא להיראות כמו מים. הם רק צרי־כים שלא להיות חמים. מערבבים, מקפ־לים בעדינות בתנועות סחיבה מקרקעית הקערה, ששם אוהבים מי־הלימון־חלמו־נים־ג'לטין האלה להיקוות, ושופכים ל־תבנית הקפיצית, על בסיס הבאז'ה.

שלב שתים־עשרה: לפזר מעל פני העוגה חמישים גרם קוקוס טחון, בעז־רת מזלג שמרעידים אותו מעט. לא לוותר על הקוקוס, זה אינו רק קישוט, אלא גם מרכיב חשוב וחגיגי לטעם. מדביקים ניי־לון ותוקעים לפריזר לשעתיים, שיצטנן יסודי. אם יש למישהו זמן, שיניח את זה ישר במקרר לחצי יום. שומרים במקרר, על מגש עגול, מעט גדול יותר מקוטר התבנית, לקליטת מעט הנוזלים שאולי יטפטפו מהבסיס.

יש רק בעייה אחת חמורה עם העוגה הזו — פשוט אי־אפשר להפסיק איתה באמצע.

שרידי הטורט
אחרי חמש שניות

עניינים רומנטיים

(סיפור מן החיים)

דידי מנוסי, אבי כל פילפלת וצ'ילי וקאיין, מכר לי את זה.

אדם פוגש חבר־ילדות ברחוב, ועט עליו בשימחה לברר את החדשות המיש־פחתיות שלא שמע מזה שנות דור.

„תגיד לי," הוא מתעניין, „מה שלומך? כבר התחתנת?"

„לא," עונה לו חבר־הילדות. „אני הומו הכרתי, והשטויות האלה של החס־וואות, באמת שלא בשבילי."

טוב. אמר. אמר. הבן־אדם נסוג בזחי־רות, משתדל לא לעלות יותר על מוק־שים, ומחליט להעביר לגמרי את הנושא, אל אחיו של חבר־הילדות.

„מה שלום דויד הקטן?" הוא מת־עניין בשימחה על שמצא נושא חילופי.

„בסדר גמור!" עונה לו חבר־הילדות. „דויד הקטן נסע לאמריקה, וגר שם עם אחד הכוריאוגרפים הטובים בעולם. הם מאוד מאושרים ביחד. הכוריאוגרף הזה ניסח להתאבד פעם, כשדויד הקטן רצה לעזוב אותו."

הצפרדע הזו כבר ירדה קצת קשה בגרונו של האיש, אבל זה היה חבר־ילדות לא־נורמלי, ובאמת כימעט כל הזמן היה האיש שורץ בתוך מישפחתו. נישאר עוד לברר, מה עם שלוימלה הבכור. „שלוימלה הבכור," ענה חבר־הילדות, „סתם אידיוט! הטמבל הזה נסע לפאריס, להתפרסם בציור, אבל הוא מתפרנס מלחיות ישבן להשכרה. ממש אין לי נחת מהבחור הזה. ממש עוגמת נפש!"

„תגיד," לא יכול יותר הבן־אדם להבליג, „במישפחה שלכם אין אף אחד שאוהב נשים?!"

„למה לא?" מתפלא חבר־הילדות. „הנה, אחותי!"

פטנטים

איך מקצרים חוט חשמל בלי עבודות חשמלאיה

נמאס לך, גבירתי, לשמוע את הטל־וויזיה שלך במיטה דרך אוזניה ארוכה מדי, המתפתלת ומסתבכת לך לחינם? נמ־אס לך ליפול בכל פעם על חוט הטלפון הארוך שסידרו לך, בכדי לנהל את שי־חות הנפש שלך גם בשירותים? נמאס לך מהנוכ הארוך והמתפתל של המיקסר שלך, או הטוסטר, העומדים על השיש בעוד שהתקע קרוב?

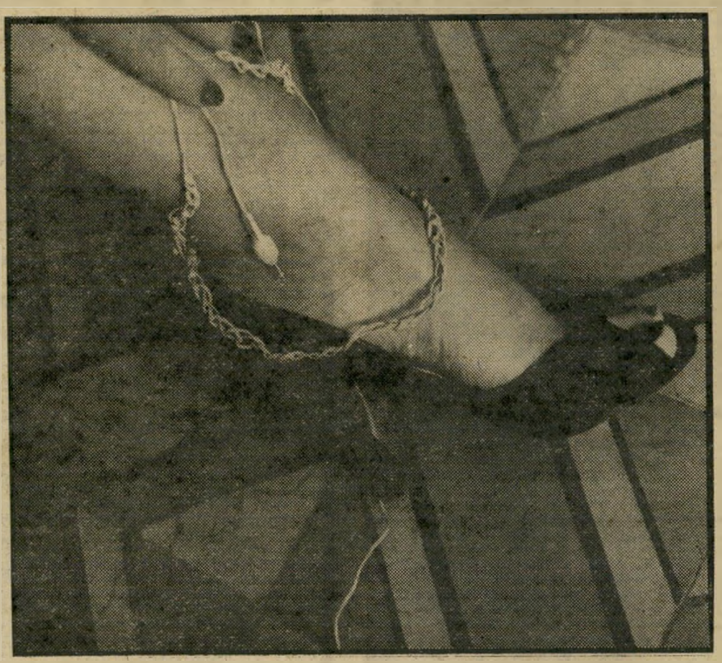
האם גם נמאס לך לבקש מהגאון אשר־על־החשמל שיקצר לך את החוט, ולע־כך את החוט, במקום לקלוע, ומישכים. העסק נסגר.

מוכרחים תמיד להתחיל ולסרוג את ה־חוט מכיוון החיבור שלו למכשיר, כלפי מעלה, לכיוון התקע שלו. באמצע הדרך עושים הארכת מצב, ואם החוט התקצר כמבוקש, מפסיקים את הסריגה הזו וסוג־רים את הלולאה. לעיתים צריך להעביר את התקע של המכשיר בתוך הלולאה, בכ־די לסגור את העסק. אין דבר. הוא יעבור. פשוט עושים את הלולאה גדולה יותר,

שרשרת: צרי לולאה על המסרגה. כרכי חוט על המסרגה והשחילי דרך הלולאה. כרכי חוט והשחילי דרך העין שנוצרה, וחזר.

איך ללמוד סריגה בהתכתבות
אם מישהו מצליח — זה שלו

החוט הסופי
בלי טובות מאף אחד

והכל עובר. אחר־כך, במשיכה אחת, בין כה וכה היא נסגרת. זהו זה. גם דקורטיבי, גם בקיצור, וגם לא־צריך־טובות־של־אף־אחד.

שות זאת כל החיים כקול קורא במידבר?

ובכן, אם יש לך חוט ארוך שאת רוצה לקצר לו את המשמעות, יש לי פה עצה פצצה בשבילך. לא. אני לא הולכת לתת לך כאן הוראות־של־חשמלות. זרם אני ממליצה כל החיים לקבל מבני־אדם ולא ממכשירים. מה שאני הולכת להצ־ע כאן, זה לסרוג את החוט הזה בסריגת־שרשרת של יעני ממסרגה אחת. למה יעני? כיוון שחוט חשמל הכי דקיק מספיק יציב בכדי לסרוג אותו בלולאות כאלה, אפילו עם האצבעות בלבד. מי שלא יודע מה זאת סריגת־שרשרת, שישאל כל שכנה. חבל לבזבז מקום בעיתון על דבר שכזה. בין כה וכה סריגה זה עסק שלעילים אי־אפשר ללמוד בהתכתבות. אבל אם מישהו בכל זאת מתעקש, הרי הדיאגרמה מצירפת.

ובכן, סורגים או בעצם קולעים את ה־חוט הזה עד שהוא מתקצר למידה ה־רצויה, ואת הלולאה האחרונה, במקום להמשיך ולפתל דרכה חומר מהמשך ה־חוט — "סוגרים" אותה. איך? פשוט. את המשך החוט הזה פשוט מעבירים דרך הלולאה, כאילו היתה הלולאה קוף של מחט, והחוט — חוט תפירה. משחילים

סיפור קטן אחד

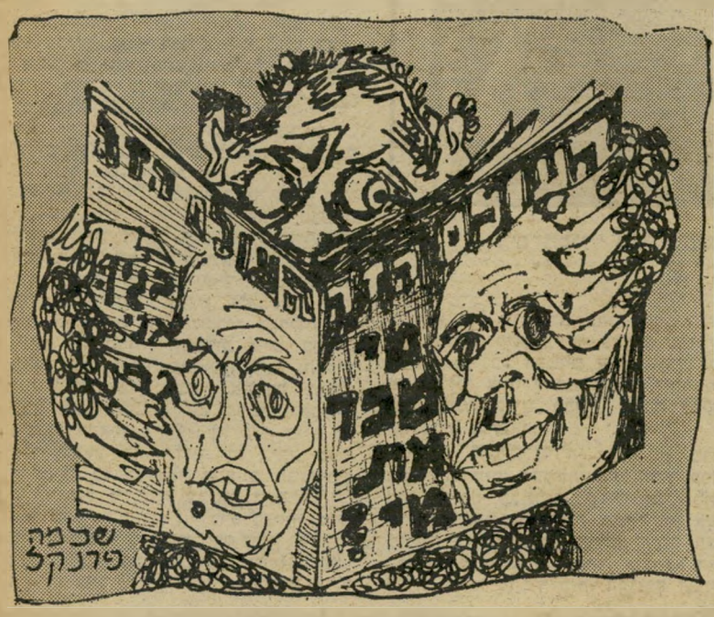
את סיפור תבא שמעתי מדינה — מעובדות המערכת, ומתי מצחוק.

קוף אחד מיוחם פחד יורד מהעצים. אם הוא לא מוצא נקבה תיכף ומיד — הוא חושב לעצמו בקדחתנות — הוא יוצא מדעתו על המקום.

פיתאום הוא רואה ישבן אדום ומפואר של קופה. בשיכרון מאושר הוא מת־ביית עליו ומתחיל לעבוד. עובד עובד עובד — עד שגומר לעבוד.

איך שהוא גומר לעבוד, הוא קולט, לזוועתו, שזה היה אריה. במקום לנוח, תמיסכן, התחיל לרוץ על נפשו. רץ רץ רץ, והאריה, בכל חמת־חזעם, אחריו. רץ רץ רץ — והאריה אחריו.

איך שהקוף רץ, פיתאום הוא מגיע לקיוסק עיתונים, שלידו יש כיסא. מעוצמת־

התאוצה הוא מקיף את הקיוסק, חוטף עיתון מהדוכן, מתיישב בתנופה על הכיסא ופוער את העיתון לשניים. רועד כעלה נידף, הוא מחביא את פרצופו בין דפיו.

עוברות כמה שניות, ומגיע גם האריה, מתנשם ומתנשף.

„תיסלח לי," הוא פונה אל הדמות השקועה בעיתון, „אולי ראית במיקרה איזה קוף בסביבה?"

„איזה קוף?" מיתמם הקוף. — „זה שדפק את האריה?"

— „מה?!" נבהל האריה, „כבר כתוב על זה בעיתונים?!"

רגע חושבים

עיניים גדולות

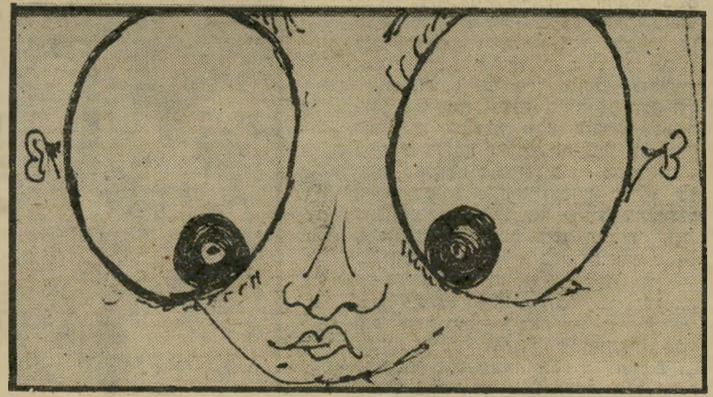
נכס־צאן־ברזל בכל חינוך יהודי הגון זו האימרה, „מה אתה רוצה כל כך הרבה! מה יש לך כאלה עיניים גדולות! תהיה קצת צנוע ברצונותיך!"

אז מה שאני באה כאן לשאול, זה למה?

מה בעצם כל כך חיובי בלרצות מעט? אני תמיד מטיפה לכל היקרים שלי: תרצו הרבה! בין כה וכה רק אחוז קטן מה־רצונות מתגשם בחיים. אבל אם ריצים הרבה, אז מדרך הטבע הנתח האבסולוטי של האחוז הקטן שמתגשם הוא גדיל יותר.

רצונות עוד לא הזיקו בעצם לאף אחד. הורים — וכמה לא־פמיניסטי, אבל זו המציאות — ובעלים, נכנסים ללחץ נוראי עקב רצונות מופרזים של יקיריהם. הסי־בה היחידה לכך היא שנידמה להם, שהם המופקדים הבילעדיים על סיפוק רצונות אלה, ולא בעלי הרצון, כפי שזה בעצם במציאות. נידמה להם שהם צריכים למלא את תפקידו של אלוהים־הכל־יכול, ואז, פשוט בזול יותר לצעוק, „תפסיק כבר עם הרצונות!"

לא בושה לרצות הרבה. ולא בושה גם להודות בזה. אם תרצה הרבה, תגשים הר־בה. אבי אבות הכל זה הרצון. שמעתי שמעתי את פסוק החכמים, „איזהו מאושר — השמח בחלקו". מה יש? לא כתוב שמח בחלקו, ולא רוצה עוד חלק, לשמוח בחלקו, עם החלק החדש...

קולנוע

סרטים

איש־הפיל

ג'ון מריק נולד ב־5 באוגוסט 1862 בעיר לסטר שבאנגליה. אמו היתה מורה בבית־ספר דתי ואביו נהג של קטר רכבת. האב עזב, כנראה, את הבית כאשר הבן היה עדיין תינוק, והאם נאלצה להכניס אותו למעון ציבורי, מוסד שבו הילדים היו צריכים להרוויח את מחייתם בזעת אפם.

לכאורה, עוד סיפור בנוסח אוליבר טוויסט. אולם ג'ון מריק אינו אחד מבין המוני הנערים האומללים שהתגלגלו ב־אשפתות הערים האנגליות בימי מלוכתה של ויקטוריה. ג'ון מריק, לאסונו, היה מיקרה רפואי קלאסי, שנודע ברחבי העולם בכינוי „איש הפיל". הוא נפגע במחלה בשם נוירו־פיברומאטיזיס. זהו פגע מוזר הגורם לעיוותי־גוף מחרידים, לגידולי־פרא בעצמות וליצירת שכבות חומות של עור ובשר. הכינוי „עור פיל", משום שמדובר בשיפולי עור התלויים מן הגוף כאוזניו של פיל.

בלא תרופה. המחלה הזאת עדיין רווחת עד עצם היום הזה. רופאים סבורים שאחד מתוך 3,000 איש עדיין לוקה בה. אם בימים של מריק לא ידעו להגדיר את המחלה, הרי שב־1980 לא מצאו לה תרופה, מלבד ניתוחים פלאסטיים תכופים המורידים את השכבות הגדלות.

עם כל המוזר והמאיים שיש במחלה הזאת, עם כל הרגשת אי־הנוחות והסקרנות שהיא עשויה לעורר, אין בה, כמובן, דבר היכול להצית את הדמיון ולהוליד משהו דרמאטי. ייחודו של ג'ון מריק רק בכך שחלה בה, עדיין לא היתה סיבה להעמידו במרכז אחד המחזות המצליחים ביותר של ניו־יורק בעשור האחרון, ול־אחרונה — במרכזו של סרט מצליח. מילבד נוירו־פיברומאטיזיס סבל מריק גם מהפרעות קשות בכלי־הנשימה, שהקשו עליו את הדיבור (שהיה מעוות ממילא בגלל צמיחתו של עור־פרא בתוך חלל הפה), וגם מפגיעה קשה בירך, שהפכה כל צעד לעינוי. אך כל הפגעים האלה עדיין לא היו מעלים אותו לדרגה גבוהה יותר מזו של מיקרה קליני מרתק, הזוכה למקום של כבוד הרפואה.

אחת המיפיצות. אבל ג'ון מריק היה יותר מזה. כשגילה אותו הד"ר פרדריק טריבס בלונה־פארק לונדוני, מוצג לראווה כאחת המיפלצות, בתווך בין אשה מזוקנת לאיש הגבוה בעולם, היתה תגובתו הראשונה איימה ופחד. הוא לא ראה מעודו מחזה מחריד כזה. התגובה השניה היתה מדעית: עליו להציג את המיקרה החריג בפני קונגרס של רופאים. ותגובה שלישית: „אני מקווה שהאיש הוא אידיוט, שאם לא כן לא יוכל בוודאי לשאת את המראה של עצמו ואת גורלו."

אלא שבנקודה הזאת מתחילה הטראגדיה, המצדיקה את הפיכתו לגיבור ראשי של מחזות וסרטים. טראגדיה אישית, שאפשר למצוא בה השלכות אנושיות רבות, שהן מעל ומעבר למקרה הקונקרטי של ג'ון מריק.

פרדריק טריבס (שזכה מאוחר יותר לתואר אצילות בגין מחקרו על מריק) גילה, שלמרות שתי הבליטות הענקיות במצחו, הנפיחות האיומה של גולגלתו. (שהיתה בהיקף השווה למותניו של אדם רגיל) ושאר פגעים, שייצרו מראה מפחיד ומגעיל, היה ג'ון מריק אדם רגיש, בעל נשמה פיוטית, שנזקק לחיבה באורח נואש. הניגוד המחריד שבין המראה החיצוני והאישיות, הוא שדירבן רבים לכתוב עליו, הן כתופעה היסטורית, הן כתופעה אנושית והן כתופעה חברתית.

לא לגלות. אין טעם לדון עתה בהבדלים שבין גישת המחזה, שלא ירד מעל בימות ברודווי זה שלוש שנים, והסרט שיצא זה עתה לאור. די לומר שהמחזה עוסק בפרשה באורח סמלי יותר מאשר ריאליסטי. לדוגמה: השחקן הראשי, המגלם את מריק, אינו מאופר כדי להיראות כפי שהיה האיש בחיים; על־ידי תנועה ומשחק הוא מעביר תחושה זו לקהל.

הסרט, שהוא מדיום ריאליסטי יותר,

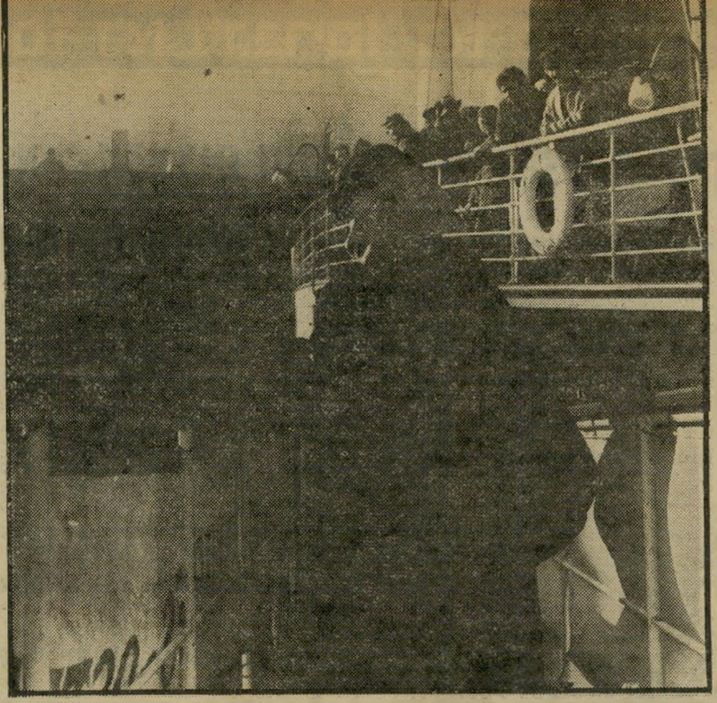

אנתוני הופקינס כד"ר טריבס
ד"ר טריבס מאשפז את התגלית

ג'ון הרט כתפקיד ג'ון מריק
מקאליגולה ל„איש־הפיל"

נמנע אמנם במשך רבע השעה הראשונה מהצגתו של „איש הפיל" (העיתונאים הכותבים על הנושא מתבקשים לנהוג באותה הצורה) אבל לאחר מכן מוצעת לקהל רפליקה נאמנה של היצור המעוות, עד לפרטיו הקטנים ביותר. כך מקבל הסרט

„איש־הפיל" כפי שהוא מופיע בציבור בכיסוי ראש
כל המוזר והמאיים

הצנזורה מתוכלת לסרט מטוגן

זה זמן רב לא הזכירו את עוללות הועדה לביקורת מחזות וסרטים הידועה בציבור כצנזורה. רק ידיעה קטנה בצהרונים, שבישרה, כי המועצה הפסידה במישפט נגד מפיץ־סרטים ואף זכתה להטפת מוסר חריפה מצד השופט, רמזה שעדת אבירי המספריים מירושלים, עדיין רוכבת. סרט אחר שפסלו, וחזרו ופסלו בהתמדה מעוררת התפעלות, מוכיח שהם נשארו מבריקים, מפוקחים ומעודכנים — כפי שהיו תמיד. גאוות העם כולו עליהם.

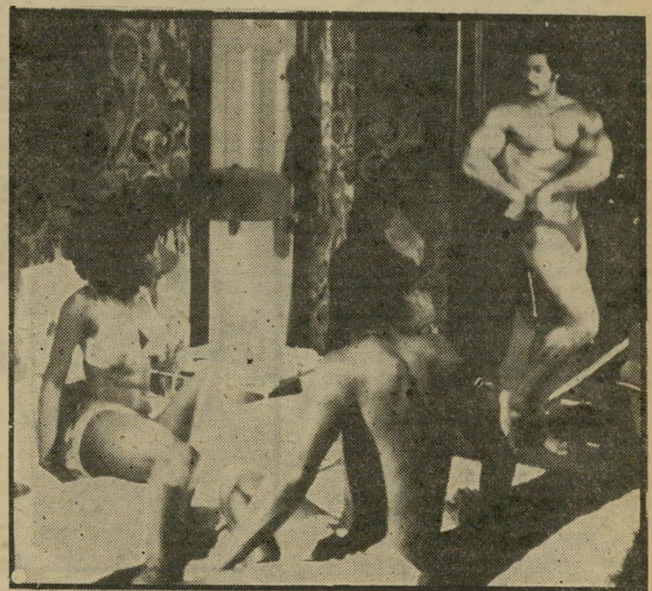
הסרט שהצנזורה מתעקשת לקצר בר־בע שעה, לפני שיותן לו היתר להקרנה בקולנוע, נקרא סרט מטוגן. מאחר ואורכו של הסרט הוא כ־80 דקות (אורך של סרט רגיל הוא 90 דקות לפחות) ובלא שני הקטעים המוקצים־מחמת־מיאוס יתכווץ לקצר יותר משעה. ברור שאין שום אפשרות להפיץ אותו בבתי הקולנוע. אבל זה לא מטריד את זקני ציון. העיקר שסרט מטוגן לא יזכה לקלקל את המידות של עם־הבחירה.

לשם אינפורמציה: סרט מטוגן הוא מאמץ משותף של שלושת במאי טיסה נעימה ובמאי האחים בלוך, שעשו יחדיו לפני שלוש שנים, באמצעים מועטים, זו שרשרת של סאטירות מטורפות, התוקפות את המסך הגדול ואת המסך הקטן.

מה שהפריע למגיני המוסר הצחורים שלנו, הם שני מערכונים. האחד הוא פארודיה על פירסומת לסרט פורנוגראפי על נערות בפנימיה קאתולית. רואים בו שברי מישגלים מצולמים בצורה מצחיקה ביותר, הרבה מאד חזות חשופים ושום דבר אחר שיכול להזיק ולפגוע. המערכון השני מראה זוג המתעלס לפני הטלוויזיה, כאשר קריין החדשות וכל צוות־ההפקה של המהדורה מציצים בהם בהתלהבות כן המסך ומוחאים כפיים לביצועיהם.

יכול להיות שהקטע הראשון פוגע בדת יהדותית, כלומר בכנסיה הקאתולית. ולכן נאסר. מאחר והצנזורה איבה מוסד מיסיונרי, סביר יותר להניח, כי הסיבה שונה: שדיים נצמדים לדלת של מיקלחון הם ציתיו את חושניותם של הצנזורים הנכבדים עד כדי כך שלא יכלו להימנע בלילה מחלומות רטובים. אלה, כידוע, אסורים לפי חוקי הכשרות. אשר לקטע השני, ידוע ברבים שהטלוויזיה היא מכשיר לא מיסרי, וכשהיא משתתפת במעשי זימה כמו התעלסות של גבר לאשה, צריך לחתוך. מה שהצנזורים החמיצו בסרט, הם כמה פגיעות חמורות ביותר בעם היהודי, שלא לדבר על גילויים של אנטי־שמיות לשמה. יש כאן פארודיה על סרט־פעולה שבו כושית אימתנית משתפת פעולה עם תלמיד ישיבה. זה עשוי להתפרש כעידוד לנישואי־תערובת עם „שיקסה שחורה" בשם קליאופטרה שוורץ! בקטע אחר מופיע כושי שרירי כדי לחלץ גבר חלשלוש מן הבעיות המיניות שלו, וזאת לצלילי הבאנו שלום עליכם. כלומר: מזהים עוצמה, כוח, שתלטנות ובצבע שחור עם העם היהודי, וזו השמצה שלא תיסלח. ובאשר מציינים באורח פארודי את שמו של מפיק סרטי קאראטה כ„ברונקוביץ", מבצבץ נחש האנטי־שמיות מאחרי הצחוק הפריצ של עושי הסרט, כאילו רצו להגיד שהיהודים מרעילים את העולם בזבל תרבותי אגב. כל ארבעת המעורבים בעשיית סרט מטוגן הם בעצמם יהודים.

וברצינות: שוב מסתבר, כי הצנזורה הישראלית מוכנה לשאת מין בצירותיו הנועזות ביותר, בתנאי שמתייחסים אליו בחומרה, כאל מעשה הקשור לחלקים הפלים ביותר של טבע האדם. אבל ברגע שהופכים את המין לבדיחה, זה כבר בלתי־נסבל. עוד מעט יגידו לנו שצריך לצנזר מזה, ואז איזה טעם יהיה עוד לקיומה של המועצה לביקורת מחזות וסרטים?

גברתן בא לחלץ גבר מבעיות מיניות ב„סרט מטוגן"
הבאנו שלום עליכם

הדגשים במקומות שונים, בסיגנון שונה מזה של המחזה. וכדי שלא יהיה חשד של כפילות, מתואר הסרט, באותיות של קידוש־לבנה, כעלילה שאינה מבוססת על המחזה, אלא על קורות חייו האמיתיים של ג'ון מריק, כפי שנמסרו, בין היתר, על־ידי פרדריק טריבס.

המישור המיידי והמובן ביותר, שבו פונה הסרט לקהל שלו, הוא אותו מישור שצויין בהבלטה על־ידי הרופא הבריטי עצמו, כלומר, ההתגלמות האמיתית של היופי שבתוך החיה. אלא שהפעם אין בכוחה של נשיקה, להפוך את המיפלצת לנסיך־חלומות. אולי אין חידוש גדול בסיפורים על אנשים מכוערים, מפחידים ומטילי־אימה, המסתירים בתוכם נשמה רגישה ומיטען אדיר של תחושות — כמו באגדות־הילדים למיניהן ובסיפור הגיבן בנוטר־דאם — אבל מעולם לא הובא הדבר לידי קיצוניות כה חריפה. בקיצוניות הזאת יש תחושה עזה של אמת, כי הפעם לא מדובר בסיפור שהומצא על־ידי מחבר ברוך־דימיון, אלא בפרשה אמיתית. וכדי להדגיש זאת, צולם הסרט בשחור־לבן, כשהגוונים, התאורה, ואפילו איכות הפילם, רומזים ליצירת תעודה ולא לסיפור בדים. כאן צריך להדגיש את העבודה המדהימה של הצלם הבריטי הוותיק פרדי פראנסיס, הידוע גם כבמאי מומחה לסרטי אימים, ושל התיפאורן סטיוארט קרייג. הם גוטלים את לונדון של היום ומצליחים להפוך אותה, באורח פלא, ללונדון משכנעת מאוד של ימי דיקנס.

תיוש המזון. אבל לסרט יש כוונות מרחיקות לכת הרבה יותר מהצגת גירסה ריאליסטית של אגדה. כי לא רחוק, מתחת לפני השטח, ובהבלטה רבה, מרכזים

ג'ון הרט בתפקיד ג'ון מריק, „איש־הפיל"
לגלות את היופי שבתוך החיה

הרט בתהליך האיפור שנמשך 7 שעות מדי יום
מיטען אדיר של תחושות

הבמאי דויד לינץ' ושני התסריטאים שלו, כריסטופר דה וור ואריק ברגרן, את מאציהם במישור נוסף: ניצול אסונו של אדם אחד על־ידי האנשים שנמצאים סביבו. בדרך זו מתחיל בצורה בוטה, כאשר ברין בור, גס ועם הארץ, משתלט על מריק, מציגו לעיני הסקרנים כמיפלצת, מאכיל אותו תפודים רקובים והופך אותו ל„תלוש המזון הקבוע שלו", אבל ההמשך לא פחות מזעזע. מדענים מציגים את מריק לפני קונגרסים, כדי להתרברב בהישגיהם. נשות חברה מציגות אותו לראווה כבן טיפוחן החדש, כדי שהכל ישימו לב לרוחב ליבן ולצדקנותן.

ויותר מכך, מדובר כאן בסטיה חברתית, בכישרון להפוך כל דבר לאופנה, ובגבול הדק המפריד בין מעשי־צדקה אמיתיים למעשי־צדקה לראווה. קשה שלא להיזכר בשיר של ז'אק ברל על הפאטרונית, שכל אחת סורגת לעני שלה סוודר בצבע אישי, כדי שכולם יידעו בדיוק מי הוא בעל הסוודר האמיתי.

צורתו האפיזודית של הסרט, הבנוי פרקים שביניהם מחשיך המסך ונעלמת התמונה, מזכירה מיבנה של כרוניקה, שבה מספרים רק את הפרטים הידועים על המעשה (אם כי הסרט מרשה לעצמו פה ושם לשנות את סדר ההתרחשויות).

בימוי נבון. ולבסוף, העשייה. ג'ון הרט (קאליגולה מאני קלאודיוס) נאלץ לעבור מדי יום איפור שנמשך כשבע שעות, עד שהגיע לצורה של מריק. מתחת למעטה העבה שהולבש עליו, ובעזרת הקול המעוות לגמרי שבו צריך היה להשתמש, קשה לדבר על משחק כמובן המקובל של המילה. ואף על פי כן, הוא

הרט מקבל ביטוי ענקיות במצחו בעזרת מייבש שיער
תחושה עזה של אמת

כשרואים את מריק, בין כל מוצגי הקירקס המוצגים לראווה בירידים, קשה שלא להיזכר בוורנר הרצוג. במאי זה מראה בסרטיו כי העולם חסר סובלנות כלפי חריגים, ודוחה בשאט־נפש כל מה שלא מתאים לנורמה הכללית. ג'ון מריק אינו כה שונה מקאספר האוזר. זרותם של השניים, מדהימה ככל שתהא ממבט ראשון, הולכת ונעלמת כאשר הנשמה המסתתרת מאחרי הזרות הזאת נחשפת לעין כל. ואולי זה הסוד הגדול של הסרט, המציג במפורט את צורתו החיצונית של איש־הפיל. מה שנראה לצופה ברגע הראשון מבחיל, נשכח במהלך הסרט, עד כדי כך שכאשר אחד מן הזוגות הצדקניים המקבלים מבקר אצלו, מתייחס הצופה אל הזוג כאל מיפלצות מגוחכות יותר מאישהפיל.

מצליח בעזרת עמידה, נימת קול, ובעיקר על־ידי בימוי גבון מאוד של דויד לינץ', להפוך את ג'ון מריק לאחת הדמויות הנוגעות ביותר ללב שראה המסך מזה הרבה מאוד זמן. לידו, אפילו שחקנים מעולים ביותר, כמו אנתוני הופקינס וג'ון גילגוד, אינם יכולים אלא להסתפק בעמדות־מישנה.

ומילה אחרונה על המפיק. האיש האחראי שהיה עולה על הדעת כמתאים לטיפול בנושא קודר וחמור, בסרט שבו המין האנושי נראה כה מפוקפק, הוא אדם כמו מל ברוקס. ואף על פי כן, ברוקס הוא המפיק של הסרט. הוא האיש שלא רק מימן את חלקו הגדול אלא גם השתתף בפועל בהכנת התסריט (רעייתו, אן באנקרופט, מופיעה בתפקיד מישנה). עם זאת,

(המשך בעמוד 50)

רומן ישן בפאריס

רומן קטן בפאריס (בן־יהודה, תל־אביב, ארצות־הברית) — הדבר היחידי שאפשר לומר על סרט זה, בימים טרופים אלה, שהוא נראה מיושן, ממש חסר תקנה.

אין טעם להזכיר כאן את כל הסרטים שבהם עובר תייר בפאריס ומתאהב. פעם מדובר ברקדנית קטנה, ופעם ביצאנית קטנה. פעם באשה נשואה ופעם באשה גרושה. והפעם, בשכנה לחדר בבית־מלון, שלמרבה המזל מדברת אנגלית. אחת ממעלותיו של הסרט היא בכך שהאנגלים מדברים בו אנגלית, הצרפתים צרפתית וכו'. המתאהב הוא תסריטאי הוליוודי משופשף מאוד, שבא להציל הפקת סרט שנתקעה בבוץ. המפיקים מספקים לו חדר במלון מפואר, במרכז פאריס, מכונית עם נהג, וכסף למכביר — רק שיציל להם את התסריט הכושל שלהם.

התסריטאי מגלה את פאריס בכמה דרכים. ראשית, באמצעות כל האתרים הרומנטיים המופיעים בהבלטה בכל הגלויות המצוירות ובכל הסרטים שעשו פעם על פאריס. שנית, על־ידי התקרבות לנהג השכיר שהועמד לרשותו, מעין פיגארו מודרני שידו בכל ויד כל בו. ושלישית, בעזרת יפהפיה זוהרת המתגוררת מן הצד השני של המירפסת, ומוכנה להסתבך עימו בהרפתקאהבים. וזו מתפתחת, כמובן, לסערת רגשות עצומה.

אמנם כל המשתתפים באגדה הזאת הם חביבים למראה, בין אם המדובר בכוכב הטלוויזיה ויין רוג'רס, בבריטית הזוהרת גייל האניקאט או בצרפתי רישאר לנואר.

לנואר ורוג'רס: גלויות מצויירות

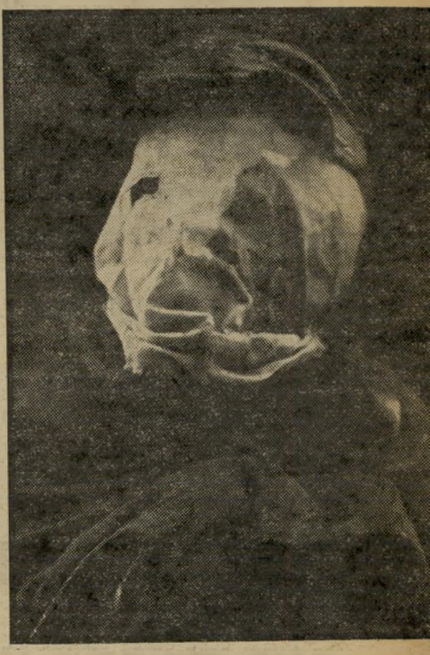
אלא שהיחסים בין הדמויות האלה, הפתרונות למשבר, הדיאלוגים, הכל ניראה כמו השאלה אחת גדולה מכל מה שנעשה כבר בעבר. וזה קצת מוזר אם זוכרים שהבמאי פראנק גילרוי הוא בעצם מחזאי בזכות עצמו, עם הצלחה אחת גדולה שכבר נזקפת לזכותו כמה שנים („דבר אלי בוורדים").

לפני שלושים שנה עשו עדיין סרטים כאלה כדי למלא הורים בתיכנון של בתי־הקולנוע. היום הוא נראה קצת כמו שריד של אותם ימים, עם צבעים של ימים אלה.

קולנוע

(המשך בעמוד 49)

הוא ביקש להצניע את חלקו, ולו רק כדי למנוע אי־הבנות ביחס לאופיו של הסרט. ואכן, זו אולי המעלה הגדולה ביותר שיש לאיש הפיל: הצניעות של כל אלה שעבדו

ג'ון הרט בתפקיד „איש־הפיל"
ממקרה קליני לטראגדיה אנושית

על הסרט, לפני או מאחרי המלצמה, צניעות שמותירה במרכז את דמותו של ג'ון מריק, עם הטראגדיה רבת־הפנים שליוותה אותו ב־27 שנות חייו.

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב — טיסה נעימה, תהילה, האחים בלוז, התוודעות, חלומו של קוף, מחבואים, המטרו האחרון, מנהטן

ירושלים — האחים בלוז, תהילה, הארי המזוהם, מחבואים

חיפה — מרק ברווז, האחים בלוז, תהילה, הקאריירה המזהירה שלי

תל־אביב

★★★★ **חלום של קוף** (פארים, איטליה) — אלגוריה על סוף המין הגברי, מתרחשת על רקע ניו־יורק מוזרה ויצאת־דופן. עוצמה חזותית בלתי רגילה ושפת דימויים חזקה של הבמאי מארקו פררי, בהשתתפות ג'ראר דפארדיה, מארי צ'לו מאסטרויאני וג'יימס קוקו.

★★★ **התוודעות** (מוסיאון, הונגריה) — סרט אינטימי, רגיש ומפוקח על זוג שנאלץ לחיות יחד, בחדר זר, ולהסתתר בו מפני הנאצים. הזדמנות בלתי רגילה לקהל הישראלי לעשות הכרה עם הבמאי ההונגרי הגדול איסטוון סאבו.

ירושלים

★★ **האחים בלוז** (כפיר ארצות־הברית) — תערובת משעשעת ביותר של פיזמוני בלוז עירוני עם קומדיה קולנועית, שמתנהלת בקצב ובהומור של הסרט האילם, בתוספת הכישרון האדיר של דן אייקרויד וג'ון בלושי בתפקידים הראשיים.

חיפה

★★★ **מרק ברווז** (אורלי, ארצות־הברית) — האחים מארכס בפארסה פוליטית מטורפת לחלוטין, שמתעללת לא רק בפוליטיקאים אלא גם בכל מי שמנסה להתייחס אליהם ברצינות.

★★★ **הקאריירה המזהירה שלי** (שביט, אוסטרליה) — סיפורה של נערה עקשנית ועצמאית באוסטרליה, הנשלטת על־ידי מוסכמות ודעות קדומות, בתחילת המאה. המשחק של ג'ודי דייוויס והבימוי של ג'יל ארמסטרונג משכנעים ביותר.

שידור

צל"ג

90% מים

למפיק תוכנית הצרכנות כולבוטק, **רפי גינת**, ולכתב תוכנית זו, **דני לבני שטיין**, שערכו את תוכנית השבוע שעבר, שעסקה בגירויי־המכירה של מערכות הסופרמרקטים בהגזמה, תוך התעלמות מהעובדה כי סופרמרקטים נועדו למכור, ולא לשמש כמועדוני־צופים. תוכנית זו של כולבוטק הבהירה שאם היו מביאים אליה בן־תמותה, הרי שניצוצות הצרכנים, הגברות עדה לבנון ומאיה תבורי, היו מציגות מימצאים שהיו מוכיחים שבן־התמותה עשוי מ־90% מים.

מאחרי הקלעים

הקרב פאפו - ירון

בישיבה האחרונה של מליאת רשות־השידור, שהתמקדה בהשלכות השוגות של אי־שידור ועידת מיפלגת־העבודה, הגיע נציג לע"מ במליאה, **אהרון פאפו**, לדין־ודברים צעקני וצווחני עם יו"ר המליאה, פרופ' **ראובן ירון**. בשיא הוויכוח המילולי צעק הפרופ' ירון לעבר פאפו „אם לא תשתוק עכשיו, אודיע על הפסקת הישיבה!" אימו של ירון לא שיכנע את פאפו, והפרופסור הודיע לנוכחים: „הישיבה נעולה... אני מכריז על הישיבה כנעולה..."

כמה דקות לאחר מכן שיכנעו כמה מחברי־המליאה את הפרופסור לחדש את הישיבה, וכך עשה.

בישיבת־המליאה בלטו בהעדרם כתב דבר **דניאל בזוך** ואיש בית ברל **ניסים אלמוג**, שניהם נציגי מיפלגת־העבודה במליאה.

במהלך הישיבה הפיץ חבר־המליאה, חבר־הכנסת־בעבר **מרדכי בן־פורת** (שנכשל בבחירות האחרונות, ושלמרות זאת מונה למליאה כנציג הציבור הרחב בידי שר־החינוך־והתרבות **זבולון המר**) חוזר שבו הודיע על התפטרותו מהמליאה.

לפיד ממתין לפטיצ'ה

עם שוך הסערה והמהומה שעוררו חברי ועד־ההפקה־החדשות, בימי ועידת מיפלגת־העבודה, כאשר חיברו גילוי־דעת שבו תבעו את התפטרות המנכ"ל **יוסף לפיד** מתפקידו, התברר כי אותו גילוי־דעת לא הוגש כלל ללפיד. הסתבר גם כי למרות חתימתו של עורך מבט, **יעקב אחי מאיר**, על גילוי־הדעת, מרבית עובדי החדשות נמנעו מלחתום.

מליאה נטולת צבע

בעצת רשות־השידור מקובל לכנות את התקופה הנוכחית כ„עידן הצבע הזוחל". שליש משידורי הטלוויזיה נעשה כיום בצבע, ולשליש מבעלי המקלטים יש מקלטי טלוויזיה הקולטים שידורים המוקרנים בצבע. מזה חודשים רבים מגיש מנכ"ל הרשות מדי חודש בחודשו רשימה חדשית

פרשן ינון
עבודה נוספת ננעדה לשידור

של שידורי־צבע, העומדים להיות מוקרנים בטלוויזיה לאישורו של שר־התיקשורת־האנרגיה־והתשתית, **יצחק מודעי**, המאשר אותה כימעט אוטומאטית.

מצב זה של תלות מינהלית בשר מודעי אינו נראה לכמה מהעובדים הבכירים של הטלוויזיה, הטוענים ששיקולים עקרוניים כמו חשיפה מלאה של הטלוויזיה הישראלית לשידורי־צבע הם מעניינה של מליאת רשות־השידור.

לדעת אותם עובדים בכירים, מליאה לא נוצרה רק כדי לדוש בעיקביות בבעיות פוליטיות, הנוגעות אך ורק למבט לחדשות, אלא גם כדי להתמודד עם בעיות עקרוניות של פיתוח רשות השידור והטלוויזיה, ובעיקר עניין שידורי־הצבע. עובדיה הבכירים של הטלוויזיה מצפים לכך שאחד מ־25 חברי־המליאה ירכוש מכשיר־טלוויזיה צבעונית. אז תחדל המליאה מלהיות נטולת־צבע. אחד מחבריה יעלה את הנושא, וייצג את דרישותיהם של שליש מבעלי המקלטים.

קרוב ל־300 אלף מקלטי־טלוויזיה ציבעוניים מצויים כיום בישראל.

כדורגל בנתניה

ידיעה סתמית באחד ממדורי־הספורט בעיתונות היומית הבהירה כי תחנת הטלוויזיה המקומית של נתניה מקרינה מישחקי־כדורגל של מכבי נתניה. המישחק, שנערך בין מכבי נתניה למכבי פתח־תיקווה (2:3), הוקרן בשידורי התחנה הנתנייתית, ואף הראה לתושבי נתניה כי הכדור עבר את קו החוץ לפני שחדר לשער פתח־תיקווה, וכי כדור אחר נכנס לשער הפתח־תיקואים למרות שהיה ממצב נבדל.

הסקר הערבי

סקר של ההאזנה לרדיו והצפיה בטלוויזיה בקרב האוכלוסיה הערבית, שהוזמן במכון הישראלי למחקר חברתי שימושי מטעם רשות־השידור, הביא נתונים מעניינים על השימוש בתיקשורת של אוכלוסיה זו.

89% מהאוכלוסיה הערבית צופים בתוכניות־הדת של הטלוויזיה, ושיעור מקביל (89%) צופים במהדורת־החדשות בערבית של השעה 7.30 בערב. 82% מהאוכלוסיה הערבית צופים בסרטי היום השישי המוקרנים בשעה 6 בערב.

נתון מפתיע הוא הצפייה המאסיבית של תושבים ערבים במהדורות מבט לחדשות של השעה 9.00 בערב. קצת יותר מרבע המשתתפים במידגם צופים במהדורת־החדשות בעברית — רובם משכילים דוברי־עברית, מורים ופקידים בסקטורים השונים.

רוב מוחלט של המיגזר הערבי — 95% — מאזינים לשידורי בית־השידור הישראלי בערבית.

רדיו

„מעריב" נגד המחלקה הרוסית

סידרת־פירסומים במעריב הופנתה ישירות נגד המחלקה הרוסית בקול ישראל. הסידרה טענה כי מחלקה זו מתחרה בשידורי הרוסית של הבי־בי־סי וקול אמריקה וקראה לעשיית סדר במחלקה הרוסית.

מפיק גינת
סופרמארקט נועד למכירה

בתגובה פירסמו עובדי המחלקה הרוסית גילוי־דעת, שבו הם העלו השערה כי סידרה זו מקורה במילחמת־ירושה, המתנהלת על כיסאו של מנהל המחלקה הרוסית, **אליהו יונס**, העומד לצאת בימים אלה לגימלאות. לטענת עובדי המחלקה הרוסית, החלו השמצות אחרי שנכשלו לחצים חזקים אשר הופעלו על מנהל הרדיו, **גידעון לב־ארי**, בעניין מינויו של מנהל מסויים, אשר ייצג את הסוכנות היהודית. על גילוי־הדעת חתמו 16 מעובדי־המחלקה.

סידרת־המאמרים וגילוי־הדעת הם בבחינת כדורים ראשונים בקרב המתיש, העומד להיערך על גורל המחלקה ומטרותיה. הקרב יוכרע עם מינוי מנהלה החדש.

פסקול

ההישג הגדול ביותר

במסיבת־עיתונאים, שנערכה לרגל השלמת הכנתה של סידרת־הטלוויזיה עמוד האש, הציג מנכ"ל הרשות, **יוסף לפיד**, את הסידרה כהישג הבולט ביותר של הטלוויזיה הישראלית בכל שנות פעולתה, תוך שהוא רומז על תקופתו בראש הרשות כתקופה שבה הוכן רובו של הסרט. אלא שמפיק הסידרה, **יגאל לוסין**, לא חסך שבחים מהוגיה הראשונים של הסידרה, שהקדישו מזמנם ומתקציבי הטלוויזיה לשם קידומה ויצירתה — מנכ"ל הטלוויזיה לשעבר **ארנון צוקרמן** ומנהלי המחלקות **מרדכי קירשנבוים** („מוטי") ו**ג'ודי זוץ**.

●● כתב הארץ **עקיבא אלדר** הפך באחרונה לייצרן של חדשות, כאשר הוזמן על־ידי המישטרה לחקירה בעניין ההדלפות מהמישטרה לעיתונות, בפרשת חקירתו של השר **אהרון אבו־חצירא**. חקירתו של אלדר, שסוקרה בכל העיתונים, לא זכתה בסיקור בימוני־החדשות של קול ישראל. לדבריו של אלדר, הסיבה לכך היא הנחייה מגבוה, שהצניח **מנהל הרדיו גידעון לב־ארי**, שלא לדווח על חקירתו של אלדר. אלדר מסביר זאת בכך שהוא חשף ליקויים במילוי מוגזם של טופסי שעות נוספות על־ידי עובדי הרדיו. בתגובה על טענה זו אמר לב־ארי שלא היו דברים מעולם. פירסומים דומים שפירסם אלדר על הטלוויזיה, שעליהם מתדיין כיום אלדר בבית־המשפט עם עורך מבט שני **שמעון טסלר**, לא מנעו את הטלוויזיה מלדווח בהרחבה על חקירתו של אלדר במישטרה

●● במלאות 50 שנה למותו של סר **ארתור קונן דויל**, בוראו של הבלש הבדוי והמהולל **שרלוק הולמס** וידידו הד"ר **ווטסון**, עומד קול ישראל להגיש סידרת תסכית־מתח בתריסר פרקים, תחת הכותרת הרפתקאות שרלוק הולמס

●● שמו של כתב־הרדיו, שהוכתר בדו"ח מבקרת־הפנים של רשות־השידור, **רזמה אבי שי**, כמי שקיבל בחודש דצמבר 1979 תשלום עבור 74 שעות־עבודה נוספות, למרות שהוא לא שידר כלל במהלך אותו חודש, הוא פרשן־הרדיו לענייני ערביים, **דוב ינון**.

●● **שמועה עקשנית** המתהלכת בבניין־הטלוויזיה טוענת כי העילה האמיתית לסנקציות שנערכו במוצאי ההצבעה בוועידת־העבודה היתה תגובה על קיצוץ וביטול התשלום על שעות נוספות, שביצע לפיד כמה ימים קודם לכן ברשות־השידור.

תיכנון חדש לטלוויזה: נואר - מא' 1981

יום ראשון:

8.03 ארץ אהבתי
9.30 מבט שני
10.00 סידרה קנויה
10.50 שיחה בשניים

יום שני:

8.03 זה הסוד שלי
8.30 8½ או מוסיף
9.30 השעה השניה / מהון לי־הון / שורת הדין

יום שלישי:

8.03 עמוד האש
9.30 כלבוטק
10.00 בידור קנוי
10.50 סידרה קנויה

יום רביעי:

8.03 מורשה / תצפית
8.30 החבובות / המסבאה של ארצ'י
9.30 מוקד
10.00 סרט קולנוע

יום חמישי:

8.03 משחק השבוע
8.50 לקראת שידור
9.30 בידור ישראלי / עוד להיט / שעה טובה (לקט)
10.00 סרט תיעודי קנוי או מקורי
10.50 המובחרים

יום שישי:

8.00 שבת המלכה
8.20 השבוע יומן אירועים
9.15 שעה טובה / בידור
10.10 סידרה קנויה
11.00 המקצועונים / קוינסי

שבת:

9.00 מבט ספורט
10.05 סרט קולנוע

יום רביעי

31. 12

● **ספינת האהבה (8.03) — שידור בצבע)** — אלן וסקוט דזמונד (דיאנה קנובה ובוב יוריץ') וגלדיס ומכס ווטקינס (אודרי מדאו ורוברט מנדן) הם שני זוגות נשואים. המכנה המשותף של־הם טמון בנישואיהם הרופפים. וונדל ואיידה סנייד (הרי מור־גן ופריסיליה מוריל) הם בני־זוג מבוגרים וחביבים, המפלי־גים למכסיקו כדי לבקר את נכדיהם, אלא שאיידה אינה יודעת כלל שוונדל מימן את הטיול היקר באמצעות הימאות במישחק קלפים. שילה לורנס (ג'ורג'יה אנגל) נשלחה לשייט על־ידי אביה הדאגן (הרב וולנד) שביקש מדוקטור בריקר לפקוח עין על התנהגותה של בהו. אבל זמן קצר אחרי ש־הספינה הרימה עוגן, היא נו־פלת לזרועותיו של הווארד וילסון (הרווי ג'ייסון), שאינו מסוגל לפעול בלי המדריך־למאהב.

● **הפיגיסה למחנה ג'ינסן (10.05)** — מערבון הומוריסטי, המבוסס על מעשה שהיה במאה הקודמת במערב ארצות־הברית. זה סיפורם של בעלי חוות ענקיות, שגייסו צבא פרטי, כדי למנוע התייש־בות של חוואים בשפחי המר־עה שלהם. משתתפים: ביל ביקסבי, בו הופקינס וג'ון הי־לרמן.

יום חמישי

1. 1

● **מישפחות אומנות (9.30)** — סרט־תעודה על מישפחות המגדלות ילדים ש־אינם שלהן. בימוי: גבי אדם.

● **לאבד אותה (10.20)** — דרמה בריטית, בהפקת ה־טלוויזיה המעולה יורקשייר. זה סיפור 14 שנות נישואים מאו־שרים, המגיעות אל קיצן המר כאשר אשתו של הארי מורגן (ג'ורג' קול) מתה. זו נקודת הפתיחה במחזהו של יו ויטמור לאבד אותה. מות האם מטיל את נטל החיים על האב, ה־נאלץ לגדל את שני ילדיו לבדו. הארי, מורה בשנות ה־ארבעים לחייו, מגיע לתשי־שות פיסית ורגשית, אך משת־דל להחזיק מעמד, ולו רק ל־מען בנו ובתו. היחסים בין בני המישפחה מתוחים, והם מרבים להתפרץ איש על רעהו. אך עד מהרה הם מצטערים על כך, והדמעות זולגות מעי־ניהם. אט אט, בעזרת חמתו אליזבט (שילה רינור) וגיסתו רוזמרי (דיאנה פרפקס) הזוהרים החיים למסלולם, והארי לומד להשלים עם המציאות.

● **הפגישות (11.10) — שידור בצבע)** — בלט. כוריאוגרפיה של פריד־ריך אשטון, על פי מוסיקה של דניאל אובר, בביצוע להקת ה־בלט המלכותי מלונדון.

אן־מרן וסראזין: ארץ בעולה
יום ראשון, שעה 10.00

יום ראשון

4. 1

● **החבובות מארחות את זירו מוסטל (8.30) — שידור בצבע)** — אורח החבובות הוא הקומי־קאי האמריקאי הנודע זירו מוסטאל, שכיכב בכמה סרטים נודעים ובקומדיות.

● **ארץ בעולה (10.00) — שידור בצבע)** — פרק ראשון בסידרה חדשה בת שישה חלקים, שעלילתה מתרחשת באחוזה המכונה „ארץ בעולה".

● **שיחה בשניים (10.50)** — יועצו לשעבר של ראש עיריית ירושלים, ה־כתב תום שגב, בשיחה עם שלמה זלמן דרוק, נציג פוע־לי אגודת־ישראל, על מילחמ־חות־הדת בירושלים, בדרך אל שכונת רמות.

● **בנסון (11.20)** — מהומה בארמון המושל. במרכז העלילה עמוד שנאבד מנאומו של המושל. תחתיו מופיע שירו של אדגר אלן פו העורב.

חיעד ירישלים: עמיד האש
ניצולי הפוגרום בקישיינב

יום שישי

2. 1

● **כינוי והמשוגע (5.30)** — גירסה מצרית ל־סיפור „החטא ועונשו" של פיודור דוסטויבסקי בבימויו של חוסאב אל־דין מוסטפא. סיפור העלילה מתרחש בקא־היר, בימים שאחרי מילחמת־העולם השניה. מחמוד יסין הוא המשוגע, ונגלא היא סי־ניה, שבה הוא מתאהב, תוך שהיא שואף לשנות את מצבו בה. ברוק הופכת מנהיגת ה־ילדים, גם בזכות גילה וגם ב־זכות יופיה הנדיר. הפרק מס־תיים בפרידה מביל. מרגרט מתחננת בפניו שיישאר, ומר־כנה לעשות הכל כדי לכפר על הנזק. אבל עכשיו כבר מאוחר. מכוניתו של ביל מתרחקת ומגי מתמוטטת.

● **המת החי (10.45)** — פרק נוסף בסידרת המתח קווינסקי.

שבת

3. 1

● **ג'אז חסידי (8.00)** — תוכנית של אימפרוביזציות מוסיקאליות על נעימות חסי־דיות, בסיגנון הג'אז. המנגנים הם חברי להקת פלטינה.

● **היום החשעה (10.05)** — סרט קולנוע בבימויו של הבמאי הצרפתי הנודע רנה קלמאן, בכיכובם של סימון פיניורה, סטיוארט ויטמן, ג'נ־בייב פייג', מישל פיקולי ו־אחרים. עלילת הסרט מתר־חשת ב־1944, בצרפת הכבו־שה בידי הנאצים. זהו סיפור קורותיהם של אנשי המחתרת, הנאלצים להתמודד עם משתפי־פעולה ונאצים.

יום שני

5. 1

● **זה הסוד שלי (8.03)** — תוכנית הבידור השבועית.

● **שורת הדין (9.30)** — דיון אולפני בנושא חברתי.

● **שני כוכבים לענג (10.40)** — מחזה טלוויזיה של אחד מהמעולים שבמחברי המחזות הבריטיים כיום, ג'והן מורטימר. בכיכובם של קנט מור, ג'ודי פארטייף ושארידן פיצג'ראלד.

יום שלישי

6. 1

● **עמוד האש (8.03 — שידור בצבע)** — הפרק הראשון בסידרה על ה־ציונות. על הקשר הדתי של עם ישראל לארץ־ישראל, על רציפות היישוב בארץ ועל הת־פתחותו במאה הי"ט; ועוד נושאים לרוב, כמו ההתבול־לות; צרת היהדות על־פי אחד העם; האנטי־שמיות, צרת ה־יהודים על־פי הרצל. פרעות קישינייב ופרשת אוגנדה מ־עמידות את התנועה הציונית במיבחן. בריטניה מגלה אהדה לשאיפות הציונות, ומפרסמת את הצהרת בלפור.

בקו: בקו באוירופיה
יום שלישי, שעה 10.00

● **כוכבוטק (9.30)** — תוכנית לצרכנות.

● **זיכרי בקו באוירופיה (10.00)** — הופעה פומבית של הזמר הנודע.

● **משישה יוצא אחד (11.00 — שידור בצבע)** — המשך הרפתקותיו של ה־לורד וימסי — גיבור סיפרה של סופרת המותחנים דורותי סיירס — ומשרתו האישי מר באנטר, המנסים לפענח רצי־חתו של אמן.

לקראת שידור: להיות או לא להיות

סירטו הקלאסי של במאי הקולנוע הנודע ארנסט לוביטש, משנת 1942. סיפורה של להקת שחקנים פולנית ההופכת לתא מחתרתי בעת מילחמת־העולם השנייה. חברי הלהקה מגייסים את כישרונותיהם הדרמאתיים, כדי להציל טייס של צבא פולין

להיות או לא להיות
מוצאי־שבת (10.1)

החופשיות שהוצגה מעל וארשה. סאטירה חריפה ושנונה על הנאצים, שאינה מתעלמת מן המצב הטראגי שבו היא מטפלת. כוכבי הסרט הם קארול לומבארד, ג'ק בני, רוברט סטאק בדמות הטייס המוצנח, וזיג רוהמן בתפקיד המושל הנאצי של וארשה.

הזרוסקופ

(המשך מעמוד 10)

והאחריות כלפי העבודה וכלפי ידידים. מיזגם שונה בתכלית — האריה חם, מתלהב ומלא אופ־טימיות, ואילו הגדי מסוייג, סגור, עצור וחושש מן העתיד לבוא. אך כאשר הם נמשכים האחד לשני, הם משלימים זה את זה ונו־צרת הבנה. הגדי משרה ביטחון ויציבות, והאריה מחמם את ה־בית ומביא שימחת־חיים ותיקווה לעולמו של הגדי. הקשר ביניהם נבנה על אמון־הדדי.

גדי עם בתולה

שניהם שייכים למזלות האד־מה, ושואפים לעמוד על קרקע מוצקה. העבודה חשובה להם ב־אותה מידה, אם כי הגדי שאפתן יותר ומתאמץ להגיע לעמדה רמה, בעוד הבתולה צנוע ומתבלט בזכות כישרונותיו ולאו דווקא בזכות השאפתנות. שניהם סגורים דמופנמים בכל מה שקשור לחיי הרגש, ובזיווג בין שניים אלה יכול להיות, שאף אחד לא יעז להיות משוחרר וגלוי. ידידים רבים ייפקדו את ביתם, שבו כל אחד מתקבל בחמימות, אדיבות וסימפ־טיה.

גדי עם מאזניים

בין גדי למאזנים תיתכן משי־כה חזקה בתחילה, אך לעיתים־קרובות סופה אכזבה הדדית. או־פיים מנוגד ושונה. לגמרי לא קל למצוא בסיס של הבנה, שייתן חיזוק ליחסים ממושכים ביניהם. בתחילה ישתעשע הגדי מהקלי־לות, שימחת־החיים והקסם ש־קורן מבן מאזנים. ואילו מאזנים תלהב דווקא מרצינותו ומגישתו זיסודית של הגדי לכל דבר. לפע־מים יימשך גם למעמדו של בן גדי. אך לא לאורך זמן מוכן בן מאזניים להתמודד עם דרישותיו הגבוהות של הגדי, ויניסה להת־זמק מהקשר מבלי לפגוע בו.

גדי עם עקרב

התאמה טובה עשויה להיווצר בין שניים אלה. שניהם מתייח־סים לחיים ברצינות רבה, וכאשר מתחייבים לבצע דבר־מה, הם בצעו זאת במירב השלמות ו־האחריות. התייחסותם לחברה אינה יוצרת ניגודים ביניהם, ו־בדרך־כלל כל אדם יודע מהו ה־יחס האמיתי של גדי ועקרב אליו. הם מעדיפים לשמור יחסי ידידות רק עם אלה שעונים על דרישותיהם. הקשר ביניהם גם הוא מושתת על כנות ואמינות. האווירה סביבם עלולה להיות קצת מכבידה, אם ישכחו להעזר בחוש־ההומור המצוי בשניהם, אם כי לא תמיד נמצא בשימוש.

גדי עם קשת

כשאר המזלות העוקבים, כך גם שניים אלה מסוגלים לחיות יח־דיו, ולהפיק תועלת איש מרעהו. אך קשה לקרוא לזה קשר מל־היב. אופייו המעשי של הגדי נו־תן לקשת הרגשת ביטחון וקבי־עות. הגדי יהנה מההעזה של ה־קשת לקחת לעצמו חופש ללא־הגבלה. התנהגות כזו תביא לגדי הרגשת שיחרור והקלה, אך לא ינגרום לו לשכוח את התחיבויו־תיו. החיסרון בקשר כזה יבוא מידי ביטוי כאשר הגדי יהפך רכו־שני מדי, ויניסה להשתלט על ה־קשת ולהכריח אותו להתאים את עצמו למיסגרת. הקשת יתמרד ו־בהיר לגדי בדרכים רבות ופוגעות, שהוא אדון לעצמו. לכן, רצוי ש־קשר מסוג זה יעבור תקופת ניס־יון ממושכת, לפני שמחליטים אתת לו קביעות.

במדינה

אוניברסיטות

הצגה במועדון

„אופרה בגרוש" במועדון ליד בת־ים

בין המירפסות המטות ליפול, בין הזונות והסרסורים בטיילת של תל־אביב, בתוך מועדון־לילה אפל, הח־ליטו מקי ופולי להתחתן.

מקי הוא אחד הפושעים המפור־סמים בעיר. לבוש חליפת־מלחים מהודרת, כשכסיות לבנות לידיו, הוא נוהג להסתובב עם מקל הלי־כה שגולה מחכתית בקצהו. על צווארו צלקת עמוקה. „אנשים קור־אים לו קפטיין," מספרת אמה של פולי ביראת־כבוד. אביה של פול, יונתן פיצ'ם, הבין מיד, על־פי התי־אור, כי האיש שפיתה את בתו ה־יחידה הוא לא אחר מאשר הגנגסטר המסוכן מקי.

הורי הכלה אינם מוזמנים לחתו־נה. בני־הזוג מעדיפים לחגוג בחב־רת כמה פושעים מחבורתו של מקי, עובדי־אורח שנקלעו אל המועדון באקראי, או שבאו לשתות כוסית ולהסתתר מן הסערה שהתחוללה בחוץ.

כשהגיעה הכלה אל המועדון היא נדהמה. „אתה לא רוצה להגיד לי שנתחתן פה? זאת פשוט אורווה מטונפת, אי־אפשר להזמין לכאן אדם שייקדש אותנו," אך בטכס החתונה נערך.

פולי היא השחקנית מיכל נדיבי, מקי הוא השחקן נדב בן יהודה. אלה הם שניים מתוך קבוצת ה־שחקנים של החוג לתיאטרון באו־ניברסיטת תל־אביב, שהעלו את המחזה אופרה בגרוש מאת ברטולט ברכט במועדון בריזה שבטיילת.

דמויות ספגניות. הקהל ש־נכח במועדון, בערבים בהם הוצג המחזה, היה מורכב משכבות אוכ־לוסיה שונות. היו שם סטודנטים זרוקים לצד אנשי תיאטרון מעונ־בים. היו אנשים שהשם ברטולט ברכט לא אמר להם דבר, שהגי־עו למקום לגמרי במקרה, והיו מוקסמים מן הדמויות והשירים. הפתעה גדולה עוד יותר היתה ב־מגע של השחקנים עם הקהל. לפ־ני תחילת ההצגה התפזרו השחק־נים בין השולחנות, הדמויות הסס־גוניות והמאופרות לא נירא יוצאות דופן בין הקהל המורכב מהרבה אנשים זרים ומשונים. שתיים ש־הצליחו למשוך תשומת־לב היו היפהפיה דפנה שניידרמן וענת הרפז, ששיחקו במחזה שתי זו־נות. תלבושותיהן היו מינימליות וכיסו מעט חלקים בגופותיהן הח־טובות.

„אנו עושים ניסיון להתמודד עם ברכט במיסגרת מועדון־לילה," מסבירים אנשי הקבוצה. „יצירת מיפגש עם קהל, שאינו פוקד בד־רך־כלל את אולמות התיאטרון. ניסיון להפגיש קהל זה עם הקל־סיקה הברכטית, ערכו שנים־עשר השחקנים במשך חודשיים חזרות במועדון.

„אנחנו מנסים לתהות מה גו־רם לנו לגלות אהדה ואולי אפילו משיכה לסיפוסים כמו יונתן פי־צ'ם, בעל מלתחת־הקבצנים... מה סוד הקסם של הגנגסטר, מקי סכינאי, הזונות והפושעים סבי־בו... מה גורם לנו כצופים ללכת־שבי אחר החייוניות של אנשי עולם זה, אחרי הרומנטיקה הקב־רטית הזו," מסבירים אנשי הקבו־צה.

ואכן, הם יצרו את הדמויות של ברכט כשהקו המנחה הוא אותו ניצוץ של קסם שאותו תארו. „אנו נמשכים אליהם ומזדהים אי־תם ובאותו הזמן מודעים למשמ־עות האמיתית של עיסוקם. הגיוון והשחיתות אינם מופיעים גלוויי־פנים, הם עטופים תמיד עטיפה אנושית, סוכריה ציבעונית שאין אתה עומד על טיבה האמיתית. אלא בטעימם השנייה."

זונות ופושעים. לאחר שמג־לים בני־הזוג פיצ'ם מיהו אותו קפטיין שפיתה את ביתם היחידה, הם מחליטים להסגירו למישטרה. מלאכה זו קצת קשה. מפקח המיש־טרה של לונדון, שבה מתרחשת העלילה, הינו חברו הטוב של מקי מימי שרותם הצבאי. בני־הזוג פי־צ'ם מצליחים לאיים על מפקח המישטרה, שאותו שיחק מיכאל אליעזר, ולהביאו לידי לכידתו של מקי.

מקי מסתתר אצל הזונות שאיתן חי, אך הן מסגירות אותו. אפילו ג'ני, שכה אהבה אותו, מסגירה אותו תמורת כסף.

סטודנטית הרפז בתפקיד זונה ב„אופרה בגרוש" בין הקהל
תשומת־לב מיוחדת

ג'ני הפירטית, שאותה שיחקה תמר נויהאוס, מסגירה את מקי פעם אחת, ולאחר שהוא מצליח להימלט, שב אליה ואומר כי סלח, היא מגדירה אותו כג'נטלמן אמי־תי ומסגירה אותו שוב.

„בתחילת החזרות היו השחקנים מבוהלים," מספרת מיכל נדיבי, „לא לכולם היה נסיון בשירה לפני קהל ועוד שירי סולו, אך יוסי רוכליץ הצליח להביא את החברה למצב של זמרים מיקצועיים."

בשעת ביצוע השירים לבשו ה־שחקנים ביטחון רב יותר מאשר בכל חלקי ההצגה. הדמויות היו חדות וברורות יותר. יוסי רוכליץ,

סטודנטית אורן כגב' פיצם
חתונה בבר

שעשה את העיבוד לשירים ותירגם אותם עם הבמאי שולי כהן, הינו תלמיד האקדמיה למוסיקה. חלקו בהצגה זכה לחישבחות רבות הן מצד אנשי הצוות והן מצד הקהל.

המנחים יגאל נאור, רמי ברוך, שלמה טולדו ואלברט עמר שיחקו דמויות שונות, והעבירו את זירת ההתרחשות ממקום למקום.

הבמאי שולי כהן מתמודד ברוב ההצגות שאותן ביים עד היום במ־גע ישיר ואישי עם הקהל, כפי שהביא לידי ביצוע באופרה ב־גרוש. הוא מסביר את הבחירה של ההתמודדות המחודשת עם או־פרה בגרוש: „מערכת המשמעו־יות העולה מן המחזה של ברכט הינה רלוונטית לכאן ועכשיו של ישראל של שנות השמונים."

לדבריו אין הסבר טוב יותר מהשיר האיש המסומן, שנכתב על־ידי ברכט לפני כ־50 שנה: „זמן רב לפני שהחלו הפצצות ליפול / כבר היו ערינו בילתי־כשירות למ־גורים / הצואה שהציפה את כולנו / לא באה דווקא מצינורות ה־ביוב."

סטודנטית שניידרמן בתפקיד זונה
מיפגש עם הקהל

חשבון עובר ושב

מאת שלמה פרנקל

מה יהיה?

אנחנו מתחילים עכשיו שנה אזרחית חדשה, וזו מסורת מאוד נעימה לספר לקוראים כל מה שיקרה בשנה הבאה. לזה יש כל מיני שיטות, כגון ניחוש ב־כוכבים, ניחוש בקפה וכף היד, העלאת רוחות ועוד. יש גם שיטות יותר מדעיות, כשמכניסים את כל הנתונים למחשב, ו־מסתכלים מה יוצא.

מה שאני לא תופס, זה למה כל־כך מעט אנשים משתמשים בשיטה הכי פשו־טה: צריך להאמין לאנשים. קצת אמון

סוניה ג. מחדרה

באנשים ישפר מאוד את איכות־החיים בארץ, ותיראו שזה גם יצא נכון. אז הנה הנבואות שלי לשנה הבאה, רק בהסתמך על האמון במה שאנשים אומרים ומבטי־חים:

כלכלה:

● האינפלציה תרד ל־100% כמו שמבטיח יגאל הורביץ מהאוצר.

● האינפלציה תיבלם אך לא תרד כפי שמבטיח ארנון גפני מבנק ישראל.

ביטחון:

● הביטחון לא ייפגע כתוצאה מ־הקיצוץ בתקציב הביטחון, כפי שמבטיח ציפורי.

● הביטחון דווקא כן ייפגע, כמו שמבטיח רפול.

פוליטיקה:

● בגין יוליך את הליכוד לניצחון אדיר בבחירות, כפי שמבטיח ארליך.

● פרס יוליך את המערך לניצחון אדיר בבחירות, כפי שמבטיח פרס.

מדיניות חוץ:

● רגן יהיה נשיא נהדר בשביל ישר־אל,בגלל שהוא רואה את העולם מזרח־מערב ולא צפון־דרום, כפי שמבטיח ח"כ יהודה בן־מאיר.

● ארה"ב תכיר באש"ף אם אש"ף יכיר בישראל, כפי שמבטיח שר־החוץ ה־מיועד של ארצות־הברית גנרל חייג.

מין:

● סוניה ג. מחדרה תיתן לי. כש־ביקשתי ממנה בפעם האחרונה אמרה לי: „בשנה הבאה!"

מימוש רווחים

הפוליטיקה, אם בודקים יפה, זה לא עסק מעניין מי־יודע־מה. מה בסך הכל קורה שם? עולה פוליטיקאי על הבמה, מקשקש בקומקום חצי־שעה־שעה, מק־בל מחיאות כפיים, יורד. עולה אחר במקומו, מקשקש בקומקום, מקבל מחי־אות כפיים, יורד, וחוזר חלילה. זו ה־סיבה לכך שבארצנו, אבל גם בארצות אחרות, נזקקים תמיד הכתבים הפולי־טיים לדימויים השאולים משטחים ש־בהם יש אקשן אמיתי, כדי לתאר את המתרחש בזירה הפוליטית. השיטה ה־זאת מאפשרת לכתב להמחיש לקורא היקר את האירועים הפוליטיים היבשים, ולתבלם במלח, פילפל ושאר תבלינים.

פעם, אני זוכר, היה הספורט השטח שממנו שאבו הכתבים הפוליטיים את דימוייהם. אילו היתה ההתמודדות ה־אחרונה בין פרס ורבין מתוארת בתקופה ההיא, היה מתברר לנו שפרס הכניע את רבין בבעיטת יעף (ווליי) אדירה, וכך הביא לכלל ביטוי את שליטתו ב־מרכז השדה.

אחר־כך היתה תקופה שבה היו ה־מילחמות פופולריות מאוד. קרבות־גרילה, לחימה בשטח בנוי, ארטילריה פוליטית כבדה וכל זה. נדמה לי שאחרי שקרה־מה־שקרה, חזר קצת הספורט, אבל את

הכדורגל החליף הכדורסל, והופיעו קלי־עות מרהיבות לסל הפוליטי, שמירה אישית צמודה, הגנה אזורית ופסק־זמן.

בזמן האחרון התגלה שטח חדש שבו יש הרבה מאוד אקשן, וכבר רואים ני־צנים ראשונים של דימויים מהשטח ה־זה. את מה שהיו יכולים לאתר בעבר כקרב־איתנים עם נוק־אאוט, מתארים היום כך:

בחודש האחרון התנהל מסחר עירני ביותר. ההנפקה החדשה של רבין יצאה לשוק כשהיא נהנית מהרשמת־יתר רבה. כל הסקרים של ניישונל קונסלטנט הו־רו, כי למנייה נשקפים סיכויים טובים. מובן שהגופים הפעילים במיסחר נבהלו קצת, ומהנהלת פרס נודע מייד על כוונה לחלק מניות־הטבה רבות. היה גם ניסיון לעשות שימוש לרעה בתקנון הבורסה, על־מנת לבטל את רישום האמיסיה ה־חדשה. כל זה, בליווי חרושת־שמועות במיסדרונות, הביאו לירידת־שערים זמ־נית של כמה נקודות במניות של רבין. לכך הביאה גם הפרשה שנודעה כ„ווטר־גייט", שהזכירה לברוקרים הסתבכות קודמת של מניות פרס לפני כשנה, ב־פרשת המיכתבים המפוברקים. בעיקבות ירידות שערים קלות, הגיבה מניית רבין בחיוב על פרשת ל'אקספרס'. ההנהלה הציגה את מאזן הפת"מ שלה, כדי למ־נוע כל לחישות בעניין המט"ח. באותו יום התנהל המיסחר במניות רבין בע־ליית שערים בלתי־מוגבלת, כשלמניות רבות נרשמו קונים בילבד. הנהלת פרס הלכה חזק על הברוקרים הפרטיים ו־ניסתה למנוע ירידות שערים בשיטת הדמפינג, תוך שהיא קונה כל כמות של מניות רבין שהונפקו לשוק.

ההבטחות למניות־הטבה ולדיווידנדים גבוהים עשו את שלהם, ומניות פרס עלו לאחר הבחירות לוועידת החברה. מהנ־הלת רבין נודע על זכייה ב־45%—40%, ואילו מהנהלת פרס הודיעו על 75%—70%, מה שמראה שהמניות נמכרו בערב המס־חר הגדול בשער של 120 נקודות.

ביום המיסחר עצמו היו תנודות שע־רים חריפות, אך בסופו של דבר עלו מניות פרס ב־71 נקודות, ומניות רבין הגיעו ל־29 נקודות, תוך ירידת שערים בלתי מוגבלת. ביום מופיעות מניות רבין במוכרים בילבד, אך יש לצפות ששערן יעלה במקצת אחרי שיתברר כי הציפיה מצד בעלי המניות של פרס לדיווידנדים גבוהים היתה מוגזמת, ורק חלק מבעלי המניות יצליחו לממש רווחים.

יש רגלים לסברה

בשבוע שעבר קיימו הסטודנטים האמי־צים בישראל את הפגנתם הראשונה ה־שנה. ההפגנה היתה מאוד סוערת, עם סיסמות, מכות, משטרה ועצורים. ממש הזכיר את סן־ז'רמן־דה־פרה באביב 1968. הסטודנטים הישראלים לא הפגינו על שטויות כמו חופש מיני או תוכניות־לימודים מפגרות, כי־אם על עניין סוציא־ליסטי אמיתי. יו"ר התאחדות הסטודנ־טים הארצית, האזון צחי הנגבי, הודיע שהסטודנטים הישראלים מפגינים, כי שכ־רם משתווה בקושי לשכר הפועלים הער־בים מהשטחים!

בסוף ההפגנה הסוערת, שנמשכה כמה דקות טובות, מול המלון שבו שכן שר־האוצר, שמו השוטרים הרשעים אזיקים על ידיו של מר הנגבי ולקחו אותו ואת חבריו למישטרה, כדי לשחררם בערבות. נורא, מה שעושים לסטודנטים בארצנו.

ובכל זאת אני יכול להרגיע את ה־נגבי: אילו היו הפועלים הערבים מהשט־חים עורכים הפגנה, משום ששכרם מש־תווה בקושי לשכר הסטודנטים, יש רג־ליים לסברה שגם במיקרה הזה היו עצורים ואזיקים, וכן יש רגליים לסברה שכמה פועלים מהשטחים היו נשארים בלי רגליים.

מה היא עושה לו, מה היא עושה?

לפני כמה חודשים התחתנו במזל־טוב מזל־היורקת ואביגדור־המרביץ, והעיר קריית־ארבע צהלה ושמחה כשושן הבי־רה בשעתו. כל גדולי הפטריוטים שלנו היו שם והרגישו צביטה קלה בלב, ואחר־כך הסתובבו מבסוטים יומיים. רק ה־חתום מימין־למעלה הביע ספיקות חמו־רים, מעל גבי עמוד זה, והעלה השע־רות מהשערות שונות על מה שיכול ל־התרחש, למשל, בירח הדבש של זיווג אקספרסיבי כל־כך.

והנה, לא חלפו ימים רבים, ובעיתו־נים אפשר היה למצוא שהחתן המאושר, מר אביגדור ארסקין, מבוקש כעציר נמ־לט. בחתן הזה חושדים, שנכנס לבית בחברון, היכה שם את הנשים וגם תלש את שיער ראשן.

מהכאות והרבצות סתם לא משך ה־חתן הצעיר את ידו אף פעם, וזו היתה הסיבה העיקרית לכך שליבה של מזל־היורקת נמשך אליו. אבל עניין תלישת שיער ראשן של נשים ערביות, עניין חדש הוא. עניין זה, צריך להבין, מחייב מומח־יות רבה מאוד, ואינו עשוי להתבצע כ־בדרך אגב. אדם המבקש לתלוש שיער ראשה של אשה חייב לדעת היכן לתפוס, ואיזו־היא הכמות המדוייקת של שיער שיש להקיף בכף היד על־מנת שתצא ה־תלישה אל הפועל: תפסת מרובה — לא תלשת. ומאידך, שלוש־ארבע שערות לא שוות את הטורח. כאן יש צורך במומחיות של בעל־מלאכה מנוסה. ואז צצה השא־לה — היכן רכש הבחור אביגדור את מומחיותו זו החדשה?

שאלות כאלה וכיוצא באלה הן כולן מהתחום שהשתיקה יפה לו, ואף־על־פי־כן מתבקשת כאן השאלה: מה היא עו־שה לו, מה היא עושה, מזל היורקת לחתנה החדש, שהוא הולך לתלוש שיער ראשן של נשים שאינן מבנות־ברית?

רק הירידה עולה!

(המשך מעמוד 9)

אף הוא היה הגבוה ביותר מאז שנערכים רישומים בנושאים אלה: 250,420 עובדים.

שיוויון

מאז 1974 אין מפרסמת ה־לישכה המרכזית לסטטיסטיקה נתונים על התחלקות להכנסה בין עשירוני האוכלוסיה. הנתונים האחרונים שפורסמו לימדו על מגמה מחריפה והולכת במגמת אי־השוויון. מאז מסתפקת הלישכה בפירסום נתונים על התחלקות ה־הכנסה רק בין משקי־בית של שכירים עירוניים. מן הנתונים הללו אפשר ללמוד משהו גם על מדי־ניותה המיקצועית של הסתדרות, המחריפה את אי־השיוויון בין ה־שכירים לבין עצמם.

הלקם של שלושת העשירונים התחתונים ירד ב־1979 ל־13% לי־אחר שב־1978 קיבלו שלושת ה־עשירונים התחתונים 13.5% מכלל הכנסות השכירים. לעומת־זאת עלה חלקם של שלושת העשירונים העליונים ל־53.1% ב־1979, לעומת 51.4% ב־1978 (מגמה זאת החריפה בהרבה ב־1980, כאשר ה־הסתדרות והאוצר דאגו לעידכון מדרגות המס ו„שכחו" את עידכון נקודות הזיכוי, מה שפגע בעיקר בשכירים מיעוטי ההכנסות).

מן השנתון מתברר כי לא חלו שינויים מפליגים גם בהרכב הלאומי והעדתי של השכירים ברמות השכר השונות: ערבים ויהודים יוצאי אסיה־ואפריקה ובניהם מ־שיכים להוות רוב בכל סוגי העבודות ששכרן נמוך, כשאליהם מצטרפים העובדים מהגדה־המערבית ורצועת־עזה.

בינוי

ב־1979 הסתיימו בנייתן של 30,170 דירות, המיספר הנמוך ביותר של סיומי בנייה מאז 1969. התחילה בניית 38,080 דירות. מיספר זה גבוה ממיספר התחלות הבנייה בשלוש השנים שקדמו ל־1979, אך נמוך מכל השנים שקודם ל־1976, עד 1969. הגידול המשמעותי ביותר חל בהתחלות בנייה של דירות בנות ארבעה חדרים ויותר — בדירות קטנות יותר כימעט שאין שינוי.

סעד

הקיצון בשירותי הרווחה: הסעד נתן את אותותיו: הקריטריונים לסיוע שונו ורק 24,613 מישפחות קיבלו סעד מלשכות־הסעד ב־1979, לעומת 26,001 בשנת 1978 ו־37,234 ב־1976. חלה ירידה גם במיספר העובדים הסוציאליים, וזאת כאשר העוני במדינה גבר למימדים שלא נודעו כמותם מאז המיתון.

חינוך

בתקציב שירותי החינוך חלה ירידה ריאלית לעומת מיספר התלמידים. חלה ירידה ריאלית במיספר המורים לעומת התלמידים. אי־השיוויון הלאומי והעדתי בא לידי ביטוי בעיקר באוניברסיטאות.

הנתונים האחרונים המופיעים בשנתון מתייחסים לשנת הלימודים 1977/78: רק 3% מבין תלמידי האוניברסיטאות היו ערבים. רק 6.6% מהסטודנטים היו ילידי אסיה־אפריקה. לעומת 21.3% ילידי אירופה־אמריקה. רק 10.6% מן הסטודנטים היו בנים לאב ילידי אסיה־אפריקה, לעומת 48.3% מהסטודנטים שאביהם היה יליד אירופה או אמריקה.

השטחים המוחזקים

מן השנתון מתברר שוב כיצד מקיימת ישראל יחס קולוניאליסטי קלאסי אל הגדה־המערבית וצרועת־עזה: ישראל שואבת מ„מושבותיה" את חומר הגלם — במקרה זה כוח עבודה זול — ומשווקת ל„מושבות" תוצרים מוגמרים בייחס המשפר מאוד את המאזן המיסחרי שלה.

מיבן שככל כובש קולוניאליסטי יכולה גם ישראל להתגאות בכך ששיפרה את רמת־החיים של הנתינים.

האוכלוסיה

אחת התעלומות הגדולות ביותר בשנתון הסטטיסטי נוגעת למיספר התושבים הערביים בשטחים־הכבושים. על־פי המיפקד שנערך ב־1967 היו בשטחי הגדה המערבית ורצועת־עזה (בלי תושבי ירושלים ומחנה הפליטים בשועפאט) 989,600 נפש. אוכלוסיה זו נהנתה מהריבוי הטיבעי הגבוה בעולם ואף־על־פי־כן יש היום בשטחים המוחזקים רק 1,110,600 נפש.

בדברי ההסבר לנתונים נאמר כי האומדן מבוסס על „תנועות הגירה" — אך בשנתון אין כל נתונים על תנועות הגירה אלה פשוט אין.

עבודה

על־פי נתוני השנתון הגיש מיספר המועסקים מהשטחים ל־212,600 עובדים. קצת יותר משליש מן העובדים — 73 אלף — הועסקו כשכירים בישראל.

שכרם הממוצע נמוך מן השכר הממוצע של העובד הישראלי. זאת ניתן ללמוד מהנתון הבא: בעוד שהשכר הממוצע למישרת שכיר בישראל היה ב־1979 12,420 ל„י, הרי אם לא נלקחים בחשבון העובדים מהשטחים הכבושים הגיע השכר ל־12,730 ל„י.

חקלאות ותעשיה

ערך התפוקה החקלאית בשטחים הגיע ב־1979 ל־7,677,100 מיליארד ל„י. שכר העבודה היומי לשכיר בתעשיה הגיע לכ־100 ל„י — פחות מחצי השכר בישראל. מיספר מיפעלי התעשיה היה 3,541 — מתוכם כמעט 1,000 מיפעלי טכסטיל.

המאזן המיסחרי

ב־1979 הסתכם היצוא נטו של השטחים המוחזקים לישראל ב־171.8 מיליוני דולרים, ואילו היבוא נטו מישראל הגיע ל־497.2 מיליון דולר. פירוש הדבר: גירעון של 325.4 מיליון דולר לשטחים במיסחר עם ישראל.

שלמה פרנקל

רצח אם

הרוצח נתפס בחיפה, ליד דלת דירתו היתה נזוכנה חבילה ובה חפצים הדרושים לזמן המעצר.

כ אשר נמצאה גופתה של סופיה גולדשטיין מוטלת בדירתה ברמת־גן, לא היו עליה כל סימני אלימות. בעלה, שחזר מעבודתו, גילה אותה שוכבת על הארץ, כשמטפחת משי לבנה כרוכה על צווארה, לבושה כפי שהיתה נוהגת כל יום אחרי המקלחת.

סופיה היתה אשה בת 68, בריאה וחזקה, שהתגוררה עם בעלה, חיים בדירה מפוארת ברמת־גן. לזוג הקשיש היה רכוש רב — יהלומים, תכשיטים, פרווה וקריסטלים. אך האשה היתה קפדנית וקמצנית. היא אף היתה כל כך דקדקנית בענייני נקיון הבית, שלא הירשתה לילדיה ונכדיה לבקר אצלה, פן ילכלכו את הדירה. תחת זאת העדיפה לבקרם בבתיהם.

ביום המוות הכניסה בכל זאת המנוחה מבקר לדירתה. בדירה ניכר היה אי־סדר, כמו אחרי קטטה. שכן הגר בדירה הסמוכה סיפר למישטרה, כי בערך בשעה שתיים אחר־הצהריים שמע צילצול באינטרקום בביתו. הוא פתח את דלת הכניסה בלי לשאול לשם המבקר, וחיכה לצילצול בדלתו. כאשר הצילצול בוש לבוא, פתח את הדלת והציץ החוצה. ליד דירת המנוחה

„היו צריכים לרצוח אותה כשהיתה קטנה!" אמר הבן על אמו - והורשע בבית־המישפט

ראה גבר כבן 40, הדופק בדלת. הגבר הבחין בו וסובב את ראשו. חדר־המדרגות היה חשוך והשכן לא יכול היה לזהותו. אך הוכח במישפט כי האם, שהיתה כבת־שמיעה, מעולם לא פתחה את דלתה לאנשים זרים.

בשלב זה, בחודש אפריל השנה, לא היה עדיין בידי המישטרה אפילו קצהו של חוט לחקירה. אך כיוון שכל בני המישפחה התקבצו בבית המנוחה ורק בן אחד, שלמה גולדשטיין (39) מחיפה, לא הראה כל התעניינות, ניסתה המישטרה לאתרו.

גולדשטיין התגורר בדירה בטירת הכרמל, ולא ענה לדופקים על דלתו. השוטרים חזרו שנית למחרת וכאשר לא היתה תשובה, עלה שוטר מבעד לחלון האחורי ונכנס לדירה. אחרי קטטה קצרה נכנע גולדשטיין ונעצר. הוא נעצר בחברת ידיד שהיה בדירה, ואשר סיפר למישטרה עד כמה מוזרה נראתה לו התנהגות ידידו. הוא עצמו ראה בעיתון את הכתבה על מות האם, וכאשר שאל על כך את גולדשטיין, אמר זה כי אינו יודע מאומה. הוא גם לא ניסה לטלפן למישפחתו ולברר את הדבר. אולם החבר גילה על ריצפת החדר את העיתון שכותרתו הראשית סיפרה על הרצח. ואז אמר גולדשטיין כי ההלוויה תיקבע כרצונו, והציע לחברו לאכול עימו. כאשר פרצה המישטרה לדירה היה העציר מוכן כבר ללכת לכלא. ליד

במישטרה הכחיש גולדשטיין כל ידיעה וקשר לעניין. אך כאשר גילה האב אחרי יומיים כי חסר בבית חפץ אחד בילבד, מכשיר טייפ רדיו מסוג סוני, הסתבר למישטרה כי ביום הרצח, בשעת ערב, ניסה גולדשטיין למכור טייפ כזה תמורת 30 אלף לירות. המכשיר עצמו לא נמצא עד היום, והחשוד טען כי נגנב. חשד כבד הטיל על גולדשטיין גם הגילוח המיידי והפתאומי של זקנו. חודשים אחדים לפני המיקרה גידל העציר זקן, והשכן שהבחין בדמות הדופקת על דלת המנוחה ידע לספר כי היה זה גבר מזוקן. למחרת הרצח, כאשר נעצר גולדשטיין, היה מגולח למשעי. הוא סיפר גירסת אחדות על סיבת הגילוח. אמר כי התגלח בגלל החום, וכי

מוות במיטבח

הקורבן סופיה גולדשטיין נמצאה על־ידי בעלה שוכבת על ריצפת המיטבח בדירה המהודרת ברמת־גן. לצווארה היתה כרוכה מיטפחת משי לבנה, כפי שנהגה בכל פעם שיצאה מהמיקלחת. בבדיקה שלאחר המוות קבע הפאתולוג, כי האשה מצאה את מותה בחניקה באמצעות המיטפחת. לא היו כל סימנים אחרים לאלימות.

(המשך מעמוד 55)

הזיע. אך לא נתן גירסה אחת מדוייקת על מועד הגילוח.

כאשר המשיך גולדשטיין להכחיש בתוקף כל קשר לרצח, התייעצו אנשי המישטרה עם הפרקליט אברהם לנדשטיין, שהיה ממונה על התיק. הוא הציע להם להכניס לתאו של החשוד מישהו שימשוך אותו בלשונו ויקליט אותו. אולי כך ניתן יהיה לאסוף חומר הוכחות נגדו.

האיש שהתנדב להיכלא עם גולדשטיין היה צבי פאר, עבריין מוכר וידוע למישטרה, שלא היה במעצר באותה תקופה אך הציע את שירותיו. נימוקיו לכך נשארו סודיים. הוא בילה ארבעה ימים בתא המעצר של גולדשטיין, כשמכשיר־הקלטה צמוד לגופו. וכך, לאט לאט, רכש את אמונו והוציא מפיו סיפורים שונים.

אחוזים מן הירושה

ב שום שלב לא הודה גולדשטיין כי הוא ביצע את הרצח. להיפך. כמה פעמים אמר בפירוש, כי כל העניין אינו נוגע לו, וכי הוא לא היה כלל במקום. אבל פיסות שונות של מידע, דברים ש־התגלו אחר כך כשקרים, הצטרפו לעדויות הנסיבתיות שהיו נגדו. התביעה הגישה כתב־אישום על רצח אם.

היה ידוע כי גולדשטיין סבל ממחסור כרוני בכסף. הוא היה גרוש שלוש פעמים והיה חייב סכומים נכבדים לנשותיו. לאמיתו של דבר השתחרר מהכלא זמן קצר לפני הרצח, אחרי שישב תקופה ארוכה על אי־תשלום מזונות. בכלא הכיר תייר גרמני, שגם הוא הסתבך בחובות. תייר גרמני, שגם הוא הסתבך בחובות. ולהשתחרר. הסיבה המיידית לצורך בכסף ביום הרצח היתה, לדעת התביעה, הרצון לשחרר את חברו מהכלא.

ואמנם, כאשר לא הצליח למכור את הטייס שהיה ברשותו, מישכן גולדשטיין אוסף של מטבעות עתיקים שהיה ברשותו זמן רב. בכסף זה התכוון לעזור לתייר. היחסים בין גולדשטיין לאמו היו גרו־

צבי פאר, נוכל ידוע, התנדב מיוזמתו לעזור למישטרה בחקירת הנאשם, „ולמשוך אותו בלשונו". ולנסות להוציא ממנו הודאה.

עים במשך זמן רב. כבר חודשים אחדים לפני הרצח, כאשר חבר שלו התנדב, ב־בדיחות־הדעת, להרוג את אמו כדי שהוא יירש את כספה, אמר לו גולדשטיין כי אם יעשה זאת ייתן לו אחוזים מהירושה.

בכלא, באחת השיחות עם פאר, אמר: „היא (האם) חשבה שהיא תחיה יותר מכולם, חלאס, ראתה נכד אחד מתחתן, אין לה מספיק! מה צריך בן־אדם לראות שילדים כולם נשואים ונכדים."

פאר: „מספיק, מה?"

גולדשטיין: „יותר מדי. היו צריכים להרוג אותה כשהיתה קטנה. אבל אם כבר גדלה, ראתה כל מה שצריך לראות בחיים, אבל נינים זה יותר מדי."

בית־המישפט התרשם כי פאר רכש את אמונו של גולדשטיין באופן הדרגתי, ושי־

חח עימו לתומו על כל נושא שהתעורר. בית־המשפט ציין כי השניים הם אנשים אינטליגנטיים, ומטרת פאר היתה להוציא אינפורמציה מועילה לתביעה. ואמנם ה־שניים שוחחו בעיקר על נושאים שמסביב למישפט. פאר ניתח עם הנאשם את ה־ראיות שהיו נגדו, וייחד תיכננו איך להם־ריכן. הם ביקרו עורכי־דין ועמדו על תפ־קידם של עורכי־הדין בשלבי המעצר וה־מישפט. הם גם ליגלגו על שופטים ואנשי־מישטרה עימם באו במגע, והתפארו בכך שהצליחו „לעבוד עליהם".

הם דיברו על יחסיהם עם הוריהם, על עבירות פליליות שביצעו בעבר, ועל כאלה שתיכננו. גולדשטיין סיפר לחברו את כל מסכת נישואיו המרובים, ומדוע התגרש מנשותיו. ניכר היה כי במשך הזמן ראה גולדשטיין בפאר ידיד טוב ונאמן.

מוות מתשניק?

ה יתה זו כוונתו המפתיעה מאוד לא נעימה, כאשר גילה בבית־המישפט שחברו בגד בו, וכי כל ההקלטות שנעשו במהלך השיחות ביניהם הוגשו על־ידי התובע לבית־המישפט. מסתבר כי פאר נשאר נוכל עד הרגע האחרון. למרות ש־אמור היה להיות עד־תביעה ולהופיע ב־מישפט — כך גם הבטיח לתובע — נעלם ימים אחדים לפני המועד הקבוע לעדותו וכנראה יצא את הארץ.

כאשר נתקר גולדשטיין על השיחות הללו בבית־המישפט, ניכר היה בו כי הוא הוא מסתיק טוב למישפט רצח. אתה צריך לעשות חשבון טוב, חביבי, לקחת עורך־דין חזק, אני יכול לתת לך עורך־דין טוב, שיכול להיות טוב מאוד בענייני רצח. ואתה יכול להסתדר איתו גם בענייני כסף, אתה מבין? היום רצח זה 250 אלף לירות תיק.

גולדשטיין: אז אני בכלל לא לוקח עורך־דין, לא לוקח.

צ.פ.: אני מחר יוצא מפה, אשלח לך את העורך־דין שלי. חבל שהיום לא אמרת לי שייפגש אתך, היית יושב ומדבר איתו.

ש.ג.: אין לו את הגיד לי כל זמן שהוא לא ראה את התיק.

צ.פ.: טוב, אבל לא יכול להגיד לך כמה הוא רוצה כסף על תיק רצח?

ש.ג.: אין לו סיכום סופי, אמר לי בינתיים 100—120 אלף שלב ראשון.

צ.פ.: אבל הוא לא עורך־דין לזה, מה איתך, העורך־דין שלך הוא עורך־דין לרצח? מה אתה משוגע? לזה צריך יצחק חגג, לידסקר, אלי קידר, חגג הוא טוב מאוד. יודע לחקור אותם יופי, הוא אפילו בימים* היה נלחם כמו אריה. הוא לא היה נותן שיוציאו לך ימים. אתה יודע מה אני אעשה, אני שולח לך אותו, באש אני אדבר אתו!

ש.ג.: מילים בלתי־ברורות.

צ.פ.: מה אתה מדבר, איך אתה הולך כמו כבשה. סוחבים אותך, עכשיו להילחם! מה אתה נותן שייסחבו אותך כמו כבשה.

ש.ג.: זה לא בדיוק, זה פה רצח ולא שוד.

צ.פ.: אז מה, רצח צריך להילחם!

התכשיטים שנשארו

מפוזרים בכל הבית העידו, כי הרצח לא בוצע למטרת שוד. לכן התקשתה המישטרה ביותר למצוא את המניע לרצח. כאשר נתגלה כי מכשיר טייפ נעלם מהדירה, קשרו זאת החוקרים בנאשם, שהציע מכשיר כזה למכירה ביום הרצח.

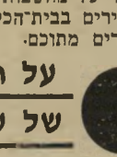
נעשה עצבני ונרגז מאוד. ולבסוף אף סי־רב לענות לשאלותיו של התובע בחקירה הנגדית.

העבודה הקשה ביותר נותרה לבית־המישפט. על השופטים חנה אבנור, נחמיה בר, וישראל גלעדי היה להחליט בשאלה הראשונית, האם בכלל נרצחה האם, או שמא מתה מוות טבעי, כפי שטענו הסני־גורים ויקטור ופישל הרצברג. הפאתולוג המשלתי, הד"ר בצלאל בלוך, העיר ב־בית־המישפט כי המנוחה מתה מתשניק, כלומר מחנק בצורה בלתי אלימה. הוא היה בטוח בכך רק ב־99%.

אך בית־המישפט קיבל את סיכומיו של התובע, לנדשטיין, שבנה גירסה משכנעת מראיות נסיבתיות ופירורים מתוך ההקל־טות, ושיכנע את בית־המישפט באשמתו של גולדשטיין.

12 דפים מתוך ה־28 של פסק־הדין מצט־טים מתוך התמלילים שבין פאר וגולדש־טיין, וכיוון שתמלילים אלה הם מיסמך נדיר, המלמד על מחשבותיהם וצורת הדי־בור של עצירים בבית־הכלא מובאים בזה חלקים נבחרים מתוכם.

על חשיבותם של עורכי־דין

פאר: שלמה, אם יגיע מצב שאתה צריך זה, תמיד אני יכול להשיג לך עורך־דין טוב. אם אתה צריך ללכת איתם למישפט, אני לא מאמין שהעורך־דין שלך

ש.ג.: או שיש חומר או שאין, אתה מבין.

צ.פ.: שלמה, הוא צריך להילחם להוציא אותך!

ש.ג.: כעת אין אפילו הערכה.

צ.פ.: אז זה 12 יום בלי עורך־דין?

ש.ג.: בלי כלום.

צ.פ.: מה אתה מטומטם? אתה לא נורמלי, תאמין לי, אני נלחם על איזה בחור שבכלל אין לו...

ש.ג.: אתה בא לבית־מישפט, שיהיה לך אפילו 12 עורכי־דין, בא התובע, סתם סמל, אומר לשופט מידע חסוי...

צ.פ.: הוא יבוא יילחם על החיק, אתה משלים עם זה, זה לא טוב!

ש.ג.: אני לא משלים עם זה, אבל חבל על כל רגע של עורך־דין, פה אי־אפשר להוציא את הימים האלה.

צ.פ.: אבל לא משנה, זה אותו התיק. על אותו מחיר זה הולך. על אותו מחיר של התיק הולך גם על המעצרים. אם היום אתה נותן לבן אדם: „תנהל לי את מישפט הרצח" אז הוא כבר כולל לך את המעצרים.

ש.ג.: כשהייתי במעצרים אני ראיתי שמה לפני 15 יום עורך־דין אחד... חבל, אני שכחתי את השם שלו...

צ.פ.: עם מישקפיים?

ש.ג.: לא!

צ.פ.: שרעבי? אולי תימני?

ש.ג.: לא נראה לי תימני. גבוה, בריא כזה, שחום, בסביבות גיל הששים. אבל חריף אכסטרה! אתה יודע מה, לא נתן לתובע להוציא מילה!

צ.פ.: אני יודע למי אתה מתכוון, הוא יפה כזה, לבש מיכנסיים אפורים וז'קט כחול?

ש.ג.: מה אתה חושב, הוא לובש כל יום אותו בגד? חבל שלא לקחתי את השם של העורך־דין ההוא, מה אני אומר לך, הוא העמיד את התובע ככה.

צ.פ.: עם עורך־דין אתה צריך להיזהר דיר בלאק. לא לדבר אתו יותר מדי, למה הוא יכול לעשות אתם „דיל", עם המישטרה, מאחורי הגב שלך.

ביקורת על שופטים

ש.ג.: הביאו אותי לשופט אחרי 48 שעות מעצר, הגישו חומר, אז השופט...

צ.פ.: מי זה היה בוכוויץ?

ש.ג.: בוכוויץ, כן.

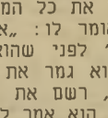
צ.פ.: בוכוויץ... (קטע לא ברור).

ש.ג.: לא, אני ראיתי שהוא דווקא שופט טוב!

צ.פ.: הוא שופט רע לאללה! איזה רע! הוא עושה, כותב לך ואתה לא מספיק להרים את הראש כבר יש לך 10—15 יום, יא אללה!

ש.ג.: לא נתן לי לדבר, אבל עשיתי לו מריח. כשזה החוזר שלי, שהיה גם התובע שלי, הוא ביקש 15 יום. אז לפני שהוא גמר את כל המילים שהוא רוצה, אז אני אומר לו: „אולי כבוד השופט רשה לי," לפני שהוא מתחיל לכתוב, לפני שההוא גמר את המילה האחרונה, ההוא גמר, רשם את מה שהתובע שלי ביקש, ואז הוא אמר לי: „כן, מה רצית "הגיד"?" והוא כל הזמן מתרכז עלי. אתה מבין, עשיתי לו תרגיל קטן כמו שאומרים. טוב, הוא שואל אם אני רוצה ללכת לפולי־גראף, כבר רצה לשלוח אותי הביתה, „אין על מה להחזיק אותך," אז אמרתי לו בסדר, אין לי התנגדות. ודווקא לקחו אותי באותו יום לפוליגראף.

פאר נותן ייעוץ מישפטי

צ.פ.: תאמין לי, אם אתה רואה שיש להם חומר עליך, ואתה מחליט שאתה עושה איתם „דיל", העורך־דין שלך יעשה אתם „דיל" הריגה, תאמין לי.

ש.ג.: מה?

צ.פ.: הופך את התיק להריגה...

ש.ג.: הוא מנסה לשכנע אותי שאני אגיד הריגה, הוא נשבע לי: „אני בא אתך, חותם לך על כל מה שאתה רוצה, אני נותן לך שזה הריגה, תבוא, אתה יוצא מזה בצ'יק־צ'אק." אבל למה שאני אוכל את זה?

צ.פ.: כל זמן שאין להם חומר, שאתה לא רואה שיש להם חומר...

ש.ג.: אבל זה לא אני...

צ.פ.: תהיה חזק, אל תישבר!

ש.ג.: אפילו שיהיה להם חומר, הם יכולים להרשיע, למה שאין לי הסבר נגיד. אבל זה לא אני!

צ.פ.: זהו, ככה אתה צריך להגיד!

ש.ג.: אם זה אני, ואני רואה שיש להם מספיק חומר, אז אני צריך לחשוב או לשבת את ה־5, 4, 3 שנים, או את ה־9 שנים שיתנו לי, ויתנו לי. וחנינה? מה עם חנינה? אולי אני אשב את ה־6 שנים, אכלתי הכי הרבה. נשו!

צ.פ.: כן.

ש.ג.: זה הכי הרבה אם זה אני, אבל אם זה לא אני, אפילו שאוכל מאסר־עולם אם יש להם חומר.

צ.פ.: זהו זה, יפה מאוד, אתה צריך לעשות חשבון טוב־טוב!

ש.ג.: שיהיה להם אחלה חומר, לא אני אז זה לא אני. זה אמא שלי אחרי הכל!

צ.פ.: זה לא משנה.

ש.ג.: בטח שזה משנה!

צ.פ.: אמא, לא אמא.

ש.ג.: לא! אפילו אם זה לא אני, והם יביאו חומר שאני יודע שאני יורשע בגלל החומר הזה, אבל אני אגיד לו בפרוש. אני מכיר אותו, הוא יגיד לי: „שלמה, אכלת את זה, אפילו אם זה לא אתה. אכלת את זה!" כמו שאמר לי היום. אני לא יודע אם אבוא מחר לבית־המישפט.

צ.פ.: אם אתה כזה מטומטם לשבת ולאכול אותה כמו האוריון הזה, לשבת חף־מפשע 10 שנים או „זה אני, מודה על הריגה וגמרנו". מה אתה חושב, אם אני

---

* ימים — בלשון עבריינים „ימי מעצר".

הגופה

שלצווארה כרוכה מיטפחת, נראתה שלווה במותה. קשה היה לקבוע מה היתה סיבת המוות. אפילו הפאתולוג היה בספק אם לא מתה מוות טבעי. הקורבן היתה אשה קשה וקפדנית, חולנית כימעט בדרישותיה לנקיון וסדר אשר גרמו לעיתים לחיכוכים בינה לבין בעלה. היא נמנעה מלהזמין את בנותיה ובניה כדי שלא יכלכלו את הדירה.

רואה שאני סגור והסבך נגדי, לא מאסר־עולם, יותר טוב לשבת בכספת* שמה...

ש.ג.: לא, אז אני לא רוצה לצאת ככה.

צ.פ.: זה הכי טוב מה שיש בעולם. אם כבר סגור עליך הסבך, זה אתה צריך להתייעץ עם עורך־דין, רק עם עורך־דין. שמע לי, אתה בחור לא טיפש, אני לא מדבר עם אחד מהאלה משכונת־התקווה, מהאלה. אתה נראה בחור פיקח...

ש.ג.: יש גם ביניהם מספיק פיקחים.

צ.פ.: אתה רואה קודם כל שהחומר חזק עליך, אתה עושה חשבון, ונותן לעורך־דין לשקול. זה כשיש להם סיוע חזק עליך, אתה מבין? חוץ מהחקירה מההודאה שלך. זה חסר להם, אתה מבין, ההודאה שלך חסרה להם. אם היום ההודאה שלך באה להם, אז אתה באופן אוטומטי...

ש.ג.: אם יש להם ההודאה שלי, הם לא היו צריכים אפילו כלום!

צ.פ.: מואשם ברצח — מאסר־עולם.

ש.ג.: כמה לוקח היום עורך־דין על דבר כזה?

הבן

שהיה ביחסים גרועים עם אמו, הציע אחדים מהירושה ל־חברו, בתנאי שיחסל את האם הסוררת.

צ.פ.: 200 אלף לירות תיק כזה. אבל הוא יכול לעשות לך את זה אפילו ב... לא, בהריגה הוא יכול לעשות לך "דיל" איתם על שלוש שנים. איך קוראים לזה? ניסיון להריגה, משהו כזה. יש סעיף כזה, אתה שומע.

ש.ג.: הוא פעם, החוקר הזה, רצה הריגה.

צ.פ.: אל תסכים הריגה!

ש.ג.: ראה שלא יוצא ממני כלום, עשה לי, פתח לי ספר חוקים, הביא לי משהו על שלוש שנים, אבל אני לא רואה את זה. נתן לי את הספר לקרוא את זה, לא רצה בהתחלה, אמר לי: "תקרא! תקרא!" אמרתי: "יש לי זמן בתא שלי בשקט."

צ.פ.: בוא אני אגיד לך. יש ניסיון הריגה, שזה עד שלוש שנים, והריגה, שזה עד 15 שנים, ורצח, שזה מאסר־עולם.

ש.ג.: לא, הביא לי משהו שזה עד תשע שנים, הוא ניסה לשכנע, הוא רואה שאין לו חומר. אז ניסה לשכנע אותי להודות. הוא אמר: "תראה, במקום שתאכל מאסר־עולם, תאכל את זה ככה חפיף. אני נשבע לך שאני בא להעיד בשבילך." הוא רצה לצאת מזה.

צ.פ.: זה טוב שאתה לא נשבר...

ש.ג.: אני מביא אותו לעצבים. הוא מדבר מדבר, ואני מתחיל לפהק. אתה יודע מהשיעמום שלי. כבר הוא מתעצבן. אז אני שם־לב ואומר לו: "אתה יודע מה, אני לא ישן טוב בלילה, אל תחשוב שאני ישן טוב בלילה. בוא נשתה כוס קפה, אני מזמין אותך." אומר: "לא, עוד יחשבו שלקחתי שוחד." יושבים עם עוד שלושה חוקרים, הלכו הביאו קפה, אני שותה וכאילו נרגעתי. אני אומר לו: "עכשיו אני יותר מרוכז, הוא מתחיל לדבר, אני מחפש איך להתעצבן. הוא חושב שאני מתרגז על המילים שלו, אחר־כך נכנס אחד עוד יותר גדול, עם שני פלאפלים. עם מישקפיים. מנסה לדובב אותי. מנסה מנסה, פתאום אני פורץ בצחוק. שואל אותי למה אני צוחק, "אני צוחק כי כל השאלות שאתה שואל אותי כבר שאלו אותי כל־כך הרבה פעמים, שאני כבר אוטומטית יודע להגיד את זה בעל־פה."

* כספת — מאסר־עולם בלשון עבריינים.

צ.פ.: אתה רואה, זה טוב, אתה קשוח, אתה כל הזמן על אותו הדבר, הם לא יכולים לשבור...

ש.ג.: אתה הלאה תנגן על זה: "לא עשיתי!" אותה שומע, שלמה, עם ביצים של פיל. כל הזמן תנגן אותו דבר. "אני לא עשיתי ולא יודע." לוקחים אותי לחקירה, אני יושב בחקירה, "מה נשמע?" מדבר על זיונים, מדבר על הכל, מתחילים לדבר אתי על החקירה, אתה שומע? שום דבר! לא יודע שום דבר.

צ.פ.: גמרנו, רק ככה, תשב ותסתכל על הקיר הזה, יותר טוב מאשר תראה את הקיר ברמלה. אבל אם יש מקרה כמו שלך, ויש גילין־אישום, ובאים לי בהצעה "דיל" לעשות, אז אני קופץ על הרכבת, ואומר: "אתם יודעים מה? "דיל" אני מוכן לעשות רק נסיון הריגה. הייתי אני נלחם." זה שלוש שנים, נופל שנה, אתה יושב שנתיים, נגמר סיפור. זה לא כספת. לך תשב בכספת תתרקב שמה עם כל מאסרי העולם. איזה חיים כמו כלבים שמה.

ש.ג.: אי־אפשר להוציא פה נסיון להריגה, למה היא מתה.

צ.פ.: אתה, יש נסיון הריגה, יש, יש. תשמע לי, אם אני אומר לך יש אז יש, ותתעניין טוב.

ש.ג.: אין? הבן־אדם מת! מת! מכסימום זה הריגה.

כרטיס הביקור של צבי פאר

ש.ג.: אדוני, אסור לך לסטות לא באות אחת או במילה אחת מהגירסה, אחרת מזיינים אותך שמה.

צ.פ.: אוהו, לי אתה מספר? הכניסו אותי על השוד ברמת־גן. אתה יודע היה שוד בבורסת־היהלומים, היה שוד בבורסה אתה יודע?

ש.ג.: כן אני יודע.

צ.פ.: הכניסו אותי על זה שלוש פעמים, עצרו אותי על זה, היום הביאו אותי פעם שלישית.

ש.ג.: אתה זה שעשית טפטים?

צ.פ.: לא אני שעשיתי טפטים. חקרו אותי כל היום ושיחררו אותי. אחרי יום באו לעשות אצלי חיפוש. היה חשד שיש רימונים, באו עם מגלה מוקשים לחפש.

ש.ג.: כל הזמן אתה על אותו עניין של היהלומים?

צ.פ.: כן כל הזמן. למה אני חבר של גומדי וחבר של זה, מחפשים לי בלגן.

ש.ג.: אתה על הכוונת מה?

צ.פ.: אני יותר מדי מוכר, עיתונים ורשימות ובלגנים, ושמים כל הזמן בעיתונים. אני לא מתעסק עם שודים", יאשימו אותי על ניירת, על יהלומים, אבל לא על שודים. על שאני יעבוד על מישהו, על נוכלות.

* שודים — בלשון עבריינים "מעשי שוד".

ש.ג.: עוד הפעם בגלל היהלומים הביאו אותך?

צ.פ.: אבל הם מחפשים את הבן־אדם שנכנס חצי שעה לפני זה או פחות, שזקוק ליהלומים שלו...

ש.ג.: שמע, מי שעשה את זה, שיהיה לו לבריאות. חשעה מיליון היום כתוב בעיתון. תשעה מיליון דולר! תכפיל את זה, זה 400 מיליון לירות שלנו!

צ.פ.: שטויות חביבי, אני גם ישבתי ברמלה על העמדה לדין, היה שם רצח של אחד אזולאי, רצחו אותו בתוך טנדר ושרפו אותו, אתה שומע?

ש.ג.: נו?

צ.פ.: והיה אחד בעל משחטת עופות, ישראל קראו לו. הוא לקח שלושה בדואים, שכר אותם בשביל לרצוח. אז אני הייתי מסנגר עליהם. אתה שומע, והם הביאו לי את העדויות שלהם. כשהביאו לי אמרתי להם: "אתם כולכם הולכים למאסר־עולם. 100 אחוז." אומר לי: "למה?" אמרתי: "כל אחד מכם הצביע בזמן שהיה בהצבעה על אותו הדבר. "אתה מבין? על מכסה של דלק, ובגלל זה אתם כל אחד מכם אוכלים מאסר־עולם. אתה ישראל, אפילו אם אחד מהם אומר עליך, אתה תאכל אולי שנה," תאמין לי, כמו משיח. הם אכלו מאסר־עולם והוא אכל שנה. אחרי זה נכנסתי, היה לי קנס במעשיהו, פגשתי אותו ישראל, הוא היה במיון מחלק בגדים. ואלהלה, אמר לי. "צביקה, אתה פיקח לאללה!" ככה הייתי מסנגר להם וזה הכל. מטומטמים, מה שאתה נותן היום בכתב והולך להצביע, זה כבר 99 אחוז אתה בפנים.

הפרקליט

אברהם לנדשטיין הציע למישטרה להכניס סוכן לתא־המעצר של הנאשם, כדי להקליטו ולהוציא מפיו הודאה באשמה.

החשוד מספר על הוריו

צ.פ.: ואבא אין לו מה להגיד בבית?

ש.ג.: כלום, שום דבר, אמא היא היחידה שהיתה קובעת. אני אתן לך דוגמה, שמע, אתה בא ודופק בדלת, אמא פותחת. אבא לא. היא תעמוד לך ליד הדלת, תפתח טיפה: "תנגב את הרגליים, או תוריד את הנעליים," אם זה קיץ אתה מוריד את הנעליים, אם חורף תנגב, ועוד פעם.

צ.פ.: היתה ממרמרת לך את החיים?

ש.ג.: לי, לאבא, הוא כבר יודע, מנגב ומנגב את הרגליים, ואם במקרה נשפכת לה טיפת מים או משהו, "אתה רואה, נכנסת לי עם מים, נכנסת לי עם בוץ!"

צ.פ.: היתה אוכלת לו את הלב לי־מיסכן?

ש.ג.: זה כלום, פסיק לעומת מה שהיא כל הזמן עושה לו. אז הוא אוכל את החרא הזה בשקט, מנגב את הרגליים פעמיים וחלס.

צ.פ.: הוא כעת אומר לך ברכת הגומל.

ש.ג.: אולי רק בלב.

צ.פ.: לי היתה אמא כמו שאתה מספר לי. אותו סיפור. יום אחד באתי בתוך האמבטיה, והיא התחילה לדבר אתי, ואי־מרת לי מה יהיה? התרגזתי, אתה שומע שלמה, נתתי לה בוקס בתוך המיקלחת, נפלה לתוך האמבטיה, אתה שומע, אמרתי גמרה את הקאריירה.

ש.ג.: זקנה?

צ.פ.: בת 80.

ש.ג.: בחייך!

צ.פ.: זה היה לפני שלוש שנים. זה לא כמו המיקרה עם האמא שלך, זה אמא חזקה אתה מבין? עוד היה לה כוח לנשום. אמא סוררת כמו שלך גם אני הייתי הורג. גם בהן צדק בחיי... הייתי מחסל אותה, למה אמא שלי אתה יודע מה עשתה לי בחיים שלי?

ש.ג.: יש לך ג'וקים בראש. מי שאמר אמר נכון, וגם בנשים מאהבה מגיעים לשנאה.

צ.פ.: וכולם שנאו את האמא?

ש.ג.: אף פעם לא אמרו את זה בפנים, אף פעם, אבל אני יודע, אני כבר הוצאתי פעם מאחותי הגדולה בפירוש, כשישבנו אני והיא בארבע עיניים. הלכה לי דמעות.

צ.פ.: איך אבא מסתדר?

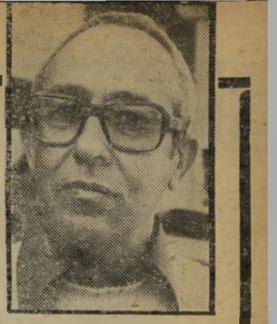
ש.ג.: קשה לו, עכשיו אין לו אף אחד. הוא כבר היה רגיל לשיגעונות שלה. אם היתה משחררת את השיגעונות לאט־לאט היה לו טוב, אבל בבת־אחת.

צ.פ.: רעה, רעה. זה מהתי"ך אומרים: "אשה רעה זה מר ממוות," כל היום להיות עם האמא?

ש.ג.: זו היו צריכים להרוג אותה כשהיתה קטנה.

צ.פ.: כשהיא קטנה! (צוחק).

אילנה אלון

יעקב שרת / איש ממאדים

הלעיס של להיס

נוסע לו אחד להיס, כמדומה מנכ"ל הסוכנות היהודית, אם איני טועה, שכן רבו כיום הפקידונים הממתרצים להשתין על עץ ההיסטוריה הישראלית בטרם יישכח שמם לעד במהפך התקופה הפרסית הממשמשת ובאה, ובכן נוסע לו אותו להיס־גופא לארצות־הברית וקורע אותה מחוץ אל חוץ, מניו־יורק ועד לוס־אנג'לס, וחוזר אלינו כמוצא שלל־יורדים רב בארץ האפשרויות הבלתי־מוגבלות, ובידו דו"ח סודי על ירידה ויורדים.

אין כמוך, המנכ"ל להיס! נסעת, חזרת, חיברת, אבל למה ה„סודי" הזה? כלום אוכלוסיית הירודה וממדיה — זו אשר אך תמול־שילשום נתקע בשופרות כי אין היא כלל וכלל כצעקתה — היא סוד מוחלט בהחלט? כלום לא כותבים ומספרים במקומותינו על הירידה בגלוי ולא דשים בה זה מכבר? כמובן שכן, אלא מה? אין לך כדו"ח סודי סגולה לפירסום, שהרי סתם דו"ח יצטרף אל קודמיו הרבים ויתאבק בתיקים, ואילו הסודי יודלף חיש מהר ויעשה רעש. לא קול ענות גבורה ולא קול ענות חלושה; סתם קול ענות לשעה קלה — אבל גם זה משהו לעיס בימים אלה של דממת ראש־הממשלה, השומר את קולו הסדוק והשבור לאירועים לאומיים נדירים יותר ויותר, כהצעת האוטונומיה החד־צדדית של משה דיין.

דו"ח להיס להכעיס אינו מונח לפני, ורק מקצת טעמתי מפירותיו שנשרו־ירדו לעיתונינו הבלתי־נלאים ללקט ספיח ואף סחיש — ודי לי. למשל, שמתי לבי הדווי לכך, שבעל הדו"ח ניזון מארכיונו הרכלני העשיר של אחד עורך־דין כשר וישר היושב בלוס־אנג'לס רבתי־היורדים, המלא סיפורי רכילות מסוג מה־אתה־אומר־גם־הוא־ביורדים? נעצור לרגע את שטף הדברים, ונקדיש מילה אחת או שתיים לטובת אותו ממולח.

כידוע לכל בר־בי־רב הניזון מאמצעי־התיקשורת למיניהם, אין לך תיאור של עסקי־סמים או עסקי־זנות, הבא להוקיע או לפחות להאיר באור שלילי תופעות אלה, שאינו מהווה בעת ובעונה אחת גם מדריך מפורט ומדופלם למתחילים. כל רשימה טובה על עסקי־סמים תביהיר לך סוגים, מחירים, מקומות מכירה ואופן שימוש וכיוצא באלה עד הפרט האחרון, והוא הדין בעסקי־זנות. עכשיו בא אותו דו"ח רכלני לעיס של להיס ומיידע אותנו, צרכני הירידה, אל מי עלינו לפנות בלוס־אנג'לס, למשל, כדי לתבטח את הישארותנו שם עד יעבור זעם וינופך לנו „הכרטיס הירוק" המיוחל, ולא־זו בילבד, אלא שלהוי ידוע לכל משתמט בכוח או בפועל מצה"ל, כי אותו עורך־דין עוד ידו נטויה להגן על כל יוצא־צבא ישראלי המתגלגל אל אמריקה ואל תיקיו ולהעניק לו חסות אמריקאנית כשרה וישרה ובילבד שלא יבולע לו בארץ מולדתו, שם יועמד לדין בעוון השתמטות ממילוי תפקידו הצבאי!

אותו עורך־דין מצליח, אשר מצא לו אוזן קשבת ויד כותבת ומחשבה מאלפת וקסת דולפת בדמות מנכ"ל הסוכנות היהודית להיס — מה להיס מי להיס? מגלה אמריקה זה בקולומבוסו ראוי שייקרא קולומבולהיס! — חש כנראה אי־אלה נקיפות מצפון על חלקו בסיוע ליורדים, אבל חיש קל נמצא לו מוצא. — מדובר לא ביורד פה יורד שם, אלא בתופעה אדירת ממדים, בגל, בשיטפון ממש, ומה אני ומי אני עורך־דין בגולה, העושה רק את המוטל עליו בעבור שכר, ככל עמית אחר במקצוע המתמחה בסוג מסויים של לקוחות, מול הוויה טבעית שכזאת? צאו וראו מי ומי ביורדים — וכאן שופעים הסיפורים האישיים וקולחים כמעיין המתגבר לאות ולמופת, שהירידה אינה רק תופעת קבע, אלא תופעה רווחת, עד שכל הנותן לה יד אל לו להרגיש שלא בנוח.

כדי להישאר על רמה עיונית גבוהה, כמו שהיה אומר נחמן שירקין, לא אדרש פה ועכשיו לתוכנם של הסיפורים האישיים של יורדי עורך־הדין מלוס־אנג'לס והאדון להיס בירושלים, סיפורים שחרף כל אמיתותם הנעלה פשוט אינם מחדשים דבר, שכן כמותם וכמו־כמותם פזורים על־פני העיתונות העברית מאז ימי ביל"ו.

*

אבל לא נעשה מלאכתנו קלה ונסתפק במה שנאמר עד כה בעסקי ירידה. אין לחמוק מהירידה עצמה.

נער הייתי וגם זקנתי, אבל היו ימים, ימי זיו חביב, בראשית עשור ה־50, שעשיתי שלוש שנים בניו־יורק כדי ללמוד רוסית, על־מנת שאשלח לשרת את עמי ומולדתי בשגרירות ישראל במוסקבה, על מנת שאגורש משם כסוכן ציוני וכמרגל אמריקאי שהוכשר למשימתו הזדונית ב„מכון הרוסי" של מיכלל „קולומביה". באותם ימים רחוקים למדתי לא רק רוסית ושאר ירקות על המעצמה הסובייטית הכבירה, אלא גם משהו בעסקי יורדים.

קודם כל נתחוור לי, „הירוק" והבור ושטוף־המוח הישראלי המצוי, שארצות־הברית מלאה דורות של יורדים. כאשר הוריך, למשל, מגיעים לביקור בארצות־הברית, עם מי הם נפגשים, בין השאר? נו, כמובן, עם בוגרי המחזור שלהם, היושבים זה זמן ועידן בגולה המוזהבת. זכורני פגישה עם חברת נעורים של אמי, והיא אחות הצייר הארץ־ישראלי כל כך נחום גוטמן, שאמרה לי בראשית אותן שלוש שנים שלי בניו־יורק: „היזהר והישמר! סיים לימודיך וחזור מייד הביתה, כי האדם עץ השדה, ובכל מקום שהוא נוחת הוא מכה שורשים המעמיקים והולכים עד שניתוקם נעשה בלתי־אפשרי... הנה אני יושבת פה בנכר כשלושים שנה, ובארוני לא תמצא בגדי חורף כמעט, שכן מדי שנה בשנה אני „חוזרת" ארצה, הביתה, ולמה לי בגדי חורף בארץ־ישראל? אבל האמת היא שאני נשארת פה..."

זה היה השיעור הראשון. אחר־כך באו שיעורים נוספים, חשובים לא פחות, שבהם, אני מודה ומתוודה, נוכחתי למרבה הדהמתי הישראלית־צברית התמימה, כי שום צבריות, אפילו לא צבריות בחזקת דור שני ושלישי, אינה ערובה לאי־ירידה, ולא חשוב המוצא, והרקע, והחינוך, ותחום העשיה והרמה. חיידק הירידה, או שמא זה וירוס — זאת עוד לא דלף מהלעיס של להיס — אין כנגדו חיסון.

*

כן, הירידה היא הצד האחר של מטבע העליה. ולא רק משום שהעליה אינה אלא הגירה, ועל הגירה, כידוע, חלים חוקים איתנים ומובחקים כגון חזרת אחוז מסויים של המהגרים לארץ המוצא (ובשאין זה אפשרי לארצות אחרות); דבקות דור המהגרים הראשון בסמלים שונים של ארץ המוצא; התקבצות המהגרים גיאוגרפית וחברתית בארץ הקולטת, וכו'. הירידה היא גם אחד הצדדים היותר חזקים באופי היהודי מאז ימי אברהם אבינו, עד שלא מיקרה הוא שקיים מטבע הלשון „היהודי הנודד" (לפני כמה שנים כתב המשורר יצחק שלו ב„מעריב" מסה מעניינת על אופי הנדודים הטבוע בעמנו מקדמת דנא, מכוח היותו עם רועי־צאן, עם נוודים מטבע בריותו, אשר חרף תקופת התאכזרותו בכנען לא איבד מעולם את תכונת־הרוגה שלו להבחין, ואולי להריח, היכן בסביבה הקרובה או הרחוקה מצוי שדה ירוק יותר למרעה; ויוסף חיים ברנר כתב: „בכדי שישתנה אופיינו עד כמה שאפשר, דרושה לנו סביבה משלנו, ובכדי שניצור את הסביבה הזאת בידינו, דרוש שישתנה אופיינו תכלית שינוי"...).

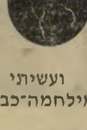
ואם הירידה היא פן הן של העליה־הגירה והן של אופי הנווד היהודי בכלל, אך טבעי הדבר כי אין מנוס — אין מנוס! — מלבישתה אופי מצטבר כמותית ואיכותית גם יחד. במילים אחרות, מיספר היורדים הוא גם פונקציה של מיספר הלא־יורדים, אולי זה טוב, אולי זה לא טוב, אבל זהו זה. ואם זהו זה, ראוי שנדון בתופעה — זו אינה בעיה אלא תופעה — בשום שכל.

אבל קשה לדון בירידה בשום שכל. ומשני כיעמים הכרוכים יחד. הטעם האחד הוא שישראל, בדומה לברית־המועצות — חרף כל ההבדלים האחרים שביניהן — הן שתי המדינות האידיאולוגיות היחידות בעולם; הן שתי המדינות היחידות, שבהתמוטט האידיאולוגיה שלהן הן יחדלו להיות מה שהינן. הירידה היא סתירתה של האידיאולוגיה הציונית. היורד לא רק נפרד מארצו ומתושביה; הוא גם אומר ברגליו, כי אין טעם בקיום מדינה זו, והנשארים בה אינם אלא פתיים הוזי־הזיות הרצליאניות. והטעם האחר הוא שמדינת־ישראל לא רק מאבדת מאמינותה היהודית שעה שרק 20% של העם היהודי הנוכחי יושבים בה, אלא מאבדת מביטחונה הרוף בלאו־הכי ככל שמיספר אוכלוסיה היהודים אינו גדל בשיעור ניכר. מכאן ועד התחושה שהיורד בוגד, שהוא נפולת־של־נמושות, המרחק קטן מאוד.

אכל תחושה זאת עשויה אולי לתת פורקן ריגשי, אך לא לפתור דבר ובוודאי שלא לבלום את הירידה. אין זה קל להתגבר ולהכריע תחושה זאת, וקשה שבעתיים להחניקה, ביחוד כאשר אתה נתקל בגילויי לעג, שחצנות, שימחה לאיד וגירוד פצעים מצד יורדים (ולא חשוב כרגע מה שורש הגלויים הללו). אבל מה טעם בשינאת עובדות? ומה טעם בשינאת האופי היהודי אם הוא נתון — ואתה יהודי? (דבר אחר הוא אם אתה מתבולל — וגם ההתבוללות היא תופעת קבע בתולדות עם ישראל, ותופעה נרחבת הרבה יותר משנכונים בדרך כלל להודות בה, אם כי גודלו המיעצר של העם היהודי ורוב המילחמות בהתבוללות מעידים על עוצמת התופעה — אם אתה מתבולל, וחדל מהיות יהודי, שרוי לך לשנוא את האופי שממנו הצלחת, אולי, למלט את צאצאיך).

המסקנה? אני סבור שהיא ברורה. אין להילחם בירידה. אין לקנות יורדים ולהוקיעם ולהחרימם. בארץ צריך לשאוף לאיכות־חיים לא כאמצעי־מנע לבלימת הירידה, אלא כמטרה לעצמה, ומתוך שלא לשמה תיבלם הירידה בין כה וכה. בתוך־לארץ ראוי לישראלים ולמימסדם לטוות עם הירודה יחסים חיוביים בדומה ליחסים שישראל משתדלת לרקום עם קהילות יהודיות „לגיטימיות" המורכבות מבני מהגרים־לא־לישראל, מהגרים־ישירות־מחו"ל־לחו"ל, ויורדים ותיקים או בני־יורדים, שמרוב שנים או רום־מעמד כבר אין הם נחשבים יורדים בעיני המימסד הישראלי).

כל שחושב אחרת, יקום וימתח גדר תיל לאורך שפת הים התיכון ומעל שמי ארץ הצבי — הגבולות הפתוחים היחידים שלנו לעולם — או מוטב יקדיש את גופתו למחקר מיקומו המדוייק של גן הנוודות היהודית, שעקירתו או עיקורו ירבעו את מעגל־הקסמים של יוסף חיים ברנר.

המחרחרים

ועשיתי על שוחרי סיפוח הגולן לאלתר / והם שוחרי מילחמה־כבר־מחר:

הירגוני נא הרוג, אך בינתי קצרה ולא אדע:
מדוע מתנגדי הספחנים נימקו זאת בעובדה,
שצעד זה ישים לאל, ישבית כל תהליך שלום?
— הרי מטרת הספחנים כולה היא את התהליך הזה לבלום!

קורא יקר

(המשך מעמוד 3)

במהלכה הגיע שוב ושוב מידע חדש — כפי שקרה גם בפרשות ידלין ואבו־חצירא. והו טיבעה של חקירה נגד איש־מימסד בעל־שררה — אנשים החוששים תחי־לה להעיד נגדו, מתמלאים עוז במשך הזמן ומביאים מידע חדש.

במילא לא יכול היה ברק להודיע על סיום החקירה, ובמילא לא יכול היה רבין להעניק לעופר את תעודת־היושר, שהוא ייחל לה.

קשה לדעת מדוע התאבד עופר, ונגד מי היתה לו טינה. אילו רצה להוכיח את חפותו, לא היה מתאבד. הטענה כי „נת־קל בחומה אטומה" פשוט אינה נכונה. היא מגיעה לדרגת קיטש של רומן־משר־תות. עופר יכול היה לפרסם את דבריו, ולא רק מעל עמודי העולם הזה. הוא יכול היה להוכיח את חפותו בבית־המיש־פט. כל אחד מאיתנו צריך להיות מוכן לכך — כל אזרח וכל איש־ציבור.

בסופו של דבר נשאר העניין לוטה ערפל. החקירה נפסקה באמצע. לא נערך מישפט, כי לא היה נאשם. לפי העיקרון המקודש, אדם הוא בחזקת חף־מפשע אלא אם כן הורשע בדין. מבחינה זו, עופר מת חף־מפשע. אך הדברים לא בוררו.

הצעתי, למחרת ההתאבדות, שתתמנה ועדת־חקירה ציבורית שתבדוק את ההאש־מות ותסיק מסקנות, כדי לפזר את ה־ערפל. הצעתי לא התקבלה על־ידי ממשלת־רבין. גם שר־המישפטים חיים צדוק, ש־הוא גיבור סיפורו של גוטמן, לא הצ־טרף לדרישה זו. וחבל.

שלושה גנרלים

התזיה העיקרית של גוטמן בסיפרו, שיש לקצץ את כנפיו של היועץ המיש־פטי לממשלה או לבטל מוסד זה כליל, לא היתה זקוקה לפרשת עופר. אפשר לטעון לה בלי קשר לניתוח (מפוקפק) של פרשות האתמול.

אני מתנגד לה.

בימי הבריטים, היו שלושה „גנרלים" בצמרת של ממשלת־המנדאט. היו אלה האינספקטור־ג'נרל (מפכ"ל מישטרת פלש־תינה־א"י), הפוסט־מאסטר ג'נרל (מנהל הדואר) והאטורני־ג'נרל (התובע הכללי, הוא היועץ המישפטי לממשלה דהיום). שלושה גנרלים אלה נהנו ממעמד של שרים.

כשקמה מדינת־ישראל התמנו שרי ה־מישפטים, המישטרה והדואר. אך שלו־שת הגנרלים נשארו על כנם, בעלי סמ־כויות עצמאיות שהועגקו להם על־פי חו־קי־המנדאט. מאז חלו שינויים רבים, אך היועץ המישפטי לממשלה נשאר בעל מע־מד ייחודי — כשהוא כפוף, פורמלית, לשר־המישפטים, הממליץ על מינויו, אך נהנה מעצמאות רבה במילוי תפקידו.

מי שרוצה לשבור מעמד זה מפקיר את אחת העמדות העיקריות של מישטר־החוק. במציאות הישראלית, שר־המיש־פטים הוא איש פוליטי־מיפלגתי מובהק. להפקיד בידו עניינים כמו פרשות יד־לין, עופר ואבו־חצירא — הרי זה אסון. די בניתוח פעילותו של הפרופסור יצחק זמיר בפרשת אבו־חצירא (וגם בפרשת גדי גרייבר) כדי להעמיד כל בר־דעת על ה־צורך בקיום ובביצור מעמדו של היועץ המישפטי.

אינפלציה דוהרת

בתקופה של אינפלציה פוליטית, כא־שר הערכים הציבוריים מאבדים את יוק־רתם במהירות מסחררת, וכאשר המערכת המיפלגתית יורדת בתאוצה גוברת מנכ־סיה המוסריים, יש ערך רב לקיומו של כל תא ציבורי הנהנה עדיין מאמון צי־בורי. כזהו מוסד הנשיאות. כזהו, כמובן, בית־המישפט העליון. כזהו גם, במידה רבה, מוסד היועץ המישפטי לממשלה.

מה הטעם בגרימת פיחות בששה זה?

מותר לגוטמן לחשוב אחרת. מותר לי־חיים צדוק — אם הוא מתכוון להזור לתפקיד שר־המישפטים לחשוב אחרת. אך מי שמצוי בפרשות האתמול והיום, ובכללן פרשות עופר ואבו־חצירא, מותר לו להת־נגד נמרצות לגישתם.

פלפוטק

קורא יקר,

„העולם הזה" היה, מאז ומעולם, עיתון לאנשים שאיכפת להם. איכפת להם מה קורה למדינה, איכפת להם מה קורה במישרדי הממשלה ובביתה של הילד בבית־הספר; איכפת להם אם השדה פורח ואם הציפרים שרות; איכפת להם אם ילדים בוכים ואם כלבים נכלאים ומחוסלים בתאי־הגאזים.

ולמי שלא איכפת לו החי והצומח, ואין לו עין לראות, אוזן לשמוע, אף להריח ונשמה יתרה להינות מן החיים — אל יקרא את המדור הזה.

ד"ר יקותיאל שרעבי
עדנה פיינרו

לא על הבשר לבדו

(מדור גאסטרונומי; והפעם: הכה את האינפדיטה)

ב ימים טרופים, כשמחיר הבשר מדביק את מחיר הזהב, אפשר להכניס מיתון לתפריטו של הכלב, ולא, חס וחלילה, על חשבון בריאותו. מי שחושב שצלעות עגל ביין יעשו את דמו כחול יותר, שיילך לפסיכיאטר. זה כבר שייך לתסביך זהות ולא הכלב הוא הזקוק ל־טיפול במיקרה זה, כי אם הבעל.

כלב גורמלי זקוק לאוכל מזין. ומאחר שאין לו סכנות של עודפי שומן במקומות הלא נכונים (כלב רץ בממוצע יותר מ־דוגמנית) — תנו לכלב לחם! לחם עם כל דבר! מילה של כלבן.

לדוגמה: חצי כיכר לחם שהוספגה ב־כוס מרק נמס — ממש שיגעון של ארוחה. לא צריך לשחוט עוף, לא צריך לגנוב מן המרק שעשתה סבתא לילד. ויטה אוסם או תלמה כבר עבדו בשבילך. ומה יש במרק־אינסטנט? תמצית של מרק וכל מיני דברים טובים שלא תמיד יש לבלבוסטע הטובה ביותר בארון. ולא צריך לרוץ אל האופה — גם לחם שהוזדקן יחדש את נעוריו במרק. ואם מזון יסודי שכזה עושה טוב אפילו לחולים שקיבתם הס־תבכה, לא כל שכן לבעל־חיים שאוהב לחם ומשתגע אחרי ריח של מרק בשר.

רוצים יום צמחוני? בבקשה. הרטיבו את הלחם בגביע אשל או לבן. גיוון נוסף — לקטו את כל השאריות, זנבות הלחמ־ניות, פינות החלה וכל הפירורים ששרדו בקופסת הלחם, עם פליטי הגולש משבת והגידים מן הצ'ולנט של החותנת, השרו במרק בין־רגע, עשו בולקלע, והנה קלופס מארץ הקלופסים.

למי שאוהב להתעמל פתוחות האופציות של טחינה, מעיכה, לישה, בחישה, בישול ואפייה, אבל למה להתאמץ? אצל כל כלב בריא כל ארוחה היא ארוחה. אין לו חס־ביכים של גורמה היודע להבחין אם אכן גדל הקאמבר על חיידקיה האורגינליים של צרפת או שזהו רק חיקוי קאמברי כחול־לבן. הכלב בולע, וחוש הטעם שלו — עימו הסליחה, אינו מן האנינים. העיקר הבריאות והשקט הנפשי. ואם בריאות — האמינו לרופא: הוא אומר שהלחם ה־ישראלי הוא מן המעולים בעולם ויש בו הוויטאמינים החשובים, הפחמימות העש־רות והשומנים הנדיבים. והעיקר, כימעט שכחנו, המחירים, המחירים!

צאו וראו כמה עולה ארוכה של כלב במיצרכים מסובסדים:

1 כיכר (750 גרם) לחם אחיד (שחור: 1.4 שקל) (לבן: 1.7 שקל) פלוס כוס לבן: 1.17 שקל = 2.57 ש' / 2.87 ש' פלוס כוס אשל: 1.23 שקל = 2.63 ש' / 2.93 ש'.

1 כיכר לחם אחיד (כנ"ל פלוס כוס מרק עוף נמס — הזול ביותר (כפי שנבדק ב־סופרמארקט שפע חן) הוא מתוצרת ויטה בתוך שלישיית מרקים בשקית. מחיר ה־שלישייה 4.20 שקל, לעומת כנ"ל באוסם או תלמה, שמחירם 4.60 שקל. כל שקית מכילה זוג מנות, ומנה אחת ויטה מחירה 0.65 שקל בלבד = 2.05 ש' / 2.35 ש'.

1 כיכר לחם אחיד (כנ"ל) פלוס גבינה לבנה. הזולה ביותר, גבינת פרה ירוקה (בנייר!) מתוצרת תנובה שמחירה 3.88 שקל = 5.28 ש' / 5.58 ש'.

המחירים מעודכנים לתאריך הוצאת ה־גיליון הזה בלבד. אין לדעת מה יעשה הורביץ אם יגלה שגם כלבים אוכלים.

נ.ב. מומלץ להתאים את הלחם לחיתוך החומרים של הכלב: לחם לבן יגרום לצור־אה קשה, לחם שחור לצואה רכה. התאמת את הצבע — עזרת לטבע.

מפי לאי עולם

תכשיר - שיגעון להחזרת האון

א חת מנשות הדיפלומטים, שנוף ה־ארץ ירגיש בחסרונה בקרוב, ביקשה לחלק את החוויה הבאה עם כל המעוניין, מטעמים הומאניים (ולא לנקוב בשמה מ־טעמים דיפלומאטיים):

„באותו בוקר עשיתי עם לוסי, כלבת השנאוצר שלנו, את הטיול הקבוע בשדרה שליד ביתנו. מכרה ותיקה, שזה זמן רב לא ראינו על המסלול, כי כלב הדוברמן שלה נפטר בשיבה־טובה, הופיעה שוב כשגור צעיר ומלא מרץ מקפץ לפניה.

„היא ירתה בי מבט מלא רחמים והו־דיעה לי: מסתכלים על לוסי ורואים איך שהזמן עובר. מזדקנים — אהה?!

„היא לא ידעה עד כמה צדקה: לוסי באמת הפכה את עורה בזמן האחרון. קשה היה לי להודות בכך, אבל השינויים שחלו אצלה ממש זעקו לשמיים: היא לא היתה אותה שדה שובבה ועירנית כשהיתה. היא שמנה ונעשתה עצלה. ניסיתי לרמות את עצמי: 'סוף־סוף לוסי בת שש עשרה. אם נשווה זאת לגילו של אדם, נגיע ל־מאה ושתים עשרה, כימעט מאה ועשרים. כל אחד היה אומר: הלוואי עלינו — אבל אני לא רציתי להאמין. רציתי להא־ריך את חייה ולהמשיך את נעוריה.

„אותות הזיקנה של לוסי שבו וטפחו על פני: כושר השמיעה שלה ירד, קא־טאראקט האישון איבד מעבירותו לאור, היא חדלה להתעניין בסביבה ולא ערכה קבלת־פנים נלהבת לחביבים עליה. פה ושם צצו אצלה גידולי שומן עוריים שלא הוסיפו למראה היפה שלה. אמרתי לעצמי: ,הנה, לוסי עוברת כל מה שאני עוברת בגילי, רק שהיא עושה זאת מהר יותר ממני.' חסתי עליה כמו שחסתי על עצמי.

„אבל באותו בוקר חשתי עלבון צורב. זה היה גרוע מלהביט בראי. היקדמתי את התור לווטרינר של לוסי. שפכתי את לבי לפניו: ‚לוסי כבר אינה אותה לוסי'. הוא בדק אותה כרגיל. ואז התחיל לשאול שאלות: שאל על המינהגים שלה, על תולדות המחלות של הוריה ועל הרגליהם ובעיותיהם של בני־המישפחה כולם. הוא הזכיר לי בדיוק את אותן השאלות שנש־אלתי אני, לפני זמן מה, על־ידי רופא מומחה לבעיות הזדקנות.

„הווטרינר לא היה מודאג ביותר מגי־דולי השומן ואף לא מירידת הכושר שלה. מה שהטריד אותו יותר היה המוראל שלה, העובדה שהיא עצלנית ולא איכפתית ושז־הדחפים המיניים שלה גוועים. הוא היה מודאג, למעשה, מכל התופעות שהשפיעו על בני־הבית להרגיש לא נוח בחברתה.

„הוא הציע לי תרופה מסויימת, של־דבריו, תשפיע על חילוף החומרים באופן דראסטי, אבל, הוסיף, זוהי תרופה יקרה מאוד. אבל מה לא עושים בשביל לוסי, ואני הרי בת מזל: יש לי אמצעים ודרכים להביא את התרופה ישירות משוויץ, שם מייצרים אותה. ואמנם, לוסי היזדקקה ל־כדורים מדי יום ביומו והכמויות עלו ביוקר.

„בוקר אחד הופתעתי לראות את לוסי לידי, כשרק פתחתי את דלת המקרר. מיקרה בלבד, חשבתי לעצמי. אבל לא — היא רצה אחרי ולא הירפתה ממני עד שנתתי לה לאכול. היא בלעה את האוכל בתיאבון שכמותו לא ראיתי אצלה כבר כמה חודשים. עדיין לא האמנתי. חזרתי על כמה תרגילים ישנים: קראתי בשמה

שורש פאנאקס־ג'ינסנג
כוח מעורר

— האוזניים היזדקפו בתפנית חדה. „עימדי!" והיא עמדה. „ארצה!" והיא רבצה. בקיצור: הגברת התעוררה לחיים. רקדתי משימחה: הרגשתי כאילו אני עצמי נעשית צעירה יותר. ואז צץ הרעיון במוחי: ובעצם מדוע לא? אם התרופה טובה בשביל לוסי, מדוע לא תהיה טובה בשבילי? מזה זמן־מה מרגישים בעלי ואני שאיננו בדיוק אותם אריות שהיינו." „חזרתי אל הווטרינר, וביקשתי ממנו לרשום לי מנה מוגדלת מתרופת הפלא. כשסיפרתי לו שהיא מיועדת הפעם לבעלי ולי, הוא לא הראה כל סימני השתוממות. כבר היו דברים מעולם, אמר. והנה, עד היום אנחנו וכמה מידידינו הטובים ביותר מרגישים את התוצאות: כל מיני דברים שחשבנו כי נעלמו לנצח, שבו והיו כב־ראשונה: הראש עובד טוב יותר, הרצון לישון בשעות משונות נעלם, הרגליים נע־שו קלות יותר, הזיכרון חזר לעבוד, וה־תיאבון המיני חזר, כמו בימים הטובים."

ואם אצל מישהו נדלק אור אדום מחשש פן מדובר בסמים — הנה הסוד פרוש לפניו בשפת בית־מרקחת קלה: תרופת ה־פלא אינה אלא גריאטריק פרמאטון. מפי־קים אותה מצמח אקסוטי בשם פאנאקס ג'ינסאנג — משמעו ביוונית: „מר־פא כל", ו„ג'ינסנג" נגזר מסינית, „שן סנג", שפירושה „שורש האדם".

ומה עושה את ההפקה יקרה כל־כך? ובכן, השורש הצימחוני המיוחס הזה גדל בעיקר בקוריאה, בסין ובסיביר. זהו שורש מפונק, האהב אדמה לחה, פורייה וצמ־חיה של יערות־עד.

תהליך צמיחתו, עד שאפשר להפיק ממנו את הפאנאקלין — אותו חומר שלו מיח־סים את הכוח המעורר — לוקח חמש עד שבע שנים.

מן השורש, שגונו כגון השנהב וצורתו דומה להפליא לגופו של אדם, מפיקים שמנים, שהמסורת הסינית העתיקה מייי־חסת להם סגולה לחיים ארוכים. ואם כי הקיסר הסיני, שן נונג, שנודע באונו ה־אין־סופי ובסגולותיו השמימיות העיד על עצמו בכתובים כי חב את הנצח לצמח הג'ל, גילה המערב את פלאי הג'ינסנג רק לפני כמאתיים שנה. וגם אז עלה בידו לטפח רק גידולים נדירים בקוויבק וב־אלבמה.

וכי מי לא מוכן לשלם במיטב כספו עבור כדור קטן המבטיח לייצב את הנפש, לסלק את העייפות, לעורר את הזיכרון, להביט את הדיכאון, והעיקר לעורר את היצר הטוב לאהוב?

המדור לחיפוש בעלים חיים

ב בית קרן־בארי נולדו לכלבה הנדי־רה, ביבי, חמישה גורים, אחד יותר יפה מן השני. לפני חמישה שבועות בדייוק. שניים מהם אומצו על־ידי חברים שהזי־מינו מראש. טיסה, השלישית, זכתה לבית עם חצר. סאן־סאן, הבלונדיני, מיספר 4, הובטח למטפלת של יולי (בתם בת ה־שלוש וחצי של גבי קרן ועודד בארי, המחבקת את הגורים בתמונה), והחמישי, סקים, כהה העור, המכונה גם „ההודי", מחפש בית חם ואוהב. רוצים לדעת מאין בא השם סקים? ובכן, בכל בוקר אומרת יולי לאמא: „בואי נראה מה שלום ה־גורי־מסקים", ונשאר לו סקים.

ואם רוצים לדעת מדוע ביבי היא כלבת רועים גרמניה ו„נדירה" — זו פשוט ה־היסטוריה שלה: גבי קרן ועודד בארי אספו אותה, תינוקת בת כמה ימים בלבד, בערב מילחמת־יום־הכיפורים. אותו לילי־שבת הידוע, שבישל את המילחמה. וביבי היתה, אולי, הדבר הטוב היחיד שמצאו במילחמה הזאת. מישהו מוכן לאמץ את סקים? יצלצל נא לבית קרן־בארי, טלפון מס' 249416 (03).

ואפרופו אימוצים: מדור זה אינו מ־ליץ למסור בעלי־חיים חינם אין כסף. הניסיון העצוב מלמד כי בני־אדם נוטים לזלזל בדברים שקיבלו חינם. ואז קורה שלוקחים בעל־חיים, מנסים, וכשלא מת־חשק, מתחרטים ומחזירים. וזה עוול גם לאדם וגם לחיה.

ביבי, גבי, יולי, סקים וסאן־סאן
מי רוצה לאמץ את סקים?

ארמון

- ציורי שמן מקוריים
- הדפסים על נייר, קרטון, פלסטיק ומשי
- בד לציור תוצרת חוץ
- מסגרות לתמונות מעץ ואלומיניום בסגנונות שונים: מודרני, בארוק ורוקוקו
- מסגרות מיוחדות (אנטיק) גילוף יד לאספנים, מוזאונים וציירים ידועים
- תמונות אלומיניום מחליפות צבע

dufex dufex dufex dufex dufex

רח' אילת 47, ת"א, טל': 657112

קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת

פידסום אידיאל

אבן גבירול 110 תל-אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227118, 772118

גילוי העתיד

ספר „ספרהלוגיה"
תמורת —.81 שקל
ספר „ספר־הקפה"
תמורת —.75 שקל
ספר „6 שיטות לגילוי העתיד"
תמורת 45 שקל

קלפים בעברית עם הסברים
תמורת 30 שקל

ג'ד־אור טלפון: 229862, ת.ד. 37612, תל־אביב, מיקוד 61375.

שלום לישראל
שחרור לישראל
שלי

סניף של"י בוגרשוב 60 ת"א

ביום 4.1.80 תתקיים הרצאתו של

רן כהן

על הנושא: „מדוע הצלחה בהסתדרות היא תנאי לשינוי בחברה, בכלכלה ובקידום השלום?"

ביום 11.1.80 תתקיים הרצאתו של

עו"ד סברי מוחסיין

על הנושא:

„מעמדם המשפטי של ערביי ישראל".

רשיון נהיגה

3200 שקל

בי"ס לנהיגה

„גבע"

טל. 253230

בעיות ולבטים בחיי המין

מאת

ד"ר **מרדכי זידמן**

הוצאת רשפים

תן טרמפ לחייל

במדינה

דרכי חיים

אינפלציה של דיילות

בחורות צעירות, שמחפשות חתן, ועקרות־בית משועממות, שמחפשות יציאת מהשיגרה, משלמות סכומי עתק כדי לעבור קורס דיילות קונגרסים, ואח"כ אינן מוצאות עבודה

שתי הבחורות הצעירות ישבו על הספסל שבחדר־ההמתנה ו־עישנו בעצבנות, שעה שהמתינו לקריאת שמם.

„תירצה אדר," הכריזה המזכי־רה. אחת הבחורות קמה, יישרה את שימלתה, נתנה מבט אחרון בראי ולחשה לחברתה: „תחזי־קי לי אצבעות טוב?"

המקום רחוב ליברמן מיספר 10 בתל־אביב. חדר־ההמתנה שייך לחברה המכנה עצמה יעד־הדר־כה והשתלמויות בע"מ.

את החברה מנהלים שני בחו־רים צעירים — אבי נחמני ויהו־נתן ברקאי.

„לאור הצלחת הקורס הקודם וההקף ההולך וגדל של הפעילות בתחום הכנסים והקונגרסים למי־ניהם, ייפתח גם השנה קורס ל־הכשרת דילות קונגרסים". מכרין הפרוספקט, שאותו מקבלת כל צעירה המגיעה למישרד, כדי לק־בל פרטים נוספים על הקורס ל־

דיילת־מובטית שוב
„עבדו עלי בעיניים"

דיילות קונגרסים שפותחת חברת יעד בחודש ינואר הקרוב.

„אני לא יודעת, אולי אני לא מבינה טוב," אומרת תמר שוב מפתח־תקווה, אחת מבוגרות ה־קורס.

„כשאני הלכתי לקורס, הבטי־חו הפירסומים שהעבודה הזאת טובה במיוחד למעוניינות במיש־רה חלקית.

„מאז הקורס עברה שנה, ואני עבדתי פעם אחת בלבד. אולי לגביהם עבודה חלקית היא עבו־דה של אחת לשנתיים?"

„להיות דיילת בקונגרסים בינ־לאומיים, לפגוש אנשים מעניי־נים מכל רחבי העולם, זה מה שהצטייר אצלי כשחשבתי על הקורס", הוסיפה תמר, „אבל ב־שטח הדברים נראו אחרת.

„למקום העבודה בירושלים הייתי צריכה להגיע בכוחות עצ־מי ועל חשבוני. מאחר שהקונגרס נמשך שלושה ימים, נאלצתי להי־שאר בירושלים וגם הוצאות־הלי־נה היו מכיסי.

רקדניות ליטמונוביץ ובן־גיל
כיסים ריקים ורגליים יחפות

רקדנית ליטמונוביץ
רק בת 15

„הרווחתי 100 לירות ברוטו ל־שעה, וכל קשר בין מה שלימדו אותנו בקורס לבין מה שהיה בשטח היה מיקרי בהחלט."

„זריקת כסף". דרישות ה־קבלה לקורס הן: ידיעת השפה האנגלית, הופעה נאה, השכלה תיכונית ומעלה וכמובן 2,400 שקלים — דמי תשלום עבור ה־קורס.

הקורס נמשך שלושה חודשים, והפגישות מתקיימות פעמיים ב־שבוע.

„אני לא אומרת שהקורס אינו מעניין או מהנה," אומרת בוגרת נוספת של הקורס, יהודית ווינר. „היה נחמד מאוד, אבל חסר־תו־עלת. בעצם זו היתה זריקת כסף."

אבי נחמני, אחד ממנהלי יעד, אינו מבין את הטענות המופנות כלפי הקורס. „אני בפירוש אי־נני מבטיח עבודה לאף אחד," הוא מסביר. „אנחנו גם מסבי־רים זאת לכל בחורה שמגיעה לכאן. יותר מכך, אנחנו מחתי־מים כל בחורה שמתקבלת ל־קורס על טופס, שבו היא מצ־הירה על ידיעתה שאנחנו איננו מתחייבים לספק לה עבודה. זה לא התפקיד שלנו. אנחנו רק מכשירים את הבחורות ומלמדים אותן מיקצוע, שלדעתנו, הוא יפה ומעניין."

בפרוספקט המחולק במישרדי החברה, מוזכר פרט נוסף המצ־ריך בדיקה: „לאור הגידול בהי־קף הקונגרסים בישראל בשנים האחרונות והתחזית להמשך ההת־רחבות בשנות ה־80, צפוי בי־קוש לכוח אדם מיקצועי..." נאמר בפרוספקט.

בדיקה עם מישרד־התיירות בי־רושלים העלתה, כי מיספר הקונ־גרסים הבינלאומיים בארץ אינו נמצא בעלייה, אלא נשאר כפי שהיה בשנים קודמות. „יש יריי־דות קטנות ויש גם עליות קט־נות, אבל בסך־הכל המצב לא השתנה." אמרה רבקה שרייבום, קצינת העיתונות של מישרד־התי־יירות.

במיספר הקונגרסים בארץ, דיי־לות קונגרסים למכביר בוודאי שתהיינה בשוק.

תרבות

התנדבות

הרגליים היפות

יונתן כרמון הגיע ארצה לפני שנה וחצי והפעם כדי להשתקע כאן סופית ולחקים להקה מקומית. „הסוף להקות יצוא לחו"ל. אנחנו צריכים כאן גוף קבוע," הוא אומר

„להכניס את הבטן, להריגיש, תתחילו להיכנס לעניין," שאג יונתן כרמון על חברי להקה, שעמדו לפניו ורעדו מקור.

„קרררר.... לי," לחשה דולי ה־בלונדית, והסתכלה בעצב על כפות רגליה היחפות.

בחוץ נשמעו רעמים והגשם לא הפסיק לרדת אפילו לרגע. באולם הפרוץ לאוויר הקר רקדו להם 35 צעירים וצעירות, שלמרות ה־קור הגורא ששרר באותו יום ב־ירושלים, ולמרות ביגדי הריקוד הדקיקים שעל גופם, הבריקו פני־הם מזיעה ומאמץ.

שוב ושוב, בנאמנות ודביקות, ביצעו את צעדי הריקוד החסידי, שאותו חיבר עבורם יונתן כרמון. מזה אחד־עשר חודשים עובד כרמון, עם חבורה של רקדנים, שקיבץ סביבו, על תוכניתו החד־שה, שעימה הוא עתיד לצאת ב־חודש פברואר השנה.

„הכל אם ירצה השם," אומר כרמון במבטא המייוחד שלו. „החבר'ה האלה נותנים את הנש־מה שלהם כדי שנצליח לעמוד בזמנים." מרבית חברי הלהקה הם בעלי עבר בלהקות שונות בארץ.

זו הפעם הראשונה, אחרי 20 שנות נדודים, שכרמון „חליט לבוא ארצה, להשתקע כאן ולי־הקים לו להקה משלו. כרמון, הידוע ככוריאוגרף הטוב ביותר בארץ, נהג עד כה לערוך ג'יהות ארצה, לגבש לעצמו להקה ולג־סוע איתה להופעות בחו"ל.

הם נהגו להופיע שם במשך כחצי שנה, ובתום סיבוב ההופ־עות היתה הלהקה מתפרקת.

„שמתי לי למטרה להקים גוף ממשי, שיעבוד באופן קבוע ו־יהפך מוסד." הסביר כרמון.

„כמובן שנתקלתי בהרבה קשיים. לדוגמה: עניין המימון. בשביל להקים להקה צריך הרבה מאוד כסף. צריך מקומות להתאמן בהם, צריך הסעות, צריך תלבושות ל־

הופעה והעניין לא נגמר.

„קשה מאוד להתארגן על סכומים עצומים כאלה.“

יונתן לא ויתר. הוא החליט לתרום מכיסו 60 אחוזים מהסכום שנדרש. את הייתר אירגן בעזרת אריק קטן, המנהל האדמיניסטרטיבי של הלהקה, ויוסי טאגן מעיריית ירושלים.

הסולנית הכי יפה. „זה בית־הספר הטוב ביותר ללמוד ריקוד מקורי,“ אמרה יעל זופניק הירושלמית.

„העובדה שאנחנו עובדים כאן

כוריאוגרף כרמון
הפעם לצמיתות

בהתנדבות בכלל לא משנה. אנחנו מרגישים בני־מזל על שניתנה לנו האפשרות ללמוד אצל יונתן.“

„יש כאן חבר'ה נהדרים,“ צחק מומי בן ה־17. „אם נצליח, תהיה לנו יופי של להקה.“

הסולנית הכי יפה, כך מכנים חברי הלהקה את לוסי סטלצ'יק, שהחלה את קאריירת הריקוד שלה בגיל צעיר מאוד ברוסיה. יש לה עיניים ענקיות וחיוך מלבב. על הבמה היא פגז.

„הי, חבר'ה, הפסקה, אריק הביא קפה,“ צועק עמוס. כולם דוהרים לעבר קנקני הקפה החם שהובאו עבורם.

„רק עשר דקות הפסקה,“ מכריז כרמון, דבר שגורר אחריו ריטונים ותלונות. „אוף, הוא כזה מין רודן,“ מקטרת גילת בן־גיל, שהיא הקטנה של הלהקה — רק בת 15 וחצי — וכולם מהרים להסות אותה.

„עברנו בחינות קשות מאוד בכדי להתקבל,“ סיפרה מירית לויד. מירית היא תל־אביבית, שמרות המרחק והגשם הצליחה להגיע לחזרות, שנערכו בירושלים. „לבחינות הגיעו המונים, וכרמון בחר רק 35 חבר'ה. היתה תחרות עצומה,“ סיפרה.

את החזרות עורכת הלהקה שלוש פעמים בשבוע בירושלים, באולם־הספורט שבקריית־יובל. הם מקדישים כ־20 שעות שבועיות לאימונים. „זה לא מספיק, אבל זה מה שיש, מסכם כרמון. „בפברואר נקווה לראות תוצאות.“

מישפט

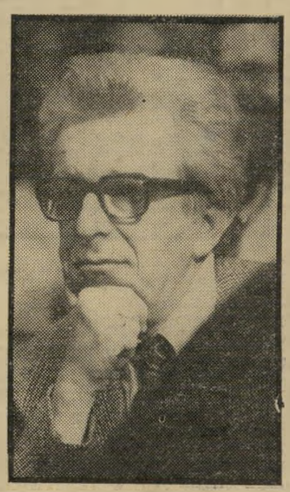
השופט לא נפסל

למרות שנודע לשופט עברו הפלילי של הנאשם, לא נפסל מלדון במישפטו

השופט דוד בר־אופיר הוא אדם חביב ובעל חוש־הומור. אך הוא ידוע בין העבריינים כשופט מחמיר, הפוסק את העונשים החמורים ביותר בבית־המישפט בתל־אביב. לכן, מנסה כל נאשם למצוא דרך להעביר את מישפטו אל שופט אחר, רחמן יותר.

שאול נחמיאס חשב שמצא דרך כזאת. הוא עמד לדין יחד עם חברו, רפאל פרץ, באשמת התפרצות אחת ועוד ניסיון להתפרצות. רפאל פרץ, אשר יוצג על־ידי דרור מקרין, הודה באשמת התפרצות, ונידון לשנה אחת של מאסר על־תנאי. השופט בר־אופיר הקל בעונשו, כיוון שהסניגור טען באריכות שלפרץ אין עבר פלילי. זהו המיקרה הראשון שבו נכשל, והוא עשה זאת בגלל השפעתו הרעה של חברו נחמיאס. הסניגור הזכיר את כל עבירותיו הקודמות של נחמיאס, שהוא גם המבוגר בין השניים, וביקש מהשופט להקל בעונשו של פרץ שנגרר אחרי העבריין העיקרי והוותיק.

אחרי שגזר השופט את עונשו של פרץ, התכוון להמשיך בדיון נגד נחמיאס, שלא הודה באשמה, ולשמוע את הראיות שתביא נגדו התביעה. אולם כאן פנתה הסניגורית אסתר דורון המייצגת את נחמיאס, לשופט, בבקשה שיפסול את עצמו מלהמשיך בדיון. היא טענה כי התקדימים אומרים, שאם השופט גילה את עברו הפלילי של הנאשם, ויודע על עבירות קודמות שביצע, הוא

שופט בר־אופיר
החמרה עם חוש־הומור

מנוע מלהמשיך במישפט, כיוון שהדבר יכול להשפיע עליו.

שיפט מיקצועי. השופט שקל את הבקשה, ולמרות שהתובעת לא התנגדה לה, דחה אותה. הוא קבע כי כיוון שעבירותיו הקודמות של הנאשם לא נתגלו לו על־ידי התביעה, אלא על־ידי סניגורו של נאשם אחר במישפט, אין בכך כדי לפסלו מלהמשיך לשבת לדין. והן לא ישפיעו על שיקולו. מה גם ששופט הישב זמן מה בעיר אחת, חוזר ורואה עבריינים שונים באים וחוזרים בפניו, והוא ממילא זוכר את עברם.

עורכת הדין דורון לא התעצלה. היא עלתה לירושלים והגישה ערעור לבית המישפט העליון על החלטתו של שופט־השלום. היא ביקשה כי נשיא בית־המישפט־העליון, השופט משה לנדוי, יורה לבר־אופיר לפסול את עצמו.

הנשיא שמע את הטיעון ואת התקדמים הרבים שהביאה הסניגורית, אך החליט לבסוף כי למרות שהשופט שגה בעניין מקורו של המידע, אין מקום לפסול אותו. הנשיא קיבל את טענת הסניגורית כי אין זה משנה כיצד ודרך מי נודע לשופט עברו הפלילי של הנאשם. בין אם הדבר נודע לו על־ידי התביעה או על־ידי סניגור. אולם כיוון שהמדובר בשופט מיקצועי, יש להניח כי הוא ידע להתעלם ממה שמע, ולא יגרום עוול לנאשם.

האח המלטף

החולות נעורו בחדר־ההתאוששות מלטיפות ומגעים מיניים

רותי דדון חשבה כי היא עדיין חולמת. זה עתה עברה ניתוח בגופה, השפעת זריקת־ההרדמה לא חלפה לחלוטין, אך היא חשה יד גברית המלטפת את שדיה ויורדת לשיפולי ביטנה. כאשר פקחה את עיניה ראתה כי האח שחום־העור ובעל העיניים הכחולות עסוק בליטוף גופה.

באותו יום עצמו התעוררה חולה נוספת בחדר־ההתאוששות בהרגשה שמישהו נוגע בגופה ומטלטף את חזה. שתי החולות התלוננו על־כך בפני האחיות, ואלה נזכרו כי יומיים קודם כבר הית תה תלונה דומה מצד חולה בחדר־ההתאוששות. גם היא סיפרה כי חשה ביד הנוגעת באיבר מינה. כאשר חזרו התלונות שלוש פעמים במשך יומיים, החליטה הנהלת בית־החולים להזמין חוקר מישטרתי לברר את הדבר.

החקירות התרכזו בנאסר אבדראוס, צעיר ערבי יליד הכפר תרשיחה בגליל. הוא עבד שנים אחדות בבית־החולים אסף הרופא כאח מעשי, ואחר־כך השלים את חוק לימודיו והפך אח מוסמך. התלונות החלו מיד ביום הראשון שבו הוצב בחדר־ההתאוששות, בחודש נובמבר השנה.

בעיקבות חקירת המשטרה, הגישה הפרקליטות כתב־אישום נגד אבדראוס על שלושה מיקרים של מעשים מגונים בחולות, במשך היומיים שבהם עבר בחדר־ההתאוששות.

אי־הבנה. הפרקליטות ביקשה לעצור את הנאשם עד תום ההליכים. החומרה הרבה שבה ראו את מעשיו של הנאשם נבעה מכך שהוא בעצם היה מופקד על נשים חטרות־אונים, שעברו זה

פרקליט מרוז
דריקות או ליטוף

עתה ניתוח ונמצאו בחדר־ההתאוששות כדי לאפשר להן להרגע. מעשיו של הנאשם, לפי דברי כתב־האישום, היו ניצול מחפיר של תפקידו ומצבן האומלל של הנשים.

הנאשם הובא לבית־המישפט ברמלה להארכת מעצרו, אך הוא חזר והכחיש הכל. הוא חזר על דבריו כי בעצם רק מילא את תפקידו, ונגע בנשים כדי לבדוק את מקום הניתוח או כדי לסובב את החולה ולראות אם התחבושת לא זזה ממקומה.

השופט החליט כי אנדריאוס, שאין לו עבר פלילי, ישאר בכפרו ולא יצא ממנו אלא לצורך המישפט. וכיוון שהעבירות שבהן נאשם האח אינן נפוצות, שיחררו השופט בערבות של 2,500 שקל.

חם בעולם התחתון

להקלת כאבים ושמירת חום הגוף
חגורה/מגן גב מצמר אנגורה
מגן כתפיים מצמר אנגורה

מבחר מוצרים מצמר אנגורה בבתי המרקחת, במשביר לצרכן בסופרפארם ובסלונים מובחרים

Medima
ANGORA THERMO THERAPIE
אנגורה
הלהיט החם של החורף

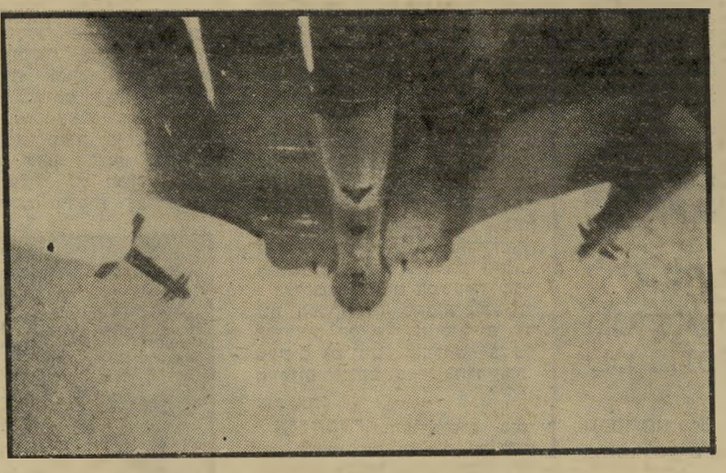
בריזה
מוסיקפה
הרברט סמואל 80 טל' 656992
בלוז, פולק, רוק, כל יום א' ג'ז
פתוח כל יום כולל יום א' משעה 21:00

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
מומחים לחדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים. בשמירה על בריאותך ורכושך.
רמת־גן, רח' מודיעין 18, ת.ד 2272
טל. 790114-5-6 רש' מס' 21 עסק 481/75
ירושלים-664015 , אילת-059-3012

תן טרמפ לחייל

הגנרל הבריטי חשב ב־1977 שמלחמת העולם השלישית תתחיל כשבארצות־הברית יבחר נשיא שמרני ב־1984, ובפולין יהיו שביתות - וההיסטוריה מקדימה אותו. מה יהיה מקומה של ישראל במלחמה זו?

מלחמת עולם III

יגואר מערבי תוקף כטיסי אוויר־אוויר
עדיפות אווירית

במלחמת העולם השלישית בין המזרח והמערב תהיה ישראל ניטראלית ולא יאונה לה דבר. גבולותיה יובטחו מכוח ערובות סובייטיות ואמריקאיות, והשלום שהושג עם העולם הערבי יישמר. זוהי נבואתו של הגנרל הבריטי סיר ג'ון האקט, ברב־המכר שלו מלחמת העולם השלישית.

האקט, שהיה סגן מפקד קבוצת־הארמיות הצפונית בנאט"ו ומפקד „צבא הריין" הבריטי, כתב את סיפרו העתידני — המלחמה מתרחשת ב־1985 — כאילו היה זה ספר היסטוריה מדעי. לצורך כך הסתייע בצוות מומחים ומדענים, ובספר מופיעים תצלומים כאילו־אותנטיים, סדרי הכוחות של הצדדים הלוחמים, דו"חות רישמיים ורשימת מראי־מקום.

הספר נכתב ב־1977 — לפני ביקור אנוור אל־סאדאת בירושלים, לפני ההפיכה באיראן, וכמובן גם לפני בחירת רונלד רגן כנשיא ארצות־הברית, ולפני המאורעות בפולין. למי שקורא את הספר ב־ימים אלה, נדמה לעיתים שהגנרל הבריטי הקשיש פשוט הקדים לחזות את ה־

נשיא־שמרני מהדרום נבחר בארצות־הברית
„תומפסון" — חסר כל מושג במדיניות־חוץ

דו"חות על המצב הבינלאומי בעולם משר־החוץ לשעבר (המתואר בדמותו של הנרי קיסינג'ר) ומצוות־מוחות אקדמאי, הדו"ח של שר־החוץ לשעבר מסתיים במילים הבאות:

„יתכן שיהיו משברים רבים אם תתחיל האימפריה הסובייטית לכרוע תחת לחציה הפנימיים. יתכן אף שיהיו התפתחויות חשובות במהלך 11 השבועות שעד למועד תשבעתך," נבואה המתגשמת בספר מייד.

שלום במיזרח התיכון

התזכיר של צוות־המוחות עוסק גם במיזרח התיכון:

„**במיזרח התיכון:** השגת שלום עם ישראל במיסגרת הסכמי ועידת־ז'נבה, במרוצת ימי נשיאותו של קרטר, הניחה היסטוריה, אך ההיסטוריה מקדימה, מציבה, את לוח־הזמנים שקבע לה האקט.

הדו"ח של קיסינג'ר

עד **ישלת האירועים** המתניעה את גלגלי מלחמת־העולם השלישית מתחילה בפולין, עם בחירתו של הנשיא הרפובליקאי החדש בנובמבר 1984. נשיא זה הוא שמרן ריפובליקאי, חסר כל מושג במדיניות־חוץ.

תומפסון — זהו שמו של הנשיא החדש — זוכר כיצד הזיקה לג'רלד פורד הערה שהשמיע במהלך מערכת־הבחירות שלו נגד ג'ימי קארטר ב־1976, ושממנה השתמע כי ארצות־הברית לא תתערב כדי להגן על פולין, אם תותקף על־ידי הסובייטים. הערה זו גרעה מפורד קולות פולניים רבים בשיקגו, ותומפסון אינו רוצה לחזור על הטעות. בוויכוח נגד המועמד הדימוקרטי, וולטר מונדייל, הוא מציג עמדה נוקשה כלפי ברית־המועצות.

אחרי הוויכוח הפומבי מחריף המצב, כאשר מיקרופון פתוח קולט במיקרה הערה נוספת של תומפסון, המביע קו נוקשה עוד יותר. הפועלים ומתנגדי־המישטר בפולין רואים בהערות אלה אור ירוק — ומתקוממים בשביתות ובהפגנות נגד השליטה הסובייטית. למישטר הקומוניסטי אף נודע כי הם מתכננים שביתה כללית ב־20 בינואר, יום השבעתו של הנשיא האמריקאי החדש. צעדי־המנע נתקלים בתגובות חריפות ובהתנגדות מזויינת מצד הפועלים הפולנים, והסובייטים עומדים בפני מצב מביך.

מיד עם בחירתו מזמין תומפסון הנבוך לערבים מרחב־תימרון רב יותר למריבותיהם הפנימיות, כיוון שלממשלה השמאלית הבלתי־יציבה במצריים זכורות עדיין מהומות־המזון, שבסיעון הדיחו תומכיה את הנשיא הקודם, סאדאת.* קיים פיתוי גדול למצריים לפנות להשתלטות על הנפט של ערב הסעודית ומדינות המיפרץ הפרסי. זה יכול להתבצע באמצעות חתירה־מבפנים במדינות אלה, שתלווה בהכרזת רפובליקה ערבית מאוחדת, חדשה ועשירה במיוחד (שתכלול את ערב הסעודית ואת כוויית), ושתתמוך בקו נוקשה חדש באופ"ק.

„מזה זמן מה מאותתים המצרים כי הם מצפים לסיוע סובייטי להפיכות־חצר בערב הסעודית ובמיפרץ, אך עד עתה נתקלו בסירוב. סביר למדי שהפיכת־חצר, ערבית מאוחדת' תזכה בתמיכה עממית בקרב צעירים במדינות המיפרץ, שכן רבים מהם מתייחסים לשייחים הבזבזניים שם כאל עובדי־בטל, כמו שהיו שליטיה של האימפריה העות'מאנית בעבר.

„אם אמנם תוכרז אי־פעם רע"מ מסוג זה, יהיה בוודאי מי שיאמר כי האיום המשתמע מכך לאספקת־הנפט העולמית מצדיק התערבות צבאית אמריקאית באזור. אנו לא נמליץ על־כך, אך הבחירה בין שלום ומילחמה, אפילו מילחמה גרעינית, אפשר שתימצא במידה רבה מחוץ לשליטה אמריקאית. המדינה היציבה היחידה באיזור, שלה יש מימשל ימני — איראן של השאה — לא תעמוד מן הצד. ולאיראן יש, כנראה, יכולת גרעינית מבוססת על טכנולוגיה צרפתית, אף שמעולם לא ערכה ניסוי גרעיני".

אל־סאדאת מודח

בינתיים מחדיש הפוליטביורו הסובייטי שלא לפלוש לפולין, אך להביך את תומפסון בשורה של משברים יזומים באיזורים שונים בעולם. המצב במיזרח־התיכון מספק להם הזדמנות מתאימה:

„מנהיגה הלאומני הקיצוני של לוב, קו־

* אל־סאדאת, כמובן.

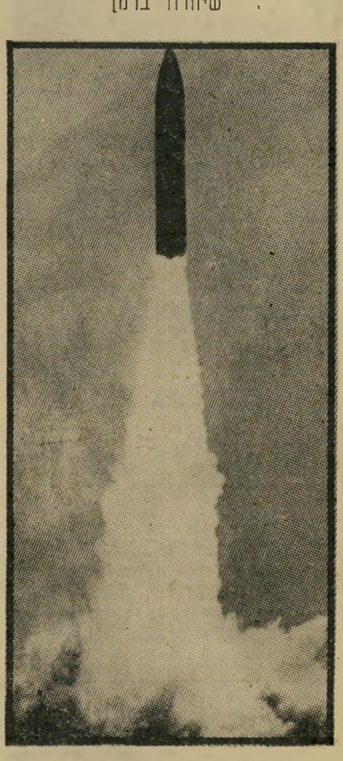
שיגוב בין־זרועי, ספינת מישמר מערבי־גרמנית ומסוק
נחיתות בים

לונל פארוק* שרד ונשאר על כנו. רוב המדינות שבהן ניסה להתערב, ושתחת משטריהן ניסה לחתור, ניערו אותו מעליהן. תמיד חיפש צרות, אך מעולם לא אחז בנשק. תמיד איים והפחיד, אך מעולם לא פעל. מעולם לא היה במילחמה, אך אף פעם אחת לא היה מחוץ לה.

„כל זה היה קשור במה שקרה במצריים. מזה זמן רב שאף הנשיא, חסן אל־סאמדי לכך שתהיה לו שליטה בחצרות מממגיו — ערב־הסעודית ומדינות־הנפט העשירות במיפרץ. לא היה זה הוא, אלא יורשיו, שהצליחו להשיג זאת. כאשר

חייל אמריקאי נלחם
שיחרור ברמן

תגובה גרעינית
טיל על מינסק

סולק אל־סאמדי, הן כתוצאה ממהומות־מזון, והן ביגלל האכזבה העממית מהסדר־השלום עם ישראל, ירשה איתו קואליציה מוזרה במידת־מה, בין סגן־הנשיא אחמד מוחמד ובין שר־המילחמה ומפקד הכוחות המזוייניים, גנרל עזיז תאופיק.„

היה זה כימעט העתק של יחסי נג'יב—נאצר. מוחמד היווה את איש־החזית הי מכובד־יחסית של החבורה, ואף שמר על יחסים תקינים עם המישפחות השמרניות ששלטו בערב־הסעודית ובכוויית. תאו־

* קדאפי.

שיריון סובייטי חוצה את נהר הוויזר בגרמניה
בליץ־קריג סובייטי

פיק, מצידו, זכה בתמיכתם הנלהבת של היסודות הצעירים־יותר בכוחות המזוייגים ובשירותי־המודיעין. האחרונים, שהשתחררו מהרסן שכפתה עליהם הממשלה הקודמת, הגישו תוכניות יומרניות ליצירת רפובליקה־ערבית־מאוחדת־רבתי, אשר תכלול, הפעם, לא רק את הלובים או את

שר־החוץ לשעבר קיסינג'ר
הגיש דו"ח

נשיא אל־סאדאת — „אל־סאמדי"
הודח

הסורים, אלא את מקורות העושר הערבי בכל חצי־האי ערב.

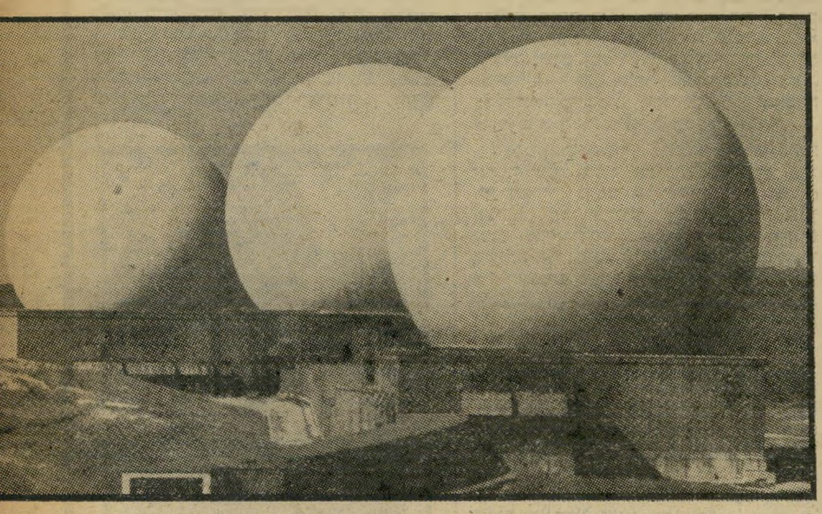
היתה רק בעייה אחת: אפשר היה להגשים יומרות אלה רק בעזרת סיוע סובייטי מאסיבי, הן כדי שיסופקו אמצעי־הלחימה לצורך הכיבושים, הן כדי להדוף כל ניסיון אמריקאי להתערב בזכות הסטאטוס־קוו, כדי להגן על אספקת־הנפט מהמיזרח התיכון למערב. זה חייב שינוי משמעותי במדיניות־החוץ המצרית, אך זו לא נודעה מעולם כעיקבית במיוחד בענייגים מסוג זה. אימוץ הסיוע הסובייטי בשנות ה־50 וסילוקו בשנות ה־70 היו מפתיעים ופיתאומיים לא פחות מהשינוי הפעם. מצריים נאנחה לרווחה עם סיום מצב־הלוחמה עם ישראל ב־1980. אך הרגיעה במאמץ המילחמתי, כתוצאה מכך, לא שיחררה דישמאבים תעשייתיים לצורך התמודדות עם הגידול המתמיד באוכלוסיה. יותר מכך: הצימצום בכוחות המזויינים הביא לכך שקצינים רבים איבדו את מישרותיהם ויצרו קבוצה ממורמרת.

השלום לא הביא לחם להמונים, אף לא מישרות מתאימות לאינטליגנציה. חידוש פעולות־האיבה נגד ישראל לא נראה כמבטיח תוצאות טובות מאלה שהושגו בהזדמנויות קודמות, במיוחד כאשר העולם הערבי מפולג יותר מאי־פעם בעבר. הצורך המתחייב מכך היה יצירת מרכז־עוצמה ערבי, שאליו יימשכו בהדרגה הכוחות המתגוששים בזירה — ואם יש צורך, גם באמצעות כוח. אז יהיה זה אפשרי לעולם הערבי להחליט על עתידו. מטרה מפוארת זו הוחזקה כמצדיקה את הסיכונים המאוניים מתחילה לנטות לטובת המערב. במיזרח־התיכון חוסם הצי השישי את תעלת־סוויס, כדי להבטיח את הספקת הנפט למערב. בעוד שבאיזור המיפרץ הפרסי משתוללת מילחמה, רוגעות יותר הרוחות לחופי הים התיכון:

„הישראלים נמצאו כל העת במצב־חירום כללי. המילואים גוייסו, והמדינה היתה באווירת ערב־מילחמה מאז כינון הרפובליקה הערבית המאוחדת בנובמבר 1984. אך ככל שיירא הדבר מפתיע לרבים, לא היו הישראלים מעורבים בשום פעולת־לחימה. בדצמבר 1984 הציעו הסובייטים לישראל ערובות מפני כל התקפה מצד שכניה בגבולותיה שנקבעו אז, תמורת התחייבות ישראלית לשמור על ניטרליות מוחלטת בכל התפתחות שתהיה לה השפעה על ביטחונה של בריית־המועצות. בעצת ארצות־הברית קיבלו הישראלים את הערובות. מאותה עת ואילך, במרוצת המשברים העולמיים בקיץ שלאחר מכן ובפעולות־האיבה, נשארה ישראל נייטרלית.

מצריים, אף שעמדו לרשותה כוחות מזויינים גדולים למדי, מילאה תפקיד זעיר וחסר־משמעות במילחמה במיזרח התיכון. סוריה, למעשה, לא עשתה דבר."

לקראת סיום המילחמה מטילים הסובייטים פצצה גרעינית על העיר הבריטית

תחנת התראה בריטית נגד התקפת־פתע גרעינית
בירמינגהם הופצצה

שבהשגחתה על־ידי סיוע סובייטי.

מצב חירום בישראל

הסובייטים אכן מסייעים למצריים לכונן את הרפובליקה־הערבית־המאוחדת, ומשיגים את אי־התערבותה של ישראל על־ידי הבטחת ערובות לשלמות גבולותיה.

המילחמה עצמה סורצת באירופה, באוגוסט 1985, כאשר כוח־מחץ סובייטי פולש לאדמת גרמניה־המערבית, אך נתקל בהתנגדות יעילה למדי של נאט"ו. כך בירמינגהאם. האמריקאים, בפעולת־גמול, מפציצים את מינסק בנשק גרעיני.

כיוון שאת הספר כתב גנרל של נאט"ו, ברור גם סיומו: סגן מפקד הקג"ב מחסל את הפוליטבירו, ותוך שיתוף־פעולה מצד קבוצה של קצינים קושרים בצבא הסובייטי הוא חותם על הסכם־שלום עם המערב. הימפריה הסובייטית מתמוטטת, ובעולם נוצרים שלושה מוקדי־כוח: ארצות־הברית ובנות־בריתה ביבשת אמריקה, הקהילה האירופית, והמעצמה הסינו־יפאנית.

אין פירוש הדבר שמוקדי־המתיחות בעולם מתחסלים: אחד מאלה הוא המיזרח־התיכון, שהנפט המצוי בו הוא עדיין מקור־אנרגיה חשוב.

אגדה לילדים מבוגרים ✶ השעות האחרונות של וירגיליוס ✶ כתב־עת חדש־ישן לאמנות ✶ מדליית ארד לגראפומניה

מקור

זרחי

בציבור הרחב מוכרת **נורית זרחי** כסופרת ומשוררת לילדים ולבני־הנעורים. אך כתיבתה למבוגרים אינה מוכרת ב־רבים. בכתיבתה לבני־הנעורים ישנו ממד, ההופך חלק מספרות זו למיועדת לבני כל הגילים.

באחרונה פירסמה נורית זרחי אליגוריה מרגשת — הילד והדוב *, שלה הוסיפה כותרת־משנה: **סיפור אגדה לילדים מבוגרים.** בספרות העברית החדשה ממעטים לכתוב אליגוריות, ואם יש כאלה, כמו סיפוריו של **א.ב. יהושע**, הן לרוב פולי־טיות וחברתיות. הילד והדוב של נורית זרחי הוא אליגוריה אישית, מרובת סמלים של יחמות, אבדון והצורך להעניק אהבה.

„בבוקר וכהה, הולך הדוב במישור הבחיר..." והוא הולך ב„שעת הכשף" עד שהוא מוצא את „הדבר המוזר הזה... גור ילד שוכב מקופל כין עלי שיח כלי־לה הלבן..." ואז הוא נוטל אותו ו„מניח אותו במארח על מצע האיזוב. פוקח הילד את עיניו לפתע, מביט ברוב ללא הפתעה, במפט כחול מאיר, ועוצם את עי־ניו כשנית..."

הילד והדוב הוא אליגוריה על מצבו של האדם. **„הילד פקח את עיניו. אבא, אמר לדוב. דוב, אמר הדוב וקם. דוב, אמר הילד בקצת פחד, ויצא אחריו לשו־טט ביערות שהכחילו מפני תחילת התפתו..."** ואחרי הסתיו מגיע לו החורף, עם שנת הדוב, כאשר „בוקר אחד לא פקח הדוב את עיניו..." והילד נזרק אל מילחמת־הקיום החורפית שלו, בעוד ש־הדוב, מגונן, מצוי בחלומותיו. **„הילד עצמו היה אחד, והדוב היה אחד, המערה היתה אחת, כל דבר שהכיר הילד היה אחד לעצמו. למרות זאת חיפש משהו להשתתף עימו. המחשבות שחלפו בראשו של הילד לבשו צורת רצונות..."** והילד מגלה את הסנאים ואת היער, עד שהדוב מתעורר משנת החורף שלו: **„סוף שנת החורף, אמר הדוב. נלך, ודאי הכשילו הפירות, והדגים השמינו בנהר. זה הדוב שלו, חשב הילד, הלוקח אותי למקומות נהדרים. הוא רץ וחיכך אותו כשתי זרו־עותיו הקטנות סביב צווארו הפבד השעיר..."** וזה מפתח האליגוריה האישית, אותה מספרת זרחי: סיפור הגעגועים והכמיהה לאבהות, אותה חסרה המחברת בילדותה.

— ואז מתרחש לו פלא: **„הילד ניגש אל הצרור הקטן, ופתח אותו. לא חיה, לא פרי, ולא דבר מאכל — תינוקת. עגולה, ורודה ושמנמנה ועיניה, שבכו עד לפני זמן לא רב, על־פי הדמעות שבקצוותיהן, נפתחו ירוקות, כמו היה עמוק בתוכן דבר סוד לא ידוע. הילד חייך אליה, ועל העיניים הירוקות צץ חיוך ושטף את המיסתורין והיה בהן תום כזה, כיתהון ששום כוח בעולם לא יעלה בדעתו לפגוע בו לרעה. הדוב, שעמד בצד והביט במתרחש, חש למראה החיוך הזה שהוא נדחה הצידה, שלא כמו בפעם ההיא, הראשונה, עד שלא ידע לרגע אם הוא רוצה לצעוד קדימה, להדוף את הילד ולחטוף את התינוקת שלו, או להניח אותה כרשותו של הילד, וגם את הילד עצמו, ולהיעלם מבלי ששניהם ירגישו בו, ולפנות כשאינם משגיחים בו, צעד אחר צעד לאחור. אבל הילד החזיר אותו למעגלם מפני שאמר: גם אותי מצאת ככה עטוף כגולם?..."**

הטבע האנושי של הילד ושל הדוב מתמזגים. והבשורה היא של החזק המגו־נן על החלש: **„מעכשיו השתנה הכל, מפני ששניהם יחד טיפלו בתינוקת האנו־שית החדשה, האכילו אותה, רחצו אותה כמו גשמים שאספו בתוך תלולית גזע שנפל. הילד השתומם לגלות שגופה של הילדה שונה מגופו, ולא רק מפני שגופו גדל בכבר, אלא מפני שהוא ילד והיא ילדה. ובכל זאת היתה הילדה דומה לו יותר משהיתה דומה לדוב. היא היתה דוב עוד פחות משהיתה ילד..."**

וכמו באגדות, כך גם באגדה זו; הכל מתרחש ברגיעה, עד לרגע שבו נעלמת הילדה, תועה ביער. **„בשנחלץ הירח לרגע מאחורי הענן, ראתה שהיא עומדת לפני ארמון עצום וענקי..."** בעוד הנער והדוב מתחילים לחפש אחר עקבותיה. **„הנער, כך נקרא מעכשיו, מפני שברגע שאמדה לו הילדה הפך מילד לנער..."**

הארמון שבשעריו ניצבה הילדה **„היה ארמון שעם חלוף תקופת הארמונות נד־חה הצידה, קודם אל מחוץ לעיר, ושוב הצידה, עד שהגיע אל היער..."** כאן נכנס לאליגוריה של נורית זרחי מיתוס השיבה אל האדמה — טולסטוי בגילגו־ליו השונים, האירופים והאמריקאים, ואו־לי גם הציונות, שהאמינה כי הטבע בארץ־ישראל הוא המיפלט מהמגאפוליס האירופי.

כמו במסע מן הטבע אל הציוויליזציה, הנער והילדה פסעו קדימה, בעוד שהדוב **„לא נע. תופים תופפי באוזניו. השער לא קרא לו ללכת קדימה אלא דחה אותו חזרה אל שולי היער, למקום שממנו בא. והנער, הדרך כבר היתה מפולמת לפניו. נכנס, קרא וכבר נבלעה הילדה בתוך הארמון והוא אחריה."**

ובארמון יש ריצפת־שיש ורהיטי־עץ. **„יבגלותם את חדרי הארמון, חדר אחר חדר, גילו הילדה והנער כל מה שהיה לארמון להציע להם, כל מה שהיה פעם חשוב וחי, מה שאנשים חיו ומתו כש־בילו. על מדפי עץ כהה ישבו הספרים, כציפורים שירדו לנוח על ענף אלון כבד לשעה קלה. והספרים, כרוכים כולם בכרי־כת עור פמוק, והציעו לשני הילדים את כל לבבם. ישבו שניהם משני צדדיו של החדר, יום ולילה, יום ולילה, ועוד ימים ולילות הרבה, שקועים בספרים כפי שהיו שקועים בתוך הראי שממנו יצאו אל לב הארמון. וכך יצאו עם הספרים אל כל מרחבי העולמות המוזרים, שמעולם לא ראום ולא ידעי על קיומם..."**

נוצרים להם בהדרגה ריגושים רומנ־טיים. הנער והילדה מגנגים בפסנתרים בתוך הארמון, עד אשר **„הוארו במוחו של הנער דמותו של הדוב, דמות המערה, דמותו שלו כשהיה ילד קטן. הריח החריף של הצמחים כיער, בנשם, בקור, בשמש, ברוחות. הדוב, אמר הנער בלחש. הדוב, חזרה אחריו הנערה ובקולה היזכ־רות ורתיעה. השם הזה גזר משהו דק ועדין שהיה תלוי עד עתה באוויר הארמון..."**

ואז מגיעה שעת הציידים. ומכיוון שמדובר באגדה, הרי אין סעם לתאר כאן את סופה. נותר רק להמליץ על סיפורן זה בכל לב. זהו ספר של אהבה, ספר של חלום, ספר של חלום־אהבה. תחרי־טיו של גלעד אלעזר, אך פוגמים ביופי הנדיר של האגדה של נורית זרחי.

תרגום

ברוך

בגלריית הסופרים הנהדרים שתיארו את שקיעתה של הקיסרות האוסטרו־הונגרית, **כרוברט מוזיל** (האדם נטול התכונות), **יוזף רוט** (מארש ראדצקי) ואחרים, בו־לט מעמדו הבכיר של **הרמן ברוך**. ספרו הראשון שתורגם לעברית לפני כמה שנים היה פאסנו או הרומנטיקה. זהו הראשון בטרילוגיה הסהרוריים. באחרונה ראה אור תירגום החלק הראשון של עבו־דה גדולה של ברוך; לדעת רבים נחשבת עבודה זו למיטב הקלסיקה העולמית — החלק הראשון של מות וירגיל *.

מות וירגיל **בהיקפו הרחב הוא סי־פורן של 18 השעות האחרונות בחייו של המשורר הרומי הגדול וירגיליוס,** מעת שנכנסה ספינתו לנמל ברונדיסיום (בריב־דיזי) ועד למותו, למחרת היום, בשעת הצהריים, בהיכלו של קיסר. זה סיפור ה־כתוב בגוף שלישי, מונולוג פנימי קולח ונטול מעצורים. מלאכת אדריכלות ספרו־תית הבוחנת את שורשי תרבות המערב. תיאור המביא את מוטיב המים, האש, האדמה והאוויר במוסיקאליות לשונית חס־רת תקדים.

מות וירגיל **נכתב אחרי שברוך נת־בקש לקרוא יצירה מפרי עטו בשידור. הוא הפך הרצאה שלו, שנושאה היה ספ־רות עידן סוף הציוויליזציה, לסימפוניה מוסיקאלית של מילים, שכמו חרגו מעבר לזמן ולמקום.** ברוך כתב את מות וירגיל ארבע שנים לפני שפרצה מילחמת־העו־לם השנייה, בעודו באוסטריה, שהיטלר זמם לכובשה. מות וירגיל הוא ניסיון ספ־רותי מדהים: ליצור אוטופיה ספרותית הכרתית חרף הייאוש שפקד את אירופה במחצית שנות ה־30.

המוסיקאליות הלשונית והכוונות הספרו־תיות, חברתיות ופוליטיות של ברוך, בולטות במות וירגיל כבר בפתיח: **„בחולים בעין הפלדה וקלים, כשרוח נגד חרישי, מחשי־לא־מוחש, נושב בהם, ששפו גלי־הים האדריאטי לקראת ה־שיטת הקיסרית, בשעה שזו, מול הגבעות השטוחות של חוף קאלאבריה ההולכות וקריבות לאיטן, לשמאלה, היתה חותרת לעבר נמל ברונדיסיום. עכשיו, כשבדידות הים השימשית, ועם זאת הספוגה כל־כך תחושת־מוות, מתגלגלת כהמולה אנושית, כולה חדוות־שלווה, כשזרמי המים מוק־רנים ענוגות מקירבת קיום אנשים ומש־כנותיהם, נתאכלסו ספינות...** וכך הולך ומתמשך לו המישפט המאוד גרמני ומאוד ארוך של ברוך. כשהוא מתאר שקיעה של עולם הוא מרצף את תיאורו בשאלות קיומיות, בחלקן בעלות מיקוד תרבותי ובחלקן בעלות מיגוון פילוסופי מובהק.

מות וירגיל הוא אב־טיפוס לרומן־החדש הצרפתי ולחצי תריסר יצירות אחרות. זהו מורה־דרך של סיגנון, המתמקד ומתייחס לתיאורים מדוייקים וקפדניים של אביזרים, גופים ונפשות. **„הקרישות של ההתרחשות המושלמת מן האדם, אף־על־פי שהוא הוא המקים חומות, המגלף וההוקע, השוזר את המגלב ומחשל את השרשרות, אי־אפשר להסתגר מפני כל זה, אי־אפשר לשכוח כל זה..."**

זהו ספר קפדני על מצבו של האדם ומצבו של המין האנושי, רצוף מתחים בל־תי נלאים, הכואבים את אי־השיוויון של המין־האנושי ואת היעדרו של צדק מי־נימאלי. אי־הצדק מתואר על סיפונה של הספינה, המשיבה את וירגיליוס המשורר מן הגלות הרחוקה.

הרמן ברוך
סימפוניה מוסיקאלית של מילים

הקטע הפאתטי שאותו צירפה **רבקה גורפין־אוכמני** אל הספר, ושבו היא עורכת את ההשוואה האוילית שבין יסורי המתרגם המנוח ויסורי וירגיליוס וברוך, פוגם לא במעט בטעמו של הספר. מוזר שעורכי ספרית פועלים איפשרו את הדבר.

כתב־עת

פישר

הדדידות הטיפוסית בפירסום טכסטים של־אמנים ועל־אמנים, אותה יצר בשנים האחרונות כתב־העת ציור ופיסול, מייסודה של אגודת הציירים והפסלים, נשברת מפעם לפעם. לאחרונה הופיע כתב־עת „וצא־דופן ומעולה, המנסה לפתח ולטפח את ההת־מודדות עם נושאיה המרכזיים של האמ־נות הפלסטית. בעבר הרחוק היו אלה כתבי־העת קו (בגירסתו הראשונה בערי־כת **יונה פישר, רחל שפירא** וכותב שורות אלה) ומושג (שראה אור לפני כשלוש־ארבע שנים, בעריכתו של **אדם ברוך**) שהצליחו להתעלות מעל לדדי־

* נורית זרחי — הילד והדוב; תח־ריטים: גלעד אלעזר; הוצאת הקיבוץ המאוחד; 77 עמ' (כריכה רכה).

* הרמן ברוך — מות וירגיל; עב־רית: עזריאל אוכמני; ספרית פועלים; 106 עמודים (כריכה קשה).

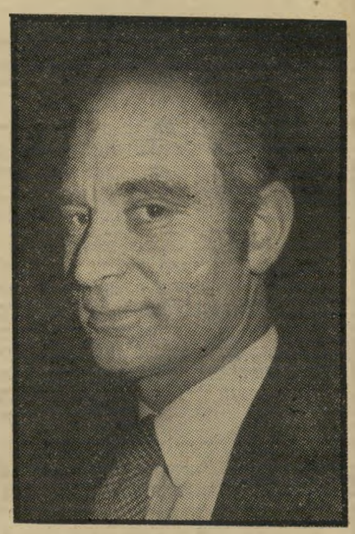

נורית זרחי
אליגוריה אישית

דות המילולית, שהתפתחה במהלך השנים לנורמה בסיסית של ביקורת והבנת ה־אמנויות הפלסטיות בארץ.

באחרונה ראה אור גיליון מס׳ 1 של כתב־עת לאמנות קו*, בעריכת **יונה פישר** ובסיועה של **נילי נוימן**. כתב־עת מעולה, שיש בו תיעודים רבים בשטח האמנות, שיש בכוחם להעניק מימד מבאר לתופעות חדשניות באמנות המודרנית. הדבר האיכותי הראשון הוא הראיון שאותו ערכה האמנית **מיכל נאמן** עם **מל בקנר**. בקנר מביע, במיסגרת פיע־נוח עצמי של עבודותיו, את השקפו־תיו על הציירים **מאלבין׳ וסיזאן**. דברים שיש בכוחם לחשוף ולתאר את האמן הזה ואת תרומתו לאמנות.

אוצרת האמנות של מוסיאון תל־אביב, **שרה בריוטברו**, מביאה ברשימתה ,בחנותו של ראצ׳ק — הומאז׳ כפול

יונה פישר
להתעלות מעל לרדידות המילולית

מעקב כימעט בלשי בעיקבות כמה עבו־דות יוצאות־דופן של הצייר **אריה ארוך**. היא כותבת על שורשי ילדותו הרוסיים של צייר מעולה זה ועל התפתחויות מסויי־מות בציור הרוסי, שלציורי ארוך קירבה רבה אליהן.

תחת הכותרת ,דדו׳, ,וילי בראנדט׳, ,אמנות היום׳ ו,ראש׳, כותבת **תמר גטר** על סידרת עבודות של הצייר **רפי לביא**. לביא, שאת בסיסי ציורו ניתן למצוא בעבודותיו של ארוך, מביא ברשימה זו מעט מהשקפת עולמו. מעט מפוקפק הוא המקום המוקדש ל**צבי גורדשטיין**, שעבודותיו נודפות ריח עמוק של חי־קוי עבודותיהם של אמנים רבים בארצות אחרות.

רשימה מרתקת היא הרשימה של **מיכאל דוין**, ריכארד קאופמן, חלוץ תיכנון ערים וכפרים בא״י. הרשימה מנת־חת ומדווחת על עידן ישן של האדרי־כלות הארצישראלית, שבו היו האדרי־כלים אחוזי ניסיון להצמיד אידיאולוגיה ותרבות למיבנים. רשימה זו משקפת את עבודותיו של קאופמן, מי שתיכנן את העיגול של נהלל, את שכונת רחביה בירושלים, ועוד מערכות־מגורים יוצאות־דופן.

בצד רשימה מרתקת של **אמא כשר**, תחת הכותרת לקרוא בין השורות, לראות בין הקווים, שהיא על גבול האסתטיקה, הרי רשימתו של הד״ר **מנחם בריינקר** היא מסטיקית, רצופה מילים ומינוחי בית־מרקחת, ועלולה להפוך שוחרי אסתטיקה לשונאי תרבות.

למקרא קו אין ספק שכתב־עת זה זקוק לעידוד, כדי שעורכו, יונה פישר, יתרום מידיעתו וראייתו־עולמו לתשתית התרבותית הישראלית.

---

* קו, בעריכת נילי נוימן ויונה פישר; הוצאת הקיבוץ המאוחד; 82 עמודים (כריכה רכה).

שירה

ארד

בגן־החיות של השירה הישראלית מצויים בעלי־חיים שונים, משונים ומוזרים. בעל־חיים חדש בגן־החיות הזה הוא המתור־גמן בהווה והסופר בעבר (ימי ניסן) **צבי ארד (רודניק)**. הוא מתרגם קרוב לתריסר ספרים בשנה, מחצי תריסר לשו־נות, ומוצא זמן לפרסם קובץ של שי־רים, בן 138 עמודים, תחת הכותרת מסתיו עד לא*.

כבר מהשורה הראשונה של מחברת שירים זו („**לומר את זה פשוט, כמו: איזה גשם**") ועד השורה האחרונה והבנא־לית („**משלוג, משלוג, משלוג האפר**") מצליח ארד להביא כתב־גראפומניה מ־בולטים במדור זה של השירה העברית לדורותיה.

לשון חרוזיו של **ארד־רודניק** היא בליל של חקיינות, של חצי תריסר משו־ררים, אשר הכימיה השירית של איחודן משוללת כושר פעולה. החל ב**שלונסקי, גורדברג, עמיחי** וכלה בצירופים של **יונה וולך**. כאשר כותב ארד חרוזים כמו „**מוכל מצחה של בכואה קמוטה / המקשיבה לקול ידי השואבות / כבדאי..**" הרי שמרוב אבות שירים, השורה הממ־זרית הזאת משוללת ערך כלשהו. בספר יש כותרות בעברית מדוברת ושימושית, כמו הקנונית, הדמוסית, שאותה ממשיך חירוז עברי שימושי: „**רגבובית, פרורת־מלח, שקיה ודשנה / את קיבי היחום בשיני לך נשאתי, / הקנומית! קשובית שאיננה עונה, / צחקנית של קלונה, ושתוקית ביגונה...**" (קוראים המבינים למה כיוון הפיזמונאי, מתבקשים לפנות אל עורך המדור).

אם היו חרזני הגראפומניה בלשון העב־רית עורכים אולימפיאדה־זוטא, הרי אין ספק שארד־רודניק היה זוכה במדליית ארד, ולא במדליות כסף או זהב, שכן חוסר כישרונו בולט גם בתחום הגרא־פומניה.

שורות נוספות מפרי השירה של ארד־רודניק: „**קוחים קלעי־פליז בקטיפה גחולה, מדמיעה וזוממת. / וזפק הרים מהדהד. צליף שוטים על פנים ועל גב. / כבודת־מאורות וזנוקה תחביל משטמה מיוחמת. / וקת עשנה מדשדשת באפר מיקדש שחרב...**"

סביר להניח, מתוך בדיקה קפדנית של חרוזי ארד־רודניק, כי הוא מאמין נלהב של שירה גלותית, שירה אשר מזה שנות דור אין איש מעלה כמותה על הנייר. ולמרות זאת הוא בא וכותב שורות כמו: „**מכרים אין בנכר לדם שגאה בתפילה דומעת, / זלג מריסי סימטאות אל בדי־דות מכורבלת טלית...**"

המחשבה שהוצאת ספרים מכובדת כעם עובד מסוגלת לפרסם מחברת שירים כזאת, בשנה שבה כימעט לא פירסמה דב־רי־שיר, מעוררת שאלות רבות. מחברת שיריו של ארד היא בבחינת גראפומניה לשמה.

מסעות

מצריים

למרות שתהליך עשיית השלום בין יש־ראל ומצריים מתנהל כבר קרוב לשלוש שנים, הרי שמעט מאוד ספרים שיש בלו־חם לפתוח את מצריים בפני הקורא הישׂ־ראלי ראו אור עד כה. סיפורו של **הנס קונינג** מסע במצריים**, שראה אור החו־דש, הוא ספר מעולה.

קונינג הוא עיתונאי, מסאי ומחבר ספ־

---

* צבי ארד — מסתיו עד לא; הוצאת עם עובד; 138 עמודים (כריכה רכה).

** הנס קונינג — מסע במצריים; עב־רית: נורית ארד; הוצאת כתר — עיון, בערכית יעקב שביט; 184 עמודים (כרי־כה רכה).

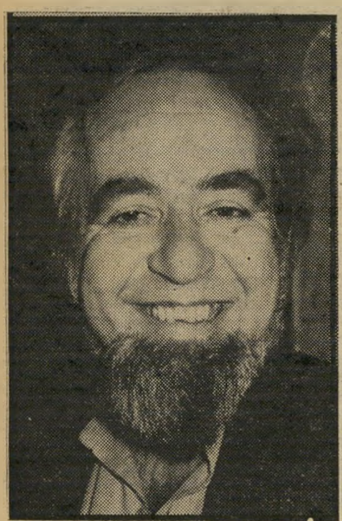
בחטף

איבנוב והחברה הישראלית? *

זך ואשליות הפולי־טיקה של הסופרים *

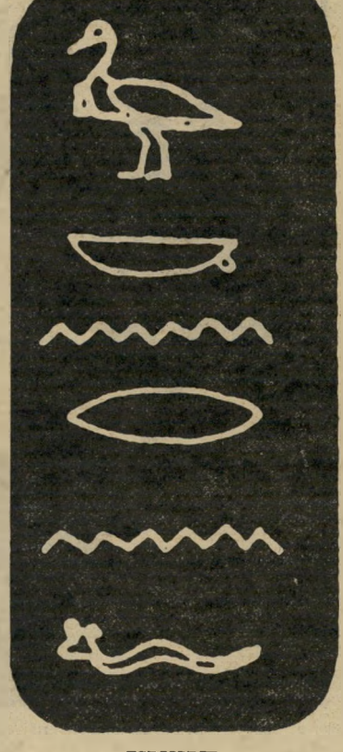
חג־המולד של אפרים ברוידא

הבמאי־התורן של להקת התיאטרון של העיר באר־שבע, **עמי גזית**, כתב בדברי פרשנותו למחזהו המוקדם של **צ׳כוב**, איבנוב: „איבנוב הוא אדם אבוד מראש. כבר מתחילת המחזה ברור שהוא חסר סיכוי. הוא שבוי בקיסמם של רעיונות לא ריאליסטיים שלעולם לא יצליח לממשם. כמו מתיישבי ביתניה־עלית במחזה ליל העשרים, כך גם איבנוב הוא חלוץ, המנסה לגלות את האדם, את ההומאניות שבו דרך המעשה היומיומי..." ●● במיתקפה על כמה מהסופרים שהצטרפו למערכתו של **שימעון פרס**, פתח המשורר המעולה **נתן זך**, ברשימה בשולי האשליות, אותה פירסם במוסף הספרות של ידיעות אחרונות. ברשימתו כתב, בין השאר, כי „דווקא בתנאים כשלנו, האם באמת הכרח בלי־גונה הוא שסופרי ישראל, שמר **א״ב יהושוע, עמוס עוז, פ. יזהר** — כולם סופרים חשובים בעיני — הם ועמיתיהם דווקא יירתמו למלאכת הח־זרתם לשילטון של ה״ה **מוטה גור, אליהו שפייזר, עמוס הדר, שלמה הלל וישראל גלילי**, אם למנות רק כמה מן השמות שספק אם יעוררו אהדה אינטנסיבית בקרב אנשי־התרבות שלנו. האם לא די לנו בעסקנים, מועסקים וקהל גדול של מי שאינם יודעים לשאול. רק סופרים ואמנים ומורי־הוראה דרושים לנו לומר סרנאדות לאלה ודומיהם? „אין ספק שהאופן האגרסיבי שבו עורר זך את הווי־כוח, יוליד הדים ותגובת שרשרת ●● במשך שנים היה **אפרים ברוידא** עסקן ספרות של מפא״י ההיסטורית ושימש כי־סוי לערוותה בעולם הספר. הוא ערך עבור מפא״י ירחון בשם מולד. בשנים האחרונות חדל מולד להטביע חותם כל־שהו בחיי התרבות של ישראל, והוא הלך ודעך בהדרגה. מודעה שפירסמה החודש ההדחימה את שוחרי הספרות הישראלית: „מולד מתחדש". אגב חידוש הופעתו של מולד עומדים כמה סופרים לפנות אל שר החונך והתרבות, **זבולון המר**, ולת־בוע ממנו, כי הסיבסוד הממשלתי לכתבי־עת לספרות ייקבע לפי מיספר הרוכשים של כתב־העת, בהתאם לרישומי המפי־צים ●●

נתן זך
לזמר סרנאדות?

רי־מסע. יליד הולנד, ששימש כתב ה־ניו־יורקר בקובה, במקסיקו ובסין. חלק מספריו עובדו לסרטים. סיפורו מסע במצ־

ב׳קיני־ריפ
שבלול קבור בחול

ריים הוא ספר תיעודי, אישי ומרתק על ארץ הנילוס. ביגות לשוורותיו מבצבצים תחקירי־הכנה וכמויות רבות של חומר־רקע.

מסע במצריים הוא ספר אישי, הנפתח בעלייתו של המחבר על חוף אלכסנדריה. קונינג מתאר עשירים ואביונים־עם, מביא תיאורים גיאוגרפיים וכלכליים. הוא בוחן אפשרויות של התפתחות טכנולוגית בצד עוולות חברתיים. פרקים רבים מוקדשים למראות של הוד־קדומים, בעוד שעולמם של האינטלקטואלים המצריים אינו נפקד כלל. הוא מביא גם ציטוטים רבים של מבקרים ומטיילים קודמים במצריים, ובו־חן ציטוטים והערכות אלה על רקע ה־מציאות של סוף שנות ה־70. קונינג מביא לקוראיו גם שיעור בסיסי בכתב־חרטו־מים. הוא מתאר את הכתוב בחרפושית של מלך מן השושלת ה־16, ששלטה ב־מצריים כ־600 שנים לפני־הספירה. שמו של המלך מתואר בציור (ראה גלופה) כציפור עם מקור גדול בקצה העליון. היצור שבתחתית הציור היה שבלול, וכל שימן הוא עיצור. פירוש המילה הוא: **ב — ק — נ — ר — פ**. הוא היה קבור בחול עד שנחשף בשנת 1974.

כך מעביר קונינג את קוראיו בסיורו מאלכסנדריה ועד אסואן. על העוני המצ־רי הוא שואב פרטים מתיאורים כמו: „**כאותו בוקר ראיתי מודעה בעיתון, אל אהרם׳ של מלון ,מכה קונטיננטאל׳ — מיזוג־אוויר וכרטיס־אשראי, לעולים לרגל בשנת 1976. אמת, מתחת לכל זה נרי־אתה לי מצריים ישנה ועניה כתמיד. חב־רה עניה וסחוטה כל־כך בידי טוג אחד של קולוניאליזם.**"

את העבר המצרי לעומת ההווה מעמת קונינג במקדשי אבו־סימבל, שהיו ני־צבים במקום בו מצוי כיום אגם נאצר. הוא מסיים את סיפורו בקביעה: „**אבל האדם המודרני שומר על לוח־זמנים משלו. באבו־סימבל כבר הגיע קץ הימים.**"

מאת בן עמר

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

בגיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, תיאר העורך, במדורו „הדבור", את „ליל אופרנה של עצמאות ישראל" תחת הכותרת: „אבו עגילה: סכין כנגד". לדבריו היתה לנסיגת לוחמי תש"ח מקידמת סיני בשנת 1949 השפעה שלילית על המשך הסיכסוך הישראלי-ערבי. ראש המערכת, תחת הכותרת „שישה מיליון במקום 25 מיליון", תיאר את כישלונה של הקרן לביטחון ישראל. כמדור „במדינה" תוארה שיכתו של פינחס לבון אל צמרת מפא"י.

השבוע לפני 25 שנה ערכו כתבי וצלמי „העולם הזה" מישאל־חוצות כדבר דמותה של צברית 1956.

בשער הגיליון: ראש־הממשלה ושר־הביטחון דויד בן־גוריון.

שורת המתנדבים נגד עמוס בן־גוריון ✷ כוכבי הכדורגל של כסית ✷ השביתה ומחלקי־החה

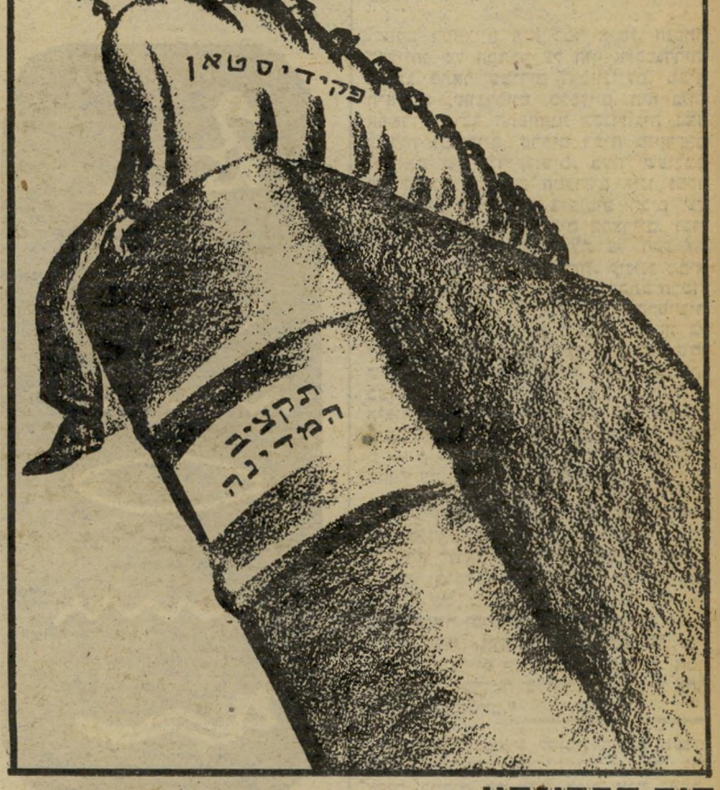
העם

בדרך לאילת

שום שם לא הוזכר בשבועות האחרונים לעיתים כה קרובות בדיונים הרציניים ביותר בישראל, כמו שמה של אילת. העיר המסמלת את כל תיקוותיה של המדינה לפרוץ אל מרחבי אסיה, המנותקת על־ידי מצור זדוני ובלתי־חוקי מן הים הפתוח, מכתיבה במידה רבה את קוו־המאבק של ישראל. אם יש דבר אחד אשר עליו מסכימים כל תושבי ישראל, הרי זה הרצון הלוהט לפרוץ מצור זה.

השבוע היה נדמה שגם אויבי ישראל רצו להפנות את מבט המדינה אל עיר הדרום. בשבוע האחרון של שנת 1955, שעות מעטות לפני שרחובות הערים התמלאו גברים ונשים לבושים הדר, שנסו או בקבוקים ותקליטים לנשפי הסליבסטר הנוצרי, הידהדו כמה יריות בדרך הצחיחה לאילת. שני אזרחים שכבו הרוגים בג'יפ. הנהג נפצע ונמלט.

היתה זאת פתיחה סמלית לשנה החדשה;

חוק פרקינסון „פקידיסטאן" הוא שם מוצלח מאוד למדינה אשר מיטב בניה אינם עסוקים לא בהפרחת השממה, לא בהגנה על הגבול ולא בבתי־החרושת, אלא במילוי טופסים אינסופיים. אולם עד כה היה חסר הבסיס המדעי לתיאור מצב זה. החודש הוא ניתן על־ידי מערכת השבועון הבריטי אקונומיסט והותאם על־ידי מערכת **העולם הזה** לתנאי הארץ. בראשית הכתבה מסופר: „כל עבודה, ובעיקר עבודת נייר גמישה מאוד. משום כך ברור שלא צריך להיות שום יחס בין עבודה מסויימת לבין מיספר העובדים העוסקים בה. אולם עבודה זו לא זכתה להכרה ציבורית מספקת, עד אשר נתגלה חוק מדעי חדש, המובא בזה בפעם הראשונה לידיעת הקהל הרחב ואשר ייקרא בשם „חוק פרקינסון."

שעלולה להיכנס להיסטוריה כשנת הקרב על אילת.

מישטרה

מקרה מוצלח

המפקח הכללי של המישטרה, יחזקאל סהר, כעס. לפניו היתה פרוסה חוברת חומה של שורת המתנדבים, בה הואשמה המישטרה בהאשמות חמורות (העולם הזה 949). סופר בה על קשריו של סגן המפקח הכללי, עמוס בן־גורין, עם קבוצת בעלי־הון, שעשתה עסקים משגשגים ובלתי־אהובים על מבקר המדינה.

בן־גוריון, כך טענה החוברת, גר חינם בחווילה המפוארת בת שמונה החדרים של המיליונר שלום ליגום, ליד מלון השרון בהרצליה. ליגום היה קשור עם עסק של רכישת ציוד מלונות מכספי הסוכנות היהודית בגרמניה, שעליה הוגשו חשבונות מזויפים ומנופחים. המישטרה, נאמר בחוברת, חקרה את העבירה, אך סגרה את התיק. תחת להגיש אישים למישפט פלילי, התיידדו ראשי המישטרה עם מבצעי העבירה.

שני שותפים. במדינת־ישראל אין רגילים להכחיש סיפורים זדוניים מעין אלה. אולם סהר נהג אחרת. כשציצלצל אליו כתב הארץ הבלונדי, חביב כנען, בעצמו קצין־מישטרה לשעבר, הסביר סהר באדיבות ובכישרון, כי מה שנראה כלפי חוץ כשחיתות וחיפוי על עבירות, אינו אלא שרשרת מוזרה של מיקרים מוצלחים.

מיקרה מוזר ראשון: עמוס בן־גוריון לא הכיר כלל את ליגום כאשר נכנס לגור בחווילתו, מוקפת המדשאות המטופחות. אומנם היה עמוס שותף של יעשיהו („שייקה") ירקוני * במיפעל לכריית זיפזיף, ואמנם היה ירקוני שותף של ליגום בעיסקות אחרות, בתוכן עיסקת ציוד המלונות, אולם נראה כי יעשיהו ירקוני לא מצא מעולם לנכון להציג את שותפו מס 1 לשותפו מס' 2.

כך נכנס בנו של ראש־הממשלה, עמוס בן־גוריון, לגור בחווילת אדם שלא הכיר כלל. שכר הדירה המקובל של חווילה מרוהטת זו היה צריך להגיע, במחירים המקובלים בשוק, ל־400 ל"י לחודש, סכום העולה במיקצת על משכורתו החודשית של קצין מישטרה בכיר. אולם עמוס בן־גוריון ניצל מהקושי הכספי שהיה צפוי לו, הודות למיקרה המוצלח מס' 2, כשחזר ליגום לדירתו, כעבור חודשים רבים, סירב בהחלט לקבל שכר־דירה מן האדם הזר, על אף הפצרותיו העקשניות של בן־גוריון.

מדוע לא? מובן שאין כל קשר בין מיקרים אלה לבין המיקרה המוצלח מס' 3: אי־פתיחת תיק נגד ליגום ושותפו שייקה ירקוני. לא היתה אפשרות לתבעם לדין על גניבת כספי הסוכנות, ואם היתה כזאת, היא בוצעה בחוץ־לארץ **.

סיכם סהר, בעצמו חבר הנהלת חברת האחים סחרוב: „אין כל סיבה לתבוע משותף בקואופרטיב לוותר על חלקו שהושקע לפני שנים, רק מפני שהוא קצין מישטרה. על המישטרה רק להקפיד שאנשיה לא יעסקו באופן פעיל בניהול חברות או בעבודות צדדיות."

ומיקרה בלתי־מוצלח כזה, כמובן, לא קרה הפעם.

ספורט

הכל למען הקרן

צעיר מלבסי שנקלע למיגרש מכבי פתח־תיקוה בעיצומו של המישחק שנערך שם בבוקר השבת האחרונה, לא יכול היה להתאפק מלהפליט זעקת התפעלות: „שייע!" למראה אפריים גוזמן עב־הכרס, שהצליח לבעוט בכדור מבלי להיכשל וליפול.

תחילף מספק. חמש מאות הצופים, שתרמו מאתיים לירות לקרן־המגן, לא באו לראות כדורגל, כשם שהאדם ההולך לראות דוב רוקד לקצב וואלס אינו מצפה להופעת בלט. „רוצים לראות את רובינה ושלונסקי רצים על המיגרש," הסביר אחד הצופים. רובינה ושלונסקי אמנם לא באו, אולם י"א נאמני כסית שהתמודדו נגד ה„אולד־בויס" (הקשישים) של פתח־תיקוה, היו תחליף מספק.

שמות אגדיים כמו שימעון לומיק (60), החלוץ המרכזי של הכוח וינה; או אב־רהם ברגר (48), שוערה הבלתי־מנוצח של אותה קבוצה, העלו בשעתו את ערך הספורט היהודי בעיני העולם כולו. הפעם היו השניים יריבים, לומיק (פתח־תיקוה), החדיר שני שערים מוחצים לשערו של ברגר (כסית), שעל אף גילו הדגים קפיצות נועזות.

זה הסוד שלו. היתה זו שעתו הגדולה של יעשיהו („שייקה") ירקוני', ש־המישחק עזר לו להסיח את דעתו מצרותיו האחרות (ראה במדינה). הפעם קנה לו שם של שוער ששערו אינו ניתן להבקעה, ושהסוד שלו היה גלוי לעיני כל. פשוט הכדור כימעט ולא הגיע אליו.

תירץ אורי לוי (הקאמרי) את ניצחון קבוצת כסית (4:5): „מאז ניצחו אותנו (7:2) הם הזקינו בשנתיים, ובעוד חמש שנים לא תהיה בעייה לגמור אותם."

אנשים

● **פקיד עירייה** בתל־אביב, אמר במהלך שביתת עובדי העירייה: „השביתה אינה מורגשת ביותר במהלך העבודה במישרדים. הסובל האמיתי היחיד הוא מחלק התה."

● ח"כ מק"י **הד"ר משה סנה**, בעדותו בשעת מישפטם של חברי מק"י, הנאשמים בהפרת סדר ותקיפת שוטרים בשעת הפגנה בחיפה נגד חימוש מערב־גרמניה: „השוטרים הוכו הרבה פחות מדי."

● ראש ממשלת מצריים, **גמאל עבד־אל־נאצר**, בתשובה לעיתונאי ששאל אותו, מה תהיינה תוצאות בניית הסכר הגדול באסואן: „במקום שבע השנים השמנות מימי יוסף, יבואו עתה 7000 שנים שמנות. אבל הפעם יהיה זה מעשה ידינו — לא תוצאה של פעולה ישראלית."

● שר הדואר **הד"ר יוסף בורג**, על המצב המדיני: „השאלה היא, אם לשמור על מנה הגונה של ארך־אפיים, או להחזיר מנה אחת אפיים לאורך הגבול."

● לאחר שכתב הארץ, **עמוס עיזון** השמיץ בסידרת מאמרים חריפים את „החוג הנוצץ", נראה שהצליח יפה בחוג זה. הוא נראה השבוע חוגג את הסיל־בסטר בחברת מועדון סגור של רווקים עשירים במלון גת רימון בתל־אביב, בנשפיה שהסיימה בשעה שש בבוקר בארוחת־בוקר חגיגית, שכללה שאמפנייה ועופות.

● לאחר שראש עיריית חיפה (חר־שיסתאן), **אבא חושי**, סיפר בשובו ארצה בגאווה רבה, כי הופיע בשידור טלויזיה עם ראש עיריית שיקאגו, העיר אחד העיתונאים: „אולי היתה זאת השתלמות מיקצועית. סוף־סוף שיקאגו היתה עיר הגאנגסטריזם המפורסמת ביותר בעולם."

---

* בעלה של הזמרת יפה ירקוני.

** כימעט כל טענות המפקח הכללי הוכחשו השבוע נמרצות על־ידי **שורת המתנדבים**. היא פירסמה הוכחות לביצוע העבירה בגרמניה, גילתה שקציני המישטרה נשלחו במיוחד מן הארץ כדי לחקור אותה, וכי היה בסיס חוקי ברור להגשת תביעה פלילית בארץ (אי־ההצהרה על מטבע חוץ). כן הכחישה כי עמוס בן־גוריון נכנס לקואופרטיב לפני שנתמנה ל־קצין־מישטרה, כטענת המפקח הכללי. בן־גוריון נתמנה כמנהל בחברת הזיפזיף ב־שנת 1952, שעה שגר בביתו של ליגום והיה קצין מישטרה.

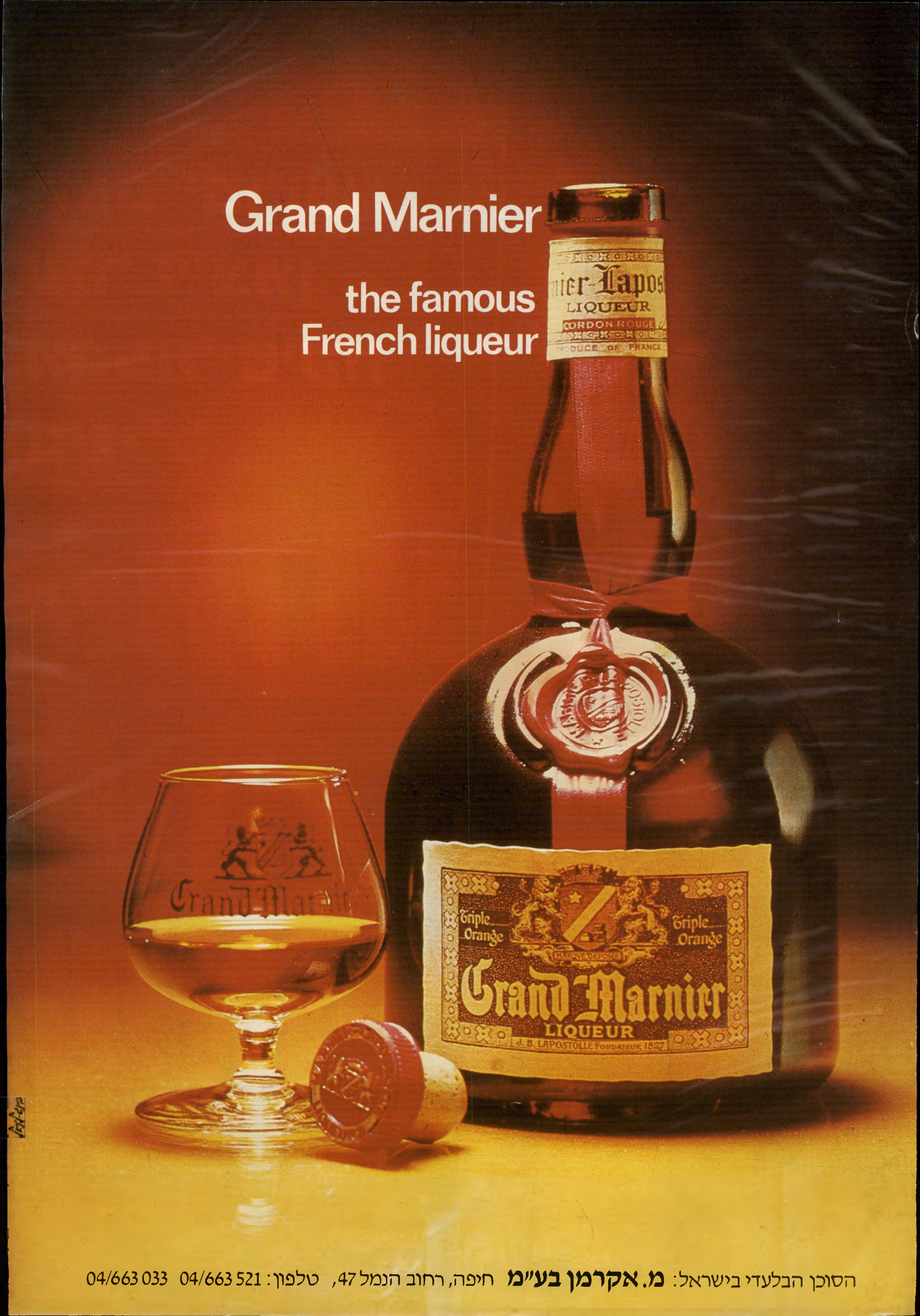

„העולם הזה" 951

תאריך: 5.1.1956

Grand Marnier

the famous French liqueur

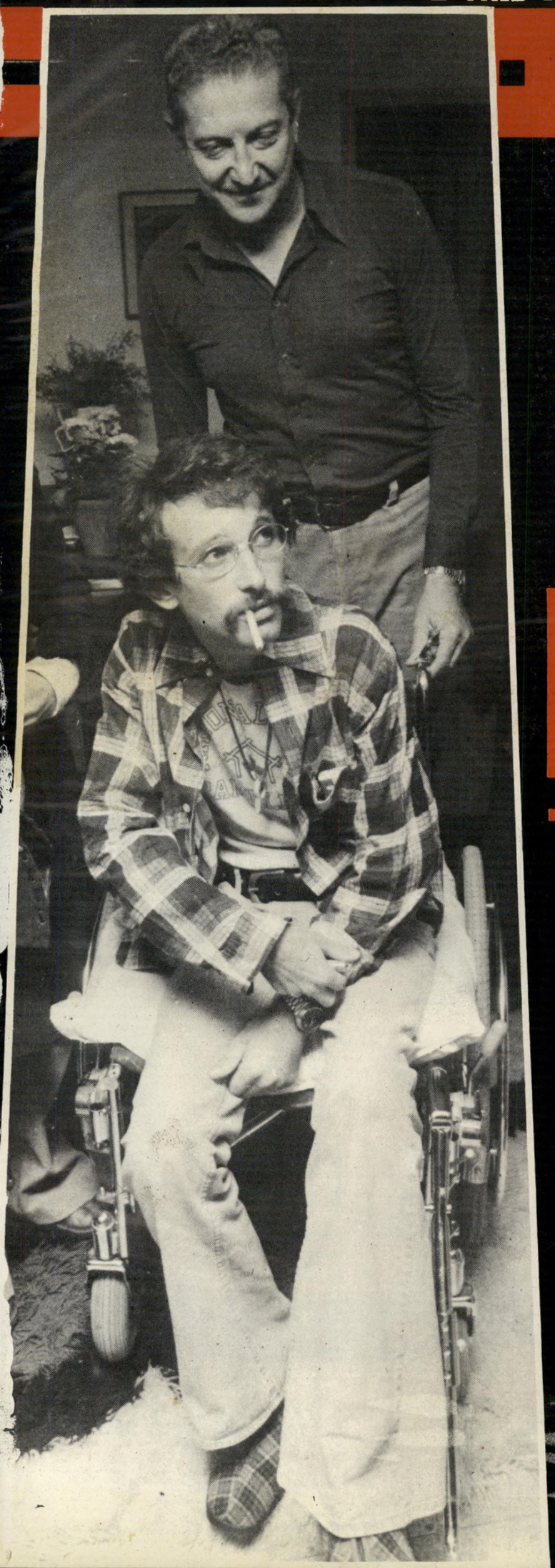
הסוכן הבלעדי בישראל: **מ. אקרמן בע"מ** חיפה, רחוב הנמל 47, טלפון: 04/663 521 04/663 033

68 עמודים
שנה 45
המחיר: 10 שקלים (כולל מע"מ)
כ"ד טבת תשמ"א, 31.12.1980
מיספר 2261

העולם

האם יפרוש עזר וייצמן מהפוליטיקה ביגלל

מחלתו של שאולי

עזר ושאול וייצמן